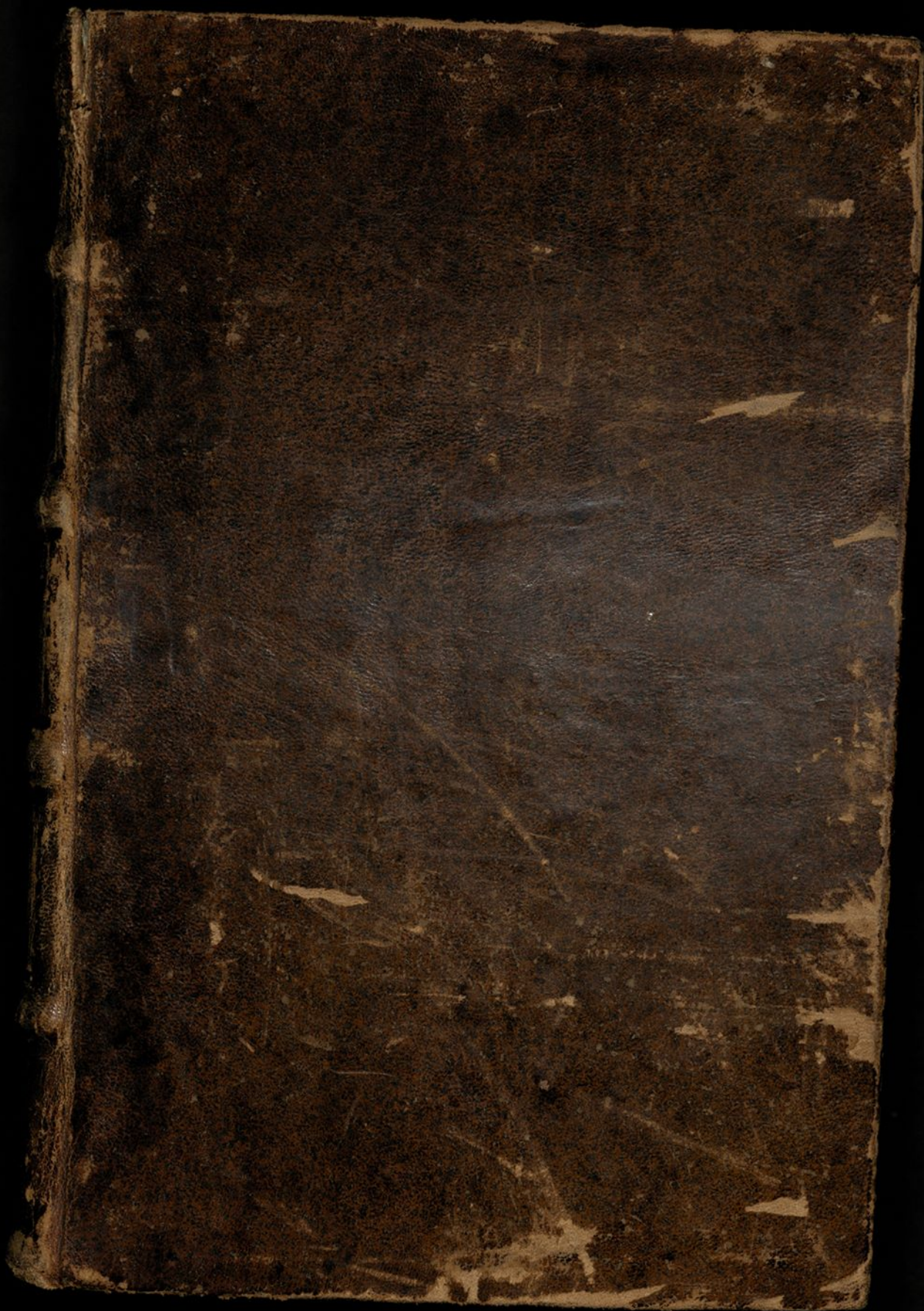
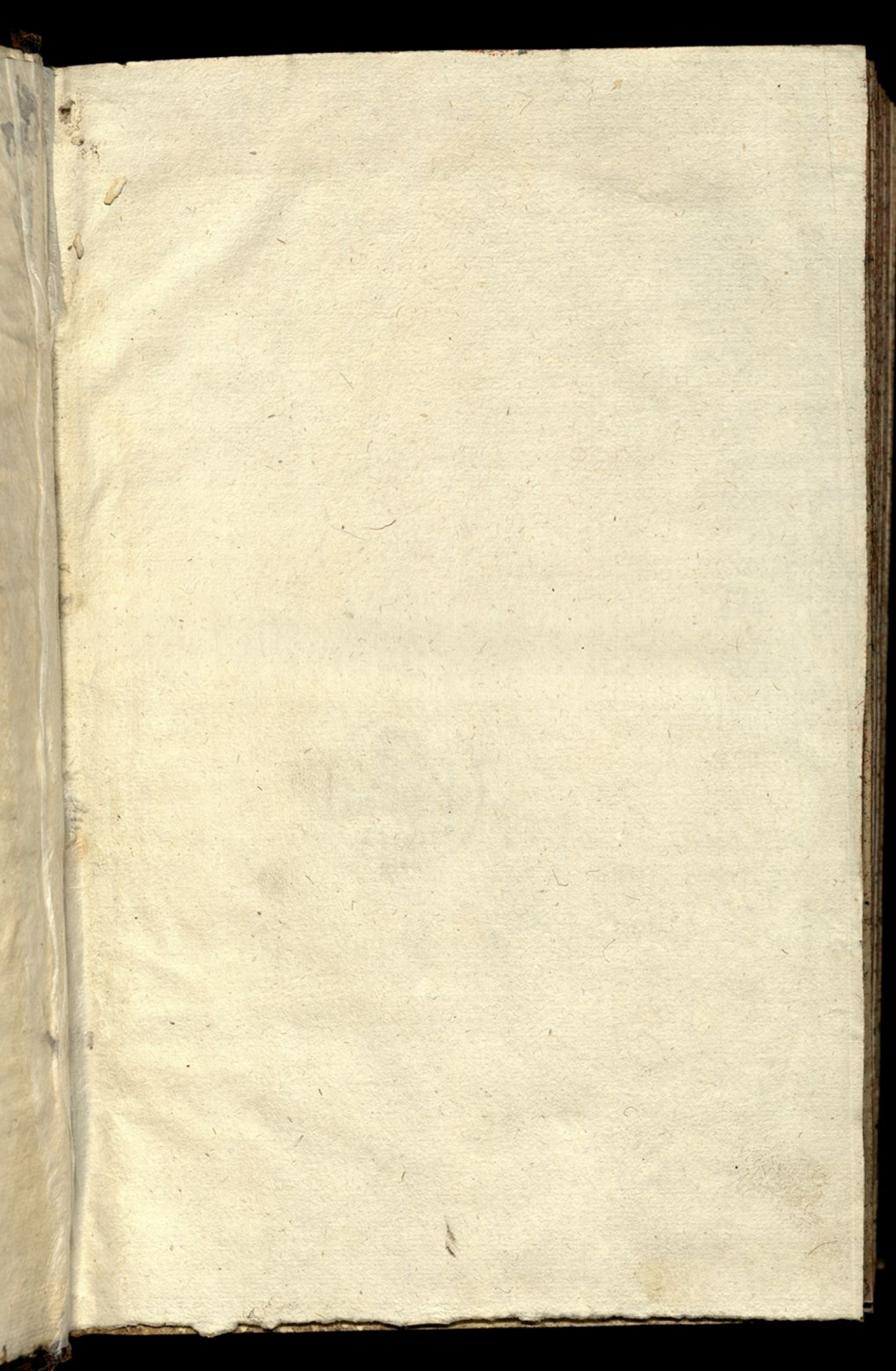

18
Msc

Vol. 164.

27 24
2

12
a

2

Incipit

[illegible]

singul' sp'e resurgendi nob' d'et. vii. sigilli in
 ascensione sua nob' apuit. cū iuxta pietatem
 uitā celi patefecit. ad ultimū sp'e timorē manu
 festinat. qm ad iudiciū uenitur p'mittit. Vñ
 timor nob' incutit. ut sub metu. y timore
 uiuam. Vñ salomon ait. Dñi tunc y manda
 ta ei obsequia. h' ē mqr omis ho. & d'et. timor
 d. s. p. m. i scdm scil. h' r. vii. mysticū mapo
 referat. impletū ē illud ppheticiū. Trege
 scet. sup eū sp'e dñi. sp'e sapiē. y intellectu.
 s. glia. y f. s. scis. y p. y repl' eū sp'e timo
 ris dñi. h' r. vii. colunt domū i ecclā. a sapia
 di q' ē x. fulcit. Isti s. vii. filii iob mī. q' p
 nob' pass' doluit. Singli isti in domib' suis
 quuua celebrēt. uocant tres sorore' su
 as ad quuua. q' fides. sp'es. caritas. in illis
 recte epulant'. n' u' h. vii. dona. Alioquin
 uana ē fides mīa. y uacua sp'e extollit.
 si ex alto aliq' ul' ex nob' y manit gl'ia tua.
 h' nemo angis. l' ho unū in corpore. Pañā
 exuta corpe ipse potuit. y libru' ap'p'e.
 l' respice. i. ad liq'dū q'phendē. sic in x' o'ple
 ta s. y si aliq' tñ p'uidunt. h' r. y. capiat
 qm incarnat' sit sine semine d's. q'modo
 clauso uero exierit. qm dñs crucifigatur.
 cū solus ho moriat'. h' nemo ad liq'u'dū
 q'phendē. y si aliq' longe dispensationē
 & reuelandā pranderit. J.

In sapientia dei patet deservire mundum calcare
 cum sua sapia. quoniam stultitia mundi elegit deus.
 ut occideret quos calcantur coram deo sapientes
 inveniamini. porro tali intellectu omnis stulti-
 gum ut renati in christo. uox ei patet deservire
 namque obtemperare quod est. **1. cor. 1. v. 19.** in quibus
 a. Nilui autem nostrum unum salutare est. ut
 omnia in christo. quod si perierit. iniquitabimus
 nostra fortitudo quod est potestas. in christo qui est

fortitudo fuis plebi magnū ē pietatē facientiu.
qđ uirtutē & fignū penetrare celos. Vt mū timorē
fpm. rē pēpūm. ficut timorē ac timorē mīo
falutē opamur.

Matthē eū pmo pēdicatū euglīm i iudea uolēs ad
gentes tūtere. pmo euglīm tēpfit ebie. qđ frib
aqđ ilat ad memouā reliqt. Sic. n. necēē fuit
ad confirmationē fidi euglīm pēdicari. ficut fgt ftra
eos tēbi. fū aū plures euglīm tēpferūt. mī. tū au
cloritatē fuit testimoniu. qđ p mī. partes mū
di fide nuntiant tūtatē. y s qđ mī. rote iq
diriga dñi. qđ uenit eū p pēdicōnē euglīas gen.
humanū qđ rīfida nocte pēpū cox erat pēdi
cōne unificandū. Mī y alioz euglīa occidunt
nec receptas qđ dñi p mī. d nolebat mīn cas
fari p p. iūtatē facmī de fignatiet euglīte
mī fignū. qđ n s illudus f iocundi myftri s fignū.
Matthē i hoīe tūelligit. qđ ea humanitatē p
expulit imorat. Mare i leone. qđ aq de refurro
ne Lucas i uirtula qđ aq de fācedotio. Iohs m
aqđ. fēbē diuinitatē facmī. fū qđ de fēbē fu
it ho nāt de unguine. uatū i mīmolatōe. leo
i refurro. aqđ i afcēfione. vī m homine
humanitatē. i uirtulo fācedotū. i leone reg
mīan aqđ expmī diuinitatē facmī o d.

Hec caula matthm fēbē opulit cū facta ēēt i pa
leffina p fūctio. diffi carentes doctozib
m doctna fidi rogauit matthm ut aboz
yoyū. d fēbē hyst. ut uēuq ēēt statum
montē. fū uel fēu fient. ab hūa
fū obed. i fū ai natūitate incipi
dūc. fū tūpale expo
fū fū gūationē. p p
fū fū ipudentia iudeoz q negalut
xpm de dō natū. narrationē ū fūa or
dinaū pmo natū. dem baptifmū. tūo
reptationē. mī. doctna. v. miracula.

vi. paffionē. vii. refurrectionē y afcēfionem
qđ fōlu hystoria de x f i f euglīe uite statuo
doct. y ftra. **I** uat fuit tres filioz hea.
onā fēla. dēd aū thamar uxōr matorū filio
i. ex. f i qđ neqstūm erat. dē eū occid fime fēmi
ne. data ē qđ onā. f i ille nolens fūctare fēmi
fū fēmi fundebat i ftra. mortuū ē g. fēla
ad huc parul' erat. Dū iudat ad thamar.
Sede uidua i domo tua donec fili' nīs ēēat.
illa pēa gūlut. f. audiu qđ tu' erat i tēp
na eū opūfione fūo hylā ad condenda
oues. affūmpit qđ f i f m mētē. y uelata
facie fēd i buuo. qđ iudat n gēognofcet
p mīf i p gēubitu. y i dēd mārā anuluoz
armilla y baculū. facto gēubitu mīf edū
p hylā. f i illa abiat eū arā. y eēp qđ thamar
geminos. phares y zara. qđ p mī manu emifit.
fignificat p p m grē q fidi. qđ i patarehū cepit
opari i manu cocē iudiciū paffionē. x cū
fanguine illufit' act' xam. vī y zara dē
orēt. p p lē oriētū redemptionē. qđ f i p uat
m pncipatū tenet. illo manu rēthent. ex
ut alt. eū obfēta qđ p tē. d i m. vī ce
phares diuifio dūct' ē. f i ē p p lē leg. dēflante
f. ope fidi. qđ p mī media fē mīc. y ma
cīa. i. op' y edūficonē fidi patarehū diuifit.
f i parietē fōlu y mārā diuifā gūmē. ptha
mar p lē iudeoz eū de tūu rēda regē qđ
mandatū fūit. heri qđ malign' fuit an dñi.
yonā. qđ fundebat fēmi i tēra ne claret fē
cunditatē. duo s gūa pncipū. qđ n
recte opant. unū nocentū. altum.
pātare nolentū. hea pēllicu' qđ uelle
iduti s p mī hoīes p p culpa. fūa mēroē coy
f. qđ p dēd n uult eū hat un pōffit f i d
f i rā p dēd. dē abos occidit qđ talib' regnū
tollit. fēla filiū iude thamar n accepit.

q. de t. u. i. p. p. illo tande null' regnauit
vñ i. selan amissio est. dñi. lū. au. defectus. pnceps
eruda. i. fili. i. i. t. sedent sine rege sine sacerdo
tio. sine sacrificio. tē. uen. sē. sē. cui pmissi erat
regnu. i. i. t. q. nuda. ad. rōndenda. oues. i. t. p. na. q.
ē. deficiet. q. defecit. oñ. unctio. iudeoy. uen. p.
missi. ad. oues. p. n. t. dñi. i. t. i. p. e. c. c. i. t. c. a. r. o. h. a. n.
das. tē. t. a. m. a. s. i. g. a. m. a. r. i. t. u. d. o. p. e. n. i. t. e. n. d. i. i. n. g. e. n. t. i.
vñ. s. i. m. i. t. h. a. b. i. t. u. i. m. e. t. e. r. i. g. i. t. e. r. p. e. c. c. a. i. f. f. e. c. u. n. d. a.
f. i. n. a. g. n. i. t. a. s. e. c. u. m. i. l. l. u. d. p. p. l. s. q. n. c. s. i. m. j. c. d. e. c. i.
p. i. t. a. n. u. l. u. f. i. d. e. i. s. a. c. i. m. t. u. i. a. m. i. l. l. a. i. n. t. i. m. i. s. q. t. i. t. i.
c. a. t. l. a. c. u. l. u. q. e. l. a. r. i. f. i. c. a. t. i. n. d. i. q. i. p. d. e. s. t. i. m. a. n. t.
h. i. u. i. q. u. i. h. i. i. q. u. i. g. l. o. r. i. f. i. c. a. u. i. i. t. i. t. e. r. e. d.
a. i. c. e. x. p. a. r. i. o. p. e. c. c. i. p. i. o. h. i. m. s. i. n. i. u. e. n. i. t. i. a. g. e. s. s. a.
p. f. e. r. t. a. n. u. l. u. j. c. i. o. u. n. n. e. i. u. d. e. o. s. l. a. s. t. o. r. d. i. c. t. h. y.
l. a. s. i. f. i. n. i. u. i. n. s. i. o. i. o. h. i. s. e. s. t. q. i. n. i. m. s. e. c. u. m. c. o. g. n. a.
t. i. o. n. e. u. n. d. i. l. i. c. i. o. s. o. d. o. l. a. m. i. t. e. s. t. e. s. t. i. m. o. n. i. u. h. i. s.
i. n. a. q. i. n. t. i. e. e. i. n. h. i. s. p. a. t. i. b. p. i. g. a. t. i. a. b. h. a.
f. i. g. u. r. a. d. p. o. r. t. a. t. m. u. l. t. i. m. o. d. i. s. i. a. c. i. p. s. a. f. i. g. u.
f. i. g. n. o. m. i. n. i. t. i. n. t. i. p. a. t. i. s. m. u. l. t. a. y. g. e. n. t. i. u. p. a. t. i. y.
d. i. p. u. t. m. u. l. t. o. y. f. i. l. i. o. y. l. i. u. d. e. c. o. g. n. a. t. i. o. n. e. s. u. a. e. x. t. i. u.
p. i. g. a. u. a. p. i. m. q. a. d. g. i. s. i. n. s. i. u. g. e. n. u. i. t. d. u. o. s. f. i. l. i. o.
u. n. i. d. e. l. i. s. a. a. l. i. u. d. e. a. n. c. i. l. l. a. s. i. c. a. d. u. o. s. p. p. l. o. s. u. n. i.
d. e. l. e. g. e. a. l. i. m. d. e. g. r. a. i. s. a. a. c. a. p. i. m. i. s. u. o. n. o. i. e.
e. x. p. i. m. i. t. a. i. s. e. i. s. m. d. e. q. d. i. g. a. u. d. i. u. v. n. i. a.
u. o. b. i. s. a. a. c. a. d. i. m. o. l. a. n. d. u. d. u. c. t. e. s. i. s. a. r. i. e. s. n. i. p. s. e.
ē. i. m. m. o. l. a. t. q. u. h. u. m. a. n. i. t. a. s. a. p. a. s. s. a. ē. n. d. i. t. a. q.
f. i. g. u. r. a. f. i. c. a. b. a. t. i. s. a. a. c. d. u. r. i. r. e. b. e. c. c. a. s. i. c. a. d. e. g. e.
t. i. b. e. c. l. a. m. i. a. c. o. b. a. p. i. m. p. i. g. a. t. i. d. o. m. i. t. i. o. i. a. c. o. b.
i. m. i. n. e. m. o. r. i. s. i. e. i. c. r. u. c. e. l. a. p. i. s. u. b. p. o. s. i. t.
c. a. p. i. t. i. h. u. m. a. n. i. t. a. s. u. b. i. e. c. t. a. d. i. u. i. n. i. t. a. t. i. q.
m. a. n. e. f. i. n. g. s. i. t. r. u. l. u. e. r. e. l. a. p. i. b. e. f. i. g. e.
r. e. s. i. n. t. r. o. n. e. a. d. i. l. u. c. u. l. o. o. f. f. u. s. i. o. d. e. i. s. a. c. t. a. o. p. a.
t. i. o. ē. s. p. e. s. e. i. y. i. a. m. h. i. s. t. i. b. p. a. t. i. b. a. s. p. u. a. l. i. t.
f. i. g. u. r. a. t. i. o. s. a. b. r. a. h. a. i. s. a. a. c. i. a. c. o. b. n. o. m. i. a. t.
i. n. q. u. i. b. g. e. n. e. r. a. t. i. o. f. i. l. i. o. y. i. n. e. c. c. l. a. o. p. l. e. t. u. r.

Moralitat. In his patib figeant uirtutes. q.
ex nob' eoy mystice attendunt manifestio
nes. p. h. o. s. i. p. a. t. i. s. a. d. m. a. i. n. s. a. l. u. t. e. u. e. n. i. y. e. a. i. h. i. s.
n. o. b. p. s. i. g. n. a. u. i. b. i. b. i. p. m. u. ē. d. e. i. c. e. n. d. i. o. u. i. t. i. o. y. e. u.
a. b. s. t. i. a. e. x. i. r. e. i. a. d. p. u. t. a. m. t. e. n. d. e. a. d. q. d. p. m. u. f. i. d. e.
ē. n. e. c. e. s. s. a. r. i. a. q. i. n. i. m. a. b. r. a. h. a. f. i. l. i. u. q. ē. u. i. a. e. d. e. n. d. i.
h. i. ē. p. m. a. m. a. n. s. i. o. d. e. f. i. d. e. i. s. a. a. c. n. a. s. c. i. t. i. q. f. i. d. e. l.
ē. f. u. l. u. s. i. g. n. a. d. a. y. i. l. l. u. d. q. i. p. a. t. i. i. f. u. t. u. r. u. e. x. p. e. c.
t. a. t. i. s. d. s. q. e. q. d. i. l. l. u. d. ē. i. n. i. p. o. s. s. i. t. i. n. t. e. l. l. i. g. i. f. i. d. e. l.
o. p. h. e. n. d. i. f. a. c. i. h. a. b. i. t. a. r. e. i. c. o. n. d. i. b. m. i. s. f. i. d. e. l. s. q. d.
o. e. l. y. i. t. r. a. n. c. a. p. i. q. d. ē. i. n. p. h. e. n. s. i. b. i. l. e. o. m. n. i. i. n. t. e. l. l. i.
g. e. n. t. i. a. a. n. c. e. l. l. e. s. o. p. h. e. n. d. i. a. l. i. t. n. ē. f. i. d. e. l. s. i. e. r. r. o. r.
i. a. l. i. u. d. o. p. h. e. n. d. i. q. q. d. ē. s. i. l. l. u. d. i. n. e. s. p. e. i. r. e. b. e. c. c. a. q.
p. a. t. i. e. n. t. i. a. i. t. p. i. a. t. i. n. u. n. g. u. t. n. e. s. i. n. e. e. a. s. p. e. s. f. i. a. n.
g. a. t. i. h. i. m. e. l. o. p. o. t. a. m. a. q. f. l. u. m. i. n. i. b. e. c. u. d. a. t. i. e. s. t.
n. a. t. a. u. t. i. n. t. p. e. c. c. l. a. s. e. r. u. d. i. t. a. d. e. s. p. e. f. i. l. i. o. s. g. e. n. e. r.
I. n. t. a. b. n. a. c. i. m. l. a. r. e. i. d. u. c. t. i. d. u. q. e. q. p. a. t. i. m. g. r. e.
o. m. i. t. t. i. m. d. e. h. i. s. c. a. r. n. a. l. i. s. n. a. s. c. i. t. i. q. e. u. i. s. p. e. s. p.
m. a. n. e. t. i. n. e. c. o. e. l. s. u. i. d. i. t. n. e. a. a. u. d. i. u. n. p. o. s. s. i. t. a.
l. i. a. n. a. m. a. r. i. i. e. o. q. a. m. o. r. e. l. u. c. t. a. n. d. o. u. e. i. a. s. u. b.
p. l. a. n. t. a. r. e. t. i. a. c. o. b. ē. c. a. r. n. a. l. i. s. q. a. r. d. e. n. t. d. e. s. i. d. a. t.
r. a. c. h. e. l. i. u. i. n. s. i. p. i. n. c. i. p. i. u. i. d. i. m. i. p. e. o. s. e. r. u. i. m. p.
s. e. n. t. i. s. q. q. n. p. o. t. e. d. i. l. i. g. i. d. s. i. p. i. u. s. d. i. l. i. g. a. t.
p. a. r. u. i. q. u. i. d. e. t. i. l. y. a. q. u. e. l. a. b. o. r. a. s. e. s. t. a. a. c. t. u. a.
u. i. t. a. p. o. r. n. o. c. t. e. s. u. p. p. o. n. i. t. u. t. p. d. i. l. o. n. e. p. a. r. i.
m. i. l. a. b. o. r. e. t. i. f. i. l. i. o. s. g. e. n. e. r. e. t. q. l. a. b. o. r. n. p. p. s. e.
p. l. a. c. e. t. s. i. t. o. l. e. r. a. t. u. t. p. e. u. a. d. p. i. n. c. i. p. i. u. e. t. i. n. e.
u. i. t. e. p. u. e. m. a. t. i. d. i. l. i. g. i. t. i. p. a. r. u. i. n. p. p. s. e. l. o.
p. p. d. i. m. d. s. e. a. r. t. o. t. o. c. o. r. d. e. p. e. r. t. o. t. a. a. n. i. m. a.
p. p. s. e. l. a. b. o. r. a. t. a. u. a. c. t. u. a. l. i. s. i. n. s. i. o. n. a. s. a. p. i. e. n. t. i. a.
d. u. i. a. c. o. b. d. i. a. l. i. s. i. n. s. i. o. n. a. s. a. p. i. e. n. t. i. a.
n. e. d. i. f. r. u. c. t. i. d. e. p. r. e. s. e. n. t. i. a. o. m. n. i. u. m. c. o. s. t. i.
a. n. i. m. i. s. e. r. u. i. i. v. i. p. e. c. p. t. a. e. u. i. s. a. c. t. u. a. l. i. s. i. n. s. i. o.
t. o. s. q. s. d. e. c. a. r. n. a. t. e. p. a. r. u. i. q. u. o. s.
i. g. e. m. i. n. a. t. s. e. c. u. m. u. i. t. e. p. r. e. s. e. n. t. i. o. n. e. f. i. g. u. r.
q. a. t. a. d. e. i. a. q. d. e. s. i. d. a. t. p. u. e. n. i. r. e. l. i. a. d. i. x.

de humanitate eū interpretat a carnali gñā
tione. Scēnatiōis singlariū q̄ uis multi
pordine replicent. q̄ uia a p̄p̄i gñerō q̄
rit. p̄p̄ qm̄ cet̄. hic iducunt. n̄ diuinam
ppont narrare generōne q̄ impossibi
le ysaias dic. bēnerōne ei q̄ enarrabit.
S; humana q̄ uis ȳ ex magna parte sit
ienarrabil. q̄ n̄ dī. fili a pat̄ gñit tñ
q̄it nec ap̄s. nec p̄pheta noū nec angelus;
Ihu. ut p̄p̄gā ē sādōtale p̄dñā nātā
dī y hominis monstret. oī ihe rector. ty
pice nē cēntialit. scēdñ qd̄ d̄s potēs salua
re. x̄ nom̄ officii nature. q̄ uict̄ ē in sa
dōre ad int̄pellandū p̄ nob. q̄ bene n̄tā
p̄missionis inducit. **F**ili d̄d. f. a. k.
do p̄positus. ne p̄missio abrahā generōnis
rextio int̄rūpet. It̄z duoz sp̄alit d̄a
fili q̄a uī p̄m̄ int̄ pat̄archas. att̄ inter
reges. ad q̄i facta ē de x̄ p̄missio. ut u
dī a p̄m̄ ex lege uenturū agneret. in q̄
uidēt uaticinia p̄pleri. **A**brāha y d̄d
sunt due colūne. insātes in lege q̄ n̄ uel
tubulo an̄ ostrū q̄ ē x̄ q̄i amb̄ sumels. x̄
cubitoz. i. fides. ap̄lōz ap̄lectit. hos i ge
nealogia patres. de q̄ medio. ostrū ap̄e
ap̄t̄ credentib;. **A**brāha genuit. ab
eo aḡrue generōnis fū excediū eū
p̄missus p̄m̄ in q̄ ē b̄dictio om̄iuoz;
Math̄s ponit genuit. q̄ nature filios
tñ nūm̄at. lucas q̄ fuit. qui aliquos
scēdñ lege. t̄ padoptionē. filios t̄ponit;
Isāc iōd̄ iudas nommati ex p̄m̄it. ut eū
agnosceret. q̄ ex ei stup̄s fuit p̄m̄s;
De iuda x̄ q̄. om̄i gñi sūcepit. quem
ente iā herodes alienigena p̄ncipalit;
Frs iude memorat. p̄missi n̄t̄ ysa

ac i iacob. q̄a illi a p̄p̄lo dī q̄n̄ alieni ē repul
si. in uelut heredes in lib̄ utz sēpt̄. y qua
si pat̄arche x̄u. in q̄b; y nūm̄us ap̄lōz signifi
cat̄. h; nommati n̄ ex p̄m̄unt. ne ut nūm̄
sacram̄ta generō ostendat;. **I**udas q̄t̄it̄
y de x̄p̄o dī. q̄t̄it̄or. t̄ pat̄ celi et terre.
Hora nulla de sēis feminis ingenea
loguā. a. asium. h; q̄i sēpt̄ina rep̄hendit
debuit enī n̄sēi de peccōib; q̄ p̄peccōib;
ueniat. ut dīscerēt sua peccā pat̄rū s̄ n̄ obē;
vñ agn̄ in pasca immoland; uisus ē asium ex
cap̄t̄ y ouib;. i. ex sēis y peccōib; genand; vñ
Rara eū de uto manu p̄m̄itit. obsteit̄ eoe
cineo ligauit dicens. h; p̄or̄ eḡdier̄. illo ma
nū rectente att̄ exiit. Cui obsteit̄. q̄r̄e diu
sa ē p̄p̄te maēia. q̄n̄ y phares. i. diuisio dict̄
ē significans illū q̄ sep̄ab̄ oues ab edis. y statuz
oues adext̄is. edos aū asinut̄s;. **I**n semine
p̄dictoz pat̄rū x̄ int̄uit̄ iēgyptū q̄ p̄lagies
uim̄e. p̄p̄m̄ p̄m̄ebat. y n̄ feminas h; mares
int̄m̄ebat ut eū ea tanguer̄. **I**n egypto
genuit phares. estrom̄. a. rā. yaram amna
dab. y ammaēlab naasōn. y t̄e moȳsē educ̄
eos de egypto. y naasōn fuit dux sub moy
sē. int̄bu iuda p̄ desertū. in q̄ gen̄ salmōr̄. i.
Iste salmōn fuit p̄nceps int̄bu iuda. q̄ cum
iosue in trā p̄missionis int̄uit̄. Iste salmōn
in trā p̄missionis gen̄ bo. ox de naab. **R**a
ab eēice. rāchab grece. **A**brā x̄ elect̄ uel
exceit̄ de q̄ p̄p̄hā. Ecce puer̄ m̄s q̄m̄elegi.
y alibi. exceit̄us sup̄om̄s gñi d̄n̄s. ip̄se est
amunadab. i. uoluntari;. q̄ dīc̄ uoluntarie
sacrificabo t̄. idem ē naasōn. i. augurū d̄
noū p̄t̄na. p̄sentia s̄t̄t̄a. **U**t naasōn s̄er
pentū. q̄ x̄ more s̄erpentis os eūi insidias;
Raab m̄et̄r que nuntios iosue sūcepit.

q̄ salmō p̄cepti t̄bus iudeis copulauit figē
ecclām de gētib⁹ q̄ p̄ncipi ex iuda. i. a. copu
lat. y sola cū sunt saluat. dū iericho. i. p̄
sent sc̄m. vii. utroz muris uallatū t̄p̄e
vi. dierū. tūb p̄dicōm curreuallat donec
i nouissima tula omnes muri corruant. y
nouissima mors destruet. ^{i. sensibit} Salmon ex
i. sensibit q̄ omia sentit ipse accepit raab
i. ecclām de gētib⁹. ^{i. dicit} Booz. x. de q̄ dicit dñs
infortitudine ueniet. Raab famet y lati
tudo. i. impet. q̄ ecclā gentiū cūrit y sita
iticia y dilata p̄ oī se impetu doct̄e philo
sophos y reges hant. Raab ostendit cocumū.
in fenest. i. more p̄fessione. x. passione. ^{i. dicit} El
melech fuit de t̄bu booz. y uxor. ei noemi. q̄
cū uxorē sua iuit ad moabitat. ū filiū suū dūc
uit uxorē. s. moeruo pat̄ y filiū sine semine.
ruth cū noemi soeru sua. uenit in iudeā y gen
erea booz. Ecclā gentiū p̄ ruth significata
p̄ut q̄ ad booz. i. xpm ueniret ex pat̄ diabo
lo ent. ^{i. dicit} Rut figē ecclām q̄ de moab. i.
de gētib⁹ q̄ ex pat̄ diabo. y p̄t̄ deserti p̄t̄
y colatā de q̄ dñs suscitāt filios abrahā. oblita
ē p̄t̄ gentiū uenit ad booz q̄ fortis dñs. ad x̄
q̄ suscitāt fr̄s sem. i. moysi q̄ obit sine libis
q̄a lex nemine ad p̄fectū dūc. Ruth iudeis
t̄festinans. q̄ ecclā dñs puro corde uidet. q̄ se
stinat ad brauiū. i. u. y diffinit p̄seuare in
de y dilectione dñi. ^{i. dicit} Moabitide ut osten
dat impletū uariemū ysaie. emere agnū
dñe. d. t. de. p. d. a. m. f. son. dū p̄bae se
in ab̄he ad x̄ deduc. ^{i. dicit} Et seruies t̄ fuit q̄ n̄
ministrari s. ministrare. ^{i. dicit} Lat ad sc̄p̄i nominat
ysaie. s. b̄momi fuit. hie aut̄ idō uē dñs. ut sei
res cū uenisse. de q̄ ysaias egrediet iurga. d. n. i.
y. hie ē flos q̄ odorat ysaie dicit. ecce odor

filii. m. s. o. a. p. q̄ ip̄e cū abundantissime
repleuit. ^{i. dicit} Et ē sacrificiū t̄ meensū q̄ p̄nobis
hostia fact̄ ē. ^{i. dicit} Non qd̄ s̄t in hac genealogy
a rex. s. q̄ p̄m̄ r̄ex de iuda y regū p̄ncipi
ū p̄t̄ q̄ i ceteri in solio regni reseruant. e
p̄ ultimū ordo ḡnationis decurrit ad xpm.
q̄ h̄t regnum dñi. ^{i. dicit} S̄y ysaie. Dauid. x. q̄ gola
i. diaboli sup̄auit. ip̄e ē manufortis. P̄m̄
desidabit. de eo dñs. dñs. f. y p̄. i. p̄ho. y t̄m̄.
sp̄iosus forma p̄ f. h. ^{i. dicit} Tres p̄dict̄e sine pu
doce nominis ponunt. q̄ n̄ solū culpā s. y
laudari meruit. ^{i. dicit} Dñs. aut̄ nomine dignū ē.
i. hac q̄ loquendo neq̄t lat̄ silentio nomis
q̄ ē t̄p̄e reg. ^{i. dicit} Nomen uiri q̄si t̄t ponit.
ut ex h̄ immanitas sc̄elis uicundis memoret.
dū ei causa ē occis. uxor tam p̄p̄ sc̄m̄tum
dñs ecclā q̄ occisio diabolo in iugum ueri
regis aseruit. ^{i. dicit} S̄y ysaie. Dauid in solario
sedet ual̄ b̄labes se lauante. placuit ei. uo
cau. iacuit cū ea q̄ ḡnda reuocauit uirā de
expeditione. ut sic uir̄et in domū. y p̄t̄
aserberet ei. q̄ nolens uir̄e iacuit i uirtutu
lo dicens dū ēēt archa in tabnac̄is n̄ uir̄et
in domū suam. ^{i. dicit} Accepti q̄ litu sue moer̄.
redit ad expeditionē. y sic. ad p̄p̄at
occis ē a iob. ^{i. dicit} S̄y in solario. x. q̄ m̄le
posuit tabnac̄m. b̄labes p̄t̄ septimū
i. lex p̄cū cognitionē grā sp̄ual̄ monit̄
tur. ^{i. dicit} Viras iudicē p̄p̄s. q̄ p̄ lege de iude
glatur. s. h̄ue. x. legē abstulit. q̄m de
se loq̄ docuit. ille ū dū mandata legis
imple uir̄et. q̄si eplām f̄t̄t uir̄ damp
net. ^{i. dicit} Viras i iudicē p̄p̄s. q̄ noluit uir̄
re in domū. i. sp̄ual̄ intellm̄ dicens.
q̄ archa. i. ecclā ē in tabnac̄is a m̄si
ḡs. idō n̄ uir̄et in domū. i. n̄ accepit aliū

intellm litalē q̄ dūc̄ in mōrē. **I**erai q̄
ē fīgā diaboli lux mea. dī int̄p̄at̄ quia
adhuc t̄mōmat̄ se. d. in anḡlū lucē. lucē
dī fac̄. **B**er̄abee. putē facietatē. i. habū
dantia gr̄e spūal̄ q̄ mūne se p̄f̄em̄ ē
putē facietis in quo ē fons aq̄ salientis vīa
eterna. **I**erai lux mea. i. dī. i. diabol̄ qui
dū simul ero altissimo. cui eccl̄am iugata
ē de solario paterne maiestatis adamā. ē
pulēm factā matrimonio ē copulā. **I**erai
salomon. i. pacific̄. q̄ ipse ē p̄a. mīa q̄ fec̄
ut p̄m̄. ipse ē robaam. i. imp̄et̄ ppli q̄ ucto
erit p̄p̄os ad fidē. v̄t̄. **D**e isto dīr̄ dabo
robaam t̄vū unā ut remaneat lucēna dūnd
cumctis dieb̄ m̄st̄. qd̄ ad lūtam n̄ pot̄ acci.
p̄. q̄ nec n̄t̄ cumctis dieb̄ stetit. nec de dā.
p̄ap̄m dūc̄ aliq̄ m̄st̄ fuit. **S**ax̄ ē lucēna
et̄na meglest̄ h̄er̄m̄. v̄dō s̄eruat̄ semp̄.
Sup̄ aū solū dā iōdē ap̄e dīr̄. q̄ regnū dā
tp̄ale figurat̄ et̄num regnū ap̄i. **I**erai
dīr̄. ē. a. q̄ dīc̄. ego ero illi in p̄m̄. tanq̄m
dīr̄ q̄ om̄ia fec̄ quecūq̄ uoluit. q̄ i. ē. a. i.
atcollent̄. q̄ ipse ab̄stulit̄ peccā mūdi. **I**
iudiciū dīr̄. q̄ iudicab̄ oib̄ t̄r̄e in eq̄tate.
Ierai ē ioram. i. ex̄cels̄ q̄ aut nemo ascendit
moētū n̄ q̄ de celo descendit. **I**erai t̄r̄e re
ges m̄m̄st̄i sunt. v̄dō qd̄ p̄positū fuit
eugl̄it̄ t̄r̄e t̄r̄es t̄r̄es dēcades pōne. l̄q̄
iorai m̄st̄ulat̄ se genū iezabel. i. ductū ē
p̄p̄ham in throno regnū quēq̄m n̄ ēē
s̄s̄l̄orū de domo achab. n̄ in q̄r̄a ḡnatio
ne. v̄dō memoria ē aīc̄i ḡnatioe tol
lit̄. usq̄ ad t̄r̄a ḡnatioe. purgata v̄
labe gentiū familiē in quarta origo
numeratur. **N**ota qd̄ ioram non
gen̄ orai. i. p̄m̄ gen̄ ochozai. i. ochozai

5
zai genuit iorai. i. iorai amasiā. i. amasias
orai. q̄ i. zacharias. i. ioram dūc̄ filiā ierā
bel. i. f̄em̄at̄ ē. i. f̄is̄ suos occidit un̄ i m̄
firmat̄ dolore uti m̄sa egeret q̄ secut̄ ochozai
ingress̄ ē p̄ mas dom̄ achab. iorai ad
oraunt̄ sc̄ulptile. q̄ zachariā filiū iorade q̄
eū m̄st̄at̄. i. regē fecit. occidi p̄cepit. q̄
eū de ydolatra m̄repalat̄. amasias q̄ coluit
dōs s̄er̄. i. iō in t̄r̄es aḡnatioe sunt. ē ex
elusi s̄c̄m̄ illud. **V**isitabo peccā patrū in
cū. i. q̄r̄a ḡnerōem. s̄h̄dē illi q̄ peccata
patrū s̄equunt̄ nā i bon̄ de malo ḡnatioe m̄ia
ē digni. i. mas de bono nat̄ punit̄. alii q̄ po
nunt̄ q̄m̄t̄ mali. t̄p̄nos ḡnatioe. t̄ ab om̄e
ḡnatioe. ut ioram filiū ioraphat̄ uiri f̄i. orai
pene monū rectū fec̄ n̄ qd̄ in cū adole uo
luit. un̄ in fronte lepra percussus fuit. **R**
Robust̄ dīr̄ ille ē de q̄ dīr̄. fortitudo. m. dīr̄.
i. f̄ect̄. ē de q̄ eccl̄a cor̄dic̄ p̄f̄e in m̄eliv̄s.
i. act̄. s̄omphendēs ē q̄ nemo nov̄ p̄m̄ n̄ filius.
i. ex̄cels̄. **S**erai dīr̄ ipse est q̄ dīc̄ apl̄is. nolite timere.
Sub orai. i. achaz. i. ezechia. p̄ph̄a
ȳsaias de x̄. peccata p̄ncipū claudēbant̄ ora
p̄ph̄arū. **E**zechia ē ēē sine lib̄is dīdū
ē. dispone domū q̄ moxeris. ad̄ f̄eunt. n̄
p̄p̄ longiorē ut̄a. cū s̄eret in placuisse deo
salomonē qd̄ n̄ petisti. ampliores annos. s̄.
q̄ dubitabat. ne p̄missio dī impleret̄ cum
s̄eret s̄e ēē de dā p̄q̄m op̄erebat̄ uenire
ap̄m̄. i. ipse erat sine lib̄is un̄ i dīc̄at̄ n̄ vi
debo dī. n̄ aspiciā hoīem cū ē credeb̄ q̄
fidel̄ ē q̄ p̄m̄serat. dī aū s̄ententiā q̄m de
dāt̄ ad p̄bationē fidi inmutat̄. i. sp̄acū
ḡnatioe dāt̄. **O**blivios̄. ipse ē q̄ v̄sō
peccōri dūc̄. omniū inq̄tātū ēi n̄ reat̄
dabo. **A**mon. i. fidel̄ i. m̄st̄el̄ significat̄

apm de q dicitur fidel. d. io. viis iust. q uocat fi
lios ut gallina pullos suos. ^{et iohani} Sal. c. in
censu. ille e q dicitur durgat dñe oratio. m. s.
i. c. i. q. tuo. **E**git in lib regu qd iofias
genuit. ioachaz. ioachim et sedechia. ioachaz
fuecessit regnu pat. q capto arege egypti
substitut e loco ei ioachi fr ei. q mortuo
regnuu ioachim q et ieconia dicit e fili ei
p eo. q capto arege babylonie loco ei sedechia
posse est. **I**ofias rex iust q n filiu ei q gen
nuit in migraone qe numqm tñmiguit i se
cundu pdestinatione di ad tñmigndu. Ieconi
as et frs simul ponit. ut quos e gmunis inq
tas. sit simil miseria. Ieconia pparatio dñi.
q ta patm qm filiu dñs ad tñmigndu ppa
ruit. **Q**uerit qre ieconia dñ fili iofie.
cu iofias ioachim. ioachim genuit ieconia. di
au eunde iechonia bñ numeru i fine. i. pceden
ti tñmigraonis i principio sequenti. ad hñ
plene tñmigraones inueniant. u n erit alu.
patres. b diuisis modis soluit. **H**ieronim dicit
qd utq pat et fili. i. ioachim et ioachi ieconia
uocat. et ita unu hñs i fine pcedenti. et aliu
i principio sequenti. ut cu dicit iofias genuit
ieconiam. ioachim intelligam cu u dicit
ieconias gen salathiel ioachim accipiamus.
Aut u dicit qd ui bñ numerat. i. iech q ioa
chi dicit e aq facta e qdam in tartas gentes
deflexio. qm in babilonia tñmigru e. u au
ordo a rectitudine deflectit. et indiuu tendit
angulu fac. id qd in angulo e bñ numeratus.
Tñmigraio in babilonia sige tñstru aploze
ad gñs i q tñmigraone a fact lap. angula
ris utrūq. pplm pplectit qd ostendit p ieco
nia bñ positu. **P**riox ieconia resurrectio
dñi. sequens iezias dñ pparatio ch. utrūq.

igitur & q̄c̄ resur̄rectio vna. Secūda p̄pa
 tio dñi. q̄ uenit & q̄ die. uado parare uob̄ locum.
 Om̄s q̄ ad dā usq̄. ad t̄m̄ḡtione nūm̄ant. re
 get fuerunt. Itē uitas hȳstorie q̄ duo sūt
 reconditae. ut un̄ sit in fine p̄cedenti. t. alit̄
 ī p̄ncipio. s. mystice sc̄dm̄ auḡ un̄ uide ē
 in fine p̄ced. ī p̄ncipio seq̄ntis. S. q̄r̄ p̄t
 miss̄ ē ioachim. f̄c̄sit ut typū &
 faciet. reconditae bis numeratū. ioachim
 ne numeri auget̄ p̄t̄misit. ^{Salathiel} Salathiel
 mea d̄s & uenit q̄ die. lat̄ sc̄e sua eos
 quos. d. m̄. i. s. u. r. mos. Salathiel
 gen̄ zorobabel. s. legat̄ in mult̄ sc̄pt̄is.
 s. imparalypp̄ filii reconditae. assis. salath.
 mechimam. yphadaya. yde phadaya octi
 zorobabel ysemer. S. t̄t̄t̄ hebrei t̄nom̄
 um̄ fuisse. s. assis. salath yphas. salath
 aū & phas fr̄s. filios q̄s genuerunt unq̄
 suū zorobabel uocau. cū de isto dicat eu
 ḡst̄a abud genitū. palyp̄ die q̄ zorob
 gen̄ mosolla. reliq̄s n̄t̄ q̄s abud non
 numerat. S. ip̄alyp̄ multa sc̄pt̄az uitro
 dep̄uata s. un̄ mult̄e ym̄ determinate
 genealogie inueniunt̄. q̄s uidet̄ ap̄l̄s
 uitari. ^{zorobabel} Maḡut̄ babilonis. yfusiois
 ill̄s uenit q̄ mundū ab errore ylat̄
 ḡnt̄. ^{abud} Lat̄ m̄s iste uenit & q̄ pat̄
 ip̄se uocau. m. p. m. et tu. De abud
 usq̄ ad ioseph nulla historia inuenit̄ in
 paralyp̄. s. annales sūt̄ ap̄ h̄eb̄os
 de q̄b̄ herodes multos yburi fec̄. ut
 yfundet̄ ordo regie thyri. s. iordan
 ioseph ibi nomina patrū legat̄ l̄
 aliq̄ m̄ retinuit. p̄ q̄ euḡst̄a h̄ic se
 riē generōnis posuit. s. siue h̄ siue
 alio m̄ euḡst̄e ēta fuit̄ h̄ generōni

successio. / Fuerunt uiri studiosi et iudeis
 dicti heresi pp p pinqtate genis. a. cramy
 nazareti q ordine genealogie a. parti ex li
 bi dieru partim abauis. 7 paui. parti memo
 rit retinenter scdm ordine septerum. / P
 hos parti a uen immundu. 7 omium horise
 gebat offm. 7 dignu e ut peande scitatu
 linea ad eu ascendam. p qm adnos descende
 dignat e. / ^{achum} Dns resuscitatis ille e q die omni
 quidet filium et eat i. e. bt. u. e. 7 ego. r.
 e. immouissimo die. / ^{azar} Adurt ille e q dicit.
 ecce ds adiuuat m. x. d. s. e. anime mee. / ^{adob} Jus
 t. e. x. de q dicit uat dms. 7. i. d. / ^{achum} Et ms ite
 q ali qm ille q homo fieri uoluit. ut possi
 bre. frs de q dicit nuncabo nom t. f. m.
 / ^{equid} Ds ms quen a q die. ds ms ut q dereliqui
 me. / ^{achum} Ds ms adiutor. ille e q ex psona ho
 mini dix. ds ms adiutor. m. 7. i. ieu. / ^{achum} Tho
 nans t donat ille e q dea dona hoib de q
 dicit. sic ds dilect mundu ut filiu suu daret.
 / ^{Joseph} Apponet a q iudis gnis apposit. / ^{achum} Ma
 ths die ioseph filiu iacob. 7 iacob filium
 mathan. lucas ioseph filiu heli. 7 heli fi
 liu mathat. s. matham. 7 mathat de ead
 uxoie besta nomine singlos genuunt.
 matham q p salomone descend ca pui
 dua. 7 relicto uno filio iacob obit p
 mathat q p mathan descend de ad
 cande dua 7 gen heli. sic iacob 7 heli
 frs fuunt utrim. iacob au uxore heli
 frs sine libis defuncti ad suscitandu
 km ei accipies gen ioseph natu suu s.
 scdm lege heli filiu q dicit fili noie ei
 uocari cui scitat n e uer u cu booz
 cu q gen ex ruth n elimelech cui su
 scitat. s. obeth uocauit. / Virum

oras. qđ ad x^m generō ex dā ad ioseph
 deducta cū x^m n^o ex semine ioseph. S; n^o
 ē consuetudo sēptarū ut ordo mulierum
 i generōnib⁹ pteat^r. ideo n^o p maria s; p
 ioseph i ducit^r. cū de una. io. y maria fu-
 rit tū. vñ i cā qñ p pñq^o cogetat^r accipe-
 ne se tū malam sūndet. vñ i tamqñ
 de una stirpe simul pñent^r. in bethlem
 cū singlⁱ i suā ciuitatē. Et pat^r x^m dīr^r qm
 de sua uirge natū adoptatiue suscep^t
 putatiue fili⁹ dīr^r. Exemplo marie hūc
 fidelib⁹ iugati suat^r pari sēnsu sēmentia
 pmane possē. iugūq^o uocari. n^o p mixto co-
 pōis sēu. s; cōsilio nūi affectu. vñ ioseph
 uir marie dīr^r. q^o uerū iugū ē. i sēuat^r
 amoris affect^r. in maria fruct^r nupti-
 as inuenit. De qñ de qb⁹ q^o sine uiri co-
 itu. s; de sola uirgine natū ē ihc. i. saluator
 n^o pñitor quod fuit adam. x^m ē qui et messy-
 as. ideo hoc nomine iudeos infidelitas ream
 dīr^r. qui messyam regem suum arrolant^r
 non dum uenisse. hunc ū esse x^m pñat
 euangelista. quomān hic ē qui de pat^r
 archarum ē regum stirpe pñent^r.
 de uirgine mirabilⁱ ē exiit^r. sicut
 eisdem ante fuerat pñmiss⁹ vs. .j.

Incipit plog' in mattheu.

Mattheus sic moridine p'mus
ponit: ita eugl'm p'mi se p'st:
in iudea. cui uocatio ad d'm
ex publicanis actib' fuit: ad
q' in generatione xpi p'ncipia p'su
mens. un' cui p'ma circucisio carnis.
alt' cui scdm cor' electio fuit. & ex
utiq; pat' & p'e. siq; quat' denario
numero t'femitt' posito p'ncipiū a
credenti fide in electionis temp' po
rigens. et ex electione usq; in t'nsim
g'ionis die dirigens. atq; a t'nsimig
tione usq; ad xpm defimens decur
sam. ad uenit' d'ni ostend' g'atione: ut
& numo satisfaciens et t'p'ori. & seqd
eēt ostendat. & d' in se op' monstrans et
am in his quoz gen' posuit xpi opanti
ap'ncipio testimoniu n' negaret. Iuaz
omniu rerū temp' o'edo numero d'po
sicio ul' ratio qd' fidi necessariū ē. d's
xpc ē q' fact' ex muliere fact' suble
ge nat' ex uirgine. pass' mearne. omia
in cruce fixa: ut t'uphans eā in semet
ipso resurgēs in corpore: & pat' nom' in
pat' filio. & filii nom' pat' restituēs in
filio. sine p'ncipio sine fine ostendat
unū se cū pat' ēē q' un' ē. inq' eugl'o
utile ē desiderantib' d'm sic p'ma t'media
t' p'fecta cognoscere. ut & uocationē apli.
et op' eugl'i. & dilectionē d'i mearne na
scētis p' uniu'sa legentes itelligāt. atq;
id in eo inq' app'hensi s' & app'hendē ex
petūt recognoscāt. Hōb enim hoc stu
dio argumti fuit: & fide facte rei t'lere.
& opanti d'i itelligentia diligēt esse

dispositionē q'rentib' n' tace. Ex p' p'log'.

Incipit cap' eugl'i scdm matthm. Cap. i.

Natiuitas ihu x' alagi cū muni' uenit: ioseph
ab anglo p'uitū ad montē cū puo & mat' ei' fug
in egiptū. infantes interficiunt. In. & egiptū ihu
ex egipto in nazareth. de baptisimato ioh' in ior
dane. de d' baptisimato. In. & p' eum uia. &
dierū fact. noctū t'p'tat' ad dyabolo. Petrus &
andrea. iacobu & ioh'm piscatores & uocat. &
circuē galileā uarios languages hoīum curat.

III. Beatitude & ceta mandata. i. de homicidio.
de ablatione. de adultio. de oculo & manu eru
enda. uox ē n' ob adultū n' dimittenda. de
iuramēt. de oculo & dente inimicos diligendos.
de elemosinē. & oratio. ieiunū. de thesaur
i celis. lucnā coepit ēē oculū. et n' possē duob'
sim' sume. nec cogitandū de esca. & uestimēta
uolatilib'. & liliis ag'. & sollicitudine d'i. In. &
ēē iudicandū. de festuca & t'be moelo. ne ma
garitas an' p'cecos. q'rendū & pulsandū. de
p'seudo p'ph'ia. q' n' omis' q' d'ic m' d'ne d'ne
u'tib' in regnū celoz. de domo edificata s'
pet' m' t' harenā. In. De scēdis de monte
lepsi mundat' p'uitū. centiois paralyticū curat.
socrū pet' a febr' libat. de plurim' curat. &
sebe uolenti se seq' d'ic filii hoī n' h're d'cap'
reclinet. atq; ut ali' relicto pat' coepe seq'ē
p'cep. In. In nau' cū docimēt' ex eunt
discipuli ut t'p'estatē sedauer. & i'ra gen' senoz
demonia eicit. In. & paralytic' lectū fert.
matthm uocat. Ipharisei m'mantib' de iunio
publicanoz d'ic n' ēē op' sam' medicū. discipū
iohas t'rogantib' q're n' ueniarēt discipū ei'
parabola p'ami & scēse & ut v' v'm pon' filia
p'ncipis moctua dū uad' sentare multū a
p'fumo libat. ceci ocl' agunt. In. & In. & In.

demonum eic. ⁊ i principio demonioꝝ id facit dñs. **xxv.**
Duodecim aplos pmitit cu oi doctina. ac dñe qdñ
ueni pacē mātē i trā sꝑ gladiu. **xxvi.** Iohs de euerē
mittit ad ihm. ⁊ ibe de iohē ad r̄ ius loq̄r. atq; i epar
ciuitates q penitēci nēgunt. ⁊ fessio ihu ad patm.
⁊ iugū dñi leuē ēē. **xxvii.** Discipuli spicas uelli: ma
nū arida sanat: hoīem a demonio cecū ⁊ mutū
curat: ⁊ ip̄nē demoni id facit opmantes destruit:
pharisei petentib; signū. iōnē ⁊ nummū: ⁊ signū
tūc mātē ⁊ sꝑ i sp̄n. **xxviii.** Sedēs immanclauē
tibi parabolā ex ponit. i. semina sem. **xxix.** ⁊ r̄
osimū. de zizania t̄rico. de gño sinapi. de fex
mito ab h̄yto i sarina. et ex ponit discipulis parabolā
zizanos. parabolā thesauro i ag. de bona ma
garta. de sagena missa i mari. pphā i p̄ta
sua sine honore ēē. **xxx.** De iohis uaput i dñco.
de. vi. pamb; **xxxi.** p̄cib; i. v. milia uirō. ihs sup
mare ābulat: ⁊ petru m̄gnitē alleuat. ⁊ i trā
genesar multo languores curat. **xxxii.** De ma
nib; lauandis ⁊ de h̄ qd de ore exiūt. qz coignat
ñ q uir̄ i hoīem. filiā multū sirophonisi; a
demonio curat: ⁊ scē mare galilee claudē. cecū
⁊ mutū sanat. **xxxiii.** De. vi. pamb; ⁊ paucis p̄
cib; i. milia hoīm de signo iōnē pphē. de
fermēto phariseos. de ep̄atu pet̄ q increpat ac
dicē cruce suā debet tollē unūq; q uelit dñm
sequi dicē nū iuros q̄tā morēt; donec videant
filiū hoī i reḡ suo uenire. **xxxiiii.** In monte co
moysē ⁊ helia appax. ⁊ uox de. c. ad eū uir̄ de
scēdentib; heliā iā uenisse: ⁊ n̄ s̄ceptū man
festat: puī lunaticū saluat: ⁊ de fide ut gñū
sinapi docet. ⁊ de stāte i ore p̄cē. **xxxv.** De
humilit̄ puī. de manu. i p̄de i celo eructō. ⁊
nec minimū scādalizandū q anglos facit p̄cē
ihs s̄p iude testat: eareptio fr̄m q̄ iulgi
debeat. ⁊ q̄ septuagiesim. **xxxvi.** ⁊ q̄nā s̄p

pp. c. denarios sufficit. uoxe n̄ debet dimitti de
 eumuchis. *Exar. h̄m̄tē n̄ ēē arcedos abductiōe diuittē*
 difficile tēre i regē celos. *Centuplu receptū q̄lōs sui*
renuntiauit. Exar. de p̄m̄s **Johns an̄ v̄lō**
 nouissimos s̄t. *Parab ogarige*
 i uinea i ductos. de filius zebedi. *De p̄m̄s actib̄ ege*
 de. n̄. egei s̄c̄ mā sedentib̄. *Exar. de sina & 10 m̄.*
 pullo ei. ū nūmularios ei de tēplo clamantib̄ p̄t̄
 osama. de ficiu s̄rda facta ē. *Exar. m̄. Interogat i q̄*
 potestate h̄ facit. ip̄e t̄rogat de ioh̄is baptisma
 te. *Subiungēs parab̄ hoīs q̄ filios suo i uinea mittit.*
7 q̄ publicam m̄tēet i regno di multo s̄cedotū 7 s̄
h̄as s̄t p̄cessim̄ d̄c̄. Exar. m̄. Parab de uinib̄ q̄ t̄
ficiūt ad se missos. parabola ū i uinea t̄p̄t̄ ue
nire ad nuptias. Exar. v̄. De isēptiōe i imagine cesari.
de mulie q̄ vii. s̄t̄ s̄t̄. t̄p̄t̄ a pharisei. t̄rogat
de a cui fili ēēt. ad discipulos. ut q̄ pharisei d̄c̄t si
ant. q̄ q̄ faciūt n̄ s̄t̄. Exar. vi. In ep̄at s̄t̄us ph̄.
De p̄s̄t̄o. de tyran̄to. de camelo. Iulice. Iulice &
caruo lauādo. i monum̄ti de albari. i monum̄ti p̄ph̄e
salus multi. Exar. vii. Hierim̄ iertim̄. de structā tē
pli. signis nouissimoz d̄c̄tū. Iulice. Iulice de pseu
do x̄p̄is. de pseudo p̄ph̄is de aduentu saluatoris.
Iocasu elem̄toz. de x̄. uirḡ. de talenti. de ouib̄
adert̄. Iulice. Iulice. Iulice. Exar. viii. De uirḡ
osilo. de ophendēdo ih̄u. de mulie q̄ ungento p̄t̄
ih̄m̄. Exar. Judas p̄m̄i p̄t̄ vt t̄kat. ih̄m̄. Exar.
benās de uida t̄t̄toze suo ad discipulos loq̄r. oblatio
ei. Exar. Iulice. Iulice. Iulice. Iulice. Iulice. Iulice.
7 petrus ab̄t̄s̄ aurielam. ih̄e falsis testib̄ adēpnat
illud̄t̄. t̄t̄o t̄t̄o abnegat 7 lac̄mat̄. ih̄e pilato
t̄t̄t̄. 7 judas laq̄o s̄t̄ suspēdit̄. de aḡ figuli. uidi
cui pilati. Iulice. Iulice. Iulice. Iulice. Iulice. Iulice.
ihu s̄t̄p̄t̄. 7 res̄t̄rectio ei. n̄q̄ m̄d̄t̄a. Iulice.
Thael de bapt̄mo. Exar. Iulice. Iulice. Iulice. Iulice.

Inuēti s. t. vglu. scdm oratm. **L**iber
 G. ihu. x. filii. d. f. abraha. Abrahā. g. y.
 ysaac. a. g. iacob. Iacob. a. g. iuda. y. frs
 ei. iudas. a. g. pha
Ex public res. y. zara. d. tha
 mar. Phare. a. g. esro. e. a. g. a. dā. a. g.
 mei. a. Ammadab. a. g. n. Hasōn. a. g.
 s. Salmon. a. g. b. de iachab. Booz.
 a. g. o. ex ruth. obed. a. g. i. Jesse. a. g. dā.
 regē. Dauid. a. r. g. f. ex ea. q. f. urie. Sa
 lomōn. a. g. r. Roboā. a. g. a. Abia. a. g.
 a. ā. a. g. i. Josaphat. a. g. i. iōā. a. g.
 o. ō. a. g. i. Joathā. a. g. a. achaz. a. g.
 e. Ezechias. a. g. m. Manasse. a. g. a. Amō
 a. g. i. Josia. a. g. i. y. frs ei. i. t. babylōns.
 Et p. tinnig. b. iohoma. g. f. Salathiel. a.
 g. z. Zorobabel. a. g. a. Abud. a. g. e. eua
 chn. a. g. a. Azor. a. g. f. Sadoch. a. g. a. Achi
 a. g. e. Euid. a. g. e. e. leazar. a. g. m. matha
 a. g. i. Iacob. a. g. ioseph. uirū. m. De q. nat ē
 ihe q. uocat. x. ō. s. g. g. ab abrahā. usq. ad
 d. g. x. m. y. a. d. v. q. ad tinnig. tione. h. r. m.
 y. a. t. b. usq. ada. g. x. m. x. p. i. a. u. g. natio
 sic erat. **C**ū ēēt despōsata. m. ei. m. io.
 an. q. yu. mueta. ē. i. u. h. de spū. s. Ioseph. a.
 uir. ei. cū ēēt it. y. molly ea. t. dūce. uoluit
 occulte dimitte eā. h. a. u. co. cognate. ecce
 ang. dñi apparuit. ei. i. sōm. dices. Ioseph fili
 d. noli. t. a. m. yugē. t. l. d. h. i. ea. n. ē. d. spū
 sō. ē. Lary a. u. filiū. y. uocab. nom. ei. ihu.
 p. e. h. saluū faciet pphm suū a pccō. ex. h.
 a. u. totū factū ē. ut adimpleret qd dictū ē. a
 dñō pppham dicentē. ecce uirgo i. u. to
 bebū. y. p. filiū. y. uocabit. n. e. ē. m. muel. q.
 ē. m. p. t. a. r. u. nobē. d. s. l. x. u. g. ē. a. u. i. o. a. sō
 no. f. e. sic pcep. ei. ang. s. dñi. Et accep. yugē

suā. n. cognoscebat eā donec peperit filiū suū
 i. p. m. o. g. e. n. t. u. y. u. o. c. a. u. i. n. o. m. e. i. h. m. **Q**uā na
 t. ē. ē. i. b. e. t. l. e. e. i. n. d. e. i. d. i. e. t. b. e. r. o. d. i. r. e. g. i. e. c. c. e.
 magi ab oriente uenūt ier. t. n. a. d. i. c. e. n. t. e. s.
E q. nat. ē. rex iudō. y. i. d. m. h. s. stella ei. i. o. e.
 e. n. t. e. y. u. e. n. i. m. i. a. d. o. c. e. a. r. e. e. u. **A** u. d. i. e. s. a. u. h. e. r. o.
 d. e. s. r. e. x. t. u. a. t. ē. h. o. m. i. s. i. e. r. t. i. n. a. cū illo. y. o. g. g. a. s.
 o. s. p. n. c. i. p. i. s. a. c. d. o. t. u. y. i. c. h. a. s. p. p. h. i. s. e. i. c. e. t. a. b. a. t.
 a. b. e. i. u. x. n. a. t. ē. t. **E** t. i. l. l. i. d. i. x. i. t. **I** n. b. e. t. l. e. h. e.
 u. d. e. **S** i. c. h. s. e. p. t. u. ē. p. p. p. h. a. m. **E** t. t. u. b. e. t. l. e.
 t. r. a. u. d. a. n. e. q. q. m. i. n. i. m. a. e. i. i. p. n. c. i. p. i. b. i. r. o. d. a.
E t. r. e. y. e. r. i. e. t. d. u. x. q. r. e. g. a. t. p. p. l. i. n. m. e. u. m.
 i. s. t. **E** t. h. e. r. o. d. e. e. t. a. u. o. c. a. t. i. m. a. g. i. d. i. l. i. g. e. n. t. d. i.
 d. i. e. a. b. e. i. t. e. p. s. t. e. l. l. e. q. a. p. p. a. r. u. i. t. e. i. s. m. i. t. t. e. s.
 e. o. i. b. e. t. h. d. i. x. i. t. e. y. i. t. r. o. g. a. t. e. d. i. l. i. g. e. t. d. p. u. o.
 y. e. u. i. u. e. n. i. t. i. r. e. n. e. i. a. t. e. m. u. t. y. e. g. o. u. e. n. i. e. s. a. d.
 o. c. e. e. u. **Q** cū a. u. d. i. e. t. r. e. g. e. a. b. i. e. r. **E** t. e. c. c. e.
 s. t. e. l. l. a. q. u. i. d. a. m. i. o. e. i. e. n. t. e. a. n. i. c. e. d. e. l. a. t. e. o.
 u. s. q. d. u. u. e. m. e. s. i. t. a. r. e. t. s. u. p. u. e. r. a. t. p. u. e. r. i.
 d. e. t. e. a. u. s. t. e. l. l. a. g. a. u. d. i. s. s. g. a. u. d. i. o. m. a. g. n. o.
 u. a. l. d. e. i. t. i. n. t. e. d. o. m. u. i. u. e. n. i. t. p. u. e. r. u. cū
 m. a. r. i. a. m. a. t. e. i. **E** t. p. e. i. c. k. e. t. e. a. d. o. c. a. l. i. u. t.
 e. u. **E** t. a. p. t. i. t. h. e. s. a. u. r. i. s. u. i. o. b. t. u. l. e. r. i. c. i. m. u.
 n. a. a. u. r. u. t. h. y. m. y. r. a. **E** t. r. e. s. p. o. s. o. a. c. c. e. p.
 t. o. i. s. o. m. n. e. r. e. d. i. r. e. t. a. d. h. e. r. o. d. e. p. a. l. i. a. m.
 u. i. a. r. e. u. i. s. s. i. r. e. g. i. o. n. e. s. u. a. **Q** cū r. e. c. e. s. s. i. e. t.
 e. c. c. e. a. n. g. l. s. dñi a. p. p. a. r. u. i. t. i. s. o. m. i. o. d. i. c. e. s.
S u. r. g. e. y. a. c. c. i. p. e. p. u. i. u. i. m. a. t. i. n. e. i. y. f. u. g. e. i.
 e. g. i. p. t. u. **E** t. o. i. b. i. u. s. q. d. u. i. d. i. c. a. t. f. u. t. u. r. e. h.
 u. t. h. e. r. o. d. e. q. r. a. t. p. u. i. u. a. d. p. e. n. d. u. i. e. u. **E** s.
 g. e. i. a. c. c. e. p. p. u. i. u. i. m. a. t. i. n. e. i. n. o. c. t. e. n. e. c. e. s. s. i. t.
 i. e. g. i. p. t. u. y. e. r. a. t. i. b. i. u. s. q. a. d. o. b. i. t. u. h. u. a. d. i.
 p. l. e. t. q. d. i. c. t. u. ē. a. dñō p. p. p. h. i. d. i. c. e. n. t. e. **E** t.
 e. g. i. p. t. o. u. f. m. e. u. t. e. h. u. d. e. s. s. i. m. i. l. l. u. s. ē. t.
 a. m. a. g. i. i. r. a. t. ē. u. a. l. d. e. i. m. i. t. t. e. s. o. c. c. i. d. o. s.
 p. u. o. q. e. r. a. t. i. b. e. t. l. e. h. e. y. i. o. i. b. s. i. m. i. b. e. i. a. b. y.

matuſiſſima. ſecūm tēp' q' exq'ſiuit amagi.
Tē adimpletū ē. q' dictū ē pieremū pph
dicēt. Vox iramā. a. ē. p. j. u. mult' Rachel
p. f. i. Et noluit ſolari. q. nē. **D**efinito
aū. h. ecce ang'ſ dñi. ap. iſomni. io. egip
to dicēs. Surge ⁊ accipe puū ⁊ matrem ei.
⁊ uade itra m' t. ſ. ſ. ſ. ſ. q' q' rebat a
mā puū. **E**t ſurgeſ. accep' puū ⁊ m. ei.
⁊ uen' itra m' t. Audiet aū q' archela' reg
naret iuda p. h. pat' ſuo. t' mutt illo
re. ſamont' iſom. ſeceſſit ipax galilee.
Et ueniet. i. ciuitate q' uocat' nazareth.
habituū. ut adimplet' q' dictū ppphas
q'm nazare' uocabit'. Indiet aū ill. ve
nit iohs. b. p' dicit' i deserto iudee. dicēs.
Penitētia agite. app' p' m' q' h. regni ce
lo. hē. h. qui dicit' ē p' ſaiā pphā di
cētē. Vox clamantis. i. d. p. u. d. r. f.
ſemittat ei. Ipē aū iohs habet uſtuntū
de pil' camelos. ⁊ zonā pellucā cāſubō
ſuo. cā aū ei erat locē ymel ſilueſtre.
Tē exiebat ad eū oīſ ierſima. joſi uda joſi
regio cā iordanē. ⁊ baptizabat uox
danc ab eo ſtente' peccā ſua. Iudeſ aū
multo phariſee ⁊ ſaduceos uementes
ad baptimū ſuū. dix' ei. Agneſ imp'p.
q' ſimōſtunt uob' fuge a ſuta ira. **T**ā
cū q' fructū dignū penitēcie. ⁊ ne
uelit dīre tē uoſ p' hē. ab hā. Dico. h.
uob'. q'm pot' dñs d' lapidib' iſti ſentare
filio. a. ſa. h. ſecuri adradice' arbor poſita
ē. Om' q' arbor q' n' fac' fructū bonū.
excidet ⁊ i ignē mittet'. Igo q' uos
baptizo i aq' i penitētia. q' aū p' me
uenit' ē fortior me ē. cui n' ſū dignū
calciamēta portare. Ipē uoſ baptizab

8
in ſpū ſcō ⁊ igni. Cui uētilabru' i manu ſua.
⁊ pmundab' arē ſua. ⁊ cōgabit t' nē i hoc
reū ſuū. paleas aū oburet igni iextiguiti
li. Tē uen' iſe agalilea i iordanē ad iohem.
ut baptizaret ab eo. Iohs aū phibet ei
eū dicēs. Igo atē debeo baptizari. ⁊ tu ue
ni ad me. Rēpōdet aū iſe. dix' ei. Sme m'.
ſic. h. decet nō iplē omēm iſciā. Tē dimſit
eū. Baptizat' aū iſe. ⁊ feſti aſcēd' ſaq' i apu
ſceti ei. ⁊ uid' ſpū dī deſcēdētē ſic colūba ⁊
uenientē ſup' ſe. Et ecce uox d' cel' dicēs.
Hic ē fili'. m. d. i q' m' p' lacu. Tē iſe ducit'
ē i d' ſtū aſpu. ut tēptaret' a diabolo. Et
cū ienmaſſet. xl. dieb'. ⁊ xl. noctib'. p' ea
ſit iſt. ⁊ accēdēt tēptatoe'. dix' ei. Si fili' dī
eſ. dīc' ut lapides iſti panes fiāt. Rēpō
det. dix'. Sēptū ē. Non iſolo pane uiu' ho.
ſſi oīa. q' p. c. dōc' dī. Tē aſſūpſit eū dia
bol' iſcām ciuitatē. ⁊ ſtatuit eū ſup' p'm
nactm tēpti. et dix' ei. Si fili' dī eſ. mitte
te d' ſorſū. Sēptū ē enī. ⁊ ang'ſ. ſuū. m. d' re
⁊ i manū tollēt te. hē. ſ. o. ad. l. p. tuū. At
illi iſe rurſū. Sēptū ē. ⁊ tēptab' dñm dñm
tuū. Itū aſſūpſit eū diabol' i montē exaltū
ualde. ⁊ oſtēd' ei oīa regna mundi ⁊ gl'am eorū
⁊ dix' illi. Omnia t' dabo. ſi caſet' adoraui
me. Tē dīc' ei. iſe. Vade ſatanas. Sēptū ē. h.
Dñm dñm tuū. adora. ſi illi ſolū ſines. Tē re
liq't eū diabol'. ⁊ ecce ang'ſ accēdēt. ⁊ mi
niſtrant ei. Cū aū audieſt iſe q' iohs tū
t' ēēt. ſeceſſit i galilea. Et relicta ciuitate
nazareth. uen' ⁊ habitau' i caparnaū ma
ritima i ſimō zabulon ⁊ neptali. ut iplē
q' dictū ē p' ſaiā ppham. Terra zabulon
⁊ ita neptali. iua mari t' i iordanē galilee
gētū. Ipl' q' ſedebat. i teneb's. u. l. m. ⁊

sectentur in regione ymnus moenibus lux
ta est ei. Ex me cepit he predicare y dice. Item
tertia. a. appropinquat. h. r. e. Ambulas aut
iuxta mare galilee. Unde duos frs. symo
ne quocumque petri. y and. frēm ei mittentes
rete in mare. Erant. h. p. catrores. Iam illi. Ve
nite p. me. y facia uos frs. p. catrores homin.
At illi relictis retibus y timuo. secuti sunt. Et
p. cedentes in. Unde duos frs. iacob y zebedi. y
iohem frēm ei in manu eū y zebedi p. catrores
reficiētes retia sua. y uocauit eos. Illi aut
statim relictis retibus y p. catrores secuti sunt. Et
circuebat ihc totā galileā. docēs in magoga
eorum y p. dicās eugēn regni. y sanās omne la
guore. y omēm infirmitatē in populo. Et abiit
opinio ei ut tota syria. y obtrulit ei os ma
le hines uariū laguoib. y tōm in p. p. h. s. y q.
demonia hēbat. y lunaticos. y palyticos. y cū eo
Et secute sunt ei t. b. m. l. r. d. galilea. y capoli. y
ier. t. m. y diuda. y d. t. m. iordanen. y i. d. e. a. u. t. b. a.
ascēdit in monte. Ieu. sedis. y accēdit ad eū d. d. i.
pli ei. y ap. p. s. o. s. f. u. i. u. docēbat eō d. d. e. s. Beati
paupes spū. qm ipse ē regnū celoz. Beati
mitte. qm ipi possidebūt t. r. a. b. i. q. lugēt. qm
ipi solabūt. b. q. s. u. r. u. t. y s. i. r. u. t. i. t. i. a. y q.
ipi satābūt. b. m. i. e. s. q. ipi m. i. a. m. y s. e. q. u. t. b. i.
mūdo corde. q. ipi d. m. u. d. e. b. t. b. p. a. c. i. f. i. c. i.
g. filii d. i. u. o. c. a. b. u. t. b. q. p. s. e. c. u. t. p. p. p. i. t. i. a.
q. ipse ē. r. e. b. e. s. t. i. cū maledixit uob. p. s. e.
cū uos fūit. y d. i. x. i. t. o. e. m. a. l. u. a. d. i. s. u. u. o. s. i. n.
t. i. e. t. e. p. p. m. e. l. a. u. d. e. r. e. y e. c. u. l. t. a. t. e. qm m. e. s.
u. r. a. c. o. p. i. o. s. a. ē. i. c. e. s. S. i. e. h. p. s. e. c. u. t. i. s. p. p. h. a. s.
q. fūit an uos. y o. e. s. t. i. s. a. l. t. r. e. y a. d. i. s. i. s. a. l. c. u. a. m. u. t.
i. t. i. n. q. s. a. l. u. e. t. y a. d. m. e. n. s. u. a. l. e. r. u. t. i. t. u. t. m. i. t.
t. a. t. i. f. o. r. a. s. e. c. u. l. e. t. a. b. h. o. i. b. y o. e. s. t. i. s. l. u. x. m. y.
d. i. s. p. o. t. e. i. u. t. t. a. a. b. h. d. i. s. u. p. m. o. n. t. e. p. o. s. i. t. a.

neq. accendit lucernā y ponit eā sub modio.
s. sup. candelabrum. ut luceat oib. q. i. domo
s. Sic luceat lux ur̄a corā hoib. ut uideāt
ur̄a opa bona. y g. l. i. f. i. c. e. t. p. a. t. r. i. m. u. r̄i. q. i. c. e. t.
e. Nolite putare. qm ueni solū. legē aut
p. p. h. a. s. y ueni solū. s. a. d. i. p. l. e. A. m. i. q. p. p. e. d. i.
eo uob. donec t. i. n. e. a. t. c. e. l. u. y. t. i. o. t. a. u. n. i. a. u. t.
u. i. a. p. e. x. n. p. t. i. b. a. l. e. g. e. t. d. o. n. e. c. o. i. a. f. i. a. t. I. g. s. o. l.
u. i. t. u. n. i. s. m. a. d. a. t. i. i. n. t. e. m. i. n. i. m. i. y d. o. c. u. i. t. s. i. c.
h. o. e. s. m. i. n. i. m. i. u. o. c. a. b. u. t. i. n. r. e. g. c. e. l. o. y. I. a. u. f. e. c. i. t.
y d. o. c. u. i. t. b. m. a. g. n. i. u. o. c. i. t. e. D. i. c. o. h. u. o. b. q.
n. h. a. b. u. d. a. u. i. t. i. t. i. c. i. a. u. r̄a. p. l. o. q. s. e. b. a. s. y p. h. a. s.
n. i. t. b. u. t. i. i. n. r. e. g. e. y a. u. d. i. s. t. i. q. d. i. c. t. u. ē. a. n. i. q. s. y
n. o. c. c. i. d. e. q. a. u. o. c. c. i. d. i. t. r. e. e. r. i. t. i. u. d. i. c. i. o. I. g. o.
a. u. d. i. c. o. u. o. b. q. o. i. s. q. n. a. c. i. t. i. n. s. u. o. r. e. e. i.
e. a. u. d. i. c. i. t. i. n. s. u. o. p. a. c. h. a. r. e. e. r. i. t. y e. i. l. i. u. s. y
a. u. d. i. c. i. t. s. a. t. u. r. e. r. e. e. r. i. t. g. e. h. e. n. n. i. g. i. n. i. S. i.
g. o. f. f. e. r. i. s. m. u. n. i. t. u. u. i. a. d. a. l. t. a. r. e. y n. i. b. r. e. c. o. d.
f. u. i. t. q. e. f. i. t. u. i. b. t. a. l. i. q. d. a. d. i. s. u. t. t. e. r. e. l. i. q. u. i. b. i.
m. u. n. i. t. u. u. i. a. n. a. l. t. a. r. e. y u. o. d. p. r. e. c. i. l. i. a. r. i. s. i. n. t. u. o.
I. t. e. u. e. m. e. s. o. f. f. e. s. m. u. n. i. t. u. u. i. b. i. t. o. y n. e. t. i. e. s. a. d. i.
s. a. r. i. o. t. u. o. e. i. t. o. d. i. u. e. s. i. u. a. c. u. e. o. n. e. f. o. r. t. e. a. d.
i. s. t. a. r. i. t. e. l. a. t. t. e. u. d. i. c. i. y u. d. e. x. t. e. l. a. t. t. e. m. u. n. i.
r. i. c. a. r. e. e. m. i. t. t. a. r. i. s. I. d. n. d. i. c. o. t. n. e. x. i. e. s. i. n. d. o. n. e. c.
r. e. d. d. a. n. o. u. i. s. i. m. u. q. d. a. n. t. e. A. u. d. i. s. t. i. q. d. i. c. t. u.
ē. a. n. i. q. s. n. i. m. e. c. h. a. b. i. I. g. o. a. u. d. i. c. o. u. o. b. q. m.
o. i. s. q. u. i. d. i. t. m. u. l. t. e. a. d. y e. u. p. p. i. e. d. u. e. a. y a. m. e. c. h. a.
t. e. e. a. i. c. o. d. s. u. o. y a. d. i. s. t. o. c. s. t. u. s. a. d. a. l. i. z. a. t. t. e.
e. r. u. e. e. u. y p. i. e. c. a. b. i. t. e. l. x. p. e. d. i. t. h. t. u. t. p. e. a. t.
u. n. i. m. e. m. b. r. o. y. t. u. o. y. q. m. t. o. r. u. c. o. r. p. t. u. i.
m. i. t. t. a. t. i. n. g. e. h. e. n. n. a. E. t. s. i. d. e. x. t. a. m. a. n. i. t. u. a.
s. c. a. n. d. a. l. i. z. a. t. t. e. a. b. e. i. d. e. e. a. y p. i. e. c. a. b. i. t. e. l. x.
p. e. d. i. t. h. t. u. t. p. e. a. t. u. n. i. m. b. r. o. y. t. u. o. y. q. t. o. r. u.
c. o. e. p. t. u. u. i. e. a. t. i. g. e. h. e. n. n. a. D. i. c. t. u. ē. a. u. i. q. e. u. i. q.
d. i. m. i. s. i. t. u. a. x. x. e. s. u. a. d. e. t. e. i. l. i. b. e. l. l. u. r. e. p. u. d. i.
I. g. o. a. u. d. i. c. o. u. o. b. q. o. i. s. q. d. i. m. i. s. i. t. u. a. x. x. e.

9 11.
sua excepta fornicationis causa. fac eam mechari.
Idamissa duxit adultat. Item. Audisti qd die-
tu e. amiqs n. punab. reddet au dno uramita
tua. Ego au dico uob n. nuare omimo. neq. p.
celu. q. in die. neq. p. tra. q. scabellu e. pedu ei.
neq. p. ier. tina. q. ciuita e. magni regi. neq. p.
cap. tuu urauis. q. n. pote unu capillu albu
face aut nigru. Sit au. fmo ur. e. e. n. n. Qd
au h. habudati e. amalo e. Aud. q. d. e. locm
p. oelo. dent. p. d. e. t. Ego. a. d. uob n. resiste ma-
lo. S. n. q. s. te. p. e. s. i. d. e. t. m. maxilla tua p.
be illi. i. a. t. a. i. e. i. q. uult. t. e. u. i. u. d. i. c. i. o. p. t. e. n. d. e.
y. t. u. m. e. a. t. u. a. t. o. l. l. e. d. i. m. i. t. t. e. e. i. y. p. a. l. l. u. i. q. u. e. u. q.
te angariant mille pas. uade cu illo alia. n. d.
pet. a. te. da. ei. y. u. o. l. e. n. t. i. m. u. t. u. a. r. i. a. t. e. n. e. a. u. t. a.
ris. Audisti qd dictu e. dilige parmu tuu y
odio heb inimicu tuu. Ego au dico uob. Dilige
te immico uru. En facite h. qd dicit uob. e.
oate. p. p. e. g. n. t. b. y. c. a. l. u. p. m. a. n. t. b. u. o. n. i. s. i. n. i. s. i. l. i.
p. a. t. i. u. r. i. q. i. c. e. t. e. q. s. o. l. e. s. i. u. i. o. e. n. i. s. a. c. i. s. b. o. n. o. y.
malo. y. pluit s. i. t. o. y. i. n. i. o. s. S. y. diligit eos
q. u. o. d. d. i. l. i. g. e. t. q. i. n. e. e. d. e. h. e. b. i. t. i. n. e. y. p. u. b. l. i. c. a. m.
h. facit. n. i. s. a. l. u. t. a. u. t. i. t. i. s. u. r. o. t. i. n. i. q. a. p. l. i.
facit. n. i. n. e. y. e. t. h. m. e. i. h. facit. e. t. o. t. e. g. w.
p. f. e. c. t. i. s. i. c. y. p. a. t. u. r. c. e. l. e. s. t. i. p. f. e. c. t. e. A. d. t. e.
d. i. t. e. n. e. i. t. a. c. i. a. u. r. a. m. f. a. c. i. a. t. i. c. o. x. a. h. o. i. b. u. t.
u. i. d. e. a. m. i. a. b. e. i. A. l. u. o. q. n. i. n. e. e. b. e. n. h. e. b. i. t. i. a. p.
p. a. t. i. m. u. r. i. m. q. i. c. e. t. e. C. u. g. f. a. c. i. e. l. e. m. o. s. i. n. a.
n. o. l. i. t. u. b. a. c. a. n. e. a. n. t. e. s. i. c. y. p. o. e. t. e. f. a. c. i. u. t. i.
s. n. a. g. o. g. i. s. u. t. h. o. n. o. r. i. f. i. c. e. t. a. b. h. o. i. b. A. m. d. a. u.
r. e. c. e. p. u. n. t. i. n. e. e. d. e. s. u. a. T. e. a. u. f. a. c. i. e. t. e. e. l. e. m. o.
s. i. n. a. n. e. s. c. i. a. t. s. i. n. i. s. t. t. u. a. q. f. a. d. t. u. t. s. i. t.
e. l. e. m. t. u. a. i. a. b. s. d. i. t. o. y. p. a. t. u. r. q. u. i. d. e. t.
i. a. b. s. d. i. t. o. r. e. d. d. e. t. t. i. c. u. o. z. a. t. i. e. r. t. i. s. i. c.
h. q. a. m. a. t. i. a. n. g. u. l. p. l. a. t. e. a. s. t. a. t. e. s. o. a. r. e.
u. t. u. i. d. e. a. n. t. a. b. h. o. i. b. A. m. d. a. u. r. i. m. s. i. t. u.

au cu orabit. it. incubetm tuu. clausd hos
tio ora patm tuu i absd. y pat tuus qui
der i absd. reddet t. Iantes au. nolite
multu loq sic et hmei. Iutat. h. q. multi
loqo suo exaudiant. Nolite g. assimilari
ei. S. h. pat ur. q. op. sit uob anq. petatis
eu. Sic g. uos orabit. lat nr. q. e. i. e. s. n. t.
Aduen. r. t. fiat. u. t. s. i. e. y. t. i. t. l. a. n. e. n. s. i. y. s. u. b.
stamale da. n. h. d. m. i. t. t. e. m. d. n. s. y. n. d.
d. n. y. n. e. n. o. s. i. d. a. t. S. l. i. b. a. n. a. m. S. y. d. i.
m. i. s. e. r. e. t. i. h. o. m. m. i. b. p. e. c. c. a. e. o. e. y. p. a. t. u. r. c. e. l. e. s. t. i.
d. i. m. i. t. t. e. t. u. o. b. d. e. l. i. c. t. a. u. a. S. i. n. d. i. m. i. s. e. r. e. t. i. h. o. i. b.
n. e. e. p. a. t. u. r. d. i. m. i. t. t. e. t. p. e. c. c. a. u. a. C. u. a. u. i. e. i. u.
n. a. t. i. n. o. l. i. t. e. s. i. i. s. i. c. y. p. o. e. t. e. t. i. t. e. s. t. a. t. i. m. a. t.
y. f. a. c. i. e. s. i. u. a. l. u. t. p. a. r. a. t. h. o. m. m. i. b. i. e. n. u. n. a. t. e. s.
A. m. e. n. d. a. u. q. r. i. m. s. u. a. b. n. a. u. c. u. i. e. n. u. n. a. t. u. n. g. e.
c. a. p. t. u. u. y. f. a. c. i. e. t. u. a. l. a. n. a. n. e. u. i. d. e. a. n. t. h. o. i. b. i. e. n. i.
s. p. a. t. t. u. o. q. e. i. a. b. s. d. y. p. a. t. t. u. q. u. i. d. e. t. i. n. a. b. s.
s. o. r. e. d. d. e. t. t. h. o. l. i. t. e. t. h. e. s. a. u. r. i. z. a. t. e. u. o. b. t. h. e.
s. a. u. r. o. t. t. r. a. u. e. r. u. g. o. y. t. u. n. e. a. d. i. m. o. l. i. t. u. i. s. i. u. r. e. s.
e. f. f. o. d. i. u. t. y. f. u. r. a. n. t. t. h. e. s. a. u. r. i. z. a. t. e. a. u. u. o. b. t. h. a.
c. u. n. e. q. e. n. e. q. t. d. m. o. l. i. t. u. s. s. e. f. f. n. e. e. f. a. m. t. S.
y. e. t. h. t. u. i. b. i. e. y. e. o. r. t. u. i. L. u. c. i. n. a. c. o. r. p. o. r. i. t. u. i.
e. o. e. l. s. t. u. i. S. i. f. u. i. t. o. e. l. s. t. u. i. s. i. m. p. l. e. x. t. o. t. u. c. o. e. p.
t. u. i. l. u. c. i. d. u. e. r. i. t. S. y. a. u. o. e. l. s. t. u. i. n. e. q. m. f. u.
i. t. t. o. t. u. e. t. t. e. n. e. b. s. i. m. e. r. i. t. S. i. g. l. u. m. q.
i. t. e. t. e. n. e. b. s. i. p. e. t. e. n. e. b. q. n. t. e. e. i. t. N. e. m. o.
p. o. t. n. i. s. i. n. i. s. u. r. e. A. u. t. e. n. i. u. n. u. o. d. i. o. h. e. b. e. t.
a. l. t. i. m. d. i. l. i. g. e. t. a. u. t. u. n. u. s. t. i. n. e. b. a. l. t. i. m. y. t. e.
n. e. t. A. p. o. t. e. s. t. i. d. o. s. u. r. e. y. m. a. m. m. o. n. e. s. o. d. i.
c. o. u. o. b. n. e. s. o. l. l. i. c. i. t. i. s. i. n. i. a. i. e. u. r. e. q. m. a. n. d. u. c. e. n.
n. e. q. c. o. r. p. i. u. r. o. q. i. n. d. u. a. m. m. i. n. e. a. i. a. p. l. e. q.
e. s. e. a. y. e. o. e. p. p. l. q. u. e. s. t. i. m. i. t. u. i. s. e. p. i. e. n. t. e. u. o. l. a. n.
l. i. a. c. e. l. i. q. m. n. i. s. i. t. n. e. q. m. e. t. u. t. n. e. q. y. g. g. a. s.
i. h. o. i. r. e. a. y. p. a. t. u. r. c. e. l. e. s. t. i. p. a. t. e. i. l. l. a. n. e.
u. o. s. m. a. g. p. l. u. r. i. e. s. t. i. i. l. l. A. u. i. u. r. i. n. c. o. g. n. a.

pot' adice ad statam suā cubitū unū: &
de uestimēto qd' solliciti ēti: h' fidate lilia
ag' qm' crescit: n' laborat neq; nēt. Dico autē
uob' qe nec salomon i oī gl'a sua coopt'
ē sic unū ex istis. Si autē semū ag' q' hodie ē
rē melchiamū mittit q's sic uest: q'mto
mag' uo minime fidi: solliciti ēē
dicēte: Q'mand' aut q' bibem' aut q' op'i
em': hec q' omīa q'm' i q'it. Scit' s. pat'
ū: qe h'is omnib' indigen'. Uerue g'
p'mū d' d' eīz h'o adiciēt uob'. Nolite g'
solliciti ēē i cētū. Cētū s. dies solliciti
erit s' ipsi. Suffic' diei malicia s'ia. No
lite iudicare: ut n' iudicemini. Inq; s. audi
cio: i. iudicabimini: i q' m'sina m'si s'ia
ti. metiet' uob'. Qd' autē inde festuca i oclō
s'ia tui: t' t'be i oclō tuo n' uides: aut qm'
diei s'ia tuo. sine cicā festuca ē. o. t. ecce
t'be i oclō tuo. Ypocta: ecce p'mū t'be d'o.
tuo: t' t'be uides: ecce f. d' oclō s'ia tui. Nolite
scm' dare camb' neq; mittati mangari
tā uā an' p'ccos. ne forte delect' ea p'edi
b' s'ia: t' q'm' d'it' u'p'at' uos. Letite: dabit'
uob'. q'm' t' t'be: t' uen' pulsatē: t' ap'et' uob'. Uis
s. q' p'et' acc' q' q' i. u. t' pulsan' ap'ietus:
Aut q's ē ex uob' h'o q' si p'etit fili s'ipane:
nūq' lapidē porriget ei: aut si p'iet' p'etit:
nūq' sp'entē p'orriget ei: s' g' uo cū s'it'
mali. nosti bona dare filiis u'is q'mto
mag' pat' u'is d'at' bona p'etētib'. S'ia g'
q'cūq; uult' ut faciat uob' hoc: uos facite
ei. h' ē s. lex: t' p'phē. h'it' g' pang'ia p'et'
tā: qe lata t' spaciola ē: uia q' duc' ad p'di
tionē: multi s' q' t'it' p'et': q' ang'ia p'et'
ta: t'arta uia q' duc' ad uitā: t' pauci s' q' m'
ueniūt eā. Adcedite a falsi p'ph'is: quem

ut ad uos inuestimēti omni. t' t'be' autē s'it' p'
napaces. A fructib' eoz cognoscet' eos. t' h'ig'
colligit' d' s'p'm' uia: aut d' t'but' s'ic s'ic
omnis arbor' bona fruct' bono fac'.
mala autē arbor' fruct' malo fac'. Non
pot'. a. b. f. malo fac' neq; arbor' m. fruct'
et' bono fac'. Omnis arbor' q' n' fac' f.
b' eoz. i. a. mittet'. ē ex fructib' eoz cog'
eos. Non omnis q' d'ic' m' d'ne d'ne: t' t'be
i regnum e. s. q' f. a. p. m. q' i'cet' ē. i. t'be
i. r. c. Multi dicēt m' in illa die. D'ne d'ne
sine in nomine p'ph'auim'. t' i' t'uo noīe
demonia eiecim'. t' i' t'uo noīe i'itutes
multa fecim'. Et t' t'be s'iteboz illi: qe
numq'm noui uos. t' t'cedite a me: qui
opamini iniquitatē. Omnis g' q' aud' u'
ba mea h'z facit' ea: assimilat' i'itro
sapienti q' edificauit domū suā sup' pe
t'm. Et descend' pluuia: t' uenit' flu
mina: t' flauit' uenti: t' irruerunt
in domū illam. Et non cecidit: fundi
ta enī sup' pet'm. Et omis q' aud'it
ūba m'a h'z n' fac' ea: simil' erit uiro
stulto q' edificauit domū suā sup'
harenam. Et descend' pluuia: t' ue
niunt flumina: t' flauit' uenti:
t' irruerunt in domū illam. t'
cecidit: t' fuit ruina ei magna.
Et factum est cum s'ummass' s.
uerba hec: ammirabant' turbe
super doctrina eius. Erat enim
docens eos sic potestatem habens.
non sicut scribe eoz t' pharisei:
Explicit hystoria Libri
S E C V E N T I S .

Incipit Explicatio Sci de ue
nerabili Bede pbrī Super
Genealogia
xpi

MOYSES. SCS. VIR. LIBR. 00.
Creationis celi divina fultus
auctoritate conscripsit. in q̄
pturi hominis originē texe
rat. matheus autē apostolus xpi et euangli
sta. librū generationis ihu xpi in q̄ est inci
um salutis nr̄e. & qui ē p̄fectio cōt̄e beatitu
dinis nr̄e congruo scripsit exordio. Quia ihc
saluator int̄pretat̄. xpc̄ unct̄ qd̄ est nomen
sūmę dignitatis. qd̄ antiqui reges et p̄phete
atq; s̄c̄dotes oleo ungebant̄ s̄c̄ificationis.
ihc aut̄ xpc̄ dñs nr̄ oleo leticie p̄particibus
suis unct̄ a dō legit̄. qui uenit in hunc m̄n
dū p̄ electos et circūcisos patres. quoz nomi
na p̄ ordinē matheus ideo in exordio hui li
bri posuit. qd̄ in his nr̄e redēptionis & cōt̄e
salutis figuram spū scō reuelante ēē cog
nouit. et easdē figuras p̄ xpm̄ in ueritate
cōpletas. Sicut enī xpc̄ p̄ horū patriarcha
rū genealogiā ad nr̄am in hunc mundum
uenit salūtē. et hoz omniū in semetipso ge

11.
rebat officiū. ita etiā in horū omniū int̄p̄ta
tione nominū. salutem nr̄am uoluit designa
ri. Nos quoq; quantū ipso inspirante atq; adiu
uante p̄sum. eorū imitari debem̄ int̄p̄tationem ut
ait ioh̄s euanglista. q̄ xp̄m desiderat imita
ri. debet quomodo xp̄c ambulauit et ipse
ambulare. Nunc ad ipsi' libri ordinē redeam̄.

Liber generationis ihu xp̄i filii dauid.
filii abraham. Hic questio oritur. cur ante ponit̄
dauid. abraam. q̄m̄quidem maior electio quam re
p̄missio. Nam electio in dauid. ^{de q̄ d̄r} in iheru dauid filiū
iesse ~~uirum~~ uirum scdm̄ cor meum. qui fa
ciet omnes uoluntates meas. & iterum. de fruc
tu uentris tui ponam sup̄ sedem tuam. rep̄mis
sio ū ad abraham. cui dicit̄ in semine tuo bene
dicent̄ om̄s tribus terre. Dauid manu fortis int̄p̄t̄.
qui sup̄bissimum goliad solus uicit. & p̄mit;
Abraham. pat̄ multarum gentium int̄p̄tatur.
quod utrumq; xp̄c intelligitur. Ipse est enim
bellator nr̄ fortissimus. qui solus cum diabolo. hos
te fortissimo pugnauit. eumq; sup̄auit. & damp
nauit. & post hanc uictoriam. multorū effectus ē.
pat̄ populorū. idest. pat̄ omnium credentium. q̄
omnib; in se credentib; patrem se inuocare con
cessit dicens. Sic aut̄ orabitis. pat̄ nr̄ qui es in

celis; Nos quoq; in baptismo. diabolicis omnib;
abrenuntiantes opib; omnib; q; pompis eius.
abnegantes. difficillimum cont^r eum. spālēq; cer-
tamen inibimus. Et qm ipse nobis numqm insidi-
ari desistit? ita nob^{is} diligentissima cura. uigilant^r
atq; sollicito. usq; in diem exitus nr̄i. in eodem cer-
tamine pmanere necesse est. diq; om̄ipotentis cle-
mētissimā ^{phicite} ~~uigilant~~ implorare. quatenus nob^{is} sua magna
misericordia victoriam tribuat. et patres nos multarū
uirtutū esse concedat. que sunt arma militie.
spāl^{is}; Abraam autē genuit ysaac. Ysaac gaudiū
int̄pretatur. Bene autē pat^r omnium credentium.
xpc gaudium omnium suoz effectus ē populoz.
quia in natiuitate eius. angelus pastorib; loquutus ē.
dicens. ecce enim euangelizo uobis gaudiū magnū
quod erit omni populo; Ita et nos p multiplicatio-
nē in p̄seuerantia bonoz opum. gaudiū nob^{is} et̄ne
vite cum sc̄is angelis p̄parare debemus. et i eodē
nos semp gaudio manere. ut apostolus ammonet
dicens. gaudete in dño semp. iterum dico gaudete.
ut subaudiatur ita de xpi nos natiuitate. pas-
sione. resurrectione. atq; in celos eius ascensione.
gaudē oportere. ut ad gaudia ḡna meream^r
puenire; Ysaac autē genuit iacob. Iacob
supplantator int̄pretat^r. Postquā ū xpc na-

tuitatis sue gaudia mundo concessit. diabolū
 etiam humani generis uastatorē. sua passiōe
 supplantauit. atq; contriuit. & uasa eius dir-
 puit. Ita & nos post gaudium sedē natiuita-
 tis nr̄e. idest post pceptionē remissionis om̄iū
 peccatorū in baptismo. supplantatores necesse ē
 esse omniū uicioꝝ. & carnalium delectationū.
 & diaboli in nobis supplantare temptamenta.
 eiusq; fraudes & insidias omnino cauere. q̄ntū
 cumq; possumus dī gr̄a largiente; Iacob autē
 genuit iudam. Iudas confessio interpretat. Con-
 fessio namq; non semp ad penitentiā ptinet.
 s; aliq̄ndo ad dei laudem. & ad gr̄az actionem.
 Bene itaq; xp̄c. supplantatis diaboli temptanti-
 bus confessionē idest laudem obtulit dō patri. ut
 ibi. confiteor t̄ dñe pat̄ celi & t̄re. quod ad lau-
 dem ptinē. Nos quoq; dum auxiliante misericōdia
 domini saluatoris nr̄i. aliq̄ntulum uicioꝝ. uel
 carnalium delectationum in nobis & ipsis uince-
 re. uel exsupare senserimus. hoc totum dī nr̄e
 deputemus. nichil nr̄is meritis tribuamus. s; sep̄
 pueniamus fatiem ei' in confessione peccatorū
 nr̄oꝝ. die q̄q; ac nocte. in eius semp maneam' laude.
 ut sua nos clementissima ptectione. ab
 insidiis antiqui hostis. defendere atq; ptegere

dignetur. & confiteamur nomini sancto eius. & gloriā
in laude ipsius. in secula seculorum. Judas autē genuit pha-
res. & zara. Phares diuisione interpretatur. zara oriens.
Bene etiā in xpō diuisione potest intelligi. quia scā
ecclesiam a societate infidelium separauit. itemq; i
iudicio iustos a peccatoribus segregabit. & reddet
unuiusq; scdm̄ opa sua. Nobis quoq; necesse est ut
diuidamus nos ab impiis & infidelibus. actus quoq;
nr̄os ab eorū societate secernamus. ut i diuisione
ultima. non cum impiis dampnari. si cum iustis
mereamur coronari. Bene & in zara. qui oriens
interpretatur. xp̄c intelligitur. de quo ppha
orietur uobis tūc nomen meum domini
sol iusticie. Et ipse in initio p̄dicationis sue ysaię
usus testimonio de semet ipso dicebat. populus
qui sedebat in tenebris. uidit lucē magnam. ha-
bitantibus in regione umbre mortis. lux orta ē eis.
Et alibi. Ego sum lux mundi. Ita & nos postqm̄
diuiderimus nos ab infidelibus actibus. & carnalia de-
sideria fugierimus. orietur in cordibus nr̄is splendor
lucis et̄nē. sol iusticie xp̄c. & ipse in nobis habitare
dignabitur. sicq; p̄ operationem uirtutum implebit
in nob̄ quod ipse p̄cepit dicens. Sic luceat lux v̄stra
ut uideant̄ opa v̄ra bona. et glori-
ficient patrem v̄rm̄. qui in celis est. Phares autē

163
genuit esrom. Esrom. salutis dñi sagitta.
int̄pretatur. Xpc̄ enim salutis nr̄e sagitta pot̄
intelligi. quia sagitta uenenata cum in quolibet
configitur. mortificat. Ita & xpc̄ sagitta p̄dicati
onis sue. nr̄a in nob̄ uicia & peccata mortificat.
dicens. penitentiā agite. appropinquabit enim reg
num celoz; Et sancti apli uel p̄dicatores eccl̄ie. sa
gitte domini acutē dicuntur. quoz p̄dicatione
corripuntur infideles. & corriguntur fideles. dñi
p̄ peccatis suis compunguntur ad penitentiā. Nos
quoq; sagittā districte examinationis iusti iudicii
dñi. ponamus ante oculos nr̄os. & digna defleamus
penitentiā mala que fecimus. ut & nos
mereamur ueniam peccatoz. & alius
formam p̄beamus salutis; Esrom aut̄. genuit aram.
Aram electus int̄ptatur; Xpc̄ electus dñi. de quo
pat̄ loquitur. ecce puer meus electus. quē elegi.
Nos quoq; magnop̄e eligamus que sit uoluntas
dñi bona. eamq; in q̄ntum possumus opemur ut
ait apostolus petrus. uos aut̄ genus electum. re
gale sacerdotium; Aram aut̄ genuit aminadab.
Aminadab. populus spontaneus int̄ptat̄. Xpc̄
aut̄ spontaneus recte intelligitur. quia sponte
seme ipsum obtulit p̄ salutē nr̄a. hostiā inmacu
latam dō. Nos quoq; sponte dño nr̄o dō obedi

re oportet. eiusq; uoluntate in qntu possum n
coacte. s; sponte opari. quia uoluntas bona co-
ram domino p facto computatur. Et ipse in e-
uanglio eos qui uoluntate ei fatiunt. frs ama-
tre. ac sorores asserit dicens. Si quis fecerit uolun-
tate patris mei q in celis est. ipse meus frat. &
soror. & mat e. Aminadab aut genuit naasson.
Naasson augur^{rege} intprat² fortis. Qd xpc^{rege} itelligi-
t. qui est ppha fortis. cu de die iudicii suis dis-
cipulis pphauit dicens. cu sederit fili hominis
in sede maiestatis sue. ut iudicet orbem tre
in equitate & reddat unicuiq; scdm opa ei;
Nos quoq; in typo xpi munda² nris
augurus gentiliu derelictis. pmissis diuinis fi-
dem adhibeam². & omniu pspitate reru i di so-
luis uoluntate. non in falsis diuinationib² collo-
cem². s; in diuinis plent² oraculis; Naasson aut
genuit salmon. Salmon sensibilis intprat². Xpc
sensibilis. qui mulieri retro uestimenta tangen-
ti dixit. tetigit me aliquis. Nam & ego noui
uirtute de me exisse. qui scit omnia antequa
fiant. qui nouit omnia. pterita. p²sentia. & fu-
tura. Nos quoq; in dno. sensibiles oportet exis-
tere. ut sola ea que bona sunt. teneamus. &
sensib² pfecti. in malicia paruuli simus. & una

nimes uno ore honorificemus dñm. & patrē dñi
 nr̃i ihu xp̃i. ac sacrę scripturę sensib; instructi.
 docibiles dī efficiamur. sedm̃ ysaie uaticiniū di-
 centis. & erunt om̃s docibiles dī. Salmon autē genu-
 it booz. Booz robur uirtutis int̃ptat. quod est
 xp̃c. De passione enī loquens discipulis suis. dix̃.
Cū exaltat⁹ fuero a trā. om̃ia traham ad me ip̃sū.
 & alibi. potestātē habeo ponendi animā meā. & i-
 terū sumendi eam; & cont̃ nos quoq; ut confortem⁹
 in dō & uiriliter agamus xp̃o confirmante manus
 nr̃as ad plūm. & digitos nr̃os ad bellū. ut robore
 patientię firmati. om̃iū temptationū generā. suf-
 ferre. & de inimicis triumphare possim⁹. sensusq;
 nr̃os exercitatos habentes ad discretionē boni & ma-
 li. tenentes illud apl̃cū quo dicebat. om̃ia possū ī
 eo qui me confortat; Booz autē genuit obeh. **O-**
bet seruiens int̃ptat. Xp̃c bene seruiens intelli-
 git. qui dix̃. n̄ ueni ministrari s; ministrare. for-
 mā serui accipiens. & habitu inuentus ut homo. ho-
 miliauit se ipsum fact⁹ obediens usq; ad mortem.
Nos quoq; seruiamus dño in leticia & hylaritate.
 uidelicet n̄ p̃ sp̃m timoris. s; p̃ sp̃m adoptionis. fili-
 orū seruit⁹ dño. ac p̃fecta seruitute p̃fectos seruos
 exhibeamus nos dō. ut cū ^{temp⁹} seruitutis fuerit finitū.
 uocem⁹ a dño ī eterni gaudia regni. Obeh autē.

genuit iesse. Iesse incensū int̃p̃tat; Xpc bene in-
censum dīr. qui ait. ignē ueni mittere in trā.
quē uolo ut ardeat. Ignē. diuini amoris seminare.
dic. in corda fidelū. Nos quoq; incensū orationū nr̃arū.
in ara cordis nr̃i. uigū incendam. in amore dñi
nr̃i. summo flagremus desidio. dicentes cū psalmi-
ta dño. dirigat oratio mea sicut incensū ī conspec-
tu tuo; Iesse aut. genuit dauid. Dauid desidabit.
siue bellator fortis int̃p̃tat. Qd utriq; xpc recte
intelligit. de quo ppha. speciosus forma p filius hoīum.
& euanglīsta. resplenduit facies ei sicut sol. & uestimenta
ei facta sunt alba sicut nix. siue bellator fortis. dū
diabolum uicit & humiliauit calumpniatorē nr̃m.
Nos quoq; in typo xpi. ac dauid pph̃e. pprias remu-
tamur iniurias. & desiderabiles dño efficiam. auidūq; er-
ga dñm habeamus desidium. ut diligentes dñm. dili-
gamur a dño. fortes etiā sim' bellatores. idest pfecto
ope. spālem q̃ gante' diabolū. pprio occidam' gla-
dio. de potestate ei' tam nr̃as. quā pximorū animā
eripientes. ut extremo adueniente iudicio desiderabile
fulgeamus sicut sol in regno patris nr̃i. & bono cer-
tamine certato repositā nobis in celis accipiam' a iū-
dice. iustitię coronā. Dauid aut genuit salomo-
nē. Salomon pacificus int̃p̃tat. Xpc enī pax nr̃a.
ut ait apls. qui fecit utraq; unū. idest ex iudeis

152
& gentib? unā sibi fecit exiliam. quā p̄cioso san-
guine suo redemit. & reconciliauit dō pat̄ suo;
Nos quoq; cū ap̄lo. q̄ntū ex nob̄ est. cū om̄ib; hōib;
pacem habentes. & intestino uicioꝝ bello. sp̄alib; uic-
tores uirtutib; & utroq; homine n̄ro. idest int̄iori
& exteriori. in unū celeste desidiū conciliato. pacē
habeam? ad d̄m. & p̄ximū. & n̄ solū cū omnib; exista-
mus pacifici. s; & discordantes scilicet fr̄s. ad concor-
diam reuocem?. Beati inquit d̄ns pacifici. q̄m filii di-
uocabunt. Salomon aut̄ genuit roboam. Roboam i-
t̄ptat. latitudo popli. Xpc enī latitudo fidelis ppli.
recte intelligitur. quia multi ab oriente & occiden-
te ueniunt. & recumbent cū abraām. & ysaac. & ia-
cob. in regno celoz. idest ex om̄ib; mundi partib; vo-
cabunt? ad regna celoz. fideles. Nos quoq; latū carita-
tis mandatū implentes. sine ulla p̄sonariū acceptio-
ne. omnib; caritate p̄fruamur in celis. Roboam aut̄
genuit abia. Abia pat̄ d̄ns int̄ptat. Xpc enim pat̄
n̄r qui dix. nolite uocare uob̄ patrē sup̄ t̄ra. n̄
un? ē enī pat̄ n̄r qui in celis est. Nos quoq; digni
exerceam? opib; ut patrē habeam? d̄m. & fr̄s sim? in
d̄no. ut ueracit̄ dicere possimus. pat̄ n̄r qui es i celis.
ut meream? heredes quidem esse di. coheredes autē
xpi. Abia aut̄ genuit asa. Asa tollens int̄ptat. Xpc
tollens. de quo ioh̄s att. ecce agnus di. ecce qui

tollit peccata mundi; Nos quoq; tollamus m̃tes
nr̃as de p̃sentib; ad futura. de t̃renis ad celestia
subleuem⁹. A sa aut̃ genuit iosaphat. quod int̃pre-
tat⁹ iudicans. Xpc̃ iudicans dr̃. qui ait. pat̃ nō
iudicat quēquā. si om̃e iudiciū dedit filio. Nos
quoq; oportet. ut recte iudicem⁹ tam nr̃a quā
subditoꝝ examinantes peccata. cogitantes illud qđ
ipse dñs ait. nolite iudicare ut n̄ iudicemini. ⁊
in quo iudicio iudicaueritis iudicabit⁹ de uobis.
Josaphat aut̃. genuit ioram. Ioram int̃prat⁹ excel-
sus. In ioram recte excelsus xpc̃ intelligitur. q̃ ait.
nemo ascendit in celum. n̄ fili⁹ hominis qui est in
celo. Nos quoq; ut a morte peccatoꝝ p̃ opa iusticie
exsurgam⁹. cū xpo queram⁹ que sursum sunt.
idest celestia n̄ t̃rena. ut effecti in dño sublimes.
nr̃am conuersione habeamus i celis. Iora aut̃ genu-
it ozyam. qui int̃prat⁹ robustus dñi; quod xpo c̃-
uenit. quia in uoce uirtutis sue quadriduaniū
lazarū. de monumento mortuū suscitauit. Nos qđ
scdm̃ aptm̃. confortem⁹ i dño ⁊ i potentia uirtu-
tis eius. ut dño nr̃o roborante ihu xpo. ⁊ p nob
pugnante. conterat⁹ sathanas sub pedib; nr̃is
uelocit⁹. Ozias aut̃ genuit ioatham. qui int̃prat⁹
p̃fect⁹; qđ bene xpo congruit. qui baptizatori
suo iohi rennienti dicebat. sine modo. sic enim

dece nos implere omne iustitia. & alibi ait. non
enim ueni soluere legem. aut pphas. si adimplere.
Qui etiam nos p discipulos suos pfectos esse i opatioe
nra pcepit dicens. estote aut perfecti. sic & pat ur
celestis pfect e. Idemq; pfecta opa facientes pfecti
existam & integri. & nullatenus malignis tempta
tionib; consensum adhibeam. **I**oatham aut genuit
achaz. qui ^{dict} temptat apprehendens. quod xpc intelligit.
qui celu palmo ponderat. & tra pugillo concludit. ut
ipse ait. omnia m tradita sunt apatre meo; **N**os qq;
apprehendam & concludam xpm in cordib; nris.
posterioz obliuiscetes ad futura nos semp extendam
mus. ut possim adprehendere uera uita. **A**chaz aut
genuit ezechia. qui fortis dñi. uel confortans dñs i
terptat. quod e xpc. de quo paul' apls ait. nos aut
pdicamus uob xpm di uirtute. & di sapientia. **V**
ipse discipulos suos confortans dicebat. confidite.
quia ego uici mundu. **N**os quoq; uigil fortitudine
p nob pugnantis laudemus. & ipse nos in sua uolun
tate confortet humilit deprecem. atq; sua misedia
nos ab omni malo liberet. & uita concedat etiam.
Ezechias aut genuit manassen. q obliuios dicit.
Xpc enim obliuios peccatoz nroz qui ait p eze
hielem ppham. i qcumq; die conu'sus fuerit pec
cator. omniu iniquitatu ei. non recordabor. apli?

ipse nos iniuriarū nrāz oblūisci docet dicens.
cū stabitis ad orandū. dimitte si quid habetis
adūs. aliquē de cordib⁹ uris. ut & pat̄ ur̄ celestis
dimittat uob delicta ur̄a. Nos quoq; ī nocte
psentis sceli. maloz p̄titorū oblūiscentes. memo
res sim⁹ nominis dñi. ultionē n̄ queramus remittentes
debita fr̄ib; nr̄is. ut nr̄a nob a dño dimittant.
Manasses aut̄ genuit amon. Amon fidelis
int̄ptat⁹. Xpc fidelis p̄ omnib⁹ qui dix̄. petite &
accipietis. querite & inuenietis. pulsate & aperiet⁹
uob. de quo ihs in apocalypsi. qui est testis fidelis
fidelis aut̄ est. quia ei p̄missa sunt sp̄anda
parit̄ & expauescenda. Nos quoq; uirilit̄ stem⁹
in fide xpi. fidei dño fidelit̄ adheramus. quia
iust⁹ ex fide uiuit ut ipse ait. qui credit in me.
habebit uitā ētnā. & fidelem seruum in gaudia
dñi int̄re concedit. & sup om̄ia bona sua eū cōstituet.
Amon aut̄ genuit iosiam qui int̄ptat⁹ sal⁹
dñi. Xpc enī est salus nr̄a. de quo apl̄s ait. om̄is
enī quicūq; inuocauerit nom̄ dñi. saluus erit.
Nos quoq; opib; iustit̄e & pietatis. salutē nr̄am
opantes. uita p̄ inuocationē sc̄i sui nominis. salutē
cōsequi meream̄ ētnā. Josias aut̄ genuit
iechonias. qui int̄ptat⁹ dñi aduentus. quod ē xpc
qui dix̄. si enī ego abiero & p̄parauero uob

17
locum. tñm uenio & accipiam uos ad me ipsū.
Nos quoq; in aduentū dñi pparemus uigilē nōsme
ipsof. temp uigiles sim' & suspecti. ne supueniat
nob repentina illa dies. q̄ tanquā laqueus irru
it sup om̄s qui habitant sup facie om̄is t̄r̄.
Caucam' ne exemplo fatuaz. uirginū excludam' a
nuptiis. ueniente dño. s; cū prudentib' poti' ad
nuptias atq; ad gaudia. intromittam' ētna. **I**echo
nias aut' genuit ioachym. qui int̄ptat' resurrectio
dñi. **X**p̄c enī resurrectio nr̄a. qui dix. ego sū resur
rectio & uita. qui credit in me. n̄ morietur in
ētnū. s; ego resuscitabo eū in nouissimo die. Nos
quoq; a morte peccati. ad iustitię uia resurgamus.
ut p istā resurrectionē animę in resurrectione no
uissima. cū sc̄is & iustis. ētna mereamur posside
re gaudia. **I**oachym aut' genuit salathiel. qd̄ est
petitio mea d̄s. **X**p̄c enī p nob petit patrē. cū ait.
pat' sc̄e serua eos in nomine tuo quos dedisti m̄
de mundo. Nos quoq; unā petitionē petam' a do
mino. ut inhabitem' i domo dñi om̄ib; dieb' uite
nr̄e. quia om̄is q̄ petit accipit. & q̄ querit iuenit.
& pulsanti ap̄ietur. **S**alathiel aut' genuit zoro
babel. qd̄ ē magister. **X**p̄c aut' magister est.
om̄iū credentiū. qui dix discipulis suis. ne uoce
mini magistri. q̄ magister^{ur} un' est x̄pc. Nos q̄q;

omni studio satagem' tam discipuli celestis & ueri
magistri fieri. quā magistri impiet' ut scilicet didi-
cerim' ope complementes alios doceamus ut scriptū est.
qui audit. dicat ueni. idest qui ad spālem cenā in-
uitat' est. ceteros quoq; inuitet. ut sit domus plena
discumbentū in uita etna; Torobabel aut' genuit
abiud. qd' dicit' pat' meus iste. qd' est. xpc qui dix.
ego & pat'. unū sum'. qui ē & pat' & capud omnū.
credentū. Nos quoq; dignis exerceam' opib; ut sit
nob ipse ds. xpc in patre. & nos illi in filios & filias.
& ut talis pgenies cū patre regnet in celo. Abiud
aut' genuit elyachim. qui dñs exresuscitans inīpta-
t'. quod est xpc qui ait. qui credit in me. n̄ moriet'
in etnū. s; resuscitabo eū ego in nouissimo die. Nos
quoq; in confessione. atq; laūdo delictor' nrōz.
in anima cotidie resurgam' auctis. ad uirtutes.
ut dō uiuere meream' in spū scō; Elyachim aut'.
genuit azor. qui dicit' adiutus. qd' ē. xpc q' ait. n̄
sum sol'. s; qui me misit pat' meū ē. Nos q; ad-
iuuante dño aerat' uincam' potestates. & i dño so-
lo confidentes dicam'. auxiliū meū a dño. q' fecit
& trā. Azor aut' genuit sadoch. qui iust' inīp-
tat'. qd' xpc intelligit' de quo iohs ait. aduocatū
inquit habem' apud patre' ihm. xpm iustū; Nō
q; ei' implorem' clementiā. ut iustificari meream'

ab eo qui iustificat impiū. qui dicit p̄pham.
 impi⁹ enī in quacūq; die ab impietate sua cūsus
 fuerit iustificabit⁹. & uita uiuet & n̄ moriet⁹. Sa-
 doch autē genuit achum. qui int̄ptat⁹ frāt me⁹.
 Xp̄e enī frāt n̄r. qui dñm patrē suū etiā nos pa-
 trē inuocare concessit. dicendo. sic autē orabitis.
 pat̄ n̄r qui es in celis; **7** alibi; si quis fecerit uo-
 luntatē patris mei qui in celis est. ipse me⁹ fr̄
 & soror & mat̄ est. & mulierib; post resurrecti-
 onē suā. ite nunciate fr̄ib⁹ meis. Nos quoq; om-
 ni conamine iugit̄ fatiam⁹ ei⁹ uoluntatē. ut hu-
 ius nominis dignitatē. in celesti regno p̄cipe me-
 reamur. **A**chym autē genuit eluid. quod est int̄p-
 tatū dī meus es tu. ut thomas ait ad xp̄m. dñs
 me⁹ & dī meus. Nos quoq; nullū aliū habeam⁹ dñm
 p̄ter patrē & filiū. & sp̄m sc̄m. unū dñm ac
 dñm n̄m; **E**luid autē genuit eleazar. quod i-
 t̄ptat⁹ dī meus adiutor qui ait. qui me misit
 mecū ē. & n̄ reliquit me solū. **E**t itē; **A**m̄ amen
 dic̄ o uob⁹. quicquid orantes petitis in nomine
 meo. accipietis. Nos quoq; confiteam⁹ salutē n̄rā
 in domino ihu tantūm constare. cogitantes il-
 lud dictū. querite q̄ p̄mū regnū dī. & iustitiā
 ei⁹. & hec om̄ia adicient⁹ uob⁹. **E**leazar autē ge-
 nuit mathan. qđ int̄ptat⁹ donans. **E**xp̄m enī

de pat. omnia nob^f donauit debita. & ipse
ascendens in altu^m dedit dona hominib; idest be-
atitudinē. quā in ade p^ruaricatione pdidimus.
sua nob^f passione. & resurrectione. atq; ascensioe.
reddidit. siue cū spm scīm aplis tradidit. Nos qq;
donantes pximis nrīs delicta eoz. & donū scī sps
accipientes. multiplici ei⁹ grā ditari mereamur.
Nathan aut^m genuit iacob. quod ē supplantator.
Xpc enī. supplantator antiqui hostis nrī. qui suis
fidelib⁹ dedit potestātē calcandi sup serpentes &
scorpiones. & sup omne uirtutē. inimici. Nos qq;
rectores tenebray haz. cū uiciis & concupiscentiis
carnis. uirtute dī & fortitudine spūali supplantē-
mus. ut ait petrus in epistola sua. resiste diabolo
& fugiet auob. sine certamine enī. nequaquā belli.
uictoria acquirit^r etna; Jacob aut^m genuit ioseph.
virum marie. de qua natus est xpc. Ioseph autē
int^rpretat^r. qui significat xpm. qui dix. ego ueni ut
uitā habeant. & habundanti⁹ habeant. Itē; rogabo
patrē meū & aliū paracletū dabit^r uob. spm ve-
ritatis. quē mundus nō potest accipere. Nost^r u
exterior homo. si p mortificationē uicioz corrū-
pitur. int^rior tamē de die in diem renouat^r. & spū-
alum incrementoz. augetur pfectib⁹. donec de uno
quoq; nrīm dici spūalit^r possit. fili⁹ accrescens ioseph.

19
Crescam' itaq; in caritate. donec occurrā^{ms} i iurū
pfectū. in mēsurā statū plenitudinis xpī. ut tñse-
untes de uirtute in uirtute. & de timore dī qui
ē initium sapientiē. p gradus pfectionis ascendente
ad caritatē. quē totius pcepti finis ē. postea uide
possim' dñm dōx in syon. **M**aria ut pleriq; estimāt.
intēptat' illuminatrix. uel stella maris. sermone
aūt syro. dñā dīr. Bene aūt illuminatrix dīr.
quia p ipsā lux totius mundi xpī. nat' est. quia
sic p pue transgressionē. in tenebris & umbra mor-
tis ētne dampnata est omnis trā. ita etiā p meri-
ta beate sempq; uirginis **M**arię. & p partū ei' li-
berata & scīficata. atq; illuminata est omnis trā.
Nauitariū mos est. ut cum in aliquā trā remigare
disponunt. unū aliquod syd' eligant'. cui' signo
luceq; radiante. in eam quā desidant partē. sine
errore possint adduci. hoc idem in scē **M**arię ob-
seruatū est nomine. quia nob' ī mare huius mun-
di nauigantib'. stella maris data ē. **C**ui
cūq; enī ecclīasticus nauita. mundi pturbationib;
pictat'. si in stelle hui' luce. hoc ē ī xpm de **M**a-
ria uirgine natū. tota mentis intentione re-
spexerit. & in eo spem suā defixerit. & uerboz ei'
exemplorq; ducatiū secut' fuerit. sine ullo nau-
fragio salutis uel dispendio. ad portū pueniet uite

ēne. ipso xpo d icente
mundi. qui sequit me. n̄ ambulat ī tēnebr̄.
s; habebit lum̄ vite ēne. Dñā ū q̄re sit no
minata explanatione n̄ indiget. quia dñm
pēp̄t saluatore; Reuera enī mat̄ regis xpi.
regum regina. mat̄ dñi dñoz dñā debuit
nuncupari. p̄ quā lum̄ fidei & diuine gracie
accipientes. ducam̄ ad ineffabile di om̄ipotentis
uisionē. in qua gaudentes ab om̄i tristitia scti
libati. in ēna beatitudine cū xpo regnare me
ream.

ecorsu ḡ gñrib? rursum
matheus recapitulat dicens. ab abraham usq; ad
dauid. generationes quatuordecī. Cur itaq; p̄
tres ordines tres sunt positi. nisi quod trūm se
minū ordini. tricesimo scilicet sexagesimo. et
centesimo fructu. tres isti gñrationum ordines
conueniunt. Tricesim⁹ quippe ordo. q̄. cūgatis
fidelib⁹ deputat⁹. bene abraā congruit. qui fidei
conubio ysaac filiū suū. quē in figurā xpi do
hostiā obtulit. scribit⁹ genuisse. Sed et etiā ordo
qui uiduus deputat⁹. bene usq; ad transmigrationē
babylonis ducit⁹. quo tempore syrps regia. rega
li uiduata ē dignitate. Tertius inde ordo usq;
ad mariā virginē. ut ad ipsū capit uirginum
numerat⁹. quia centesimi pfectione numeri coro

na uirginū designat. Siue etiā quia p scē trini-
 tatis confessionem. atq; p obseruantia noui ac
 ueteris testamti. fideles quiq; saluant. & ad uitā
 pueniunt sempitnā. quia p decē pcepta legis. &
 p quatuor euanglia. salutis nrē pfectio. demons-
 trat. siue etiā trib; partib; mundi. asia uidelicet
 africa. & europa. fidelium numerus adimpletur.
Om̄s g̃ g̃nrationes ab abrahā usq; ad xp̄m. gene-
 rationes. xl. due. quia filij isrl̄ ex egypto psec-
 ti. quod hunc mundū significat. siue tenebras.
 p xl. & duas mansiones trā repmissionis ing̃ssi
 sunt. Sic & p xl. & duos patres. aduenit nob̄ libe-
 ratio & redemptio nrā. Siue etiā quadragena-
 rius iste numerus. omnē uitē nrē pfectionem
 uult designare. ubi p corp̄ & animam uiuimus
 sub labore & piculo temptationū. sp̄antes quod
 n̄ uidem. & p patientiā expectantes. quousq; ad
 pmissā et̄ne felicitatis patriā. puenire meream̄.
Vdistis. & intellexistis. dilectissimi. beatum
 moysen librum creatiōis celi & trē. om̄ūq; elem̄-
 torū. uisibiliū & inuisibiliū. atq; toti mundi
 cōditionē ab initio describentē. etiā & p̄turi
 hominis de paradysō iacturā. & i ea similitudi-
 ne. mathē euanglistā etiā totius mundi restau-
 rationē in xp̄o. sic a sc̄is patrib; p̄nunciata ut

figurata fuerat. plenit esse pfectā auduim⁹. de-
scripsisse. Nō in merito q̄ beat⁹ mathe⁹ apls parit̄
⁊ euangelista. tantorū patrū serie. in xpī texe-
rat g̃nratione. quia ī his omib; p spm sc̃m. mis-
teriū nr̃e salutis figurari cognouit. ⁊ q̄ unus
quisq; eorū in se dñi saluatoris nr̃i typū gere-
bat. ⁊ quia ipse dñs ⁊ saluator nr̃ horū omiū
in sem ⁊ ipso. reparationis nr̃e compleuit offic-
iū. Ipse enī in patriarchis patriarcha. ī pph̃is
ppha. in sacerdotib; sacerdos. ī iudicib; iudex.
sic sup̄ satis euident̄ congruentib⁹ testimoniis.
declarat. Nos quoq; sūma hec diligentia p-
tractantes. intelligere debem⁹. quia easdem in-
t̃ptationes omiū atq; figurās. quas p nr̃a oīū
redemptione ⁊ salute. in sem ⁊ ipso xpc iue-
ritate compleuit. suis discipulis. ⁊ successorib⁹
eorū imitanda reliquit. idōq; magnop̃e pen-
sandū ē nob̄ dilectissimi. magnaq; formidi-
ne cogitandū. quia nos^{q̄m} vicariū uel successores
fieri beatorū aptorū atq; scōrū patrū constituti
sum⁹. ea quē ipse dñs suus in exemplū c̃cessit
discipulis. etiā nos si ad et̃nā uitā puenire vo-
lum⁹. q̃ntū possum⁹ ipso dño auxiliante imi-
tari debem⁹. Magna sunt enī hec fr̃s. si q̃nto
maiora sūt. q̃ntoq; pluriora quē imitari de-

bem? tanto maiora & feliciora nobis spanda sūt pre-
 mia. si fidelit̃ ea que cōmissa sunt. n̄n̄r̄ tantū
 salutis cura. s; & eorū qui nob ad p̄uidū subiecti sūt
 obseruare & adimplere studeam? cogitantes il-
 lud apli. quia plus laborat plus mercedis accipiet.
 & ipse dñs ait in euanglio. qui aut̃ in p̄ceptis meis
 p̄seuerauerit usq; in finē. hic saluus erit. **E**cce
 qui uiuit & regnat dñs. p̄ infinita sc̄la sc̄lorū. **A**men

Iuxta scriptura. quot modis distinguit? **Q**ua-
 tuor. **Q**uare? **Q**uia quadriformi ratione om̄s
 diuinorū eloquiorū series distinguit̃. aut hystori-
 co intellectu. siue allegorico. seu tropologico
 id est morali. uel certe anagogico solet accipi; nā
 q; sic in om̄ib; sc̄is libris intueri oportet. que
 ibi cōta intiment. que facta narr̄ sūt. que fut̄a
 p̄nuntient. que agenda p̄cipiant. & moneantur.
Quid ē hystoria? hystoria namq; est. cū res aliq̄
 quom̄ sc̄dm̄ litterā facta siue dicta sit. plano ser-
 mone refert̃. quom̄ popul' israhel ex egypto
 saluat' tabernaculū dñō fecisse in deserto narrat'.
Quid est allegoria? allegoria est. cū ūbis. siue
 reb; mysticis. p̄sentia xpi & ecclesie sac̄m̄ta sig-
 nant'. uerbū uidelicet ut **isaías** ait. exiet vir-
 ga de radice iesse. & flos de radice ei' ascende.

quod ē apte dicere. nascet uirgo maria de
 stirpe dauid. & xpc de stirpe oriatur eius. reb
 aut ut popul' de egyptiaca seruitute p sangui
 ne agni saluat. ecclesia significat. passione xpi
 a demonica dñatione liberata. Tropologia quid
 ē. Moralis loquutio. ad institutionē & correcti
 onē mor. siue aptis seu figuratis plata sermo
 nib' respicit. aptis uidelicet ut iohis ammonē.
 dicens. filioli mei. n̄ diligam' uerbo. neq; lingua.
 si ope & ueritate. figuratis u' ut salomon ait. om
 ni tempore sint uestimenta tua candida. & oleum
 de capite tuo n̄ deficiat. Quid ē anagogen.
 Id est ad supiora ducens locutio. que de p'mis fu
 turis. & ea que i celis ē uita futura. siue mysticis.
 seu aptis sermonib; disputat. aptis scilicet ut be
 ati mundo corde qm ipsi dñm uidebunt. mysti
 cis u'. ut beati qui lauant stolas suas ut sit po
 testas illis in ligno uite. & p portas intrent ciui
 tate. quod ē patent' dicere. beati qui mundant
 cogitationes suas. & actus. ut potestate habeāt
 uidendi dñm xpm. qui ait. ego sū via & uita.
 & uita. & p doctrinā atq; exempla pcedentū
 patrū. intrent in regnū celoz.

Incipit explanatio libri p'mi venerabi
 lis bede p'brī sup o m a t t e v o s.

qd ē apte dicere. omni tēpore sint opes
 tua munda. & uita de cord' tuo n̄ deficiat.

Dos etenim ē scripturay. ex in-
 cio. ^{disputationis} uolumini nomⁱnⁱ imponere
 disputationis sic genesis dicit.
 eo quod incipit de natura et
 conditione rerū disputare; &
 idō orathe^r istud nomⁱnⁱ indidit
 euanglio suo. quia i ei pncipio

genealogiā humanitatis xpī. memorauit. licē
 in sequentib; doctrine & miraculoꝝ. fecerit m-
 cionē ihu xpī. Ite enī ppiū nomⁱnⁱ est assūpte
 carnis. qd latine saluator. intptat^r; Xpc nomⁱnⁱ ē
 dignitatis. quod latine unct^r dicit^r. In ueteri &
 enī lege. sacerdotes & reges. ungebant^r. Et iste
 merito unctus dī. qui uerus sacerdos est semē
 ipsū offerens p peccatis nrīs. & rex omniū regū.
 in cui^r nomine omne genu flectitur. & quia
 psalmista teste. oleo scī sps unct^r ē. p confor-
 tib^{us} suis. filiū dauid. filiū abrahā. Querit^r cur
 dauid ante abrahā nominauerit. ac deinde
 dauid. Quia necesse habuit abrahā iūm no-
 minare. ut ei^r filiū dē esse monstr^ret. Et notan-
 dū. qd hos idō nominauit. qā ihe xpc fuit ex
 eoz semine nasci pmissus. abrahe ita. i semī-
 ne tuo. benedicent^r omnes familie t^rre. qd
 semⁱ xpc est. dauid ū ita. de fructu uentris

tui ponā sup sedē tuā. Judas autē genuit pharē. & zara. de thamar. Querit^r cur thamar & raab. alienigenas & peccatrices tantūm nominauerit. in genealogia xpi. S; respondendū ē idō hoc fecisse euangelistā. ut ostenderet xpm nō solū iudeorū. si & gentiū saluatōrē. Thamar int̄ptat^r amaritudo. siue palma. & significat ecclesiā. quę fuit amara in peccatis si obdulcata ē. p^r xpi grā. Cui etiā palme uocabulū cōuenire uidetur ob certaminū uictoriā. & coronā celestii p̄miorū. Raab int̄ptat^r latitudo. quę etiam ecclesiā conuenient^r significare uidet^r. dilatata p totū mundū. sic scriptū ē. dilata locū tentori tui. & pelles tabnaculorū tuorū. extende ne parcas. Ruth int̄ptat^r uidens. significans ecclesiā. puritate mentis dñi cernentē. siue desinens. q̄ ecclesia in fide xpi firmit^r p̄sistere statuit. ut apls. certus sum inq̄t. q̄a neq; mors. neq; uita. neq; angls. neq; p̄ncipat^r. neq; alia aliq̄ creatura. potit nos separe acariate dī. quę ē ī xpo ihu dño nrō. Dauid autē salomonē genuit ex ea quę fuit vriē. Querit^r ^{eur} nom^r vriē posuerit tacito nomine bersabē. S; respondendū est. quod vriē nom^r quasi uiri iusti posuit. bersabē ū tacuit ob scelus inmanissimū adultē. & homi

cidij. quod perpetrati sunt propter eam. Iorā autē gen-
 oziam. De iorā autē ochozyā natū legim⁹ qui
 genuit 1. ai. ioas. cui successit filius ei⁹ amasy-
 as. & post iuia hunc azarias qui & ozyās. S;
 propterea triū regū nomina in genealogia saluato-
 ris omittunt⁹. quia iorā se miscuit impiissime
 generi iezabel. & ut iuxta p̄finitionē ei⁹. tres
 tessaresce decades. fierent. Josias autē genuit ie-
 choniā & fr̄s ei⁹. in t̄nsmigratione babilonis.
 Quod iheronim⁹ iucio scriptorū & longitudine
 temporū. int̄ grecos & latinos confusū esse narra-
 uit. 7 patre qui in ebreo ioachim nominat⁹ est.
 n̄ in chaldeā ductū. s; defunctū i t̄ra sua. 7 filium
 ioachim de captiuitate redeuntē. salathiel
 genuisse phibebat. Augustin⁹ uero causa hoc misere-
 rū factū ^{esse} narrat. ut iechonias qui m̄ptat⁹ p̄pa-
 ratio dñi. bis numerat⁹. in fine poris. & i capite
 sequentis poneret⁹ catalogi lapidē angulārē. idē.
 xp̄m significans. i quo p̄parauit dis^{pat}duos pplōs.
 quasi patres in unā uingere domū. Iacob autē
 genuit ioseph. Interrogari solet. qm̄ **matheus**
 ioseph iacob patre habere dixerit. lucas uero hely
 narrauerit. S; respondendū est. quia isti iacob
 & hely fr̄s erant. habentes patres diuisi tēpori-
 b; ex diuiso uenientes genere. q̄ autē ioseph esse

dicunt^r ex una eademq; uxore. esata nomine.
Nathan qui p salomonē gen^r ducit. filiū habv
it iacob ⁊ mathat. qui p nathan ^{anti} gen^r duc^r
ex eadē tribu. s; n̄ eodē genrē. ^{i. r.} Eo defunc
to filiū accepit hely. ⁊ sic iacob ⁊ hely. diūso
genere patrū. fratres sūt iterinū. quoz alter
ideſt iacob. defuncti fr̄s hely accipiens uxorem
genuit ioseph. scdm naturā suū. scdm ū pceptū
legis. fr̄s filiū. Virū ^{marie} ^{idest} ministrum
marie. Non t̄ subeat nuptiaz estimatio. s; qđ
in scripturis sponse uocent^r uxores. memento.
De qua nat^r est ih̄c. qui uocat^r xp̄c. Pulchre posv
it. non de quib; s; de qua. idest sola uirgine. si
ne uirili semine. Om̄s g^r generationes. ab abraā
usq; ad dauid. ^{generationes} ^{xliii.} Nā p̄ma testaresce decadis
incipiens ab abrahā. in dauid t̄minat^r. scđā a da
uid. idest iuxta dd̄ a salomone inchoans. in iē
choniā priorē hoc est ⁱⁿ patrē qui ioachym apud
hebreos uocat^r desinit. Tercia a scđo ^{iechonia} ioachym. idē
filio ioachim. qui ebraice. ^{ioachim} dicit^r initū sumens. us
q; ad xp̄m ptingit. ut ipse xp̄c connumeret^r.
Iste ū numer^r quātinari^r ter posit^r. triplicē usa
helitici populi. ⁊ storicē demonstrat distinctionē.
quaz p̄ma sub patriarchis ⁊ sacerdotib; ⁊ iudi
cib; fuit ante reges. scđā sub regib; ⁊ pphetis.

⁊ sacerdotib; ⁊ tētia sub ducib; ⁊ pph̄is. ⁊ sacer-
 dotib; post reges. Nam mysticę. x. ad decalo-
 gum. iiii. ad euanglia. iii. ad trinitatis fidē res-
 pitunt. quia p concordia legis ⁊ euanglii. fide
 scē trinitatis p̄dicat. **Q**uadragenari⁹ u⁹ numer⁹
 typum p̄sentis sc̄li tenere uidet. dum anni q̄
 driptitis uicib; currunt. ⁊ mundus quatuor
 partib; t̄minat. quemadmodū denarius q̄t duc nūmer⁹
 tus efficit. xl. Et bene binari⁹ numer⁹ addit⁹ est.
 quia duo testamēta significat. p quē xp̄c uni-
 uersam regit eccliam. ⁊ quod sibi in bono pla-
 ceat. quid in p̄uo displiceat patefecit. seu duo
 p̄cepta caritatis. numer⁹ ipse demonstrat. ī qui-
 b; tota lex pendet ⁊ pph̄e. Potest etiā rati⁹ qua-
 dragenarius numerus. intelligi. Septies sena. xl.
 it. fatiunt. Et quemadmodū israhelitic⁹ populus
 de egiptia seruitute libat⁹ septies sena. idest
 xl. it. artissime uicē in deserto metatus ē castra.
 s; accepto duce ih̄u. apto mox iordane. pmissas se-
 des uictis hostib; adit. sic dñs ih̄c. quadragesima
 scdā generatione ex quo mund⁹ credente ab-
 raham. cecitatis tenebras excussit in carne ue-
 niens ad participandā nobiscū mortalitatē des-
 cendit. ⁊ p tot uiros. q̄si eidē numeri mansioēs.
 ad intelligibile iordanē. idest uirginē **maria**.

scī sp̄s gurgite plenā. duce ihu xpo uentū sit.
qui quasi hamus posit⁹. tortuosū draconē adun-
catū. occis⁹ occidit. Mathe⁹ ab abrahā incipiens usq;
ad ioseph descendendo. genealogiā xpi. exposuit.
lucas ū a xpo incipiens usq; ad ipsū dñm ascenden-
do. ~~lxx. vii.~~ generationes enumerauit. In descen-
sione humilitas xpi designat⁹. q̄ iuxta aplm̄ humi-
^{coman. dñi} ~~tauit~~ semetipsum. formā serui accipiens; In ascensi-
one exaltatio nr̄a designat⁹. quia ad hoc humiliat⁹
ē xpc ut nos exaltaret. Porro numer⁹ iste mystic⁹
pr̄sus om̄iū remissionē significat peccatorū. Unde i
euanglio dicit⁹. Non dico t̄ petre usq; septies.
7rt. Xpi aut̄ generatio sic erat. Supr̄ iā nominatis
pgenitorib; si istā sententiā ad priora uis addere. si ū
ad sequentia. demonstrat quod isto modo incipiebat
fieri. **III.** **C**oy esse desponsata mat̄ ^{q̄} ~~ihu~~ maria
ioseph. Inrogari solet. quare xpc ex uirgine. &
tam̄ desponsata nasci uoluissē. S; respondendū ē
quod quatuor ex causis. hoc ita gestū esse credimus.
ut maria in egiptum fugiens solatiū ministeriū ha-
beret a ioseph. & ne quasi adultera lapidaret⁹. &
quasi fornicationis filius despiceret⁹. 7 ut gen⁹ xpi
p ioseph ostendēt qui fuit p̄pinquus marie. quia
non erat consuetudo ystorice mulieres in genea-
logia numerare. & ut diaboliū latere natiuitas

ei. estimante xpm de ioseph semine natū.
Aut enī in eū manus extendere n̄ audere. In
uenta ē in utero habens. de spū scō. Ioseph eam i
uentā habere in utero dicit. Et licet quasi specia
lit dicat de spū scō. tam credere debemus. quia
homine ihm. non solum spc scs. si tota trinitas in
utero uirginis formauit. Idō nāq; specialit̄ quasi
de spū scō dicit. quia illū dī trinitas formauit i
uirgine. qui aduentu suo donū spc scī in se cre
dentib; large ministravit; Ioseph aut̄ vir et cum
esse iust? usq; uoluit occulte dimitte eam. Ea
quippe iustitia. ut miscdit̄ p̄pinque consuleret. Ius
tus erat. de qua scriptura dic̄. miscdiā uolo. 7 r̄t.
n̄ ea. qua scribē & pharisei elati. iustos se quasi legis
emulatores estimant. cum crudelit̄ pximoz sangui
nē effundent p̄pt̄ transgressionē legis. quā neq; qm
ipsi obseruabant. Ipse enim saluū faciet poplū suū
a peccatis eoz. Illū de quo dictū est i euanglio p̄t̄m
sine dubio. quotq; aut̄ receperunt eū. 7 r̄t. n̄ illū de
quo dictū est. in p̄pria uenit & sui eum n̄ receperunt 7 r̄t.
Et n̄ cognoscebat eam. donec peperit filiū suū. pri
mogenitū. Nō ut quidā male estimāt. maria post.
xpm alios filios de ioseph. peperit. qui fr̄i dñi sūt
dicti. si donec hoc loco p̄ infinito tempore ponit.
sic in psalmis dicit. donec ponā inimicos tuos sca

sic eludiamus

bellū^{pedum} tuoz. Et notandū. quod om̄s unigeniti
 p̄mogeniti possunt dici. p̄mo om̄s p̄mogeniti
 unigeniti dici n̄ possunt. cū eos alii secunt̄. Et
 recte p̄mogenit̄ dict̄ ē. quia ī multis fr̄ib; p̄m̄
 deuicta morte surrex. eisq; resurgendi. p̄buit
 exemplum. **E** v̄ nat̄ ēet ihc. in bethleē uide.
 Ad distinctionē al̄ius bethleē. quē est in tribu za-
 bulon in galilea nominauit. Ecce magi ab ori-
 ente. usq; uenimus adorare eū. Magi n̄ p̄pt̄ ma-
 gicā artē sic nominant̄. s; p̄pt̄ aliquā philosophi-
 am. in qua successores balaā ēē dicunt̄. et p̄pt̄ pro-
 phetiā eī. incitati uisa noua stella. natū regē que-
 rebant. qui confringeret om̄s duces alienigenarū.
 et p̄phat̄ ē ex diuino eoz. Et cōgregans om̄s p̄nci-
 pes sacerdotū. usq; in bethleē uide. Quod ma-
 gis tunc stellā apparuit. quē eos ante ducebat. fac-
 tū est ad iudeoz dampnationē. ut exquisiti ab he-
 rode. locū natiuitatis xp̄i exp̄merent. ne ullā ha-
 berent excusationē ignorantie p̄pt̄ neglectā fi-
 dem. cū ante natiuitatē eī. n̄ solū quia nasci de-
 beret. s; etiā ubi nascitur̄ esse demonstrarent.
 Mystice hū tres magi. tres partes mundi signifi-
 cant. asiā. affricā. europā. siue humanū gen̄. qđ
 a trib; filiis noe seminarū sumpsit. Et ecce stella
 quā uiderant in oriente ante cedebat eos. uq; dū

ueniens stare sup ubi erat puer: **L**oro hec stella.
 pphetiā significat. que ab initio pmissa benedich
 onis semini abrahe. quasi ptiens xpm uenturū ēē
 pmissit. usq; diū natū in plenitudine temporis os
 tendebat. **V**identes aut stellā gauisi sūt gaudio
 magno. ualde. idest finitā intelligentes ēē ppheti
 am. inenarrabili gaudio gratulant. qui de trib;
 partib; mundi ad fidem xpi conueniunt. **E**t intn
 tes domū inuenerunt puerū cū maria matre eius.
 idest p fidē eccliam ingredientes xpm cū pmitiua
 ecclia inuenerunt. que ex israhelitico poplo cūersa
 ē ad fidē ei. **E**t pidentes adorauerunt eū. Neq; qm
 adorarent. si eū dñm non credent. **S**ymice aut p
 cidebant popli credentiū. & adorabāt. uera fide. &
 pura confessione. **E**t aptis thesauris suis. & rē. **I**n
 auro regalis dignitas ostendit. xpi. i thure. ei ue
 rum sacerdotiū. in myrra mortalitas carnis. **A**lter.
In auro spālis sens. in thure odoratio uirtutiū. in
 myrra mortificatio carnis designat. **Q**ue cottidie
 omīa ab ista ecclia in trib; partib; mundi dispersa.
 dño offerunt. **A**lii tres species philosophye in his
 munerib; intelligere uolunt. physica. logica. ethy
 cam. quas ppter fidē ad laudē dī ^{iste} mund' obtulit. cū
 antea inani studio impendit. **A**lii in auro allegori
 am. in thure anagogen. dicūt insinuari. **E**t rēpōso
 in myrra hystoria.

Ad ostensionē iudeorum oriē stellā in oriente. ut naturatē xpi a gentib; dñcerent. qm firmitati
 balā. cui successores erant uaticinio nouerant. dicunt oriē stellā ex iacob. 7 rē.

accepto in sompnis. usq; p alia uia reuasi sunt in
regione sua. quia infidelitati miscendi n̄ erat iu
deor. Regio nra paradys^{us} ē. ad qua p obedientiam
reūti debet genus humanū. quod inde p inobedien
tia expulsum ē. herodes ū significat diabolu. ad qu
em redire post acceptā fidem phibem. Ecce angls do
mini apparuit. usq; 7 secessit in egiptū. Ioseph signifi
cat doctores. maria eccliam. egiptus ū que tenebre
inipiat^{significat} illa gentilitate. Et hec fuga xpi in egiptū
significat tñstū ei. cū ecclia sua de israhelitico ppto.
p p̄dicatores. dīcatōr ad gentes. Herodes ū signifi
cat odiū iudeor. qui nom xpi delere. & credentes in
eū p̄dere cupiebāt. siue hereticos. qui xpm i humani
tate ei. alii in diuinitate. necn̄ 7 in membris suis oc
cidere querebant. Nox ū significat ignorantia. qui
a iudei in errore suo relictī sūt. q̄ndo apli lucē fidi
gentib^{us} intumabant. Et erat ibi. usq; ex egipto uoca
ui filiū meū. Obiit^{us} herodis. significat odiū finē iude
or. q̄ndo ante diē iudicii. xpc ad iudeos p̄dicato
res ultimi temporis reuertet. n̄^{quia} quod gentilitate
relinq̄t. s; ut in utrisq; regnē. Tunc herodes iudei.
qm̄ illū^{us} est amagis. Veri simile ē. quia postquā ma
gi nichil renuntiauerūt herodi eum putasse illos
fallacis stelle visione deceptos. ad se n̄ inuento re
ge nato erubuisse reuerti. & ita timore depulso

aliquod temporis quieuisse. de psequendo pue-
 ro. si p' reb; diuulgatis. que in templo facte dicte-
 q' fuerat asymeone 7anna. sensit sese illuſu ama-
 giſ. ac deinde ad necem xpi cupiens puenire. nō
 ſolū in bethlee. uerū in omib; circa finib; ſic modū
 in nullo tenuit. omis a filio uni' noctis. uſq; ad filiū
 duoz annoz occidit. Scdm temp' qd' exquisierat a
 magis. Tractans iniquus rex qd' poſſibile eēt regi
 dño naſcenti. cui famulant' ſydera celi. in uali-
 diore etate anni uni' uel duoz. puer apparere oc-
 culis hominū. 7 rurſ' ſi uellet paruitate tēporis
 celare etate naturę. Utrū p' annū natiuitatis dñi.
 an duos hanc necem confecerit. nō apparet. ſi forte
 dicam' qd' p' annū euolutū. 7 iiii. dies ſequentis an-
 ni. infantel iuſſerit occidi. ubi dies paſſionis eoz.
 a catholica uenerat' ecclia. Tē adimpletū ē. uſq;
 noluit conſolari. Querit' qm' rachel filioſ iuda id
 eſt bethlee. qſi ſuoſ plorare. que ē mat' filioz beniamin.
S; reſpōdendū ē. ſiue quia in bethlee ſepulta ſit.
 7 inde matris nom' accepit. ſiue q'a conuincte ſūt
 trib; iuda & beniamin. p' occaſionē in bethlee fi-
 nib; occidendoz pueroz. ult' t'minoſ iuda. etiā
 in beniamyn. p' ſecutionē deſeuiſſe. Rama. nom'
 loci ē. iuxta gabaā. ſi int'ptat' excels'. & ſignificat
 q'a lamentatio p' ſecutionis. longe lateq; ſit diſpſa.

Secūm ū allegoriā rachel quę ouis dī. siue uidens
dīm inīptat. significat ecclīā. quę tota mētis intenti
one dīm uidere cupit. Et ipsa ē ouis centesima. qm̄
relictis nonaginta nouē ouib⁹. idest ordinib⁹ angloꝝ.
in celo. pastor. bon⁹. querebat in trā; Inīfectio par
uulox occisione significat martīrū xpī. quos ecclīa
plorans. n̄ uult temporale consolationē accipe. q̄a
ad istud scīm n̄ sūt reuersuri. q̄ semel sūt cū xpō
coronati. siue inīfectores martīrū deplorat. quos
pm̄ū in filios habere desidabat. & n̄ sūt. idest ad vi
tā destinati. s̄ ad ētā dampnationē tendunt.

C. m.
efuncto autē herode. usq; & uenit ī trā isrl. hic
nāq; yoseph. helye & enoc ⁊ p̄dicatoꝝ. nouissimi
tēporis typū tenet. qui a deo moniti finito odio iu
deoz. p̄ ingressū gentiū ad fidē. xp̄m iudaico po
plo p̄dicabūt. Audiens autē qd̄ archela⁹ regnare ī
iudea. usq; qm̄ nazare⁹ uocabit. Archelai regnum.
impiū anti xpī significat in sequacib⁹ suis. quoz
se consortio timent iungere uere fidī p̄dicatores.
Galilea inīptat transmigratione p̄petrata. nazaret
ū uirgultū ei⁹ siue flos. ⁊ significat ecclīā catholi
cā. in qua habitat xp̄c. cū p̄dicatoꝝ suis. quę
ab infidelitate ad fidē. a uiciis ad uirtutes trans
migrat. ⁊ quę pullulat in p̄fectione opum. flo
rescitq; in uirtutib⁹; Ep̄phas dicit plurali numero.

quia n̄ fixū testimoniū posuit de sēpturīs. Nā naza-
 reus pot̄ dici sēs dī. quia om̄s pph̄e. sc̄m dī uentūrū
 nunciabāt. In dieb; illis uenit ioh̄s baptista usq; ap-
 p̄p̄inquabit enī regnū celoz. In deserto iudee dic̄
 quia sic illis ante pph̄atū ē. ^{ecce} relinquet uob̄ domus
 ur̄a deserta. sic in dieb; ioh̄is ex multa parte fuit iu-
 dea deserta. quia reuertentib; paulo ante iudeis
 de captiuitate. que sub zorobabel fuit. multi
 p̄p̄t uxores & filios. in captiuitate acceptos. ad trāsūā
 redire nolentes. in p̄grinatione p̄manserunt. Ius-
 tice aut̄ ioh̄s significat saluatorem. qui p̄dicabat
 deserte iudee. idest p̄p̄t t̄nsgressionē legis a deo
 derelictē. regnū celoz app̄p̄inquasse dic̄. quia ille
 app̄p̄inquabat. qui aditum regni celestis hominib;
 reuerat. siue eccl̄iam futurā esse p̄dicabat. que
 sepissime in scripturīs celestis regni nomine notat̄.
 hic ē enī de quo scriptum ē p̄ esayā pph̄am dicen-
 tem. uox clamantis in deserto. Vox nominat̄ ē.
 quia uerbū p̄cedebat. Clamantis. i. dñi p̄ ipsum
 loquentis. Parate uia dñi. Ad hoc enī uox ūbū
 p̄ibat. ut uia dñi ad cor nr̄m p̄ fidē p̄dicationis
 aternere. Rectas facite semitas ei. ad se uenienti
 dño rectas semitas facit. qui nullū ei obstaculum
 opponit quo iter festinantis impediatur. Ipse aut̄
 ioh̄s habebat uestimētū de pilis cameloz. Auste-

ritate uestium ostendebat. quia penitentia p̄di-
cabat. eo quod penitentia sit. in cilicio facienda. Et
zona pellicia. circa lumbos ei. Zona pellicia mor-
tificatione carnis & frenata luxuria ostendit fi-
eri debere. in penitentib. Escā aut̄ ei erāt locuste.
& mel siluestre. Locusta modū digiti tenet. & ē bo-
na ad manducandū. habens alacrit̄ uolatū. si cito
decidui. Hec ostendit doctrinā iohis bonā esse o-
bedientib. opeq. p̄fitientib. si cito ueniente eminen-
tiorē doctrina xp̄i. finiendā. Porro mel siluestre
folia sunt arboris mire dulcedinis. q̄a doctrina io-
hannis. nimia suauitate ostendit. Ystice aut̄ iohis
significat xp̄m. qui suscepit carnis uestimētū de
iudeis. qui torritudine depuare legis & pondē
peccatorū p̄mebant. Porro zona pellicia. signifi-
cat mortalitatem assumpte carnis. Alio sensu sig-
nificat uestimētū iohis de pilis cameloz. quia xp̄s si-
bi induit ecclia ex gentilitate conuersā ad fidem.
ei. quē antea ei cultura ydolorū & feditate unq̄
ferebat. Zona pellicia significat mortificationē
memborū quē sūt sup̄ t̄ra. Locuste quē in mariti-
mis solent manere locis. si a uento rapte. & in
campū sparsē fructū deuorāt. significāt credentes
in xp̄m. qui de infidelitate rapti. scī sp̄s uen-
to. in campū pitunt scripturay. & ibi depasto fru-

mito sensui. & dulcedine. allegoriarum. iudeis tantum
stipulam carnal^{is} relinquit observantiam. Videns aut
multos phariseorum & saduceorum uenientes ad baptis-
mum suum. dixit eis. Pharisei interpretantur diuisi. eo quod
singulare sibi pre ceteris scientiam legis. & obseruantiam man-
datoz dei uendicabant. Saducei uero interpretantur iusti. quod se
ipsos iustiores esse ceteris iactabant. nolentes accipere pro-
phetas. neque angelorum officia. neque resurrectionem. nisi
tantum. v. libros legis. quasi ab ipso domino dictato
moysi. Isti heresis. quidam saduceo. auctor esse.
probat. a quo deriuatione nominis ducunt sequaces
ei. Genes uiparum. quis demonstraui uob fugere
a uentura ira. Uipa enim mortiferum est animal. nam
marit^{ur} per mortem seminare solet. demerso in
guttur femine capite. a quo illa perciso. semine mortife-
re plura accipit. si instante parte tempore. comesta
matris uulua erumpit. Sic denique pharisei & sa-
ducei. quando pueris dogmate filios perditionis ge-
nerabant. permittunt in deceptionis semine ipsos nexa perde-
bant. facite ergo fructum dignum penitentis. id est iux-
ta modum culpe. emendare studete. Nunc uelitis di-
cere patrem habemus abraham. Nolite de carnali presumere
a patriarche gloriari. quia non qui filii carnis huius filii
sunt dei. sed qui fide & opibus eum imitari student. huius
estimantur in semine. Dico autem uob. quoniam potens est

ds de lapidib^{us} suscitare filios abrahe. Lapidem eni
gentes appellat. qui insensibiles creatura p creatore
colebat^{ur}. 7 qui absq; pietate duricia lapidu possi
debat in corde. de quib; dicit^{ur} ds posse sem abra
he excitare p fide. Iam eni securis ad radice ar
boru posita est. idest sententia iudicis. quia sic
ferrum qd secat p manubriu tenet. ita diuini
tas in iudicio apparens non ad ramos s; ad radi
ce facultate peccandi prauis ult^{ra} abscidit. Omis
g arbor. usq; & in igne mittet^{ur}. idest omis uolun
tas que modo fructum bone opationis negat. te
in igne etne dampnationis. iusti iudicis sententia
excisa sentiet penam. Ego baptizo uos in aqua. uq;
fortior me e. In penitentia se baptizare dic. qd
potestate n habuit peccata dimittere. s; tam p
fuit cu fide susceptu baptisma iohis. q; sequen
ti baptismati xpi. pparabat accipientes. Qui au
te p me uentur^{us} est. fortior me est. forti
or est peccata dimittere. q ds & homo est. qua
ego qui tantum su simplex ho. Cui ego n su dig
nus calciamta portare. idest. celeste natuinitate
m usurpare. qui de virili semine nat^{us} sum. At
euangelista dic. n su dign^{us} ut solu corrigia cal
ciamti ei. Nos erat ap hebreos. ut qui uxore de
functi ppinquus accipe noluisse. alteri iure p

pinquitate cedenti. de uno pede calciamentū extra-
here debuissē. cūq; dom⁹ discalciati dom⁹ uocari
consuevit. S; ioh̄s quē iudei xp̄m estimabāt. nec
falso sibi nom̄ sponsi qui n̄ erat. nec sponsa alteri de-
bebat uendicabat. ne pderet qd̄ erat. Aliū. Corrigia
ligata. mysteriū ē inenodabile natiuitatis xp̄i. uix-
ta illud pphicū. generationē ei⁹ quis enarrabit.
Cui⁹ solutioni. indignū se esse p̄fess⁹ est. Ipse uos
baptizabit in spū scō. rigni. idest in gr̄a spūs sci
& remissione peccatorū. siue ignē dīc tribulatio
nē carnis. quia p contritionē carnis peccata p̄bap-
tisma p̄petrata. remittunt. Cui⁹ uentilabrū. usq;
paleas aut̄ combūret igni inextinguibili. **M**an⁹ po-
tentia significat xp̄i. in qua ē uentilabrū. idest
discretio iudiciū. q̄ pmundat arcē ecclie. paleas aut̄
combūret. idest leues & instabiles. in ētnā dampna-
tionē mittet. Tunc uenit ih̄s a galilea in iordane
ad ioh̄m. ut baptizaret ab eo. hic ostendit temp⁹
ioh̄is baptismi. in tricesimo saluatoris anno fuisse.
Unde nob̄ oportuna uidet̄ etas p̄dicandi. seu sa-
cerdotiū accipiendi. In ea dauid regnū suscepit.
& ezechiel dona p̄phetie p̄meruit. **I**ntrōgāt a-
liqui. cur saluator. baptisma ioh̄is accepit. qui
om̄ino culpe contagiōe carebat. S; respōdendū
est. siue ut in se p̄mū suscipere quicqd̄ ad

salutē humano generi dare. siue ut baptisma
iohis. adeo esse comparare. siue ut suscepta ī se
ad diluendas nr̄oz scelerū sordes. fluentia sc̄ificare
aquarū. Ioh̄s autē phibebat eū dicens. Ego atē de
beo baptizari. ⁊ tu uenis ad me. Ad se eū uenisse
expauit. qui sui sp̄s gr̄a toti mundi peccatū tulit.
⁊ a quo ipse debuit ab originalis peccati contagioe
mundari. qui a muliere nat⁹. culpe neuo n̄ carebat.
sic scriptū est. quid ē hō ut immaculat⁹ sit. ⁊ ut
mund⁹ apparat. natus de muliere. Respondens
autē ih̄s. dixit illi. Sine m̄. sicut enī decet nos implere
omne iustitiā. Tunc dimisit eū. Ille si dixisset. Pri
mū me baptiza ī aqua quod p̄cepi. ut postmodū ī
sp̄u tu baptizēris q̄d queris. quia sic decet om̄is t̄m̄e
implende exemplū progare. ut fideles discāt nul
lū sine baptismo p̄fecte iustū existere. nec despi
ciāt potentes ab humilib; meis baptizari. cum
me peccata dimittentē meminerint caput serui
manib; submisisse. ad baptizandū. Baptizat⁹ autē
confestī ascendit de aqua. Et ecce apti sūt ei celi.
⁊ uidit sp̄m dī descendente sic columbā. ⁊ uenien
tē sup se. Hec ḡ nob sunt celebranda m̄ysteria.
quia sic nob sui corporis in tinctu baptisma de
dicauit. sic q̄q; nob p̄ acceptū baptisma. sp̄m sc̄o
dari. ⁊ celestis regni aditū patefactū monstrauit.

31
7 flammeū gladiū atq; uersatīlē. quo cherub
custos p̄mū inclūit. sed in baptismo extingui
manifestauit. Bene sp̄s sc̄s in specie columbe ap
paruit sup̄ xpm̄. ut sue nature simplicitatem
ostenderet. n̄rēq; uite p̄ baptisma innocentia de
monstrare. Est enī columba a malicia fellis aliena.
Ita etiā anob̄ om̄is amaritudo. 7 ira. 7 indignatio.
auferrī debet cū om̄i malitia. Nullū ore. uel ungu
lis ledit. Et n̄ iudeam? ne mordentes inuicē. ab i
uicē consumam. 7 ut man? n̄r̄as arapinis contine
am? Sup̄ aquas nāq; sedere fertur. ut p̄uidens
raptū accipitris. umbre cursu. declinet in aquas.
Sic & nos scripturay fluenti secus assidere cūenit.
quarū speculis edocti. antiqui hostis p̄cauere va
leam? insidias. Necn̄ alienos pullos columba q̄si
suos nutrire p̄hibet. Sic deniq; xp̄ianū. n̄ tantū
que sua. s; que aliorū sūt querere oportet. Nā
idō sp̄s sc̄s sup̄ saluatōrē in specie colūbe apparu
it. q̄ n̄ ueniebat ut p̄ zelū peccata punire. s;
adhuc p̄ mansuetudinē tolerare. In igne ū sup̄
simplices homines apparuit. ut eos ad puniēda
ī se peccata. sp̄alis feruor. accenderet. que d̄s p̄ man
suetudinē iudicare parceret. Et ecce uox de
celis. dicens. hic est fili? m̄s dilect? in quo m̄
complacui. Ac si diceret. In te placitū meum

constitui. hoc ē quod in placē. sal' generis huma-
ni. Scē ū trinitatis in baptismo declarat' mysteri-
ū dñi fili' dī baptizat'. in homine. sp̄s dī descendit
ī columba. pat' dī sonat ī uoce. ut ostendēt ī nōie
pat' & filiū. 7 sp̄s scī. credentes ēē. baptizandos.

Evangelium
vnc ihc duct' ē in desertū aspū. ut temptaret'
a diabolo. Quia xpc a suo spū duct'. in desertū lo-
cū certaminis ingredit' uoluntarie. ammonē nō
ut accepta remissione peccator' & grā sp̄s scī. cōt'
antiqui hostis insidias accingam'. menteq; dese-
rente' scīm. quasi manna deserti sola ēīng' uite
gaudia discam' esurire. Et cū ieiunasse q̄dragin-
ta dieb; 7 xl. noctib; postea esurīt. hoc ieiunū q'
dragelime. antea amoyse & helya obseruatū legi-
m'. p qd demonstrat' euangelū a lege & pphīs nī
discrepare. Necn' & hoc ieiunio nob post baptis-
ma omī tempore p̄sentis scī. sobrie uiuendū sug-
gerit'. ut auicūl' 7 amicitia mundi ieiunēm'. Por-
ro ieiunū dñi. ante passionē nr̄m in se signifi-
cat laborē. refectio ū ei post resurrectionē suā
in nob significat consolationē. Mystice aut' sig-
nificat esuries dñi. desidiū salutis nr̄e. Et ac-
cedens tēptator'. ait illi. Si fili' dī es. dic ut
lapides isti panes fiant. Accessit p̄sumptā
sp̄etie' temptandi. p̄missione'. quia longe

erat uoto malitię. Nō enī dedignabat̃ temptari.
 qui uenerat occidi. Et q̃ ei' mentē delectatio pec-
 cati nō momordit. idō omīs illa diabolica tempta-
 cio foris ⁊ nō int' fuit. Bene de lapidib' panē face-
 re suauit. ut qui dur' ē mte. duritiā ostenderet in
 sermone. Dic nō fac dicebat. quia scriptū nouerat.
 dix̃ d's. fiat lux. ⁊ facta ē lux. Qui respondens?
 dix̃. Scriptū ē. Non in solo pane uiuit hō. ⁊ gēta. Qa
 sic corp' terreno uiuit cibo. sic anima dī uerbo. quod
 de ei' ore pcedit. dū uoluntatis sue cōsiliū p sacras
 scripturas reuelare uoluerit n're fragilitati. Q d'
 aut̃ temptat' p sententias scripturarū diabolo res-
 pondit. exempla nob̃ humilitatis dedit. ut q̃uen'
 ap̃us hominib' aliqd patim'. ad doctrinā magis
 quā ad uindictā excitem'. Tūc assumpsit eū diabo-
 lus in scām ciuitatē. ⁊ statuit eū sup' pinnaculum
 templi. Nō ista assumptio ex inbecillitate dñi
 uenit s; de supbia inimici. qui uoluntatē saluato-
 ris putauit necessitatē. Scā ciuitas ē iertm. ubi u-
 niu's cult' dī erat. ⁊ obseruatio legis moysi. Pinna-
 culū aut̃ sūmitas ē templi. quia ī superiorib' equale
 erat. sic mos ē in eg̃pto ⁊ palestina domos edifi-
 care. Et dix̃ ei. Si fili' dī es mitte te deorsū. ut
 qm̃ fame temptauerat. temptaret ⁊ uana glā.
 In omib' suis temptatiōib' hoc agit diabol'. ut in

A mandant de te.

telligat. si fili' di sit. S; dñs responsione sic tempat.
ut eū ambiguū relinqt. Nā hic ostendit. qđ diabol'
qui om̃s uult cadē. psuadere potest. si p̃cipitare ñ
potest. Et quēadmodū dñs sup pinnaculū poni uo
luit. si ad ei' impiū deorsū mitti noluit. ita dece.
ut nos si quis suade uia' uirtutis ascendē. obtempem?
si aut uult nos ad ima de altitudine uirtutum p̃ci
pitare. ñ illū audiam'. Scriptū est enī. qm̃ anglis so
u. 7 rē. **h**ec pphā ē de uiro iusto. si male int̃ptat'
diabol' scripturas. dū ad xp̃m de anglōz auxilio
quasi ad infirmū loq̃t. 7 tace quod de se seq̃t ita
sup aspidē & basiliscū ambulabis. Et ait illi ihc.
rursū. Scriptū ē. Nō temptabis dñm dñm tuū. No
tandū qđ necessaria testimonia tantū de deuterio
nomio ptulit. ut scdē sac̃m̃ta legis monstraret.
hui' g̃ rei exemplū p̃buit his uerb' & postea factis.
dū seuentes in se iudeos. fugiendo ac latendo deuita
bat. ut humana disceret infirmitas. ne temptare
dñm audeat. qñdo habet quid faciat. ut qđ cauere
oportet. euadat. Iterū assumpsit "diabol' eū. ī mon
tē excelsū ualde. usq; & glām eoz. **M**ystice mons
iste. supbiā diaboli significat. p̃quā ipse decept' est.
7 alios decipe gestit. Et ostendit ei om̃ia regna mun
di. Non g̃ ei amplificare poterat uisū aut igno
tū aliquid ostendere. si uanitatē pōpē mundanę

23.
quā ipse quasi speriosā diligebat. & idō in amorē
xpo uenire desiderabat. Alii. Ostendit ei omīa
regna mundi. idest homines hui' scli. quoz alii pp
t' fornicationē. alii pp' auaritiā decepti. a diabolo
regunt' in mundo. Et dix' illi. Hec omīa t' dabo. si
pcidens adoraueris me. Antiquus hostis cont' pri
mū hominē. trib' temptationib'. se erexit. idest.
gula. vana glā. auaritia. Eisdē vicis scdm uince
re temptauit. Gula cū dixit. Sic ut lapides isti
panes fiāt. Vana glā. cū dix'. Mitte te deorsum.
Auaritia quando dix'. Hec omīa t' dabo. si pcidens
adoraueris me. si eo modo ^{ascedo} uict' excessit. q' se pri
mū uicisse gl'abat'. Ysidoꝝ. Gula suauit. vt est
illud. In qēq; die comeditis & ex eo. apient' oculi
urī. auariā cū dix'. eritis sic dii. Vanā glām cū dix'
scientes bonū & malū. Similit' xpo fecit p' ieiuniū.
De trib; locis diabol' cecidit. p'mo de celo p' supbiā.
scdo de paradyso: p' homicidium. ut dicit' Ade.
homicida fuit ab initio. t'cio de t'ra comuni.
p' inuidiā cecidit in infernū. Idō diabol' int'pta
t' deorsū fluens. Tūc dix' ei ihc. Nade sathanas.
subaudit' in et'nā dampnationē. Si aut' scdm
aliud exemplar quis uoluerit legere. vade
retro sathanas. potest ita sentire. quia retro
antiora tempora respiciat. quib' sibi reū dia

bol' tenebat mundū. quasi dñs dicere. attende re-
tro. qñdo decipisti p̄mū hominē. ⁊ posteros ei'. p
uarios ydolorū cult' deludebas. ⁊ sufficit t' usq; huc.
nē aut n̄ solū me subūtere n̄ ualebis. si a potestate qm
te habere plaudebas. p̄cietis. Sathanas inīptat adū-
sari. siue transgressor. Et recte retrorsū uadit. qv
inimic' ē ueritatis. atq; transgressor om̄is iusticie.
Scriptū ē enī. Dñm dñm tuū adorab. ⁊ illi soli serues.
forte querit aliquis. cur^{hic} p̄ceptū sit soli dō serui-
re. cū apls dicat p caritatē seruire inuicē. S; facile
patet. nā gr̄ca lingua seruit' duob' modis. solet
appellari & diuisa significatione. Dūlia dicit' seruit'
cōmunis. dō uel homini. siue cuiuslibet nature. exhi-
bita. latrīa ū uocat' seruit'. quē ē solo diuinitatis
cultui dedita. & cū nulla ē participanda creatura.
Iubem' p caritatē seruire inuicē. qd' gr̄ce dūluoy
dicit'. iubem' uni dō seruire. qd' est gr̄ce latrīu.
Tunc reliquit eū diabol'. & ecce accesserūt angeli.
⁊ rrt. Diabol' temptat. ut humana fragilitas offen-
dat'. angli ministrant. ut uictoris diuinitas com-
pber'. Cognoscamus q̄ in illo naturā nr̄ā. qā nisi
hunc diabol' hominē cerneret. n̄ temptaret;
Venerem' in illo diuinitatē suā. qv n̄ dñs sup om̄ia
existeret. ei nullom' angli ministrarent. ⁊
audivisse thc qv iohs tradit' esse. secessit in galij

leā. Quart' die. Postea aut' cū tradit' esse iohs iquit
i carcerē. uenit ihc in galyleā. Lucas ū de tradito
iohanne nichil dixit. s; ita narrati
onē suā contexuit. et consummata inquit omī temp
tatione. diabol' secessit. ab eo. usq; ad temp'. et reg
ress' est ihc in uirtute sp̄s in galyleā. Quod tam scdm
euanglistā iohannē. n̄ continuo factū manifestat.
cū dic' anteqm iohs baptista miss' esse in carcerē.
ihm in galyleā isse. et hinc post uinū de aq' factū.
ad capharnaū descendisse. et p' aliq' in ennon iohm
baptizasse. In his ū constat tres euanglistas n̄ cont'
ria iohis euanglio. narasse. s; post baptisma p̄mū ei'
aduentū in galyleā. q̄ndo illic de aqua uinū fecit.
p̄misisse. Et relicta ciuitate nazare. uenit et habi
tauit in capharnaū. maritima in finib' zabulon.
et neptalym. Nazare uicul' ē i galyleā. iuxta mon
tē thabor. unde et dñs ac saluator. nr̄ nazareus.
uocat' est. Capharnaū oppidū est iuxta stagnum
genesare. in galylea gentiū finib; zabulon et nep
talym. Q̄stice aut' quia tradito iohē ihc incipit
p̄dicare. significat q̄. cessante lege. consequenter
orit' euangliū. Nazare int̄ptat' uirgultū. siue
flos. et significat florē figuraz. quē sub lege in
p̄fecte manebat. Qua relicta ihc xpc transgredit'
ad capharnaū. quod int̄ptat' uilla pulcherrima.

et cū matre et discipulis suis et sic hierlm ascendisse:

siue ager pinguedinis. uel uilla consolationis. ⁊ doce
nos ad fructum sp̄alis doctrine. qui ī euangl̄io est.
t̄nsire. In sc̄a quippe eccl̄ia. q̄e
uilla pulcherrima in decore uirtutū. ⁊ ager pingue
dinis in opulencia bonorū opum ⁊ habundantia ca
rnatū. ⁊ uilla consolationis in sc̄arū scripturarū solati
o ⁊ spe firma futurorū. habitans saluator. p̄ doctore
suos. p̄dicat cotidie euangl̄iū. quē in ipsa fructifi
cant om̄ia. uirtutū germina. hec bene maritima di
cit̄. quia iuxta mare istī mundi posita. cotidie p̄
secutionib; fluctib; tundit̄. ⁊ tam homines undis uo
luptatū merfos. retib; euangl̄iū libare n̄ cessat. Luc̄ ē
in finib; zabilon. quē ē habitaculū fortitudinis po
sita. ⁊ neptalym quē est dilatatio. quē in medio gen
tū. ad dilatandū fortit̄ uerbū dī consistit. atq; cre
dentib; refugū p̄tectionis impendit. ut adimplere
t̄ quod dictū est p̄ pph̄am esayā. Terra zabilon. ⁊
t̄ra neptalym. usq; lux orta est eis. Due sunt galy
lee. una transiordanen. in qua uiginti ciuitates
salamon dedit yram regi tyrorū. in sorte tribus
neptalim. altera iuxta stagnū genes̄r̄t̄ in tribu
zabilon. circa tyberiadem. ad cuius distinctionē t̄n
iordanen. dicit̄ galilee gentiū. ⁊ r̄t. Popl̄s qui sede
bat in tenebris. uidit lucē magnā. Sc̄a eccl̄ia de
pristinis errorib; ablata ^{sp̄alis} galylea. idest t̄nsmiḡtio

facta ē. & que sub ritu gentili pri^o in umbra mortis.
 idest in carnis luxu & delectatione peccati conūfata
 ē. xpo ueniente luce euanglii recepit. Exinde ce-
 pit ihc. p̄dicare & dicere. **T**enentia agite. app-
 pinquabit enī regnū celoz. Quā eadē p̄dicat que
 iohs antea dixerat. ostendit eis dī filiū se ēē. cui p̄-
 pha fuit iohs. **ambulans** iesus iuxta mare
 galylee. uidit duos fr̄s. **S**ymonē qui uocat^r petr^o. &
 andrea fratrē ei^{us}. mittentes rete in mare. Erāt e-
 nī piscatores. **I**dest incarnat^{us} dñs. in mare istius
 mundi sp̄ales uidit piscatores quos ante constitui-
 nē mundi. ad op^{us} p̄dicationis aptos p̄sciuit. **S**ymon
 inīptat^{us} obediens. Petr^o agnoscens. **A**ndreas uirilis &
 hoc bene ad doctoz p̄sonā conuenit. quia hū solū
 modo. ad op^{us} magisterii habiles sūt. qui sapientie
 lumine illustrant^{ur}. ad cognoscendū. & bene opantes
 dī mandatis obediunt. & hoc aliis ad sciendū. faci-
 endūq; uirilit^{er} suggerūt. **E**t ait illis. Venite p̄ me.
 & faciā uos fieri piscatores hominū. **Q**uā autē secū
 iohs euanglistā. andreas ad testimoniu iohis bap-
 tiste dñm iuxta iordanen esse secur^{us} dicit^{ur}. & **P**e-
 tr^o nom^{ine} accepisse. & **h**ilippū uocatū fuisse. ceti
 tres euangliste. uocatos dicit de p̄satione. ita ē in-
 telligendū. non eos statim inseparabil^{iter} illi adhesis-
 se. s; tantū quis ēēt. cognouisse. eūq; admirātes

ad ppa remeasse. At illi continuo relictis rebus suis.
secuti sunt eum. forsitan dicit aliquis. Quid utique di-
misit piscator. qui pene nichil habuit. S. pen-
sare debemus. quia multum reliquit. qui desiderium ha-
bendi recusauit. Et procedens inde. uidit alios de
officiis. iacobum zebedei. et iohannem fratrem eius. in nauem cum
zebedeo patre eorum. refutientes retia sua. et uocauit
eos. Queri potest quomodo hic primus binos uocauerit. et
post paululum alios. sic narrat matheus et marcus. cum lu-
cas dicat petri socios fuisse. Iacobum et iohannem
filios zebedei. et ab eo uocatos ad adiuuandum ex-
tere retia expletis nauiculis. in ipsa piscium cap-
tura. et dominum petro dixisse. ex hoc iam homines e-
ris capiens. et sic illos adductis in terram nauibus dominum
fuisse pariter secutos. Unde intelligendum est. hoc pri-
mum factum esse quod lucas insinuat. nec tunc eos ad domino
uocatos. sed tantum petro ^{stipulante} fuisse quia homines essent
capti. et postea fieret quod matheus et marcus nar-
rant binos et binos fuisse uocatos. ut sequerentur
dominum. Illi autem statim relictis rebus et patre. secuti
sunt eum. Isti quatuor discipuli. duos significant populos.
de amore et sollicitudinibus huius soli. ad spirituale stu-
dium. per gratiam dei uocatos. Nam petrus et iacobus
significant iudeos fideles. et cognoscentes do-
minum. supplantantesque vicia. Andreas uero

26
& iohs significat gentes uirilit̃ credentes ī xp̃m?
& gr̃a dī saluatas. Due nāq; naues. duas ecc̃lias.
ex circūciōe & p̃putio signat uocatas. retia p̃
dicationē euangliū. mare m̃undū. pisces hoīes.
uoluptatib⁹ mundi submersos. ⁊ carnali sapienti
a deditos. port⁹ finē p̃sentis uitē signat. Tebe
de⁹ int̃ptat⁹ fluens. ⁊ significat labentiū rerū in
stabilitatē. Moralit̃ aut̃ quatuor nomina ī se un⁹
quisq; fidelis pot̃ habē. si illa in q̃tuor uirtutib⁹
studuerit ostendē. Ergo symon petr⁹ cū agnoscat
p̃ prudentiā peccata. & his deletis. p̃ mandatorū
dei fortē obedientiā. penariū euadit iniuriā.
Andreas ū cū uirilit̃ p̃ tempaniā sustinet temp
tationē. Jacob⁹ aut̃ n̄ fiete uocat⁹. qui supplantan
do p̃ fortitudinē uitia uincit. Et conuenient̃
iohs. idest gr̃a dī nominari potest. cū p̃ iustitiā
creatoris sui mandata impleuerit. & tam̃ sibi in
de nichil tribuit s; dō. Et curre
ibat ihc totā galyleā. docens in sinagogis eorū &
p̃dicans euangliū regni dī. & sanans omnē lan
gore. & omnē infirmitatē in p̃plo. Ut suo ex
emplo. studiosos impigrosq; doceret esse ma
gistros debere. ⁊ uerbū dī sine p̃sonarū accep
tione ministrare in synagogis eorū. ut iuuenti
culis. multorū n̄ inanes fabulas. si quē ad

utilitate pferat audientium predicarent. Sanans
omnem languorem corporum. et infirmitatem animarum. pre-
bens nobis exemplum ut in spiritualibus et corporalibus pro-
pter simus ad prestandum proximis nostris solatium. Et abiit
opinio eius in totam syriam. que generaliter dicitur omnis
regio a flumine eufraten. usque ad mare magnum
et capadocia et armenia usque ad egyptum. habens in
se tres prouincias maximas comagenam. pheniciam. et
palestinam in qua gens iudeorum inhabitat. Et obtule-
runt ei omnes male habentes. uariis languoribusque
lunaticos et paralyticos. et curauit eos. Lunatici di-
cuntur. quorum dolor in ascensione lune crescebat.
non quod inde uere fieret. sed ob demonum fallaciam.
ut a creature infamia. in creatoris redundaret.
blasphemiam. Paralytici sunt. qui uigore corporis
sunt destituti. nam paralytis grece. latine desolatio
dicitur. Syntice galilea. que uolubilis siue rota
interpretatur. et syria que sub
limitate sonat. hunc mundum significat. qui
licet se insublime erigat. tamen ad defectum uer-
git. et ad ima semper rotatur. et fama eius per totum or-
bem est dispersa. ut in omnem terram exiit sonus eorum.
Tunc quoque curati sunt demoniaci. id est gentiles ad
fidei conuersi. ydola relinquentes necnon lunatici.
et paralytici. sanati sunt. id est instabiles. et per

27
uarios errores nutantes confortabant. Unde sub
dit. Et secute sunt eum. turbe multe. de galilea. &
decapoli. rrt. Decapolis est regio decem urbium transiordanen
circa hippu. Bene autem dicuntur turbe eum
fuisse secute. quia postquam cognitio nominis eius
usque ad fines terre peruenit. ex omni natione turba
fidelium. secuta est uestigia mandatorum eius. **V**idens
autem ihesus turbas ascendit in montem. Et cum sedisset.
accesserunt ad eum discipuli eius. Et apertis os suum. do
cebat eos dicens. Nam lucas narrat eum in monte ascen
disse. & illic in oratione pernoctasse. & cum dies factus
sit. duodecim discipulis suis eligisse. quos & apostolos nomina
uerit. & per descensum de monte quod in loco campestris
turbis. stando predicauerit. Quod ita potest intelli
gi. quod in aliquo excelsiore montis parte esset. cui
primum cum duodecim electis discipulis et ac deinde
deinde de monte. si de ipsius celsitudine cum eis
descendisset in locum campestre. quasi in latum mon
tis. & illic stetisset donec turbę congregarentur ad
eum. & per consederet & accedentibus discipulis & presenti
bus turbę unum sermonem habuisset. quem matheus lu
casque narrauerunt. Mystice autem in montem ascendit.
quod maiora precepta iustitie commendare uoluit.
Et cum sedisset. utique cum in serui apparuisse for
ma. accesserunt discipuli. deuotione animi. et

pietate fidei. ut montes etnales suscipiant pacis iusticiam. populo propinquant. Altitudo oris. longitudinem sermonis. siue manifestationem doctrine. demonstrat. Beati pauperes spiritu. quoniam ipsorum est regnum celorum. id est uoluntaria paupertate humiles. Nam istas beatitudines. esayas enumerauit alio ordine. sed eodem sensu. Et istis congruit spiritus timoris. secundum esayam. quia per humilitatem celorum regnum acquiritur. quod propter superbiam dimitti uidebat. Beati mitis. utique qui impunitati amaritudinum cedunt. possidebunt terram. non maledictionis spinam germinantem. sed animam sine defectu. pascentem. Quibus congruit spiritus pietatis. qui se conformant obediendo. diuini scripturis. Beati qui

lugent. uidelicet. non communi luctu secularis tribulationis. sed secundum dominum per ueritatem peccatorum istincunt. et tunc. uel gratia eterne dampnationis metu. amore celestium desideriorum. seu per compassionem proximorum. quia eterna leticia consolabuntur. Sunt namque lacryme. his quatuor speciebus distincte. Sunt humide ad abluenda peccata. et restituendum perditum baptismum. sunt salse et amare. ad restringendam carnis luxuriam. et ad temperandam dulcedinem uoluptatis. Sunt calide. contra frigus infidelitatis. et incredulitatis. ad accendendum ardorem carnis. Sunt prope. ad restituendam uitae mundiciam. Horum est spiritus

scientie. et merito. quia semper ipsos in sacris scrip-
 turis didicerunt esse laudandos. **Beati qui esuriunt**
 et sitiunt iustitiam. id est qui tota mente implendo
 se passu iustitie desiderant. et studio perseverandi
 in eo sitiunt. infatigabiles refectio saturabunt.
Quibus congruit spiritus fortitudinis. id est sine pigri-
 tia et defectu boni operis. **Beati misericordes.** Mis-
 ricordes sunt. qui semet ipsis beneficiando consu-
 lunt. et corrigendis proximis diligentiam impendunt.
 ut a misericordie iudice misericordiam consequantur eternam. qui
 sibi et aliis consulere non desistunt. quibus congruit
 spiritus consilii. **Beati mundo corde.** id est simplicit-
 er dominum querentes. et nichil amaritudinis habentes.
 tota uanitate uacantes. et sincero amore dominum con-
 templantes. **eorum est spiritus intellectus.** quia eorum aspectui
 sapientie thesaurus patet. **Beati pacifici.** utique.
 quorum caro aduersus spiritum non concupiscit. et alios pa-
 cificando inuicem. etiam cum his pacem habere de-
 siderat qui pacem oderunt. et sic merito filii dei vo-
 cabuntur. in quibus deo nichil contrarium inuenitur.
Ad hos refertur spiritus sapientie. quia eorum rationi
 cuncta obtemperant. et ipsa ratio subicitur deo. **Oct-**
aua utique sententia quod dicitur. beati qui persecu-
 tionem patiuntur propter iustitiam. ad domini resurrecti-
 onem pertinere uidetur. quod septimo die. hoc est sabbato

inseunte. 7 octaua die quasi capite dierū redeun-
te caput surrexit ecclie. deucto psecutionis labo-
re. Septenario nāq; numero septemplitū multi-
plicato. q̄draginta nouē efficiunt. cui uno u-
tiq; octauo. 7 capite dierū scli addito. q̄nquagin-
ta repperiunt. Unde & nos utiq; sp̄s scli grā. et
remissione peccatoꝝ accepta. in regnū celoz du-
cim. ubi hereditatē accipim. consolam. 7 pasci-
mur. misericordiam consequim. 7 mundam 7 paci-
ficam. ut iā p̄ t̄nsactā septimanā hui' scli. uitā
intrem. resurgentes futurā. 7 sic fit ut qui p̄m
erat dies labentis uitę. fiet tunc p̄m c̄nē. Bea-
ti estis cū uob maledixerunt homines. usq; m̄ten-
tes p̄t me. Supiores sententias generalit̄ diges-
serat usq; ad octauā inde iā cepit loqui p̄sentes
compellans. quāuis non solū ad eos ista ptineāt
qui p̄sentes audiebant. s; etiā ad illos qui absentes
post futuri erant. sic sup̄ dicta. i quib' nō
dix̄ ūrm est regnū celoz. aut uos possidebitis. s;
ipsi ad eos ptinebant tantū quib' p̄sentialit̄
loquebat. S; idō maxime ad eos apostropham
facit p̄sentib' loquens. quia intimare eis uole-
bat dignitatē gradus eoz. p̄dicens passionē.
quas p nomine ei' passuri erāt. Gaudete. & ex-
ultate. qm merces ūra. copiosa ē in celis. Qui

uanā sequit̃ glām. hoc implere n̄ potest. ut lace-
rat̃ infamie obpbris. exultet in dño. sic scriptū ē
ne queras glām. 7 non dolebis cū inglorius fueris.
Nos g̃ gaudere. 7 exultare debem̃. ut nob̃ merces
pparet̃ in celestib̃. Sic enī psecuti sunt pphas. q̃
fuerūt ante uos. Bene exortat̃ ē eos exemplo p
phaz. qui timore psecutiois non defecerūt a p̃
dicatione iuitatis. **V**os estis sal t̃re. In t̃ra
humana natura. in sale sapientia significatur
Salis enī natura. t̃ra efficitur infructuosa. Unde
quas dā urbes legim̃ uictor̃ ira seminatas sale.
ut nullū in eis germen oriret̃. Et hoc cūenit a
postolice doctrine. ut destructis adūsarioz mu-
nitionib̃. 7 peccati regno destructo. sale sapienti-
e compescat in t̃ra carnis humane luxū sc̃li
atq; feditate uitioz germinare. Quod si sal eua-
nuerit. in quo salietur. a dñichilū ualet ultra.
nisi ut mittat̃ foras. 7 conculcet̃ ab hominib̃. id est
si uos p quos condiendi sunt ppli. ppt̃ psecuti-
onē aut t̃rorē amiseritis regna celoz. ex̃ eccle-
siam positi. inimicoz obpbris sustinetis n̄ du-
biū. Vos estis lux mundi. idest uos qui a uera
luce illuminati estis. lux eis qui in mundo sūt.
esse debetis. Non potest ciuitas abscondi supra
montē posita. idest aptica doctrina sup̃ xpm

fundata. siue ecclesia sup xpm ex multis gentib'
fidei unitate constructa. & caritatis bitumine
ēglutinata. que fit tuta intētib'. ⁊ laboriosa
adeuntib'. habitatores custodit. ⁊ omīs inimico
secludit. Neq; accendunt lucernā. ⁊ rt. Sub
modio g' lucernā ponit. quisq; lucē doctri
ne. cōmodis temporalib' obscurat. ⁊ tegit. sup
candelabrū ū. qui se. ita ministerio dī subicit.
ut supior sit doctrina ueritatis. quā seruitus
corporis. Alit'. Saluator. accendit lucernā. qui
testā humane nature. flāma sue diuinitatis
impleuit. ⁊ hanc sup candelabrū idest eccliā
posuit. quia ī frontib; nrīs fidē sue incarnati
onis affixit. Que lucerna. non potuit sub mo
dio poni. idest sub mensurā legis includi. nec
in sola iudea. si in uniuerso luxit orbe. Sic luce
at lux urā corā hominib'. ⁊ rt. Quia expedit
uniciuq; p bona opa placere dō. & nō hominum
falso fauore gaudere. Nolite putare qm ue
ni soluere legē aut pphās. Non soluere ueni.
si adimplere. Implere uenit que imperfecta
fuerant. urā tollens. ⁊ talionis uicem excludens
& occultā mentis cōcupiscentiā phibens. Amen
quippe dico uob'. donec tñseat celū & tñra. io
ta unū. aut un' apex. si p'tibit a lege. donec

omnia fiant. **H**ec enī insecunt. qñdo mutant in
 meli? Iota uē que est cētis litteris minor. & apex
 que ē ei sūma porciuncula. ostendunt quod
 uel minima pcepta legis ad pfectū pducunt.
 & quia omnia legis pcepta. sacramētis plena sint
 spālīb; Aptē aut iota grecū. & n̄ iot posuit he
 breū. quia iota innumero decē exprimit. & de
 calogū legis enumerat. cui quidē apex & per
 fectio. euangliū est. Qui g soluerit unū de
 mandatis istis minimis. & docuerit sic homines.
 minimū uocabit in regno celoz. **77t.** Minimum
 est mors crucis. & scdm qm id quod soluerit
 alios docuerit. & non scdm id quod inuenit.
 & legit: minimū uocabit in regno celoz. uel
 fortasse ibi non erit. ubi nisi magni esse nō
 possunt. Potest & mōralit accipi. quia quāuis
 in semē ipsa scriptura solui non possit. qm
 tām nō implet dī mandatū in semē ipso. sol
 uit. & fit despectissimū in ecclia scōz. **D**ico
 enī uob. quia n̄ habundauerit iustitia ur̄a
 plusqm scribarū & phariseoz. **77t.** Nisi sola
 illa minima legis pcepta impleueritis. que
 est iustitia legis phariseoz. ut n̄ occidant.
 si etiā ista que addunt. que est iusticia eoz
 qui regnū dī intraturi sūt. ut n̄ irascantur

celestis regnū intrare ydonei n̄ estis. Audistis
quia dictū est antiquis. n̄ occides. 7^{rt} In qui
b'dam codicib' addit' sine causa ē confidan
dū. quia ira uiri iustitiā dī n̄ opat'. Qui au
tē dixerit frī suo racha. reus erit concilio. Ra
cha est uērbum hēbreū. idest inanis 7 uacius.
et int'ptat' cenos. quē nos uulgata iniuria.
absq; cerebro possum' numcupare. Quo g' e
logio stulticie denotari potest. qui fidelit' de
ū credit. & xpm dī sapientiā nouit. Qui
aut' dixerit fatue. reus erit gehenne ignis.
Magni pēriculū piāculi est. quē d's appella
uerit sale. & stultoz intelligentiā salientē.
contumelia infatuati sensus lacescere. uel ma
ledicto stulticie exaspere. Istiusmodi g' eter
ni ignis pabulū erit. Grad' itaq; sūt in istis
peccatis. a leuiorib; ad grauiora. donec ad ge
hennā ignis ueniat'. Nā in iudicio. adhuc de
fensi^{on} locus dat'. dū adhuc motus cōp'mitur
corde concept'. in concilio aut' cū iā uox in
dignantis erumpit. n̄ cū ipso reo agit' utrū
dampnand' sit. s; int' iudicantes confert'. q
supplicio culpabilis dampnet'. Gehenna u' ig
nis. certa est dampnatio & pena
dampnati. Isti g' grad' quib; modis inuisibi

41
ut exhibeant animarū meritis. quis dicere potest.
Hom̄ gehenne traxisse putant a ualle ydolis
consecrata. iuxta murū ierlm̄. olim cadauēb⁹
mortuorū repleta. quā ⁊ iofias rex contaminas
se in regū libro legit. **I**tē alit. Qui irascit frī
suo. reus erit iudicio. quia inibit iudiciū. &
reddet rationē iracundie. **V**erito g̃ iracund⁹
p̄ irā illi in iudicio reus ē. cui reus est homici-
da. quia & si n̄ facto. uoto tam fact⁹ ē homi-
cida. **Q**ui aut̄ dixerit raeba. re⁹ erit cōcilio.
Raeba nō est sermo. s; subsannantis affectus.
⁊ iniuria. que solē aut oculorū nutu. aut ob-
ductis narib⁹. aut crepitu fauciū fieri. **Q**ui au-
tē dixerit fatue. reus erit gehenne ignis. **E**nī
iracund⁹ tegebat in pectore. & subsannator
claudebat in fauce. maledicus expressit in
uoce. ⁊ idō publicata contumelia. gehenne
deputat⁹ incendio. **S**i g̃ offers mun⁹ tuū ad
altare. ⁊ recordat⁹. ⁊ ret. **I**stud scdm litteram
fieri potest si presens ē frat⁹ qui habet aliqd
aduersum nos. idest quē nos lesim⁹. nā nos ad-
uersus illū habem⁹ ~~si nos~~. si nos ille leserit. ubi
op⁹ non ē a faciente iniuriā. ueniā postulare.
s; tantū ut dimittas sic t̄ a dō cōmissa cupis
dimitti. **S**pali⁹ g̃ cogim⁹ intelligere. fidem

esse altare: in templo di. quod nos sumus. super quod
spirituale donum. siue prophetia. siue oratio. siue aliquid
aliud deo bene offerat. Aut enim acceptum non
erit. nisi fidei puritate fulciatur. Et si in mentem
uenit. ut aduersus fratrem aliquid habeamus.
necesse est. ut coram deo cara cogitatione ad fra-
trem recurramus celerissimo affectu dilectionis.
atque intentione inde reuocantes. ceptum munus
perficiamus. **E**sto consentiens aduersario
tuo. usque donec reddas nouissimum quadran-
tem. Iudicem intellige christum. ministrum uero ange-
lum. carcerem penas tenebrarum. Quadrans hic.
in alio uero loco duo minuta. non quod dissonent
euangelia. sed quia unus quadrans duos minu-
tos habeat: idest nummos. Pars distinctorum
membrorum huius mundi. terra inuenitur. ideo dicitur
nouissimum quadrantem. idest terrena pecca-
ta. Et quia dicitur donec soluas. per infinito po-
nitur. sicut alibi. donec ponam inimicos tuos
scabellum pedum tuorum. Aduersarium autem cui ui-
bemur consentire. alium diabolum. alium carnem.
alium dominum. alium preceptum dei intelligere uolue-
runt. ut non persuasionibus diaboli. aut carnis
obedire debeamus. quibus in baptismo abrenun-
tiauimus. si beniuoli erga illos ^{esse} uidemur

resistendo. ne obtempantes eis ultionē decep-
 tionis eorū accumulē. **A**vdistis quia dic-
 tū ē. **N**ō mechaberis. usq; iā mecha-
 t' ē. eā in corde suo. Int' passionē & ppassi-
 onē. apud uetēs differentia. hec est. Qui
 uidit mulierē. rei anima fuerit titillata.
 hic ppassione pcussus est. qui aut delecta-
 tionī consensum pbuerit. de ppassione ad
 passionē trāsūt. & sic trib; gradib; puenit
 ad peccatū. suggestiōe. delectatione. cō-
 sensu. Et isti peccati. tres sunt differentie.
 in corde. in facto. in cōsuetudi-
 ne. quasi tres mortes. una in domo. cū ī
 corde consentit libidini. altā quasi iam
 extra portā plata. cū in factū pcedit as-
 sensio. tētia cū ui. cōsuetudinis male.
 animi tanquā terrena pmitur mole.
 Quod si oculus tuus dext' scandalizat
 te. usq; quā totū corp' tuū eat ī gehē-
 nā. Non inēgrue enī dext' oculus potest
 accipi. dilectus amic'. & in reb; diuinis cō-
 siliari. cui nō est paritendū si nos uult
 ī heresim. ducere. Quod & si dextera
 man' tua scandalizat te. 7 ret. In dex-
 tera accipit' dilect' & minister in diui

nis opib'. ita in sinistra intelligunt' que sunt
corpori necessaria. quia sic in oculo contempla
tio. ita in manu signat' actua. Possum' etiā in
oculo dextro. & in manu dextra. quoslibet in
telligere p'p'inos. qui etiā sunt causa scanda
li amputandi. Dictum est aut'. Quicūq; dimise
rit uxore. det illi libellū repudiū. Quod in pos
teri^{ori} parte ipse saluator. moysen fecisse expo
nit. p'p' diuitiā cordis eoz. n̄ ut discidiū cōce
deret. si homicidiū auferret. Ego aut' dico uob'.
quia om̄s qui dimiserit uxore suā excepta
causa fornicationis. facit eā mechari. Et qui
dimissā duxerit. adultat'. Non hic intelligit'
tantū fornicatio ī stupro. quod in alienis uiris
aut feminis cōmittit'. si omnis cōcupiscentia.
uel auaritia. uel ydolatria. que hominē fati
unt a lege dī aberrare. Si g' uxor huiusmodi
aliquid hominē cogat. qui talē dimittit cau
sa fornicationis dimittit. n̄ tantū illi. si i sue.
illi quia fornicat'. sue ne fornicet'. Itē au
distis quia dictū ē antiquis. Nō p' iurab. usq;
n̄ potes unū capillū albū facere. aut nigrū.
Iudei p'mittebant' in dō iurare. n̄ quia recte
facerent. si qd meli' eēt dō quā demonib' aut
aliis creaturis. hoc exhibere. qā q' iurat aut

43

uenerat. aut diligit eū p quē iurat. Et quia p
iurare n̄ potest qui n̄ iurat. idō raro. ⁊ non n̄ ne-
cessitate utant̄ iurāto. cū pigros ad creden-
dū uiderim homines. ut apls ait. Que scribo
uob. ecce corā dō quia nō mentior. Sedes aut̄.
iuditiū dī significat. qui in celo sedere dicit̄.
n̄ quia habeat membra sic nos collocata. s; qm̄
ī uniuerso mundi corpore. maximā spetiem
celū habeat. ⁊ t̄ra minimā tanqm̄ p̄sentior
excellenti pulchritudini uis diuina. minimā
ū ordinet. in infimis. Sedere ī celo t̄raq; calca-
re dicit̄. Sp̄alit̄ scās animas celi nomine sig-
nificant. ⁊ t̄re peccatrices. Sp̄alis aut̄ qui om-
nia iudicat. nanemine iudicatur. cōuenient̄ se-
des dī dicit̄. peccator aut̄ cui dictū est t̄ra es
⁊ ī t̄ram ibis. p iustitiā digna meritis tribu-
entē. in infimis ordinat̄. Sit aut̄ sermo ūr. est.
est. nō. non. Quod aut̄ his habundant̄ est.
a malo ē. Ac si diceret. Quod ē. sufficiat dice-
re est. ⁊ quod nō. sufficiat nō. siue idō bis dī-
c̄ ē. non nō. ut ore confirmas. opib; pbes. ⁊
qd uerbo negas. factis n̄ cōfirmes. Non dix̄
quod ampl̄ ē malū ē. s; a malo est. ab illi' ui-
delicet infirmitate. a quo cogers iurare. Et
hec infirmitas. malū est. Tu aut̄ bene facis

q̄ bene uiratioe uiteris ut alteri psuadeas qd̄
utilit̄ suades. Audistis quia dictū ē. oculū p
oculo. dentē p dente. Ego aut̄ dico uob̄. n̄ re
sistere malo. In lege emendat̄ culpa. ī euglio
peccatoꝝ auferuntur exordia. In lege quatu
or grad̄ uindictē. uident̄ ēē. Prim̄ est. ne les̄
ulciscat̄ se graui. Scds̄ quē lex posuit dicens.
oculū p oculo. ne uindictā in uiria transeat.
Et hec est inchoatio pacis. P̄fecta hic pax est ta
lem penit̄ nolle uindictā. ad quā pueniendam
duo grad̄ adhuc restant. idest ut n̄ reddant
tantū. s; min̄ uerbi gr̄a. p duob̄ pugnis unū
reddat. aut pauulso oculo. aurē precidat.
Ad tciā puenit. dū nichil mali rependit. immo
bonū p malo. nectam̄ adhuc ibi est. quod ait. n̄
resistere malo. idest n̄ solū irrogatū n̄ repen
das. s; etiā ne aliud irroget̄ n̄ resistas. qd̄ etiā
cōsequent̄ exponit dicens. S; si quis te percusse
rit in dexterā maxillā. prebe illi & alteram.
Nō enī ait tu percutere noli. s; adhuc ad pcuti
endū te. para. Docens medic̄ animay. ut quo
rū saluti cōsulere uellent. eoꝝ imbellicitates.
equo animo tolerarent. Nystice iubem̄ pecu
tienti alterā p̄bere. dexterā n̄ sinistrā. quā
iust̄ n̄ h̄t. idest si heretic̄ ī disputatione per

cussit. ⁊ dextrū dogma uulnerauerit. oppo-
 nant ei dextere. idest alia testimonia de scrip-
 turis. donec uict' lascescat inimic'. Et ei qui
 uult in iudicio cōtendere ⁊ tunicā tuā tolle-
 re. dimitte ei ⁊ palliū. Lucas hoc capitulū. uer-
 sa uice posuit. dicens. Ab eo qui aufert uestimē-
 tū. etiam tunicā noli phibere. Quod de uestimē-
 to ⁊ tunicā dictū ē. hoc faciendū ē de omib'.
 que aliq' uirē. temporalit' nra ēē dicim'. In tu-
 nica que intior uestis ē significant' necessaria.
 Et si ea cōtempnere cōuenit. q̄nto magis supflū
 a que ppalliū signant'. Moralit' autē omnis
 doctor. alicuius tunicā aufert. cū ab eo q'
 animo latent peccata. confitenda deposcit.
 ut ē inuidia supbia. ⁊ his similia. Et ipse pal-
 liū dimittit. cū extiora que p corp' gessit faci-
 nora simul cōfiteri nō erubescit; ⁊ quicq; te-
 angariauerit mille pass'. uade cū illo alia du-
 o. Hoc testimonio compassionis affectū utiq; p-
 cipit. ⁊ studiū solatiū impendere ei. qui a
 te expetit. quod ult' uires uelle. debes i-
 sinuare. Aut. Si quis uolens credere te int-
 rogauerit quid sit d's. tu nō solū ei patrē.
 s; ⁊ filiū. ⁊ spm sc̄m. ostendere festina. Q-
 petit ate. da ei. ⁊ uolenti mutuare a te

ne aularis. Nō hoc tantū de helemosina dic-
tū intelligam'. cū & diuites pauperes fiunt. si
semp dedint. s; doctorib' p̄cipit'. ut gratis accep-
ta gratis tribuāt. quia istiusmodi pecunia?
numq; deficit. Ita enī omī petenti dabis. quā-
uis id nō semp quod petit dabis. cū eū indicata
iustitia nō inanē dimittis. Et insup oportet
spālē doctore auditorib; suis ūbum dī accō-
modare. ut boni opis ab illis retributionē pō-
sit accipe. **A**uditus quia dictū ē. diliges prox-
imū tuū. & odio habebis inimicū tuū. Ego autē
dico uob. Diligite inimicos ur̄os. benefacite hīs
qui odūnt uos. & ret. Sciendū ē q̄ nō impossibi-
lia ut quidā estimant in dilectiōe inimicorū
xpm p̄cipe. s; p̄fecta que fecit dauid ī saul. &
martyr stephan'. cū p̄secutorib; orauit. hic
q̄ mū intelligentib; difficilis orit' questio. q̄
q̄ inueniunt' in p̄phīs adūsus inimicos imp̄ca-
ciones. que putant' maledictiones sic ē. fiat
īnsa eorū. & ret. s; hec p̄pha dix' nō uoto optan-
tis. s; spū p̄udentis. Et dñs dix'. ue t' caphar-
naū. nō hoc malivolentia optabat' s; qui me-
rito infidelitatis futurū ei cernebat' t̄rebat.
Rurs' alia orit' questio. q̄ dñs iubet p̄ inimi-
cis orare. & ioh̄s p̄ peccantib' usq; ad mortem?

45
n̄ rogare. Et hoc idō. quia sūt infirib' quedā pec-
cata. inimicorū p̄secutione grauiora. Peccatū usq;
ad mortē. puto post agnitiōē dī p̄grām scī
sp̄s. impugnare frānitatē. & adūsus ipsā grā
qua recōciliat' est dō: inuidie fa. tibi; agitat',
& peccatū n̄ ad mortē. cū quis debita offitū. frā-
ternitati non exhibuerit. p̄ infirmitatē ali-
quā animi. Ut sitis filiū patris ur̄i. usq; qui plu-
t sup iustos & iniustos. Nō ait ista facite quia
estis filii dī. s; ut sitis filii dī. Nā un' ē nātālīt
filiū dī. nos autē potestate accepta. in q̄ntū ea que
ab illo p̄cipiunt' implem' essim' quidē filii
dī. Ortū solē dic sup bonos & malos. xpm solē
iustitię. pluuiā doctrinā ueritatis. quia bonis &
malis apparuit. & est euanglizat' xpc. Si enī di-
ligitis eos qui uos diligunt. usq; ethnici hoc fa-
ciunt. Publicani quidē ap̄ iudeos. romani ex-
actores dicunt'. qui uectigalia uel publica sc̄li-
tū sectant'. Nā ethnos grece. latine gens dicit'.
idō gentiles ethnici dicunt'. quia sunt tales ut
fuerunt genti. sub peccato scilicet ydolis serui-
entes. Et hui' sententię talis ē sens'. Si g̃ ethni-
ci & publicani sūt erga amatores suos natura du-
ce benefici. q̄ntū uos dilectione latiores debetis
etiā nō amantes amplecti. Quia quib' ē p̄fessio

nus gradus eximior. necesse ē. ut & sit cura
uirtutis uberior. Estote ḡ uos pfecti. sic &
pat̃ ūr celestis ūr pfectus est. Sine dilectōe
inimicorū. quis sup̃ dicta potest implere.
Pfectio nāq; misericōdie. qua plurimū consuli
tur laboranti animē. ultra dilectionem
inimici: porrigi nō potest. 7 idō sic claudit̃.
Estote ḡ pfecti. & ret. Ita tam̃ ut d̃s intelliga
tur pfectus: tanquā d̃s. & anima pfecta tan
quā anima. Gradū ḡ quendā ascendit. qui
primū diligit. si beniuolentiā pficiet. qui eū
pceptū ad dilectionē inimici pduxerit. Nā
quod in lege scriptū est. oderis inimicū tuū.
nō est accipienda uox iubentis iusto. si pmitten
tis infirmo. Adtendite ne iustitiā ūrām sati
atis corā hominibꝫ. ut uideamini ab eis. Ac
si dicere. Cauete ne laudē ab hominibꝫ
queratis. 7 ob^{hōc} fructu pueniū mercedis. Vnde
subdit̃. Alioquin mercedē nō habebitis apud
patrē ūr̃m qui est in celis. Qui enī inanem
uulgi fauorē sequit̃. aut laudes ab homi
nibꝫ querit. hoc illi p mercede deputabit̃.
7 ob hoc ab c̃m̃ regis nuptiis pulsans ianu
as reppellit̃. quia hic eū amare. n̄ pbat̃.
Cum ḡ facis helemosinā. noli tuba canere.

ante te. & rek. Manifestū ē ypochritas esse
qui se iustos simulāt & nō exhibent. 7 pnd
adō cordis inspectore. nō aliud accipiunt
n fallacie supplitiū. Te aut fatiente elemo
sinā. usq; & pat tuus qui uide qui uide i
absconso reddē t. Videtur enim humane
laudis delectatio in sinistra significari. & i
dexta intentio implendi diuina pcepta. Et
quid est elemosina in abscon. s. o nisi i ipsa
bona conscientia que humanis oculis demonst
trari nō pot. nec uerbis aperiri. que & effi
cti in uoluntate bona. quāuis nō sit quod
tribuatur i pecunia. Hā in his solae sinus
tra opari. qui eā nō int' si foris fatiunt. Et
cū oratis. non eritis sic ypochrite. usq; rece
punt mercedē suā. Anguli platearū sunt.
ubi uia p transuersū alteri uie tendit. 7
quadruū reddit. Nō enī te uideri ab hōib;
alicubi orantē nephas est. si ppt hoc agere
ut laudand' ab hominib' uidearis. Tu aut
cū oraueris int' in cubiculū. usq; & pat tuus
qui uide in abscon. s. o. reddē t. idest reuer
tere in mundā cordis conscientia de uisibi
lib' ad adorandū inuisibile dñm. Et claude
ostiu carnaliū & fantasmatiū turbis

que obstreperunt in cogitationibus resiste. ut i-
tuno corde ad spiritalem dominum et patrem. spiritualis diri-
gat oratio. Orantes autem: nolite multum loqui.
usque nolite se assimulari eis. Ethnicus ergo sicut
hominem iudicat. ita dominum uerbis arbitrantur in sen-
tentiam trahi. et ideo putant se in multiloquio
exaudiri. Scit enim pater uoster quid opus sit uobis
antequam petatis eum. Consurgit enim in hoc loco
quedam heresis philosophorum qui dicunt. Si deus
antequam petamus scit quibus indigemus: frustra
scienti loquimur. Quibus breuiter respondendum est
non nos esse narratores: sed rogatores. Aliud enim
est narrare ignorantibus. aliud scientibus miserabili-
ter exorare. **P**ater noster qui es in celis. id est in
sanctis et iustis. quibus dicit templum dei sanctum est.
quod estis uos. Sanctificet nomen tuum. Quomodo sanctifi-
cat ab hominibus nomen domini. quod semper sanctum est.
Rogamus quod nomen in angelis uoluntas tua qui
sunt sanctificati. sumus in eo perseueremus. et hanc co-
tidianam opus est ut imploremus sanctificationem. quam
cotidie delinquimus. Adueniat regnum tuum.
Quando enim deus non regnat. aut quando apud
eum incipit quod semper fuit. et esse non desi-
nit. Huiusmodi quidem regnum petimus a deo nobis
promissum. et christi passione quesitum. ut qui
seculo ante seruatum. postmodum christo domu-

47
nante regnem'. ut. uenite benedicti patris
mei. 7 rel. fiat uoluntas tua. sic in celo 7 in tra.
ideft sic ē in anglis uoluntas tua qui sunt in
celis. ita fiat in hominib' qui sūt ī tra. ut nul
la miseria impediante. eandē beatitudinē.
apud te acquirāt. Alit'. Sic iusti fatiūt uolun
tarē tuā. ita & peccatores fatiant. ut ad te ē
uertant'. siue celū & trā corp' & animā accipi
m'. Et fiat uoluntas tua in hoc. ut sic corde
delectam' legi dī scdm' intiore' hominē. ita
corp' t'renis nullis uoluptatib' imutatu' huic
delectationi aduerset'. Panē nrm' cottidianū
da nob' hodie. Panis cottidian' aut p' omib' hui'
uitę necessitatib' dict' ē. aut p' sacramento corpo
ris xpi. quod cottidie accipim'. Et ne moueāt
questionē aliq' qui nō cōmunicāt cottidie sac
mto xpi. restat ut panē cottidianū intelliga
m' diuina pcepta. quę cottidie meditari oport
et. & opāri. Et dimitte nob'. 7 rel. Salubrit'
enī qui peccatores sum' admonem'. qui p' pecca
tis orare compellim'. Qui orare nos p' debitis & p'
peccatis docuit. patnā misericordiā pmisit. & ueniā
securā adiunxit. 7 certa nos sponsione cōstringens
ut nō alit' a dō cui debitores sum'. ueniā pe
tam'. quā sic debitorib' nris dimittim'. In q'
pactione si m'tim'. totius orationis null' erit

fructus. Et ne nos inducas in temptationē. nō
enī p̄ semetipsum inducit d̄s. s; induci cū pati
tit. quē suo auxilio deseruerit. & idō n̄ hic o
rat ut nō temptem. s; ut ī temptationē ne
inferam. Aliud nāq; est ī temptationē īduci.
aliud temptari. Sine temptatiōe. nullus esse
pbat^r potest. idō nō orat cui necesse ē igne
examinari ut igne nō contingat. s; ut nō ex
urat. S; liba nos amalo. uidelicet ut ab omib;
que diabolus & mundus opant^r. securi stem^r ac
tuti. Ut aut nulla omnino timeat^r temptatio.
nō hic ī p̄senti spandū ē. fieri posse. quia hec
beatitudo hic inchoat^r & in futuro pficiet^r. Ad
aut^r quod ī fine scribit^r. signaculū est orationis dō
minice. quod aquila int̄p̄tat^r est. fidelit̄. Et
nos uere possum^r dicere signaculū dñice ora
tionis istius. uerissimā purissimā consistere
ueritatē. Indubitant om̄ia illis conferri ado
mino. que rite postulāt. si conditionis ultime
pactū seruare nō neglegant. Si enī dimise
ritis hominib^r peccata eor^{um}. usq; nec pat^r uir
celestis dimittet uob^{is} peccata uir̄a. Sin dimise
ritis hominib^r aut. quasi nō sint homines q̄
dimittāt. idest nō humani neq; tr̄eni. Unde
scriptū ē. Ego dixi dū estis. & filii excelsi om̄.
vos aut sic homines moriemini. ad eō dicat^r

48
qui ppter peccata homines ex dñs esse meru-
erunt. **C**ū aut ieiunatis. nolite fieri sic y-
pochrite tristes. Exterminat^{en} faties suas. ut ap-
pareat hominib' ieiunantes. Am̃ dico uob'. qd
recepunt mercedē suā. his uerb' intentio nr̃a
ad int̃iora gaudia dirigi docet. ne foris que-
rentes mercedē. huic sc̃lo cōformemur. Qd
dic̃ exterminat. uicio scriptū ē. tritū ē. exules
quoq; exterminant. q' ext' t̃minos mittunt. Hoc
g' sermone semp accipe solem' demolunt.
qd ypochrite facere solent. ut tristitiā & luc-
tū forte ~~animo~~ animo letante. in uultu simu-
lent. Hoc capitulo intelligit. quod n̄ solum in
mundi pompa s; etiā in sordib; luctuosis. solet
ēē iactantia. Tu aut cū ieiunas unge caput
tuū. oleo. & fatiē tuā laua. usq; & pat' tuus
qui uidet in absconso. reddet t'. Palestini aut
quoz hic more loquit'. festis dieb' solent capi-
ta oleo pun gere. Et nob' p̃cipit ut uirtutes
exercentes. nō oleo peccatoris s; exultationis.
festiuos nos ostendami'. & p̃ncipale cordis nr̃i
oleo pungam' sp̃ali. Nolite thesaurizare uob'
thesauros in t̃ra. usq; & ubi fures n̄ effodiunt.
nec furant'. Et tres species adu'sitatis. hoc est
eruginis. tinea. & furū. quib' uetat diui-
cias colligere in t̃ra. historialit' om̃e gen'

auaritię rephendit. quia alie res sunt quā
rubigo obfuscet uel consumit. ut ē aurū. ar-
gentū. ⁊ cetera metalla. alie que auerunt uel
putredine dissolunt. ut sūt uestes. uasa lig-
nea. que carie dispūt. alie p fures auferunt
ut sunt gemme lapides p̄ciosi. quāuis alia
sorde nō possint consumi. ⁊ ita nulla res
semp̄ illesa. durare potest. Unde dīr. Om̄e
op̄ electū. iustificabit. ⁊ qui opabit illud. ho-
norabit in illo. ⁊ om̄e op̄ corruptibile ī fine
deficiet. ⁊ opabit illud. p̄bit cū illo. Allego-
rice ū. erugo supbiā significat. que ubiq;
fuerit sp̄aliū donoz thesaurū dissipat. ac
om̄em decorē uirtutū ⁊ robur obfuscet.
Tinea enī inuidiā designat. que latentē corro-
dit. que studiū bonū lacerat. ⁊ unitatis con-
pactionē demoliri nō cessat. fures nāq; sūt
demonēs ⁊ heretici. semp̄ ad hoc intenti. ut
sp̄ales thesauros habentes dep̄dent.
⁊ honestos ornātis uirtutū spoliēt. alio
sensu. Om̄is nāq; res sordescit. cū inferiori
miscet̄ nature. Sic ⁊ anim' n̄r. t̄renoz
cupiditate sordescit. quāuis ipsa t̄ra mun-
da sit ī suo genere atq; ordine. ī sp̄aliū ū
desidiō mund' pseueret. quia quęcq; celestia

49
sūt: munda sūt. Ubi ē thesaur⁹ tuus. ibi est
cor tuū. hoc nō solū de pecunia. s; de cunctis
passionib; sentiendū est. lasciu ludicra. amato
ris libido ac gulosi de⁹ uent⁹ ē. Ubi g^o habetur
cor. ibi ē thesaur⁹ tuus est. luxuriosi thesau
ri epule sūt. huic seruit un⁹quisq; a quo uincit.
Lucerna corporis tui. est ocul⁹ tuus. usq; totū
corp⁹ tuū tenebrosū erit. Est aut⁹ ocul⁹ mentis
intentio. que si puer⁹sa pcedit. om⁹e op⁹ pūū ē
quod sequit⁹. quāuis rectū ēē uideat. Nā p cor
p⁹ opa que cunctis apparent. signant⁹. Que si
recta quis facit intentione. etiā si corā homini
b; aliquid impfectionis habere uideant⁹. om⁹ia
in bonū coopant⁹ his qui scdm ppositū uocati
sunt scī. Si g^o lum⁹ quod ī te est tenebrę sūt.
ipse tenebrę quante ē. Si cordis inten
tio appetitu rerū ^{trenari} temporalium in uob sordidat.
atq; cecatur. quantomagis ipsū factū cuius
incert⁹ est exitus. Sordidū ē tenebrosū est.
nichil pderit. q^o nullom accipienti puenit.
Nemo pot⁹ duob; dñis seruire. usq; ē altū con
tempnē. Videlicet diabolū odit. q^o dñm diligit.
Null⁹ enī conscientia dñm odisse ferre potest.
ē idō qui nō timē cū contempnit. dū eis
mandata. nō custodit. Nō potestis dō seruire.

& mamone. Audiat hoc auar. & studeat diu-
tias que mamone syriaco sermone nuncu-
pant magis. ut dñs distribuere. quā ut seruū
custodire. Idō dico uob. ne solliciti sitis anime
ur̃e. & rel. Quia ait. dico uob. ad sup̃iora respic̃.
ne temp̃aliū sollicitudine. conuincamini cū
diuitib; hui' scli thesaurizare. De carnali aut̃
cybo & uestim̃to nos nō debere sollicitos ēē ac-
cipiam̃. de sp̃ali aut̃ cibo & uestim̃to. semp̃
esse solliciti debem̃. Nōne anima plus est qm̃
esca & corp̃ qm̃ uestim̃tū. Admonē g̃. i
hac sententia. ut meminerim̃ multo ampli'
nob̃ dñm dedisse qui nos fecit & coposuit ex
anima & corpore. quā quoduis alim̃tū. & te-
guim̃tū. Quo loco queri solet. utriū iste cyb;
corpore ad animā ptineat. cū sit ip-
sa incorporea. an non. S; animā hoc loco p̃is-
ta uita positā. nouerim̃. cui' retinaculū ē
alim̃tū istud corporeū. Respicite uolatilia
celi. usq; & pat̃ ur̃ celestis. pascit illa. Si
uolatilia quoz mortal' est anima dī alim̃t'
pudentia. quantomagis homines quib' et̃
nitas p̃mittit̃. Nōne uos plures estis illis.
hoc est cari' uos ualeat̃. quā irrationabilia
sicuti sūt aues. Quis aut̃ ur̃m cogitans

potest adicere ad staturā suā cubitū unū. Et de
 uestimēto quid solliciti estis. Ac si dicat. Iū g̃ re-
 linquite curā tegendi corporis. cui cura factū
 esse uideris. ut tantę stature corp' habeatis. Cō-
 fidate lilia agri. 7 rēl. Ista ū documēta de aui-
 bus. 7 liliis. nō allegorice ponunt. s; ut de reb' mino-
 rib; maiora psuaderent. Dico autē uob'. qm̃ nec
 salomon. 7 rēl. Reuerā quod sericiū. quę pur-
 pura regum. florib; potest comparare. Quid
 ita rubē. sic rosa. Quid ita candē ut liliū.
 Quod oculoꝝ magis est quā sermonis iudiciū.
 Si autē fenū agri quod hodie ē & crās in cliba-
 nū mittit dī sic uestit. 7 rēl. Crās pfuturo tēpre
 ponit. Et ē sensus. Si quę cito decidua concre-
 mant igne artifex omniū tam uenusta ornat
 spetie. qm̃tomagis uos pcurabit in necessariis.
 qui ad emā hereditatē ptinetis. Nolite solli-
 citi esse dicentes. Quid manducabim'. Aut qd
 bibem'. Aut quo opiem'. Notandū quod n̄ ait
 nolite querere cibū & cēta. s; quid inquit man-
 ducetis. & cēta. Ubi m̄ uident argui. qui sp̄ita
 cōmuniōne lauciora. uel austeriora sibi alimēta.
 uel indimēta requirunt. phis cū quib' uitā du-
 cunt. Hec om̄ia g̃s inquirūt. scilicet quib;
 cura ē nō futuroꝝ. s; cōparati s̄ uimentis

insipientib; & similes facti sunt illis. Scit enim
pat̃ ūr. quid uob. usq; & hec om̃ia adueniēť uobis.
Lucrite p̃mū regnū dī. quod ē bonū appetendū.
& necessaria. sine quib; hec uita n̄ potest p̃agi. Non
dix̃ nob̃ dari. si adici. quia nob̃ in intentione cōmu-
tal. in uisu ū debet ēē temporalitas. illud tanquā
bonū. hoc tanquā necessariū. Nolite solliciti esse
de crastino. Crastin' enī dies sollicit' ipse sibi erit.
quia annuos fruct' t̃re p̃fert. De p̃sentib' solliciti
esse concessit debere. qui futura quod cras signi-
ficat p̃hibuit cogitare. Sufficit diei malitia sua.
hic p̃ labore afflictione. et angustia sc̃li. ponit
malitia sua. Sufficit g̃ nob̃ p̃sentis temporis cogi-
tatio. futuroꝝ curā que incerta ē relinq̃m'. hanc
g̃ curā ut arbitror idō nominauit malitiā. q̃
penalis ē. & hanc p̃tinet mortalitatē quā peccan-
do meruim'. Cauendū nāq; ē. ne aliquē iudice
m' qui cōmissis sibi p̃curat necessaria ne desint.
cū ipse dñs loculos habere. dignat' sit. Nolite
iudicare. ut nō iudicemini. usq; in qua m̃sura
mensi fueritis. remetiet' uob. hoc loco p̃cipi ex
ultimo ut ea facta que dubiū ē quo animo fiāt
in meliorem partē int̃p̃tem'. quia incertū est
quo animo quid factū sit. uel qualis futurus
sit. qui nunc uel bon' uel mal' appare. Unde

apli. nolite inquit ante temp' iudicare. De manu
festis que bono animo fieri nō possūt ita dicit. Ex
fructib' eor' cognoscetis eos. Potest mouere quod ait.
In quocūq; enī iuditio iudicaueritis. iudicabit' de
uob'. Numquid enī temere sic nos de aliis iudica
bit' nob' deus. aut in quacūq; mensura mensi fue
ritis remetiet' uob'. Nulloin hoc ē apud dñm. si dic
tū est qm ipsa temeritas qua punis aliū te puni
at necesse est. Unde dictū est. Omīs qui percusserit
gladio. gladio pibit. nō gladio ferri. s; gladio pec
cati. quia ipso peccato anima morit'. quod cōmi
sit in aliū. Quid aut uidet festucam in oculo fr̄s
tui. usq; & ecce trabis est in oculo tuo. Multi su
pbia & odio p̄uenti. acerrime corrumpūt eos quos
subita ira uident turbatos oculū mentis asolito
puritate statu. quasi festuca irruente mutasse.
atq; hinc magis eos amant uitupare. quā emen
dare. & idō impossibile illis dicit'. ut festucā fr̄s
oculo quis demat. qui i suo oculo trabē gestat.
quia fieri potest. ut si irasceris homini uelis eū
corrigi. si aut odis eū nō potes eū uelle corrige
re. Quantū int' trabē & festucā distat. tantū
int' odiū & irā. Odiū est ira inueterata. quasi q̄
ueteritate ipsa tam accepit ut merito trabes
appellet'. Ypochrита. ecce p̄mū trabē de oculo

o
f
a

tuo. & tunc uideb. & ret. Primū expelle odiū atē
& deinceps quē diligis emdare poteris. Nolite
sanctū dare canib; usq; & conuersi disrumpant
uos. Canes & porcos. p contemptorib; accipimus.
Igit' istū modi in luto infidelitatis manentib; por
cis. idest hereticis. uel hominib; ad uomitū pecca
torū reuertentib; euanglicā ponere margaritam.
nō conuenit. ne cōculcent idest contempnāt.
illud & couersi incipiāt nos dissipare. Petite & da
bit' uob. & ret. Peticio p̄tinē ad impetrandā sani
tatē firmitatēq; animi. ut ea que p̄cipiunt im
plere possim'. Inquisitio autē. ad inueniendam
ueritatē. Cū quis autē uerā uia inuenerit. puenit
ad ipsā possessionē. que tam pulsantib; apietur.
Om̄s enī qui petit accipit. & qui querit inuenit
& ret. Ergo pseuerantia opus ē ut accipiam'.
quod petim'. & inueniam' quod querim'. & qd
pulsam' apiat'. Aut quis ex uob homo. quē si pe
cierit filius suus panē. nūquid lapidē porriget
ei. Panis intelligit' caritas. sine qua cetera ni
hil sunt. sic sine pane mensa inops esse uidet'.
Cui contrā est cordis diuicia. quā lapidi compa
rauit. Aut si piscē petierit. nūquid serpentē
porriget illi. Piscis est fides. inuisibiliū uel
p̄p̄t aquā baptismi. uel q; de inuisibilib' locis.

52
capit. seu q^d hui⁹ mundi fluctib⁹ circumlata n^{on}
frangit^{ur}. recte pisci comparat^{ur}. Cui contrariū po
fuit serpentē p^{ro}p^{ter} uenena fallac^{ie}. que etiā p^{ri}mo
homini male suadendo p^{re}seminauit. Quod autē
iⁿ eu^{an}glio scdm lucā hec duo subsequit^{ur} ouⁱ & scor
pionis comparatio. in ouo indicat^{ur} spes. iⁿ quo nō
dū p^{er}fect^{us} ē fetus. si fouendo sp^{er}at^{ur}. uel quod spei
contrariū ē retro respicere. que se in ea que
ante sūt. extendit. Et idō hui⁹ cōtrariū posuit
scorpionē. cui⁹ acule⁹ uenenat^{ur}. retro tūnd^{us} est.
quia mortifera despatio in fine ē formidanda.
Si g^o uos cū sitis mali. nostis bona data dare fi
liis ur^{is}. usq^{ue} petentib⁹. Malos appellat hui⁹ scēi
amatores. & in rerū naturā bona sūt. que dāt
quāuis sint temporalia. quia dñi ē t^{er}ra & ple
nitudo ei⁹. Alit^{er}. Apli qui electionis merito bo
nitatē g^{ra}tis humani multis excesserūt modis.
sup^{er}ne bonitatis intuitu. mali esse dicunt^{ur}. q^{uod}
nichil ē p^{er}se & ipsū stabile & immutabile. uel
bonū. h^{oc} dītas sola. Qd^o u^o lucas dīc^{it} t^{er}ra h^{ab}et spm
bonū. ostendit spm scēi plenitudinē esse. do
noy dī. Intrate p^{er} ang^{ust}ā portā. usq^{ue} & pauci
sūt qui inueniunt^{ur} eam. Lata uia est que
tendit ad scēi uoluptates. cui⁹ inquisitio
ne aut inuentioe op^{us} nō est. q^{uod} sponte

se offerunt. Angustā ū. & nec om̄s inueniūt. nec q̄
inueniunt statim inq̄liunt p̄cā. siquidē multi de
medio itinere uitatis. scilicet uoluptatib; capti reuer
tunt. **A**diudite a falsis p̄phis. usq; ī tr̄secus
aut sūt lupi rapaces. Specialit̄ de hereticis dicit̄.
qui uident cōtinentia. castitate. ieiunio. se curū
dare. quasi quadā ueste pietatis. s; ex intentiōe
uenenati animi. 7 insidiis rapacib; cōparant̄ lupi.
Aut. Caute cōsidate eos qui p̄ xp̄ianū nom̄ uos
seducere nitunt̄ dulcib; sermonib;. multis scanda
lū inferentes. s; quom̄ isti sis̄ noscendi ostendit̄.
A fructib; eorū cognoscetis eos. hoc est ad uultū noli
te attendere. s; ad opa. Et enī si nō uerbis. morib;
blasphemant. Numquid colligūt de spinis u
uas. aut de tribulis ficus. Null' sapientiā ab
hereticis uel infidelib; flagitiā sanctitatis.
aut dulcedinē potit inuenire ueritatis. Alii.
Spinis r̄tor & tribulos posse significare scilicet
curas. & uitioꝝ compunctiones. ut. t̄ra tua
spinas & tribulos germinabit. Ficus ū &
uua dulcedinē nouę conuersatiōis quā dñs
ēsurit in nob;. & feruorē dilectiōis. qui le
tificat cor hominis. Sic om̄s arbor bona.
fruct' bonos facit. mala aut arbor fruct'
malos facit. 7 rel' arborē intelligim' seu

bona seu mala uoluntate. fructus autem opa. que
nec bone uoluntatis mala. nec male esse possunt.
uoluntatis bona. Que sit etiam bona dum committitur
ad summum & incommutabile bonum. & impletur bono.
ut faciat fructum bonum ac per hoc deus est auctor om-
nium bonorum. hoc est & nature bone & uoluntatis.
Omnis arbor que non facit fructum bonum. excidet
& ignem mittet. Quia unusquisque per ualidam
iusti iudicii sententiam de terra uiuentium eradicatur.
& in gehennae ignem mittet. qui hic boni operis fruc-
tum fecisse non inuenit. Non omnis qui dicit in domino domino.
intrabit in regnum celorum & ret. Vtrumque enim seruis
dei necessarium est. ut & opus sermone. & sermo opibus
comprobetur. Multi dicunt in illa die. domino domino.
nonne in nomine tuo prophetauimus. & in nomine tuo
uirtutes multas fecimus. plura. cum demonia eie-
cimus. & ret. Non est in se ipsi meritum qui talia
facit. sed inuocatio nominis christi. hoc agit ob eorum
condempnationem qui inuocant. uel ob utilitatem
eorum qui audiunt & uident. Et tunc confitebor
illis quia nunquam noui uos & cetera. Signanter dixi.
confitebor. quia multo tempore dicere dissimu-
lauit. Non noui uos. id est non approbo uos. quia
nullum deus probat. quem fidei per ueritas non commendat.
Omnis ergo qui audit uerba mea & facit ea. assi-

mulabo eū uirō sapienti. qui edificauit domum
 suā sup petm. Si pet xpc ē. sic multa pdicant
 scripturarū testimonia. ille hedificat in xpo. qui
 quod audit ab illo facit. Et descendit pluuia. &
 uenerūt flumina. & flauerūt uenti. & irruerunt
 in domū illā. & ret. Pluuia quoq; que domū sub
 uertere nitit. diabol' ē. flumina omīs antixpi q
 cont xpm sapiunt. uenti spāles nequitiē in ce
 lestib; Qui aut nō solū uerba dī audit s; firmū
 facit. nichil horū time. quia domū edificatā
 habet sup petm. Et omīs qui audit uerbā. her &
 nō facit ea. similis erit stulto qui hedificauit
 domū suā sup arenā. fundamētū stabile & fir
 mū. xpc est. sue ecclie. quod fundamētū catholi
 ca ecclia construit. Sup arenā ū que flūda ē.
 & coaugmētari in iō; tria; unā copulā redigi
 nō pot. nec omīs hereticorū sermo ad
 hoc edificat. ut corruat. Et descendit pluuia.
 usq; & cecidit. Quid enī in pluuia. n̄ multimodā
 diabolicas temptationes. p flumina aptas mani
 festasq; psecutiones antixpi. p uentos malignos
 spc intelligi uoluit. Ante quos psistere null'
 ualet. qui spe in dīm fixa non pmanet. Potest
 etiā p impetū fluminis extremi iuditii dis
 crimē intelligi. qndo domo consummata.

+ Sūm m̄ ihe

10
 a

omnis qui se exaltat humiliabitur. & qui se humiliat
exaltabitur. ibuntque impli non solum homines. sed & an
geli qui ad diabolum pertinent in supplicium eternum.
iusti autem in uitam eternam. Et fit ruina eius magna. il
la nimirum. quia dominus dicitur est audientibus & non
fatientibus; ite in ignem eternum. & cetera. Et sursum & de
distis in manducare. & ret. In illa enim die non
auditores. sed factores legis iustificabuntur. quia non
habebunt subleuantis solatia. sed audient ite in
ignem eternum. & cetera. Et factum est cum consumassent
uerba hec? admirabantur turbe. & r. Turbas
autem infideles dicit. qui stupebant non credendo.
aut omnis generaliter demonstrat. qui in eo tantam
sapientiam uenerabantur. Scribe enim docebant
que scripta sunt in moysi & prophetis. ihc uero quasi
deus & dominus ipsi moysi. plibitate uoluntatis sue.
uel ea que minus in lege uidebantur addebat.
uel commutans preterea dicebat in ipso. sic super
legimus. **Explicit** **liber Primus.**

Cū autē descendit de monte. secutus ē eū tibe-
rit. Iecce leprosus uenit adorabat eū dicens.
Dñe si uis potes me mundare. Ierres dñs manu
terat eū dicens. Volo mundare. Iherres manu
data ē lep ei. Et ait illi. Vide nemini dixis. S.
uade ostēde te sacerdoti. offerat munus qd precepit
moyses testimoniu illi. Cū autē uenisset capharna-
uā. accessit ad eū centio rogans eū dicens. Dñe
puer meus. p. i. domo. 7. m. torquet. ait illi. Ego
ueniā. 7. curabo eū. 7. respondēs centio ait. Dñe nō
sū dignus. u. itē. f. t. m. s. tñ. d. u. 7. f. puer. mis.
Hā ego hō sū sub potestate. 7. stituit. hēn sub
me militat. 7. dico huic uade. 7. uade. alio uen-
tuen. 7. seruo mō fac h. 7. fac. Iherres autē ihc mi-
rat ē. 7. sequens dicit. Am dico uob. nō inueni-
tanta fide i isrl. Dico autē uob. qd multi abocē-
te 7. occidēt uenit. 7. recubet eū ab hā. 7. ysa-
ac iacob i regno celos. fili autē regni cecidit
i tenebris exteriores. Ibi erit flet. 7. stridor dēntū.
Et dicit ihc centio. Uade. 7. sic edidisti fiat t. E
sanat ē puer. illa hora. Ierres uenit. ihc ido-
mū pet. 7. uidet eū ei iacēt. 7. feberrat. Et
terat manu ei. 7. dimisit eā sebs. Iherres le-
munabat ei. Despe autē facto. obtulit eum tō
demonia hentes. Ierres bat spē ubo. hōs male-
hentes. eū. ut adimpleret qd dictū ē p. ysaia pph
dicens. 7. p. infirmitate nra accep. 7. regitudo
portauit. Iherres autē tba mta. eū se. nō ite
tñ. etū. Iherres un. sēba. ait illi. Magis. seq-
te qdūq. iis. dñe ei ihc. dū p. fouet hnt. uolu-
et ceti mdo. fili autē hōi nō hnt cap. reclinet. Ali
autē d. discipulis suis. ait illi. Dñe. p. mitte me. 7.
sepelire patm meū. Iherres autē ait illi. Sequere me.
7. dimitte mortuo. sepelire mortuo. suo. Iherres
dēte eo in uenclā. secuti s. eū discipuli ei. Iecce
mortu magni fact ē i mari. ita ut nauicla opi

ret fluctat. Iherres u. doemetur. Iherres. 7. s. e.
tatu. eū dicens. Dñe. salua nō p. m. dñe
ill. Et timidi est. modice fidi. 7. s. g. e. m.
pau uenit. 7. mari. 7. facta ē. tñ. illa magna.
Porro hōs mnti s. dicens. Et s. h. q. uē-
ti. 7. mare obediuit ei. Ierres uenit. tñ. etū. 7. u-
gione. g. a. t. n. e. 7. o. c. e. r. e. t. ei. u. h. e. n. t. e. d. m. o. m. a.
d. m. o. n. i. t. i. e. r. e. t. i. t. e. s. e. u. n. u. m. i. t. a. u. t. n. e. m. o.
possi. tñ. s. i. r. e. p. u. a. i. l. l. a. Iecce clamauit dñe.
Et nob. 7. t. ihu fili dñi. Venisti huc. an. tēp. tē.
q. r. e. n. o. s. Ierres autē nō longe ab ill. g. r. e. x. p. o. c. o. x.
multos p. c. e. s. Demones autē rogabat eū dicens.
te. Si cecid. nō mnt. nō i. g. g. e. p. o. r. e. x. Ierres
ait. Iherres. At illi exierunt. abierunt. i. p. o. r. t. u. s. Iecce
ipetu. abuit. tot. g. a. p. p. o. c. p. i. n. a. r. e. 7. m. o. r. t. u. i.
s. i. a. q. s. Iherres. 7. q. s. f. u. g. i. t. u. t. 7. u. e. m. e. n. t. e. s.
i. e. u. i. t. a. t. e. m. u. n. t. i. a. u. i. t. o. m. i. a. 7. d. h. i. q. d. e. m. o.
ma. h. u. e. r. a. t. Iecce tota ciuitas. exiit. obui-
ā. ihu. 7. u. n. d. e. o. r. o. g. a. b. a. t. u. t. tñ. i. r. e. t. a. f. i. m. i. b.
e. o. x. Et ascēdit. in nauicla. tñ. i. r. e. t. a. u. i. u. e. n. i.
i. e. u. i. t. a. t. e. s. u. a. Iecce offerret ei parali-
ticū. iacēt. i. l. e. c. t. o. Iherres s. i. b. e. f. i. d. e. i. l. l. o. x.
dix. paralytico. 7. fide fili. remittunt
t. p. e. c. c. a. t. u. a. Iecce qdā de sēbi dixerunt
t. a. t. f. s. e. h. b. l. a. p. h. e. m. a. t. l. t. e. u. i. d. i. t. i. s. i. b. e.
cogitōne. e. o. x. d. i. x. u. t. q. c. o. g. i. t. a. t. i.
mala. i. c. o. r. d. i. b. u. i. s. Iherres. 7. f. a. c. i. l. i. d. i. r. e. d. i. m. i. t. t. u. n. t.
t. p. e. c. c. a. a. u. d. i. r. e. s. g. e. 7. a. b. u. l. a. 7. u. a. i. n. c. i.
a. u. q. m. fili. hōis. h. t. p. o. t. e. s. t. a. t. e. i. t. r. a. d. u. n. t.
t. e. d. i. p. e. c. c. a. t. e. a. u. t. p. a. r. a. l. y. t. i. c. o. s. g. e. t. o. l. l. e. t. i. n.
t. u. i. u. a. d. e. i. d. o. m. u. t. u. a. l. t. s. r. e. x. 7. a. b. u. i. t. i. n.
d. o. m. u. s. u. a. Iherres. 7. a. u. t. e. b. e. t. i. m. u. d. i. t. 7. q. l. i.
f. i. c. a. u. i. t. dñm. q. d. e. d. p. o. t. e. s. t. a. t. e. t. a. l. e. h. o. i. b. 7.
eū. tñ. i. r. e. t. i. n. i. s. e. u. i. d. i. t. h. o. i. e. m. s. e. q. u. e. t. e. i. t. h. e. l. o.
n. e. o. m. a. t. h. i. m. n. o. i. e. 7. a. u. t. i. l. l. s. s. e. q. u. e. r. e. m. e. l. t. s.
g. e. s. s. e. c. u. t. ē. eū. f. a. c. t. u. ē. d. i. s. c. u. b. e. r. e. e. o. i. d. o. m. o.

55
eox multi publicani ꝛ peccōres uenien-
tes discubebat eū ihu ꝛ discipuli ei. Et uide-
re pharisei dicebat discipuli ei. Quare eū pu-
blicani ꝛ peccōres manducat magist' ur.
At ihu audiens ait. Nō op' sanī medic' s' male
santib' s' uites aū discite qd' mām uoloꝝ
n' facitū. N' s' uem uocare itō s' peccōres.
Et accessit ad eū discipuli iohis dicente. Ne
nō pharisei reumani si reſp'nt. discipuli aū
tū n' reumat. Ait ill' ihu. Nūq' poss' filius spō
si luſe qd' m' eū ill' ē spōs'. Veniet aū die eū
auferet ab ei spōs'. ꝛ tū reumat. Hemo aū
imitat' m'isam. panni rudī uestimētū
ut' tollit. ꝛ plenitudinē ei auertit. ꝛ
peior kisa fit. neq' mittit unū nouū iut'
uētē. alioq' rūpūt ut' unū effundit
ꝛ iut' pūt. ꝛ unū nouū iut' nouoꝝ aboꝝ
fuant. Hillo loq'nte ad eo. ecce pncep' un'
accessit. yadocan eū dicei. Inē filia mā m'
defuncta ē. s' uem ipone manū m' eā ui-
uet. Iſgēs ihu seq'bat eū ꝛ discipuli ei. ecce
mulier q' sagum fluxū patiebat' x. an-
n' accessit ret' ꝛ tenē fīdām uestimētū ei.
Dicebat. s' m' se. Si tetigo tū uestimētū
ei' salua ero. At ihu ius ꝛ uidet eā dix'. fi-
de filia. fides tua te saluā fec'. Salua fac-
ta ē mulier ex illa hora. Icu uenisset in
domū pncepi. ꝛ uidet. ꝛ ybiegnes ꝛ tūm
tumultuare. dicebat. Recedite nē enī
mortua puella s' dormit. Iſrudebat eū. Et
cū eiecta ēēt tūa mētū ꝛ tenuit manū ei.
Iſrēx puella. Iecut fama h' iunū tūa tūa
illa. Iſneunte in ihu. secuti s' eū. ꝛ clama-
re dicentes. Misere nī. fili dā. lūx
uenit. domū. accessit ad eū ceci. Iſdū ei
i. l' crediti q' possū h' face uos. b'icū ei

Iſtq' dñe. tē tetig' oculos eoꝝ dicei. Sed m' fi-
de uiam fiat uob' iapn. s' ocl' eoꝝ. ꝛ cōmma-
t' ei ihu dicei. Videte ne q's ſciat. Illi aū ex-
iunte diffamauit eū itota t'ra illa. Iſgēs
aū ill' ecce obtulit ei hōem mutū s' monū
hīntē. Iſiecto s' moni locut' ē mut'. ꝛ amurate
s' tē dicei. Nūq' sic appuit sic iſt' phari-
ei aū dicebat. In pncepe demonioꝝ eic' s' mo-
ne. Iſcubat ihu ciuitates os ꝛ castella. do-
cēs iſt' magi eoꝝ ꝛ p'dicās eug' tū regn'. ꝛ cās
oem lāguoꝝ eoꝝ iſt' m' m' tate. Iſdes aū tū
m' t' ē ei. q' cāt uexati ꝛ accēte sic ouē non
hīntes pastoe. tē die discipuli iſt'. Vess' q' multa.
opari aū pauci. Rogate q' dñm m' s' iſt'
eiciat opario i m' s' sua. Et quocāt' u.
disp. s' deb' ill' potestate s' pūum i m' undoz
ut' eicēt eoꝝ. ꝛ cāt oem lāguoꝝ eoꝝ iſt' m' m' tate.
ar. aut ap'loꝝ nōia s' h' i. s' ymon q' p-
peti. ꝛ adrea s' ei. iacob zebedi. iohis. s' ei.
philipp'. ꝛ barth. thoma ꝛ math' pub' l'ia
cobalphe. ꝛ tathe. s' ymon ch' anane. iuda
scarior' q' t' d' d' eū. ho. ar. m' s' i. p'cipi
ei ei dicei. s' uia gētiū ne abūti. ꝛ ciuitate
samaritanoz ne iſt' iſt' s' poci tē adoues
q' p'iet' dom' iſt'. Cūtes aū p'dicte dice-
tes. q' app'piq' b' reg'. ꝛ iſt' m' o' ēate. mox
tyo' s' uitate. lepsi m' undate. s' mone eicite.
Iſt' accessit q' t' d' date. Iſt' tē pōside aū u
neq' ang'. neq' pecuniā i zom' iſt' neq' i uia.
neq' i tūmca. neq' calciamita. neq' i uia. Dig-
nē. s' opari cibo suo. Iſgēs aū ciuitate
aut castellū iſt' iſt' iſt' q' s' iſt' dign'
at. ꝛ ibi manere donec exeat. iſt' iſt' aū
domū. salutate eā dicei. Pax huic
domui. si q' fuit dom' illa dignaue-
riet pax ura s' eā. si aū iſt' digna.

illi diripiet. Qñ mecu' it' me e' qñ
aggat mecu' spar'g. sō dico uob' oē pec
catū y blasphemā remittet' hōb' sps
aū bt. n' remittet'. I qeūq; dixit ūbu
qñ filiū hōi. r' ei' q' aū dixit qñ spm
scm n' remittet' ei neq; iū scō neq; iū tō.
Aut facite arborē bonā y fructū ei bonū.
aut facite. a. malā. f. ei malū. sūq; ex. f.
arborē cognōet'. I gēne iū pax. qm potē
t' bōa loq' cū sit malū. Ex habundātia. Heo
dī o' loq't'. Bon' hō d' bono thesauro pferit
bona. mal' hō d' malo. t. p. mala. dico aū
uob'. qm oē ūbu ociosū q' locuti sūt hōe
reddet' deo rōnē i. d. i. l. r. ūb. h. tui iū fi
cabit. r' ex ūb' tui dēpnabit'. h' r' epōdit
ei qdā d' scō y ph' dicet'. Magis uolumi
ate signū uisē. R' epōdes ait ill. qmāto
mala y adulta signū q' r' t'. s. i. n' dabit' ei
n. f. yone pphē. Dic' h. fuit ionas iū tē
cetū t' d' d' b' m. noctib'. sic erit y fili' hōi
i. o. d' t' r' e. m. d. y. t. n. d' h' r' i. m. n. e. u. t. t. e. s. g' e. t.
iū t' cū g' natiōe t' r' a. y dēpnabit' eā q' p' ei
tē nā ag' iū t' p' d' i. c. a. t. i. o. e. i. o. n. e. s. e. c. c. e. p' l' q'
iona. h. R' e. g. n. a. a. u. s. t' s. i. n. g. e. t' i. i. u. d. i. c. i. o.
cū. g. i. y. g. e. a. m. q' u. e. n. a. t. i. m. b' t' r' e. a. u. d. i.
r' e. s. a. p. i. a. s. a. l. o. m. o. n. i. s. l. r' e. c. c. e. p' l' q' s. a. l. o.
m. o. n. h. Cū aū iū mūd' spē exiit ab hōe.
ābulat p' loca arida q' r' e. i. r' e. q' e. i. n' i. u. e. n.
Tē d' i. c. R' e. i. t. a. r' i. d. o. m. u. m. e. a. i. n' e. x. u. i. I
u. e. n. i. e. n. i. u. e. n. u. a. c. a. t. e. s. c. o. p. i. m. u. n. d. a. t. a.
y o. n. a. t. a. Tē uad' i. a. s. s. u. m. i. v. i. i. a. l. i. o' s. p' e. s. e.
cū n. e. q' o. r' e. s. e. i. n' t. e. s. h. a. b. i. t. a. t. i. b'. y sūt
n. o. u. i. s. s. i. m. a. hōi i. l. l' p' e. i. o. e. a. p. o. a. b'. s. i. c. e. r. t.
y g. n. a. t. i. o. n. i. h. u. i. c. p' e. s. i. m. e. A. d. h. u. c. e. o. l. o. q' u. e.
a. d' t' r' a. e. c. c. e. m. a. t. e. i. y s. i. s. s. t. a. b. a. t. f. o. r. i. q' r' e.
tē. l. o. q' e. i. D. i. c. i. t. a. u. i. e. i. q. d. a. l. e. c. c. e. m. a. t. t. u. a. v.

f' i. s. t. u. a. f. o. r. i. s. t. a. t. q' r' e. t. e. A. t. i. p. e. r' e. p. o.
d. e. i. s. q. d. e. t. a. s. a. u. t. l. e. e. m. a. t. m. a. y. q. s. f. i. i.
m. i. t. e. x. t. e. d. e. i. s. m. a. n. u. i. d. i. c. i. p. l. o. s. u. o. d. i. c. t.
E. c. c. e. m. m. e. a. y. f. i. m. i. l. e. u. q. y. s. e. c. i. t. u. o. l. u. n.
t. a. t. e. p. m. q. i. e. c. e. i. m. i. s. f. i. y. m. e. i. n. i. l. l. o. d. i.
e. e. x. i. e. s. i. d. o. m. o. y. s. e. d. e. b. a. t. s. e. e. m. a. r. e. y. g.
g. a. t. e. s. a. d. e. u. t. b. e. m. u. l. t. e. n. a. u. t. i. n. a. u. c. i. a. m.
a. s. c. e. d. e. s. s. e. d. e. t. l. r. o. i. t. b. a. s. t. a. b. a. t. i. n. t. o. i. r. e. y. l. o. c. u.
t. e. e. i. m. u. l. t. a. i. p. a. r. a. b. o. l. d. i. c. e. s. l. e. c. c. e. e. x. i. u. t. q' s. e.
m. i. n. a. t. s. e. m. i. n. a. r. e. i. d. u. s. e. m. i. n. a. t. q. d. a. c. e. c. i. d. i. t.
s. e. e. u. a. y. u. e. n. i. t. u. o. l. u. e. s. i. y. c. o. m. e. d. i. t. e. a. A. l. i. a.
a. u. i. c. e. c. i. d. i. t. i. p. e. t. i. a. i. n' h. e. b. a. t. t. r. a. m. u. l. t. a. y.
y. t. i. m. u. o. e. x. o. r. a. s. q' n' h. e. b. a. t. a. l. t. i. t. u. d. i. n. e. m.
t. r. e. S. o. l. e. a. u. o. r. t. o. e. s. t. u. a. u. i. u. t. y. q' n' h. e. b. a. n. t.
r. a. d. i. c. e. s. a. r. u. l. u. t. A. l. i. a. a. u. i. c. i. s. p. m. a. y. e. r. e. u. i. u. t.
s. p. i. n. e. y. i. n. s. t. i. f. o. c. a. u. i. u. t. e. a. A. l. i. a. a. u. i. c. i. t. r. a. b. o. n. a. y.
d. a. b. a. t. f. r. u. c. t. u. a. l. i. u. d. e. a. l. d. x. a. l. a. x. x. e. l. r.
a. u. r. e. a. u. d. i. e. h. a. u. d. i. a. t. y. a. c. c. e. d. e. t. e. s. d. i. c. i. p. l. i.
d. i. c. i. u. t. e. i. l. r. e. i. p. a. r. a. b. o. l. l. o. q' u. i. e. s. l. r. e. p. o.
d. e. i. s. a. u. t. i. l. l. y. u. o. b. d. a. t. u. e. n. o. s. e. m. y. s. t. i. a. r. e. g. n. i. v. 12
c. e. l. o. y. i. l. l. a. u. i. n. e. d. a. t. u. y. h. i. t. d. a. b. i. t. e. i. y. h. a. b. i.
d. a. b. q. a. u. i. n' h. i. t. q' h. i. t. a. u. s. e. r. e. t. a. b. e. o. s. o. i. p. a.
r. a. b. l. o. q' e. i. q' u. i. d. e. t. e. n' u. i. d. e. t. y. a. u. d. i. e. t. e. n' a. u.
d. i. u. t. n. e. q; i. t. e. l. l. i. g. t. y. a. d. i. p. l. e. t. i. e. i. p. p. h. i. a. y.
d. i. c. e. s. A. u. d. i. t. u. a. u. d. i. e. t. i. n' i. t. e. l. l. i. g. e. t. i. u. i. d. e.
t. e. u. i. d. e. b. i. t. i. n' u. i. d. e. t. i. c. h. a. t. u. e. y. c. o. r. y. p. p. t. i. b. u. l.
y. a. u. r. i. b'. g. u. i. t. a. u. d. i. u. t. y. o. c. t. o. s. u. o. c. l. a. u. s. i. t. n. e. q. n.
o. c. t. u. y. a. u. r. i. b'. a. y. o. r. d. i. s. i. t. e. l. l. i. g. i. t. a. t. y. s. a. n. e. e. o.
V. i. i. a. u. i. b. i. o. c. t. i. q' u. i. d. e. t. y. a. u. r. e. u. i. r. e. q' a. u. d. i. u. t.
A. m. q' p. p. e. d. i. c. o. u. o. b'. q' m. u. l. t. i. i. n' y. p. p. h. e. c. u. p. i. u. t. u. i.
d. e. q. u. i. d. e. t. i. n' u. i. d. e. t. i. y. a. u. d. i. r. e. q' a. y. n. a. s. o.
g. a. u. d. i. r. e. p. a. r. a. b. s. e. m. i. n. a. n. t. i. l. n' q' a. u. d. i. u. b. u.
r. e. g. n. i. y. n' i. t. e. l. l. i. g. u. e. n. i. m. a. l. y. r. a. p. q' s. e. m. i. n. a.
t. u. e. i. c. o. e. s. e. i. l. l. e. q' s. e. e. u. a. s. e. m. i. n. a. t. e. i. a. u. i.
f. i. p. e. t. i. a. s. e. m. i. n. a. t. e. h. e. q' u. i. b. u. a. u. d. i. y. t. i. m. u. o.
cū g. a. u. d. i. o. a. c. c. i. p. i. l. l. o. s. n' h. i. t. a. u. i. s. e. r. a. d. i. c. e. m.

354
se tpat. facta aut tbulatione psecut pp
ubu. immo scandalizat. Cui seminat e tpi.
ni. he q ubu aud. sollicitudo nri. fallacia
diuinae suffocet uerbu. sine fructu effi
cit. U ubi bona seminat e. he q aud u
bu itelligit fructu affert. facilius q de
cente simu. at. **La. al. xxx.** Alia parab
pposuit illi dice. Simile factu e regnu
e. hominu. q seminat bonu sem i ag suo.
cu au dormit homines. uenit inimic. e
si seminat. z rania in medio tueri abut.
Cu au erunt. hia fructu fecit. itappa
ruunt. z rania. accedente seru patra
milia. dixerit ei. Dne. nme bonu sem se
minasti i ag tuo. Sn g h. z. e. att illis.
Inimic ho hie. Seru au dixerit ei. v. im
colligunt ea. at. n. he forte colligentes
z. eradicet simul r. t. cu. Simile utq.
eresce uq. ad melle. t. tpi. melli dicam
mesorib. colligite pmu. z alligat ea
fasciculo ad bndu. t. au ggate ille
reu meu. Alia. p. pp. ei dice. Simile e. r.
c. gno synapi. q accipiet ho seminat i
ag suo. Qm mnu q e oib seminib.
cu au erunt mae oib holib. fit arbor
ita ut uolucres celi ueniant. habnt
frams ei. Alia parabol locut ei dice.
Simile e. r. c. fer mto. qd acceptu mul
abscondit i far me sati trib. donec fer
mitu e totum. Hec omia locut e. i.
in parabol ad thas. sine parabol loq
bat ei ut implet qd dictu e. ppham
dicente. Apia in p. os meu. eructua
bo abscondita a stititione mudi.
Te dimisit t. uenit idomu. accesserit
adeu discipuli ei dicentes. Disce nob

parabolā z rania ag. **Q. respondet att.**
C seminat bonu sem. e filii boni. ag au e
mund. Bonu u sem. in fili regni. z rania
au filii s neqm. Inimic au q seminat ea
e diabol. melli u osumatio scti e. mello
res au angli s. Sic g colligunt z rignu
aburunt. sic erit i osumatione seculi.
Attet filii hominu anglos suos. collig
get de regno ei omia scandala. z eo
q faciunt iniquitate. mittet eos in cam
nu ignis. Ibi erit flet z stridor denti
um. Ecce iusti fulgebunt sic sol in regno
patrie eorum. **Et** aure audienti audiat.
Simile e. r. c. thesauro abscondito i ag.
q qm uenit homo abscondit. p gaudio il
le uadit. uendit omnia que hnt. remittit
agrum illu. Iteru simile e. r. c. homi
ni negociatori. querenti bona mar
garitas. Inuenta una p. ciosa margar
ita. abut uendit omia q hnt. remittit
ea. Iteru simile e. r. c. sagene misse in ma
re. homi gne piscum ggaui. Scum
impleta eet educentes. sic ita sedetel.
elegunt bonos in uasa. malos au fixas
miserit. Sic erit i osumatione scti. Ex
ibit angli. z sepabit malos i medio iustis.
z mittent eos in caminu ignis. Ibi erit
flet z stridor dentium. Intellectu
homina dicunt ei. Cui. Att illi. So ois
seriba doctus in regno celos simil e
homini patri familias. qui pferit
de thesauro suo. H o s a p. sct a.

Explic hystoria libri

secundi.

~~non autem~~ descendisse de monte. usque dñe
 si uis. potes me mundare. Istud miraculū
 potest intelligi p' utrūq; sermonē dñi
 fuisse factū. n̄ solū quē mathe. uerū etiā quē lu-
 cas im̄ponit. licet alio loco. lucas marcusq; illud
 cōmemorauerunt. Iustice descensio dñi de mon-
 te. incarnationē ei' significat. Et p' hec secute
 sūt cū turbe multe. Quia p' quā uerbū caro fac-
 tū ē & habitauit in nob' qui antea tantū not' ī
 iudea dicebat. post admirabil' fact' est ī uniu'sa t'ra.
 Si uis inquit potes me mundare. De uoluntate
 aut dñi. non quasi ^{pictatis} incredul' dubitauit. s; quasi
 colluuiōis sue consci'. n̄ p'sumpsit. Et extendens
 ihc manū. tetigit eū dicens. Uolo mundare. Ex-
 tendit curationis manū. qui miserie sue p'ten-
 debat affectū. Tetigit egrotū. quia ī potesta-
 te habuit sanitatis effectum. Dixit. Uolo. o mū-
 dare. In uolo ostendit pietatis clemētiā. ī mundare
 maiestatis sue demonstrabat potentia. q' ipse dixit
 & facta sunt. Nō ut aliqui putant uingendū est
 & legendū uolo mundare. s; separati. ut p'mo
 dicat uolo. deinde impet mundare. Uolo aut
 p'p'te forinū dic. impat p'p'te arriū. tangit p'p'te
 manicheū. Et ait illi ihc. Vide nemini dixisti.

Et reuera. quid erat necesse ut sermone iactare
 quod corpore pferbat: nisi ut docere nos n̄ solū
 ut abstineam' a mercede pecunie s; etiā gratie.
 Et ait. S; uade ostende te sac̄doti: & offer mu-
 nus quod p̄cept' moyses in testimoniu' illis. Irē
 ob causas eum misit ad sac̄dotē. Primū. q̄ lex p̄-
 cept' ut mundati alep̄a: offerrent sac̄dotibus
 munera. deinde ut lepsiū mundatū uiderent.
 & saluarent' credentes. aut si n̄ credent. inexcusa-
 biles eēnt. & ne legē frangere uideret'. Si quē
 mouet quom' mosaici uideat' approbare sac̄fiti-
 um. cū id ecclia nō recepit: meminert' illi' sac̄-
 sc̄m corporis sacrificiū. nondū in ara crucis obla-
 tū. nec eē aptōr' contestatiōe & fide credentium.
 confirmatū. Ostice uir iste. peccatis languidum
 genus designat' humanū. quod extenta manu
 saluatoris. hoc est incarnato dī uerbo. humanāq;
 cōtingente naturā. ab erroris prisci uarietate
 mundatū est. & sac̄doti offensū deī dicit'. tu es
 sac̄dos in ēt̄nū. cui offerunt corpora sua hostiā
 uiuentē. sc̄am. dō placentē. Cū aut' introisse
 capharnaū. usq; & male torquet'. Querit' qm' ē
 ueniat' quod mathe' ipsū centurionē ad ihm
 accessisse dic. cū lucas nuntios ad eū misisse:
 narret. S; pię querentib; patet. qd' matheus

dixerit accessisse ipsū cui de
fidiū & uoluntas. lice alius deferentib' plata est.
ad ihm. Sic emouit sa que credidit magis dñm
tenigit quā turbe. a quib' pmebat. ita & centio
quo magis credidit. eo magis accessit. Dñe puer
meus iacet in domo. nō in una tantū re miserabi
lis quod iace. s; & in alia quod paralytic'. in ticia.
quod male torquet. & hoc ideo ut angustias ani
mę suę demonstrare. & beniuolentiā dñi inuitare.
Sic decet platos. sibi subiectis misereri. Et ait illi.
ihc. Ego ueniā & curabo eū. Magna dñi sublimitas.
s; maior humilitas. qui solo uerbo ualebat cura
re. nō dedignat' seruum languentē uisitare.
Et respondens centurio ait. Dñe nō sum dign' ut
intres sub tectū meū. Ipse uitę conscientia genti
lis nō ē ausus hospitē habere xp̄m. cuius & fide
de p̄dit'. nō tam sacramentis erat imbut'. S; tan
tū dic uerbo. & sanabit' puer me'. Magna fide
centurionis. quia a uerbi opus in xp̄o cōfitef. Nam
& ego homo sum sub potestate constitut'. habes
sub me milites. hominē se potestati subditū dic.
& tam se minorib' posse impare. ut subaudiat
q̄nto magis dñs om̄ip̄s sup om̄ia p̄nglicā dicere
militia. ualef infirmitati ut recedat' & recedat'

59
et sanitati ut ueniat et ueniat. Unde sequitur. Et
huic dico uade et uadit. et alii ueni et uenit et ser-
uo meo fac hoc et facit. Vult ostendere dominum posse
implere: quod uellet. non tantum per corporis aduentum.
sed etiam per ministeria angelorum. Audientis, hic miratur est.

Mirat^r intelligentiam sue maiestatis. quod
et nobis mirandum signauit. Tales motus cum de domino di-
cuntur non sunt signa perturbati animi. sed docentis ma-
gistri. Et sequentibus se dixit. Non inueni tantam fidem
in israhel. Non de omnibus retro patriarchis et prophetis. lo-
quitur. sed de hominibus qui presentis. qui plegem instruc-
ti non credebant. Centurio in nomine christo docente
credidit. spontaneam gentium fidem significans. Dico
uobis. quod multi ab oriente. et rebus. id est ex omnibus
gentibus sic oportet euangelium predicari. uel ab oriente
qui statim illuminati transiunt. et ab occidente
huius qui passiones et persecutiones usque ad mortem. pro fi-
de tolerauerunt. Recumbent non carnaliter iacen-
tes. sed spiritualiter requiescentes. Filii autem regni erant.
usque et stridor dentium. Filios regni iudeos dicit. in
quibus antea regnauit deus. Stridor dentium et fle-
tus oculorum. ueram demonstrat resurrectionem men-
bro. Interioris quoque tenebras dicit cecitatem cordis.
exterioris uero noctem eterne dampnationis. uero duplex

ostendit gehenna. idest nium frigus. p stridore
dentium. i intolerabilis esse feruoris. Et fletu oculor
ut beat' iob ait. ad calore nium tñseunt ab aquis
nium. Et dix' the' centurioni. usq; e sanat' e puer
ex illa hora. Pbat' fides dñi. e roborat' sanitas serui.
v Olystice aut centurio electos ex gentib' ^{ostendit} signat. q
quali centenario numero milite stipati. spaliu
sunt uirtutu pfectione sublimes. Et cu uenis
se the in domu petri. uidit socrū ei iacentē us
q; e surrex' i ministrabat' eis. Domus petri. curō
cilio. que apostolatu ei tradita erat. Socr' u ei
synagoga est. q; illa quodāmodo mat' est. ecclie.
que auero sponso talit' cōmendat' petro. Tu es
petrus e sup hanc petra edificabo eccliam meam.
Porro socrus pet. in synagoga febricitabat. que p
sequens eccliam. inuidie facib' laborabat. Unde
dicit'. filii matris mee pugnauerunt aduersum
me. Cui manu dñs tetigit. quia qñdo carnalia ei
opa. in spalem usum cōuertit. Que resurgens eis
ministrabat. q; nunc cottidie p spale offitium.
credens dño ministrat. Morali aut una queq;
anima que carnis concupiscentiis militat. qñ
febris estuat. si ad tactū diuine misericordie cūales
cens. p continentie frēna lasciuia carnis constā

66
git. & ipsis membris quib; immunditie seruierat
ad iniquitate? seruit iustitie in uitā etnā. Vēpe
aut facto? obtulerunt ei multos demonia ha
bentes. Et eiecit sp̄s uerbo. om̄s. & male habentes
curauit. Om̄s nō mane. nō meridie. s; ad uespam
curant. q̄ndo uerus sol occubuit. ille qui dixit.
qm̄diu sum in mundo. lux sum mundi. In
cuius occasu plures sanant egroti. qm̄ i carne
ueniens paucos iudeorū docuit. postea porbē sal
gentib; dona p̄misit. Videns aut̄ ih̄c turbas mul
tā circū se. iussit discipulōs suos ut transiretū.
Exhortatio ih̄u. ut amaros scli fluct. inconfuso
fidi nauigio transeant. quo ad lit. paradysi ipso
gubnante pueniam. Et accedens un' scriba. ait
illi. Magister. sequar te. quocūq; ieris. Quod ma
the' dicit tunc istud esse gestū. q̄ndo iussit ut irēt
transiretū. lucas uō ambulanti' illis inuia. n̄ ē
contrariū. quia utiq; uia ambulabant. ut ueni
rent ad frētū. Scriba iste si dixisse. dñe seq̄r
te. nō fuisse reppuls. s; quia magistrū unū de
plurib; estimabat. & erat literator. & n̄ sp̄at audi
tor. idō nō h̄t locū. in quo possit ih̄c reclinare
caput suū. Ait illi ih̄c. Vulpes foueas habent.
irēt. ac si dixisse. Quid me p̄pt diuitias scli

uis sequi. cū tante sum paupertatis. ut nec proprio
tecto. Possum' iuxta allegoriā p uulpes
hereticos accipe significatos. qui nichil in uirtu-
tib; xpi. s; in sua confidentes astutia. uelut
uulpis callida quoscūq; possunt' seducere sata-
gunt. Volucres malignos sp̄s. qui in cordib' iu-
deoz domi cilia habent. ubi habitaculū non i-
uenit caput xpi d̄s. Alius aut' de discipulis ei?
ait illi. Dñs p̄mitte ^{me} p̄mū ire. & sepelire patrē
meū. Nō discipulatū respuit. s; expleta p̄mū pa-
tr̄ni funeris pietate. liberior hunc assequi desidat
dign' p̄ om̄ia. in quo & fili' hominis recline caput.
quia in ei' humili pectore. diuinitas familiari q̄
dā requiescit mansione. Ihe aut' ait illi. Seque-
re me. & dimitte mortuos sepelire mortuos suos.
Mortuos ^{em} sepelire est. peccatores in peccatis fouere.
quod illi fatiunt qui iustificant impiū p̄mune-
rib; & in q̄ gerentes benedicunt. Et ascendente
eo in nauiculā. secuti sunt eū discipuli ei'. Mare qd
dñs cū suis transire desiderat. p̄sentis sc̄li tenebro-
sus amarusq; accipit estus. Nauicula quā ascendūt
nulla meli' quā dominice passionis arbor itelli-
git. De qua alibi dicit. si quis vult post me ve-
nire. abneget semet ipsū. & ret. Et ecce mot'

61
magnus fact' est: in mare: ita ut nauicula
opurēt fluctib'. Illa tempestas. nō ex se orta ē:
s; potestati paruit impantis. quaten' se ēē t're.
marisq; dñm: cunctis ostendēt. Ipse ū dormie-
bat. O res mirabil. is qui nūquā dormit: dormi-
uit. Dormiebat corpore. s; uigilabat dīrate.
Dormiebat q; corpore. ut aptōs euigilare facere.
Precipue aut moner' ne nos umq̄m animo dor-
miam'. ne ue intellectu aut prudentia. Et acces-
serunt & suscitauerūt eū. dicentes. Dñe salua nos
pīm'. Suscitant dñm. ne fluctuū feritate dispe-
reant. cui' mortē uident. maximis uotis resur-
rectionē querebant. ne eius morte carnali mens
eorū in ppetuū pūa morte spāli. Et ait ill' ihc.
Quid timidi estis modice fidei. Quid necdū ha-
betis fidē. Lucas aut. ubi est fides ur̄a. idest
si potentē me in trā esse creditis. q̄re n̄ & in
mari. Sime esse uere dñm. & creatorē om̄iū
suscepistis. q̄re nō om̄ia a me facta in mea ēē
potestate creditis. Quare dubitatis pusille
fidei. Fragiles in fide corripunt. alieni om̄ino
puniunt. sic iudei. pagani & heretici. Tunc sur-
gens impauit uentis & rel. Ventū quippe sur-
gens impauit. q; p suā resurrectionē diaboli

supbia strauit. Tempestatē aque cessare fecit.
dū surgendo de sepulchro rabiē iudeorū ta-
befecit. Porro homines? mirati sunt. Et rē.
Hō discipuli. s. nauitē? dicentes. Quat est iste?
qui sic homo uidet. & sic dī potentiā osten-
dit? Sūt qui hanc allegorice nauiculā prē-
sentē uolunt significare eccliam. uentos
malignos sp̄s? & homines iniquos. q̄ desidant
in fluctib? ut mergat ecclia. & p̄ssuris. s. lice
ih̄c ad temp? auxilium subtrahendo dormire
uideat. p̄cib? tñ honestas suscitatur. malignorū
sp̄ūm cōpescere facit incitationē. & p̄secutorū
minas mitigat. & flante aura sp̄s s̄ci. ecclia
ad et̄nē portū quietis? usq; p̄ducit. Tropologie
aūt & nos singli. catholica fide imbuti. nauē
conscendim? mare cū ih̄u t̄nsire conam. qui
nob? quasi int̄ equorū f̄emit? obdormit. qñ
do crebrescente immundorū sp̄ūū. uel p̄uorū
hominū. ut ipso m̄az cogitationū impetu.
int̄ medios n̄s? fidi. uirtutū splendor. ob-
tenebrescit. ^{sp̄s}cellitudo contabescit. amoris
flamma? refrigescit. Verū int̄ huiusmodi
p̄cellas necesse ē? ut illū sedulo excitem?
ql̄t ipse gubernator nob? salutis indulge-
at lit? & de tumultib? libati admirem.

62
ei circa nos beniuolentias. & admirantes grās
agamus. **E**t cū uenisset ihc transiretū ī re-
gionē genesarenorū. Gerasa urbs est arabie.
iuncta transiordanen monti galaad. quē te-
nuit trib; manasses. nō longe a stagno tybe-
riadis. in quod porci precipitati sunt. signifi-
cat gentes. quas dñs post somnū passionis.
& glām resurrectionis. ppdicatores dignat⁹
est uisitare. Unde bene gerasa siue gergesi.
int̄pr̄at colonū eiciens. uel aduena ppinq̄s.
Occurrunt ei duo. habentes demonia. quod
marcus & lucas ^{vnt} comemorant. **ut** intelligas unū
famiosioris psonę. quē regio illa maxime do-
lebat. **S**; allegorice sic unus a demonio possess⁹
sic & duo gentilis poplī. ydolis occupati. typū
nō inconuenientē exp̄munt. De monumētis ex-
euntes seui numus hoc ē malorū opū feditate
p corpora sua ostendentes. Isti duo homines q̄
a demonib⁹ uexabant. duorū p̄torū nō incōue-
nientē figurā gestauerunt. gentilis qui di-
abolicis doctrinis illusus. ydola p dō colebat.
& iudaici. qui cōtemptor diuine legis semper
extiterat. Qui nō in domo. idest in sua cōsci-
entia habitant. s; in monumētis. hoc ē ī opib;
delectabant⁹ mortuis. Quid enī sūt corpora

ñ sepulchra mortuor. Seui nimis. quia diuinas
uel humanas leges p nichilo ducebant. que p um
rula significare sunt. Ita ut nemo possit p uiam
illā transire. Ante aduentū nāq; saluatoris. pphs
& p̄dicatoib; sc̄is. gentilitas inuia nō fuit. que
cuiquā cū seuitia furoris obedire recusauit. Et
cōmpedes ac cathenas rupit. idē leges humanas.
7 ut lucas scribit. agebat a demonio in deserto.
quia transgressus legib; iā uulgare consuetudinē
excessit cupiditatū scelerib; Et exclamauerunt
dicentes. Quid nob & tibi fili dī. Non ē ista c̄fessi
o uoluntatis. quia p̄miū non sequit̄ confitentis. s;
extorsio necessitatis. uelut serui fugitiui si post
multū temporis dñm uident. nichil aliud nisi
de uerberib; deprecant̄. Sic & demones dñm ī tr̄is
cernentes. repente uersari ad iudicandos se ue
nisse tredebant. Presentia saluatoris. tormenta s̄t.
demonū. Venisti ante temp⁹ torquere nos. Scie
bat enī diabol⁹ ēē sibi certā in iudicio ^{dī} dampna
tionē futurā. cui p̄ esayā dicit̄. ue qui p̄daris.
nōne & ipse p̄daberis. S; dispensationē diuini
consilii. que ī incarnatiōe xpi nob manifestanda
erat. scire nō potuit. quia sapientiā dī scdm
apl̄m. nemo principū hui⁹ sc̄i cognouit. si enī
cognouissent. nūq; dñm gl̄ie crucifixissent.

63
Unde dñici aduent⁹ potentiā prunescentis ad suā
tendē dampnationē: rogabat: Luca at testan
te ne imparte ut in abissū iræ Erat aut
nō longe ab eis grex porcorū usq; mite nos in
grege porcorū. Marc⁹ dic̃ circa montē fuisse gre
gē porcorū. cui nichil repugnat quod lucas dix̃
in monte. Grex enī porcorū tam magi⁹ fuit. ut
aliq̃ eēnt in monte aliqui circa montē. Et ait
ihc. Ite. Erubescat maniche⁹ qui hominū & bes
tiarū unā dic̃ eē substantiā. dū p unū homi
nis salute. duo milia ut marcus cōmemorat
porcorū suffocant. In quorū tam intitu figura
lūt immundi homines. uocis & rationis
exptes indicant. Nam n̄ quis more porci
uixerit. & in monte supbię pascit. n̄ i eū diabo
lus accipiat potestātē ad pdendū. At illi exeun
tes. abierunt in porcos. usq; & mortui sūt in
aquis. Ecclesia iā glificata. & p̃p̃lo gentiū a demoniū
dñatiōe libato. sacrilegos suos rit⁹ in abditis
agunt qui xp̃o credere noluerunt. Et notan
dū est. quia nec peccorib; nocere possunt de
mones. q̃ntom in hominib; n̄ concessa a dō potes
tate. q̃m eis in nob bon⁹ dī occulta iustitia dare
potest. iniuste nō potest. Pastores aut fugē
runt. & uen i emē in ciuitatē nuntiauerūt oīa

et de his qui demonia habuerunt. Quod pasto-
res por^o e^o cor^o fugientes ista nuntiant. significat
quosdam etiā p^rmares impio^r. quāquā xpānam
legē fugiant. quod potentiā tm ei^o p^rgentes stu-
pendo & mirando p^rdicare nō cessant. Et ecce
tota ciuitas exiit obuiā ihu. & uiso eo rogabant
eū. ut aⁿtinub^o cor^o t^rnsiret. Ut nōnulli arbit^rntur
nō supbia hoc fatiunt. s; humilitate. conseli fra-
gilitatis sue. iudicantes se p^rsencia dñi indignō.
Ad & petro contingisse legim^o. qñdo dix. exi-
ame dñe. q; homo peccator sum. Mystice aut^o
qd^o gerasen inuener^o hominē uestitū & mte
sana sedere ad pedes ihu. ut lucas dicit.
^m & cognoscentes quid factū sit rogant ihm ut
discedat ab eis. significat multitudinē uetus-
ta uita sua delectatā. honorare quidem xpia-
nā legē. s; pati nolle. nec implere posse dicūt.
admirantes tantū fidelem poplū. ap^lina p^rdi-
ta consolatōe sanatū. Et ascendens ihc. in na-
uiculā. t^rnsiret aut & uenit in ciuitatē suam.
hic orit^o questio. quia mari^o dic^o quod factum
sit in capharnaū. que difficult^o solueretur. si
mathe^o nazaret nominatē. Nā ueniens in
galyleā recte dicūt uenisse in suā ciuitatē in
quocūq; ēēt oppido. galylee. p^rsertim q; et

64
ipsa capharnaū ita excellēbat in galylea. ut
tanq̃m metropolis habet. Et ecce optulerunt ei
paralyticū iacentē in lecto. Paralytici hui' curati-
o. post carnale meritū ad xpm̄ suspirantis. ani-
mę saluationē significat. quę p̄mo ministris id
est bonis doctorib; indiget qui eā xpo offerant.
Qui bene q̄tuor fuisse marco narrantē reperiunt.
siue q̄ q̄tuor libris euanglii. om̄is p̄dicatoꝝ iur-
t' firmat. siue quia q̄tuor uirtutib' fiducia men-
tis ad p̄merendam sospitatē erigit' aliis nomi-
b'. prudentia. fortitudo. temperantia iustitia. ap-
pellant'. sobrietate iustitia. sapientia. & uirtu-
te. quib; utili' nichil ēē solē inhumana uita.
Et uidens ihc fidē illorū. dixit paralytico. Co-
fide fili. remittunt' t' peccata tua. Lucas dicē
hō. Qd' siquē mouet. sciat utrūq; illū simul
dicere posse. & fide fili. & dimittunt' t' pecca-
ta tua hōmo. Et ecce quidā de scribis. dixerūt
int' se. hic blasphemiat. Quid dicant esse bla-
phemiā. marc' consequent' exponit dicens. Qs
inquiunt' potest dimittere peccata. n̄ sol' deus.
Hec commemorantes qui eū tantū ho-
minē putabant. licet nescientes. uerū dicebāt.
q̄ nemo potest dimittere peccata. n̄ sol' d's.
& quib' ipse dat potestatē dimittendi. & ido

xpc pbat et uerus ds. dimittens peccata quasi ds. Et
cu uidisset ihc cogitationes eor. et ret. Ostendit se dm
qui potest occulta cordi cognoscere. et quodam tacens
loquit. Du uias cogitationes intueor. ex uob intelli
gere quid paralyticus consequatur. Quid e. facili dice
re dimittitur et peccata. aut dicere surge et ambula.
Utrum sint paralytico dimissa peccata. solus nouerat
qui dimittebat. Surge aut et ambula. Tam ille
qui surgebat. quam huius surgentem uidebant. app
bare poterant. et ideo fit signum carnale. ut pber
spale. et datur intelligi ppter peccata corporum debita
tes uenire. recuro pmo dimittunt peccata. ut sa
nitas restituat. Quinque siquidem sunt differentie
causar. p quibus in hac uita corporalibus molestiis af
fligimur. aut ad augenda merita p patientiam
ut beato iob. aut ob custodia uirtutum sic aplo
paulo. dat e stimulus carnis sue angelus sathan.
colaphizans. ne magnitudine reuelationum extolle
retur. aut ad corrigenda peccata sicut oaria soror aaron.
ppter temeritatis uerba lepra percussa est. aut ad
glam di. sic infirmitas lazari. no ad mortem. si p
gla di fuit. aut ad inchoationem eterne dampnati
onis. quod pprui est reprobis. sic anthiochus et hero
des. pnti miseria cunctis ostendebat quod p
petuo erant passuri in gehenna. qm dicit. Dupli

65
ei contri. tione contere' eos. **U**t sciatis aut qm filius
hominis habet potestate. usq; & uade in domu tua.
Tolle aut lectum tuu. ut quod fuit testimoniu in
firmitatis. sit pbatio sanitatis. **U**ade in domu tua.
ne xpiana fide curat. in uis iudaice pfidie iam
moreris. **S**paliu san' qui languerat. domu repor-
tat lectu. cu anima remissione peccator accepta.
ad uita sui custodia. cu ipso suo corpore se
refert. nequid post uenia unde utru^{scilicet} feriatu.
admittat. **V**identes aut turbe. timuerunt. &
ret. **Q**ua admiranda diuine potentie uirt. ubi nul-
la temporis inueniente mora tam festina comitat
sal. **E**t cu transisse inde ihe. uidit homine se-
dente in theloneo oratheu nomine. & ait illi Se-
quere me. **I**dest misericordie intuitu aspece humanis
studis deditu. & temporalib; lucris inhiantu. sic
petru. ut negationis reatu agnoscere. aspexit. **T**elo
enim grece. latine uechgal interpretat. **M**athe' ebraice
latine dicitur donatus; nec immerito. qui tantu sup-
ne grece mun' accepit. **H**orro ceti eugliste ppter hono-
re ei noluerunt cu uulgato nomine appellare.
s; leui dixerit. ipse uero se oratheu & publicanu
nominat. secundu salomone precipit. iust' accusator
sui est. in principio sermonis. & ut in se ostendat
nullu de salute despare debere. cu ipse sit de-

publicano cōmutat⁹ in aplm. leui int̄p̄rat^r additus
 siue assumpt⁹. significatq; quod assumpt⁹ est p e
 lectionē a dño. & additus aptōz numero. Et sur
 gens secut⁹ est eū. Lucas dīc. relinquit om̄ib; secut⁹
 est eū. Sequi enī est: imitari. Et bene sequebat^r.
 dū relinqueret p̄p̄a. qui rape solebat aliena. &
 quom̄ sequendū sit docuit. quod cōtempnens
 negotia humana fact⁹ ē fidelis dñicōz dispensa
 tor talentoz. Et factū ē discumbente eo ī domo.
 ecce multi publicani & peccatores. & ret. Lucas
 dīc ei in domo leui factū esse gñde conuiuiū. et
 significat quod xpc in affectu credentū recūbit.
 ut fruāt bonoz opū sp̄ali conuiuiū. quo diues po
 pul⁹ eget. paup⁹ aut epulat^r. Et uidentes pharisei:
 dicebāt discipulis ei. Quare cum publicanis & pec
 catōib; manducat magister ur̄. Duplici erro
 re tenebant pharisei. qui supbi fastu auistitia:
 longe discesserant. & magistro ueritatis deroga
 bāt in susceptiōe peccatoz. Ostendit aut p orathi
 electionē & uocationē publicanoz. fides exp̄mit
 gentiū. que prius mundi lucris inhiabant. nunc
 cū dño epulis caritatis & sedula reficiunt bonoz
 opū deuotiōe. pfecto sup̄cilii ^{seribarū. A} iudeoz & phariseoz.
 insinuat. Conuiuantib; cū dño publicanis mur
 murantes pharisei gl̄iant. q̄ q̄ legē secunt^r int̄is

de ieiunio

A inuidia qua de gentiū salute torquent^r

66
famē patiunt^r etnā. qui uō uerbū in intiorib⁹ anime
recepunt celestis alimēti. & fontis ubertate recreati es-
sunt & sitire nō possunt. At ihc audiens ait. Nō ē
op⁹ ualentib⁹ medic⁹. s; male habentib⁹. Se ipsū me-
dicū dicē. cui⁹ cruore sanati sum⁹. sanos aut⁹ & iustos.
appellat eos. qui sub legis ^{sue} iustitia psumunt. grām
euanglii nō querunt. Male habentes appellat eos
qui sue fragilitatis consci⁹. xpi grē penitendo col-
la submitunt. Cunctes aut⁹ discite. quid ē mise-
ricordiā uolo. & nō sacrificiū. hisdē stultē utupa-
tionis euntes discant^r popa misericordiē. ut supne si-
bim⁹ & misericordiē p⁹mia consecunt^r. Nō enī ueni uo-
care iustos. s; peccatores. idest nō ut falso se
iustificantes inani fauore extollerē. s; ut pe-
nitentes misericordiē colligerē. Tunc accesserunt
ad eū. discipuli⁹ ioh⁹ dicentes. Quare nos & phari-
sei ieiunamus. ^{scribae} discipuli aut⁹ tui nō ieiunant. Mar-
cus & lucas ita hoc narrant. quasi alii aliq⁹ hanc
sibi questionē intulerint. Unde colligendū est
aplurib⁹ quiblib⁹ hanc questionē dño esse ob-
iectā. Sp⁹alit^r aut⁹ ^{illi} ieiunabāt qui sp⁹alib⁹ bonis
abstinentes ieiunio corde. tabescebant. tētiōes
hominū sequendo. qui ū xpi incorporant^r amo-
re. nō possunt ieiunare. q⁹ ipsi sanguine &
carne epulant^r. Et ait illis ihc. Nūq⁹

possunt filii sponsi lugere. quādiu cū^{illi} est sponsus.
et ret. Sponsus g^o xpc sponsa ecclia. de quo spali
conubio apti sunt creati. qui lugere. ac ieiunare
nō possunt. uidentes in thalamo sponsū cū sponsa.
Quando ū transierint nuptie. & temp^{us} passionis. ac
resurrectionis aduenerat. tunc ieiunabant. Nā ut
ioc^osante saluatoris aduentū. cū desidio scōz celebrat^{us} ē.
s. & nunc esse nō desinit. quoadusq; ueniet sponsus
iudicatur^{us}. uiuos & mortuos. Tropologicē autē ī le
ticia sum^{us} quādiu nobiscū est sponsus. cū autē ille ppter
peccata nra auolauerit. tunc indicendū ieiuniū. tē
recipiendū ē luct^{us}. Nemo autē mittit cōmissurā pan
ni rudis in uestimētū uet^{us}. tollit enī plenitudinē ei^{us}
a uestimēto. & peior scissura fit. Docet nāq; hoc respō
so dñs. nō posse ieiuniū & continentie austeriora pre
cepta sustinere. aptōs necdū passionis sue & resurrex
tionis fide solidatos. quib; adhuc ueteri cōsuetudini
deditis inconuenient^{er} nouus pann^{us} assu^{it}. id est.
aliqua particula doctrine. quę ad nouę uitę tēpe
rantia p^{er}tinē. q^{ui} si hoc fiat & ipsa doctrina quōdā
modo scindit^{ur}. cui^{us} particula quę ad ieiuniū cū
uale. importune tradit^{ur}. cū illa doceat generale
ieiuniū nō a concupiscentia cūboz tantū. s. ab omī
letitia temporalium delectationū. Neq; mittunt
uinū nouū in utres ueteres. usq; & ambo cōseruant^{ur}

67
Utres uerit^{er} fuerūt apli ante infusione^m scī sp̄s. s; ill
p^{er} triumphū resurrectionis. & p^{er} glām ascensionis iā
roboratis: quasi uirib; nouis. uinū nouū uenerat.
dum sp̄s scī ^{feruor} corda illoꝝ repleuerat. Alit. Venitū
insinuat opa nra bona. quę foris agimus. & corā ho
minib; lucem. Vino nouo. seruior fidi. spei. & carita
tis expmit. quo ī nouitate sens^{us} nri reformamur.
hec illo loquente ad eos: ecce pnceps un^{us} accessit: vq;
imponet manū sup eā & uiuet. hunc ḡ pncipē. Mar
cus & lucas. archisynagogū & nomine iayrū ēē dicit
& dño nuntiasse nō defunctā s; morti pximā. orathe^{us}
ū causa breuitatis attendens nō uerba patris s; vo
luntatē: nō credebatur enī pat^{er} uiuā inuenire. posse
filiam. p qua rogauerat. Mystice aut iayr^{us} qui ī
tptat^{ur} illuminans siue illuminat^{ur}. moyses intelligit.
qui de spū scō illuminat^{ur}. uerba uite accepit. ut
p hec alios illuminare. Quid enī ppedes ihū. n̄ ipsi^{us}
humanitas intelligit. ad quā iuxta alios euglūstas
pcedit legis latō. cū tota pgenie patrū. mediato
rē dī & hominū. longe sibi diuinitatis glā pferen
dū esse cognouit. filia naq; synagoga est. quę
unica erat moysi. & quā fere pat^{er} duodecī annoꝝ
modo defunctā esse conquerit. q; post educationē
legis latōis. & p^{er} instructionē pphāꝝ. p̄qm ad in
telligibiles etatis annos puenciat. ī spālē soboleꝝ

genirare debebat. et uoy languore uarioy conster-
nata est & morte extincta. si ea ueniens redemptor.
dextera potentie sue reuocauit ad uitā. Et sur-
gens ihc sequebat eū. & discipuli ei. Vbi enī aduen-
t' ihu cū doctorib; suis appropinquat. statim ibi
mortis exit' & uite patet introitus. Et ecce muli-
er que sanguinis fluxū patiebat' duodeci an-
nis. accessit' retro & tetigit' fimbriā uestimēti
ei'. Mulier ista sanguine fluens si ad dñō cura-
ta. ecclia est de gentib' congregata. Et notandū
quod archisinagogi duodennus sit filia. & mulier
hec sanguine fluens duodeci annorū. hoc est eo-
dem tempore quo nata sit ista. illa cepit infirmā
ri. Vna enī ^{pene}eadēq; etate hui' scilicet ^{pene}& i syna-
goga. & in patriarchis & gentiū exterarū. natio.
cepit ydolatria porbē sedari. Accessit autē re-
tro. siue iuxta quod ipse ait. qui m' ministrat'.
me seqt'. siue q' tñsacto incarnationis sacmēto.
iā p fidē cepit eū sequi. Dicebat enī intra se. Si
tetigero fimbriā tantū uestimēti ei'. salua ero.
idest si fidē pcepto incarnationis ei'. ab omī pecca-
torū meorū iniquitate mundabor. Crechidit dñs
tetigit. In his enī trib' specieb' omnis sanital p me-
ret'. idest in fide. uerbo. & ope. At ihc conūp' et

68
uidens eā. dix. Confide filia! fides tua te saluā fecit. Conūsa seueritate iusti iudicii ad suę largitatē misericordię. ut ex uasis utę facerēt uasa misericordię. Vnde pphā dicit. Conuertimini ad me! & ego reuertar ad uos. Videns eā dix. quia quos psciuit. & pdestinauit. & quos pdestinauit. hos & uocauit. Cōfide filia. Nāq; iā fidē habebat. s; ab ea fidei p seuerantiā postula. Et salua facta est mulier. ex illa hora. Ex hora g dñici aduent. ad fidē cōuertunt. & a dño qui salui fiant cotidie inuidpsū augent. Et cū uenisset ihc in domū euidā pncipis. & uidisset tybīcines. & turbā fluctuantē. atq; tumultuantē dicebat. Recedite. Tybīcines. magistri sunt. carmen lugubre canentes. Et q; synagoga letitiā dñice in habitationis amisit. ^{merito} infidelitatis. quasi int̄ flentes & euulantes. ^{usq; hodie} in domo pncipis. mortua iace. neccām fūdit a dño dimissa. s; circa finē scti. erit restituenda saluti. Vnde apte subiungit. Nō ē mortua puella. sed dormit. Allegorice cū anima peccauerit. & nob q si mortua ēē uidet. tam illi ad uitā eā reuocanti! nō incōgrue uiua esse dicit. Et deridebant eū. Qd pphie iudeoy blasphemā ostendit. & demōstrat puerilitatē sensuū. & lasciuā moy. Vnde dicit.

Temptauerunt me & deriserunt me. Et cū cecita
ssae turba intrauit. Moralit̃ nō resurget anima
que intrinsec⁹ iace mortua. n̄ p̄us asceretiorib⁹ cor
dis excludat̃ importunū sc̄lariū cogitationum
multitudo. Et tenuit manū ei⁹. & surrex̃ puella.
Quia n̄ p̄us mundate man⁹ iudeorū fuerunt que
plene sunt sanguine. mortua eorū n̄ resurget
synagoga. Que bene ad tactū diuinę pietatis sur
git & ambulat. quia nō solū asordib⁹ scelerū sur
git. si continuo in bonis opib⁹ p̄ficit. Et exiit fama
hec. in uniuersā t̄rā. Quia celi enarrant gl̄am di
e ret. Moralit̃ tres illi mortui a dño suscitati tri
a resurrectionis anime significant genera. sicut
supi⁹ monstraui⁹. Et transeunte inde ih̄u. secuti
sunt. duo ceci. usq; cū uenissent domū accesserūt
ad eū duo ceci. Dom⁹ ih̄u celestis est iherusalē.
Duo ceci. duo ppli sunt. obseruationē littere. & i
tu gentili obcecati. de futuris inscū. Dño g̃ p
hoc sc̄lū transeunte. & in domū suā cupiente
reūti. secuti sunt eū duo ceci. q̃ p̄dicato p̄aplo
eugl̄io. multi ex iudeis & gentib⁹ cepunt sequi
redemptorē postulantes sibi misereri ut lum
bonorū opū consequerent̃. Et dix̃ eis ih̄s. Creditis
q̃ possū hoc facere uob⁹. fidē eorū ipse noscent̃
int̄rogat. ut fidē confessio p̄mat. & confessionē

69
uirt^{us} consequat^{ur}. salusq^{ue} uirtutē comitet^{ur}. q^{uia} ap^{osto}lo tes
te corde credit^{ur} ad iustitiā. ore autē confessio fit ad
salutē. Dicunt ei. Utiq^{ue} dñe. Et utiq^{ue} foris affirmant
quod intus corde credulo gestant. 7 idō firma p^{ro}fessio
tactum meruit diuine p^{ro}ietatis. Tē tetigit oculo^{rum} eoz
dicens. Scdm fidē urā. & ret. hoc est quia iā mte
urā fides illuminat. ipsa uob^{is} lucē oculo^{rum} restituat.
Et cōminat^{ur} est ihc dicens. Videte ne quis sciat.
Illi autē exeuntes. 7 ret. Dñs hoc causa humilitatis
p^{re}cepit. illi autē p^{ro}pt^{er} memoriā grē beneficio^{rum}. nō
po^{ss}unt tacere. Egressus autē illi. ecce obtule
runt ei hominē mutū. demoniū habentē. Et eie
cit e demonē. locut^{us} ē mut^{us}. Homo iste significat
gentile p^{ro}p^{ri}etm. q^{uia} confessionē uere fidei in ore nō
habebat & ydolatrię dedit^{us} erat. s^{ed} p^{ro}p^{ri}etores ad
saluatorē duct^{us}. sanat^{us} est. Et admirant^{ur} sunt i^{er}u^{sa}l^{em}.
dicentes. Numq^{ue} sic apparuit in istis. Pharisei autē
dicebant. In p^{ri}ncipe demonio^{rum}. eiecit demonē. In
tumba nationū confessio est. pharisei autē iudeoz
demonstrant^{ur} infidelitatē. hoc de duob^{us} cecis & mu
to demonioso sol^{us} matthe^{us} ponit. Illi autē duo ceci
de quib^{us} & alii narrant. nō sūt isti. s^{ed} tam simile
factū est. Sepe enī similia & in eis aliquid cont^{ra}
rīū quod solū nō potest inueniri. ut intelligam^{us}
nō i. dem ēē factū. s^{ed} aliud simile. uel similiter

factū. Et circuibat ih̄c ciuitates & castella usq; &
curans omnē infirmitatē. Qui urbib⁹ uidelicet &
castellis. idest magnis & paruis euāgeliū p̄dicauit.
nō considāns potentia nobiliū. s; salutē credentiū.
Uidens autē turbas. misert⁹ est eis. quia erant ue
xati. & iacentes sic oues. nō habentes pastore. Pro
tuitu clem̄tię suę aspex̄ genus humanū. p̄uari
os errores a diabolo uexatum. & misert⁹ ē ei con
stituens pastores. magistros uidelicet ad uiam ve
ritatis ducentes. Tunc dicit discipulis suis. Messis q̄
dem multa. usq; etiam oparios in messe suam.
Omissis multa omnis turba est credentiū. oparii
pauci. apli sunt & imitatores eorū. q̄ mittunt
ad messem. Et conuocatis discipulis suis. dedit illi
potestatem spūum inmundorū ut eicerent eos.
& curarent omnē languorē. & omnē infirmi
tatē. Recte in apostolatū diuina gr̄a duodeci
conuocant. ut salutē quā uerbo p̄dicarent suo
numero cōmendarent. Ter quāti ad p̄dicam
dū sunt missi. ut p̄ uniuersas quadrati orbis pla
gas baptizarent gentes in nomine patris. &
filii & sp̄s sc̄i. hū enī sunt celestis iherl̄m. ab ori
ente porte tres. ab aquilone porte tres.

& ab austro & occasu similiter. quia ipsi predicantibus
 cunctis per orbem nationes filiorum israel. ex omni
 parte tabernaculi castra metabantur. Duodecim no-
 mina apostolorum hec sunt. Catalogus autem apostolorum in
 evangelio ponitur. ut pseudo apostoli excludantur. Pri-
 mus symonis qui dicitur petrus & andreas frater eius.
 Petrus dicitur ad distinctionem alteri symonis. Idem
 est latine petrus. quod syriace cephas. & in utro
 quod lingua nomen apostoli est derivatum. de quo petrus paulus
 ait. Petrus autem erat christus. Andreas grecum est. & a
 potu adros homo est auiro uirilis appellatur. Symon.
 deponens merorem ut audiens tristitiam interpretatur.
 illi tempori congruit. quo mortis domini. uel
 sue negationis merorem deposuit. si confessionem
 sue mortis tristitiam audiuit. dicente domino.
 Cum autem senueris. extendes manus tuas. & alius te
 cinget. & duce quo non uis. & ret. Iacobus & ioseph
 dei iohannis frater eius. qui filii tonitruum hoc est
 boanerges siue ut emendati scribitur banerem.
 sunt a domino uocati atque cognominati. ut in euan-
 gelio scriptum est marci. nec frustra quippe quo-
 rum unus celestibus intonans uocem illam theologicam
 quam nemo prius edicere nouerat emisit. in principio

erat iūbū. & cetera. S; & ambo sepe seorsū a dñō īmon
tē duci & aliquādo. & aliquādo sonū de nube trāsi
cū pēpe meruerunt. hic ē filius me^{us} dilect^{us}.
Philipp^{us} & bartholome^{us}. Philipp^{us} os lampadis intēpta
t. & recte quia a dñō uocatus mox inuento natha
nabele lumī quod agnouerat p̄dicauit dicens.
Quē scripsit moyses in lege & cetera. Bartholome^{us}
syriū est non hebreū. & intēptat^{ur} fili^{us} suspendentis
aqua. hoc est fili^{us} dī. qui mentes p̄dicatoz suoz
ad celestia contemplanda suspendit. ut quo celsa
liberī puolant. eo t̄renoz corda uerati dictoz
suoz guttis inebrient. Thomas & mathe^{us} publicani.
Thomas abyss^{us} uel gemit^{us} idem & grece didimus.
appellat^{ur}. q̄ quo cetis diuti^{us} dubitauit. eo dñice
resurrectionē ueritatē altius didicit. Mathe^{us} do
nat^{us} dicit^{ur}. uidelicet q̄ magno munere dñi de
theloneario publico in apli & euangliste delega
t^{us} est officiu. Jacob^{us} alphei & thadde^{us}. Jacob^{us} alphe
ei ipse est qui nominat^{ur} frāt dñi. q̄ maria ux
or alphei cleophe^{us} fuit soror marię. mat^{ris} dñi.
Quā mariā cleophe^{us} ^{ioh^{is}} euanglista cognominat. Vel
ido. quia alphe^{us} cleophas sit dictus. seu ipsa ma
ria defuncto alpheo post natū iacobū. cleophe
nupsit. cui sym onē genuisse filiū. cuiq; cōso

71
brimū esse dñi euangelista tradit^r ystoria. Merito alphe
i fili^r scribit^r iacob; idest dochi. cui^r vita tante erat
austeritatis. ut uerus supplantator sit carnal^r desi
deriū. uinū & sicerā nō bibit. carnē nullā comedit
numq̃m attons^r est neq; unct^r ungento. neq; usus^r
balneo. Thaddē quē lucas uidam iacobi. & alibi libbe^r
dicit^r quod int̃p̃tat^r corculus idest cultor cordis.
credendūq; est eū trimoniū fuisse. Erat enī fr̃s ia
cobi fr̃s dñi. ut ipse ī epistola sua scribit. unde &
fr̃s dñi uocabat^r. Symon chanane^r & iudas schario
thes. qui tradidit eū. Et hos eū additamento posuit.
addistinctionē symonis petri. & uidē iacobi. Sy
mon aut^r chanane^r. a chana vico galylee cognomen
accepit. quod zelotes idest emulatores dicit^r. Iudas
aut^r schariot aut^r auico in quo ort^r est aut ex tri
bu ysachar p̃sagū suę dampnationis uocabulum
sumpsit. Ysachar quod dicit^r merces p̃cū prodi
cionis insinuat. schariot memoria mortis dicit^r.
unde arguit^r nō repente p̃suas^r s̃ diuti^r meditan
do dñicę uēditionis patrasse flagitiū. Hos du
odeci misit ih̃s. p̃cipiens & dicens eis. in uia
gentiū ne abieritis. Non solū hos duodeci
ap̃lōs appellasse. discip̃lōs debem^r intelligere.
s̃ om̃s magisterio^r credentes. ex quib; hos xū

elegit. quos & aptos nominauit sic lucas comemorat.
hos duodeci dñs ihc misit ad p̄dicandū. q̄a multis fi-
guraz indit̄us erant antea p̄notati ad dispensandū
diuina mysteria; Hi sunt duodeci ueri filii iacob
huius xii. fontes in elyoz. huius xii exploratores amoyse
missi. huius duodeci lapides de iordane eleuati. huius
xii leuiculi in throno salomonis. huius xii p̄ncipes
plebis isrl̄. huius xii castra de ramese usq; syna. &
alia his similia. In uia gentiū ne abieritis usq; ite-
rū ad oues quę p̄ierunt dom' isrl̄. Nō est istud hoc
loco quod dicit. cunctes docete om̄s gentes. & ret. s;
iudeis p̄mū oportebat p̄dicari. ne se quasi excusa-
rent dicentes. idō dñm eiecisse. quia ad alienige-
nas miserit aptos. Tropologicę aut̄ nob̄ p̄cipitur.
ne in errore hereticorū ambulem'. s; qui graui de-
licto a domicilio eccl̄ie recessim'. illuc it̄m p̄ peni-
tentiā redeam'. & uentes p̄dicare dicentes. Peniten-
tiā agite. app̄proquabit enī regnū celoz. Non
aliq̄ elem̄toz motione. s; p̄fidē collocatā ī nobis.
unde dicit. regnū dī int̄ uos est. Infirmos cura-
te. usq; gratis accepistis gratis date. Hanc eis de-
dit potestātē. regnū dī pollicentib'. ut mag-
nitudinē p̄misiōis. magnitudo p̄baret sig-
noy. Hec cotidie sc̄a facit eccl̄ia. cū infirmos
in bono ope curat exhortatiōe. mortuos in

72
infidelitate uel peccatis ppenitentiā ad uitā reuo-
cat. leproſos uariis errorū maculis corrigendo ſanat.
demonet p exorcismi grām ab hominib' expellit.
Nolite poſſidere aurū. neq; argentū. neq; pecu-
niā in ^{uris}zonis. neq; ^{peram}iniū. neq; duas tunicas. neq;
calciāmēta. neq; uirgā. dign' ē opari cybo ſuo;
Potest ^{erem}etia in auro intelligi ſecularis ſapientie
ſenſ' & intelligentie. i argento rethorice artis fa-
cundia. Pecunia ū ^{inſuſa}zonis abſcondita. ſapientia ē
occulta. Vnde dicit. Sapientia abſcondita. & the-
ſaur' occultat'. que utilitas in utriſq; In duab;
tunicis duplicē animū. i perā ſclī onera. i uirga
pſidiū carnis intelligam'. Et quid pcalciāmēta niſi
mortuorū opū ſignificant' exempla. In quācūq; ci-
uitatē aut caſtellū intraueritis. interrogate quiſ i
ea dign' ſit. & ibi manete donec exeat. hoſpes
q' pſamā legend' eſt ppli. ne p'dicationis dignitā
ſuſcipientis deturpetur infamia. Et ibi manete
donec exeat. Dat conſtantie genūale mandatū.
ut hoſpitalis neceſſitudinis uira cuſtodiant. In-
trent domū ſalutate eā dicentes. uſq; pax ur̄a ad
uoſ reuertet'. Quod enī gr̄ec̄e chere. & latine aue
hoc ebreo ſyroq; ſermone appellat' ſalomiach.
ſive ſalomalach. Qd aut' p̄cipit. tale eſt. Si aut'
orta fuerit cōdictio. uoſ tam mercedē habe

bitis de oblata pace illi bellū. quod habere uolue-
runt possidebunt. Et quicq; nō recepit uos. ne-
q; audierit sermones ur̄os. exeuntes foras de do-
mo. uel ciuitate excutite puluerē de pedib' ur̄is.
Excute enī puluis in testimoniū sui laboris. &
illoz dampnationis. ut inexcusabiles sint. q̄
ad eos usq; puenit euāgelica p̄dicatio. Am̄ dico
uob' tolerabili^{or} t're sodomoz & gomorreoz. q̄m
illi ciuitati. Quia ipsi unā legē tantū. hoc est na-
ture sp̄nentes. uidei ū simul & naturę & lit̄ę ūsup
& pph̄ay & aptōz dicta contempserunt. Nā loth.
aspectu & auditu uisit. aliquid eos docuisse legīt.
s; nulla ibi signa fecisse p̄hibet. atq; idō cui mul-
tū datū ē. multū querit ab eo. Ecce ego mit-
to uos sic oues. in medio lupoz. Ad dicit ecce
ego auctoritas & fortitudo est dñtatis. Et q̄ oues
mee estis. mitto uos. & uolo ut mansuetudinē &
humilitatē habeatis. ne p̄pt̄ seditionē lupoz.
id est p̄secutoz. patientiā & constantiā ur̄am p̄da-
tis. Estote ḡ prudentes sic serpentes. & simplices
sic columbe. Pasturiā deuenient insidias. p̄ simpli-
tatē nō fatiant. Prudentia serpentis ē. quod
unā aurē petre opponit. alterā cauda obcludit.
ne audiat incantantes. qui ī capitib' eoz uene-
na ad medicam̄ta querunt. Ita uir apostolic'

73
omnē uitā suā quasi incurculis tempore completā
circa p̄ncipalē partē animę ponit. ubi ut ille
sa maneat xp̄o adiuuante qui ē pet̄. & imbuen
te eā subtili sc̄arū scripturarū docum̄to. quod
cāuda significat. n̄m̄ū satagit. ne audiat
incantantes. hoc est uigore mentis emollientes.
Itē serpens p̄ angustū forām petraz ingreditur
squamis se exuit uetib; Sic debet xp̄ianus p̄stric
turā penitentie deponere uetē hominē. cū ac
tib; suis. ut induat nouū hominē qui sc̄dm̄ d̄m̄
creat⁹ est. Cauete aut̄ ab hominib; . homines enī
idem sunt. qui & lupi qui sūt peccatores & fra
giles. s; tam̄ feroces. Tradent enī uos in cōciliis.
usq; in testimoniuū illis & gentib;. Quod lucas dicit
continget aut̄ uob; in testimoniuū. mathe⁹ ū illis &
gentib;. significat p̄secutionē nominis xp̄i. n̄ solū
iudeis & gentib; & eorū malitię. s; etiā ipsis aptis fi
eri in testimoniuū ipsorū innocentie. Cū aut̄ tra
dent uos. nolite cogitare. usq; s; sp̄c patris ur̄i.
qui loquit̄ in uob;. Ac si apte membris suis īfir
mantib; dicat. Nolite t̄reri uos ad certā accē
ditis. s; ego p̄rior. Vos uerba editis. s; ego sum.
q̄ loquor. Trade aut̄ fiat fratrē ī mortē. ⁊
pat̄ filiū. usq; eritis odio om̄ib; hominib;. p̄pt̄
nom̄ meū. Null⁹ int̄ eos fidus affect⁹ est. quorū

diuisa ē fides. Predix̄ g̃ eis futurā p̄turbatio
nē. ut quasi ante cognitā leuī portarent. Qui
aut̄ pseuerauerit usq; in finē. hic saluus erit.
Patientia quē custos est uirtutū docet. quia
nō cepisse uirtutis est uel facere. s; p̄fecisse.
Cū aut̄ p̄sequerent̄ uos in ciuitate ista. fugite ī
aliā. nō timendo passionē. s; declinando.
ut tribulationis occasio seminariū fieret euan
geli. Am̄ dico uob̄. nō consumabit̄ ciuitates
isrl̄. donec ueniat filius hominis. idest non
ad fidē p̄duceris donec ^{in qua} resurrectio erit p̄
petrata. & in toto orbe p̄dicandi euglium cō
cessa potestas. Sp̄alit̄ aut̄ de ciuitate in ciui
tatē fugim̄. cū de ^{unq} scripturarū testimonio
currim̄ ad alia uolumina. ut ante ueniat p̄
sidiū saluatoris. quā uictoria cōcedat̄ aduer
sariis. Nō est̄ discip̄ls sup̄ magistrū. usq; & ser
uus ūt dñs. Ac si dicere. Si ego dñs & magister
patior. necesse est ut & uos discip̄li. & puri ho
mines hanc p̄fectionis reglām seq̄mini. Si pa
trēfamilias beelzebub uocauerunt. q̄ntoma
gis domesticos ei. Se patrēfamilias. appellat.
domesticos dic̄ discip̄los. quib; celestis regnū
pmisit. quos iudei eodē instinctu malicie ca
lumpniant̄. Ne g̃ timueritis eos. q̄. uana rē.

74

cito est decidua. **N**ichil optū quod nō reuelet. neq;
 occultū quod nō sciat. Et est sens. Nolite time-
 re rabiem blasphemantiū. quia uenit dies iudi-
 cii. in qua & iura uirt. et illoz demonstrabit
 nequitia. **Q**uod dico uob in tenebris? dicite in lu-
 mine. et quod in aure auditis? p̄dicare sup̄ tecta.
Quod didicistis mystice et absconse. loquimini pub-
 lica. et quod erudiui in paruo iudee loco? au-
 dacter dicite in toto mundo. Palestino more
 culminib⁹ sublimata. sup̄ tecta p̄dicare doce.
 que ipsi nō nro more s; plano ^{sermone} fatiūt.
 equalia. Et nolite ^{time} eos qui corp⁹ occidunt. et
 mētē. animā aut nō possunt occidere. s; potius
 eū timeat qui potest animā & corp⁹ p̄dere in ge-
 hennā. Hom̄ gehenne a saluatore ponit p̄mum.
 Nā ydolum baal iuxta iherlm̄ ad radices mon-
 tis moria. ubi siloa fluit. nō semel esse legim⁹.
 hec uallis irrigua. & nemorosa. habebat lucū
 ydolis consecratū. ubi p̄p̄s filios suos demoni
 accendebat. & appellabat loc⁹ ille gehemmon.
 idest uallis filioz ennon. Ipsū locū cōminat
 dñs se cadauerib⁹ mortuoz impleturū. ut
 nō uocet tofeth & baal. s; poliandriū. idest
 tumult⁹ mortuoz. & sic hui⁹ sc̄i uocabulo. du-
 plex pena ignis & frigoris denotat. Nōne

duo passeret asse ueneunt. et unus ex illis non cadit
super terram sine patre uero. hic est sensus. Si parua
animalia et uilia. absque deo auctore non decidunt.
et in omnibus est prudentia. uos qui eterni estis time
re non debetis. ut absque deo prudentia uiuatis.
Querit aliquis. quomodo dicat apostolus. numquid de bub
cura est deus. cum utique bos pretiosior ~~est~~ ^{existat} passeri. si ali
ud est cura aliud prudentia. Vnde autem et capilli
omnes numerati sunt. denique hic numerus non in
actu est computationis. sed in facultate cognitionis.
Nolite ergo timere. multis passeribus meliores estis
uos. Meliores dicitur. quia rationales et ad ymagi
nem dei creati. atque eterni. Lucas dicitur. pluris. Non plu
res estis legendum. quia ad comparationem nume
ri pertinet. si pluris hoc est maioris apud deum meri
ti dignitatis et estimationis. quam innumera passe
rum. uel corpora. uel genera computamini. Omnis
ergo qui confitebitur me coram hominibus. confitebor
et ego eum coram patre meo. usque negabo et cum coram
patre meo. qui est in celis. Confitebitur a filio coram
patre. qui per filium accessum habet ad patrem. bonum
uidelicet christianum deum confitetur ex fide. que per
dilectionem operatur. et deus illum confitebitur coram patre
suo. in eterna scilicet beatitudine remunerando.
Et christum coram hominibus negare est. ei uelle non

75
acquiescere p̄ceptis. quē dñs corā patre suo de-
negat. quia in sua mansiōe eū indignū iudicat.

Nolite arbitri quod ueneri pacē mittere. in-
trā nō ueni pacē mittere s; gladiū. Quia una
queq; dom⁹. & infideles & credentes habuit. idō
gladio p̄dicatiōis & p̄secutionis. missū ē bellum
bonū. ut pax separaret mala. his uidelicet cō-
tra fidē. illis p̄fide dimicantib⁹. Veni enī separare
homine aduers⁹ patrē suū. & filiā aduers⁹ matrē
suā. & nurū aduers⁹ socrū suā. & inimici hominis.
domestici ei⁹. lucas dic. erunt enī qñq; ī domo
una diuisi. tres in duo. & duo in tres diuident⁹.
& tam cōcordant. quia que matrē est filiū. ipsa ē
& uxor ei⁹ socrus. idōq; illa ipsa. & in filiā suā.
& ī nurū dicit⁹ esse diuisa. Allegorice autē tres
ad eos p̄tinent qui fidē summe trinitatis ser-
uant. Duo his congruunt. qui a fidē unitate
dissentunt. Pat⁹ diabol⁹ ē. cui⁹ eram⁹ filiū n̄ cre-
atione s; imitatiōe. Mat⁹ & socr⁹ synagoga ē.
que in filiā & nurū diuisa. quia carnalis syna-
goga eccliam xpī p̄sequi nō cessat. Qui amat
patrē aut matrē plusquā me. nō ē me dig-
nus. Post dñm ama patrē. ama matrē. si autē
utrūq; seruari nō potest. odiū in suos pietas
ī dñm. impendenda ē. Et qui nō accipit crucē

et sequitur me? non est me dignus. Accipe enim crucem
et sequi dominum ire est: abstinentia carnis. uel com-
passione proximi eterne beatitudinis studium ex-
hibere. Qui inuenit animam suam: perdat illam. et re-
tineat. Animam dicit presentem uitam. quam qui seruauerit in
persecutione. preparat eterne perditioni. qui tota di-
e pro christo mortificandum tradidit illam uiuificabit.
Qui recipit uos: me recipit. Et qui me recipit:
recipit eum qui me misit. Doce in se etiam mediato-
ris officium. quod deus per illum transfusus in nos sit. quod
non aliud apostolos. quam dominum suscepisse constat: quod et in
illis christus. et in christo deus habitat. Qui recipit per prophetam
in nomine prophetie. usque mercedem iusti accipiet. Non
dicit personas esse suscipiendas. sed nomina. quod licet
indignus sit qui susceptus fuerit. ante dominum tamen non
mercedem suam perdunt suscipientes. Et quicquid po-
tuit dedit uni ex minimis istis calicem aque frigi-
de tantum in nomine discipuli: amen dico uobis non
perdet mercedem suam. Leuissimo precepto deleuit vi-
cium inhospitalitatis. potuit suadens dare calicem
aque frigide. ne et in calida lignorum paupertas con-
quereretur. Et est sensus. Frustra causaris inopia.
cum aliud habes conscientia. et non potes fallere
cohortante. si scio quod quantumcumque seminauis.
tantum et messurus es. **E**t factum est cum consumassent

76 77
ihc ꝑꝑiciens duodecī discipulis^{suū} transiit inde ut
docere ī ciuitatib^{us} eorū. Nunc imple bon^{um} magist^{ri} facti
quod ante ꝑꝑmisit uerbis. Transiit ḡ & ꝑꝑdicauit
ciuitatib^{us} iudeorū. ut eis occasione credulitatis tri-
buere. & si oblatū mun^{us} supꝑꝑe grē nequūt non
spnerent / inexcusabiles forent. **I**ohannes autē
cū audissē in uinculis opa xpi. usq; an ali-
um expectam^{us}. Num quasi ignorans inꝑꝑrogat.
cū ipse ignorantib^{us} agnū dī digno demonstrari^t.
f; inꝑꝑficiendus ab erode disciplos mittit ad sal-
uatorē. ut ꝑ hanc occasione uidentes signa
uirutesq; credent in eum. & magistro inter-
rogante sibi discerent. Et hui^{us} sententię sens^{us}.
talis esse ꝑꝑotest. Manda inquit in qui ad infer-
na descensur^{us} sum. utrū te & inferis debeā nunci-
are. qui supꝑꝑ nuntiaui. an nō conueniat filio
dī ut gustet mortē. & aliū ob hec sacmēta missur^{us}
es. Et respondens ihc. ait illis. Euntes renuncia-
te iohanni. que audistis & uidistis. Ceci uident.
claudi ambulant. leprosi mundant^{ur}. surdi audi-
unt. mortui resurgunt. paupes euangelizant^{ur}.
& beat^{us} est qui nō fuerit scandalizat^{us} in me. Itē
inquit & dicit iohanni signa que cernitis. ce-
cos uidentes. &cēta. & quod his nō mun^{us} ē. paupes
euangelizantes. uel paupes spū. uel opib^{us}. hec

magistri rigore. hec pceptoris compbant ueritate
qndo omis int nobiles & ignobiles. diuites & ege
nos. apud eu qui saluare potest equalis est. Et
ait ait. beat' e' qui n' fuerit scandalizat' ime
interi nuntios pcurat. sic in cosequentib' demo
strabit. Abuentib; aut illis. cepit ihs dicere ad e
bas de iohanne. usq; qui mol. lib; uestiunt'.
in domib' regu sunt. Quia turba io
hann' nō discipulis s; sibi de xpo dubitanti int
rogare putauit. quid existis inquit i desertu
uidere harundine. nuquid ob hoc ut hoie
uideretis calamo simile qui omi uento cir
cumfert'. & de eo leuitate mentis dubitare que
antea pdicauerat. An quia cont' me inuidie
stimulis cogit. ut pdicatione sua lucrū quere
trent. cū nō deliciis pascit' s; locustis. & nec mol
lib' s; cameloz pilis induit'. Istiusmodi cyb; &
uestis. hospitio recipiunt' carceris. nā tale habi
taculū habet pdicatio ueritatis; qui aut falso
pdicant. adulatores sunt. & deliciis affluunt. i
domib' regu mollib' uestiunt'. S; quid existis
uidere. Ipham. Etia dico uob; & plusquā
pphā; In eo iohannes cetis pphis maior est. qd
quē illi pdicauerant eē uenturū. hic digito
pntē

77
demonstrauit. **A**m̃ dico uob̃. nō surrex̃ maior. inter-
natos mulierū. iohanne baptista. hominib̃ p̃fertur. q̃
de mulierib̃ nati. & de concubitu uiri. n̄ ei qui de
spū scō ex uirgine nat̃ ē. Nō cunctis hominib̃ ioh̃m
p̃tulit. patriarchis scilicet iyp̃bis. s; cētis ^{ioh̃m} cōsequauit̃
ut equalitatē cū cētis sc̃is habeat. Qui aut̃ minor ē
ī regno celoz. maior est illo. Multi hoc de saluatore
intelligi uolunt quod ^{qui} minor est tempore. maior ē
dignitate. Nos aut̃ simplicit̃ intelligam̃. q̃t̃ om̃is
sc̃s qui ē iam cū dō. maior est illo qui adhuc con-
sistit in p̃lio. Alit̃. Quilibet angl̃ in regno celoz mi-
nor. maior ē quolibet scō & iusto. portante corp̃ quod
corumpit̃. & aggrauat animā. Adieb̃ aut̃ iohannis
baptiste usq; nunc regnoz celoz uim patit̃. & uio-
lenti diripiunt illud. Regnū celoz. quid ē n̄ locus
iustoz. Cū ū quis p̃ supbiā tumid̃. uel carnis facino-
re pollut̃. ad penitentiā quā ioh̃s p̃dicauit̃ redit̃.
& uitā ēt̃nā p̃cipit. quasi in locū peccator. intrat alie-
nū. Grandis namq; uolentia ē nos in t̃ra generatō
posse regnū celoz possidere p̃ uirtutē. quod nō pos-
sum̃ p̃ naturā. Omnes nāq; p̃ph̃e & lex. usq; ad io-
hannē. p̃ph̃auerunt. Nō quidem p̃ iohannē exclu-
dit p̃ph̃as. s; ipsi dñi temp̃ ostendit̃. q̃ quē illi
dixerunt uenturū. ioh̃s ostenderat uenisse. Et

si uultis ^{recipe} ~~ferre~~ ipse est helyas qui uentur^{us} est. Qui
habe^t aures audiendi: audiat. Qui h^{ab}et aures dicendo.
misticū demonstrat eē: quod dicit. Una nāq; in
ambo^{rum} ^{uita} austeritatis & rigoris erat mensura. ambo
in heremo. ambo cont^{ra} iniquū regē & reginā: de
certabant. Iohannes p^{ro}ph^{eta} redemptoris. helyas scdm
malachia erit iudicis. Cui simile estimabo genera
tionē istā. Similis est pueris sedentib^{us} in foro.
qui clamantes coequalib^{us} dicunt. Cecinim^{us} uobis.
& nō saltastis. Lāntauim^{us} uob. & nō planxistis. Fo
rū dñicū sinagoga est. uel ipsa iher^{usalem}. ubi olim
sedens gens iudeo^{rum} p^{ro}ph^{etas} accipiebat. ubi cotidi
e patria uoce admonitis recte exp^{re}brat. quod
nec psalmis alleli^{luia} p^{ri}mo clauiticis. nec threnis p^{er}
correcti p^{ro}ph^{etas}. uoluerunt annuere. Venit enim
ioh^{annes} neq; manducans neq; bibens. & dicunt demo
niū habere. Uenit fili^{us} hominis. manducans & bibens.
& cetera. Sic inquit tunc: ita & nunc utraq; salutis
uiā respuitis. q^{uia} cū ioh^{annes} lāntante & penitentia
p^{re}dicante: humiliari noluerunt. & cū x^po qui
cū ceteris utendo cybo & potu leticia regni p^{re}figu
rabat. gaudere rennuerunt. Et iustificata est
sapientia a filiis suis. Ostendit filios sapientie
intelligere nec in abstinendo. nec in manducādo
esse iustitiā. s; in equanimitate tolerandi in
opiā. & temperantia nō se corrumpendi p^{er} ha

bundantiā. quia regnum dī nō est esca & cetera. Tunc
cepit exphare ciuitatib' ī quib' facte sunt plurime
uirtutes ei' quia nō egissent penitentiā. Idō expbrat
ciuitatib' his. quia post factas uirtutes. & signa qm
plurima. nō egerunt penitentiā. Ve t̄ corozaim.
ue t̄ bethsaida. Chorozaïm que int̄ptat' misterii
meū. & bethsaida que domus fructuū. uel' uenatoꝝ
dom' dicit'. ciuitates sunt galilee & thyberiadis.
site iuxta lacū genesare. qui iordane influente
efficit'. & ab euangelista mare galilee & thyberiadis.
dicit'. Plangit aut' dñs ciuitates. que quondā mis
terii dī tenuerunt. & uirtutū fructū gignere
debuerunt. in quas & sp̄ales uenatores missi sunt.
quod post tanta miracula detiores gentilib' exi
terunt. & ingrati grām dī sp̄nere nō timuerunt.
Quia si in t̄yro & sydone facte essent uirtutes que
facte sunt in uob'. olim in cinere & cilycio peni
tentiā egissent. In cilycio aspitat' peccati signifi
cā. quā sinistra pars in die iudicii est induenda
ī cōnere mortis significatio. p̄ quā tota gen̄is
humani massa. in puluerē est redigenda. Cur
nolentib' p̄dicatū sit. & nō his qui olim credere
uoluerunt ipsi' est scire cui' uniuersę uie. m̄ia
& ueritas. Notandū qđ t̄yr' metropolis est pheni
cis in tribu neptalym. quondā insula alto mari
posita. s̄ nunc t̄rē cōtigua. & int̄ptat' angustia.

p
a
la

& sydon que urbi ē phenicis olim tinniscaneoy ad
aquilonis respiciens. & postea regionē iudee. Cecidit
aut in sortē trib' aser: s; nō eā possedit. quia hostes
neq̄qm expellere p̄ualuit. Sydon uenatio int̄ptat. &
significatq; h; p̄ duas gentes. quas uenator diabol' ī angria
peccati cōphendit. s; saluator ih̄c p̄ euangliū libāuit.
Et tu capharnaū. numquid usq; ad celum exaltabe
ris. an usq; ad infernū descendes? In altero exempla
ri reppim'. & tu capharnaū que usq; ad celū exalta
ta es. usq; ad infernū descendisti. & est duplex intelli
gentia. uel idō ad inferna descendes. q̄. cont' p̄dica
cionē meā sup̄bissime restitisti. uel quia exaltata es
usq; ad celū meo hospitio & meis signis. maiorib' plec
teris supplicis. quod his quoq; credere noluisti. In ca
pharnaū aut que int̄ptat uilla pulcherrima. cōdēp
nat' ih̄r̄m incredula. cui dicit p̄ ezechielē. iustifica
cata est sodoma soror tua? ex te. Vnde & conse
quent' subdit. Quia & in sodomis factē fuissent uir
tutes que facte sunt in te. forte mansissent usq;
in hanc diē. Maioris iniustitię rephendit ih̄r̄m.
cū sodoma exemplis nō fuerit correctā loth. & ih̄r̄m
filii dī uerbis. & miraculis semp extiterit ingrata. &
ōm̄s scōs p̄sequita. necnō & ipsū saluatōrē. Verum
tam̄ dico uob. quod t̄re sodomoy remiss' erit in
die iudiciū? quā t̄. Remissior ḡ erit eoy p̄na.

quorū minor est culpa. & meos forcior pcedit uindicta q̄
maior ē noxa. **I**n illo temp̄r. respondens ih̄c dixit.
Confiteor t̄ dñs patr. celi & tr̄s. Confessio nō semp peni
tentia s; gr̄ay actionē significat. Confundunt enim
qui saluatōrē nō natū s; creatū calumpniant. quia
patrē sibi inuocat dñm celi & tr̄s dñm. Quia abscon
disti hec a sapientib; ^{prudētib;} & reuelasti paruulis. Gr̄as agit
rextat in patrē. quod apl̄s aduent' sui apulst
fac̄m̄ta que ignorabant scribe & pharisei. qui sibi
sapientes ēē uidebant. Ita t̄m. qm̄ sic fuit placitū
ante te. **H**is dñi uerbis ^{exempla} humilitatis ei accipim' exēp
la. ne temere discutere sup̄na cōsilia de alioz uocatio
ne. alioz uē repulsione p̄sumam'. Cū enī intulisse
utrūq; nō mox rationē reddidit. s; sic dō placitum
dixit. hoc uidelicet ostendens. quod iniustū ēē non
potuit quod iusto placuit. Om̄ia m̄ tradita sunt a
patrē meo. Et tradentē patrē. & accipientē filium
iustice intellige. alioquin si iuxta nr̄a fragilitatē
sentire uolum' cū cepit abere qui accipit. incipiet n̄
habere qui dedit. Cū om̄ia legis. om̄ipotentē patrē
agnoscis. cum tradita legis filiū confiteris. cui p̄ natu
rā uni' substantię uirē sunt om̄ia pp̄ria. nō dono
p̄ gr̄am collata. Tradita dic' nō uisibilia elem̄ta que
ipse condidit. s; ante rebelles nunc p̄ filiū ad patrē
accessū habentes. Tradita aut' nō alia sunt quā

¶ nota u. filio soli et quod pater fecit. Et nemo nouit filium nisi pater.

quā in filio soli nota sunt pat^r. ipat^r nemo nouit nisi
fili^u. & cum uoluerit fili^u reuelare. ut & pat^r intelliga
m^r. & ipsū filiū p^r filiū reuelari. Quod ipse est mentis
n^re lumⁿ. uerbo enī suo se pat^r declarat. Erubescat
eunomi^u tantā sibi noticiā patris & filii. quā qm̄ habe
ant in se equalitatē naturę. Venite ad me om̄s qui
laboratis. & onerati estis. & ego reficiā uos. Ad euanglū
grām inuitat saluator. graui peccatorū ponderē p^rs
fos. uel grauissimo legis iugo subiectos. unde & sequit^r.
Tollite iugū meū sup^r uos. & discite. quia mitis sum &
humilis corde. Iugū enī xp̄i euanglū ē. quod iudeos &
gentiles in unitatē fidī coniungit. & sociat. **A**bijt
ihc p^r sata sabbato. Iste gressus incarnationē ei signi
ficat. int^r hominib^us conuersantis. Sata significant po
pulos. Et bene sabbato. quia tunc erat uacandum a
uiciis. & in ei^us contemplatione p^rfidē immorandum.
Discipuli autē ei^us esurientes cepunt uellere spicas &
manducare. Sctm̄ aliū euanglīstā fricabant manib^us &
manducabant. Et suriebant. salutē generis humani
& cepunt homines a uiciis exemplis bonorū opum se
gregare. & in uiscera ecclīe conuētere. Videntes autē
pharisei. dixerunt ei. iecta. Semp enī iudei. & doct^r
trine aptorū. & gentiū inuidebant saluti. qm̄ legis
transgressorē xp̄m rephendebant. de ille dixit eis.
Nō legistis quid fecerit dauid. Xpc de t^rnsgressio
ne legis se rephendentib^us testimoniū de sēpturis

reximū pphē opposuit. ac si dixisse. Si typic' dauid
pp̄t necessitatē legis transgredi p̄cepta aus' fuisse
legit'. quantomagis uerū dauid suor' necessitati cō
sulere licebit. Aut nō legistis in lege. usq; quia tem
plo maiore ē hic. Adubiū loci est hic. Et ē sens'. Si pp̄t
necessitatē uictimay sabbatū absq; culpa uolat' asa
cerdotib'. quantomagis mea p̄sentia necessitatē pa
cientes discipuli mei sine culpa sabbata nō custodiūt.
qui sacerdotes & sabbata in mea teneo potestate.
Si aut' sciretis quid est misericordiam uolo & sacrificiū nolo.
usq; innocentes. Si intelligere uoluissetis qd' misericordiam
dī humano generi p̄ptōs magis impendere elegit
quā auob' ^{legales} carnales uictimas carnalit' obseruari. nullom
eos in minimis detrahere oblectasse. Dñs ē fili' hōis. &
etiā sabbati. Qui fili' hominis ē. idem & fili' dī. non
solū sacerdotib' s; etiā sabbatis dominat'. Et ecce hō
manū habens aridā. hic homo p̄pul' gentilis est. q̄
scdm lucā dexterā habebat aridā. & sinistra sanam.
q̄a dextam paupi nō porrigebat. & in t̄renis laborans.
in diuinis uacabat. Et int̄rogabant eū. ut accusarēt
illū. De transgressionē legis accusare cogitabant. si
sabbatis curare licitū ēē dixisse. si ū negaret inele
mentē eū dicere uoluerunt. quia op' misericordie phibe
ret. Ipse aut' dixit eis. Quis ex uob' homo. vsq;
lice sabbatis benefacere. Dignū utiq; auaricie. &
cupiditati eor' paradigma opposuit. quod neq̄q;

ī trena substantia obseruabant otū sabbati. facib;
auaricie succensi. licē eū op' misericordie hominib; im-
pendere derogarent. Tē aut hominū. Extende ma-
nū tuā. Extendit. Et p'dicatores fidem gentis opib;
implere monebat. Et restituta ē sanitati: sic alia.
Quēadmodū antea tantū corporis curā gessit. ita post-
modū anime. in elemosinis largiendo: curā agere
festinauit. Exeuntes aut pharisei. usq; quom eū p-
dent. Bene exire dicunt. quia se a fide xpī segre-
gabant. et eoz societate alienabant. quib; psalmista
ait. accedite ad eū. & cēta. qui xpī quasi transgres-
sorem legis interficere cogitabant. quia manū iusserat
extendere. ac si ipsi saltē in cybi assumptione non
extendēnt manū. Ihs aut sciens. usq; & curauit eos:
omēs. Quia d's erat secretā cordis eoz nequitia sciens.
et deuotans infidelium turbas. fidelium sibi consortium
elegit. quos nō tantū a corporis. s; etiā cordis infir-
mitate curauit. Et pceptū eis ne manifestū eum
facerent. Nō pp't timorē passionis pcepit ne se
manifestarent. s; ut occasione p'dendi semet ipsos
nō haberent. Ecce puer me' quē elegi. Puer &
elect' scdm humanitatē d's. & eligens scdm diuini-
tatē. In quo bene complacuit anime mee. Bene
cōplacuit. quia dol' nō est inuent' in ore ei'. Non
quod d's animā habeat. ita ut alī sit d's. alter

89
anima ei. si ppter infirmitatē humanā dictū ē. ut
possit intelligere & sp̄are in auxiliū diuine clēntie.
Nā uisibil' est ad inuisibilia pducenda ut psalmus
ta ait. sub umbra alarū tuarū ptege me. Bonā sp̄m
meū sup eū. Scdm quod homo est ponā. scdm qd
dī ē semp habuit. Et iudiciū gentib; nunciabit.
Licet omnib; imminere futurū dīe iudiciū nunciare.
tam gentib; nunciasse quasi specialit' dicit. quia
ministerium nuntiationis corde credulo p̄cepe de
creuerunt. Neq; aliquis in platea audiet uocē ei.
id est. nō qui latā uia ambulant. s; qui angustam
portā intrare student. aurib; cordis ei uocē audi
re contendunt. Harundinē quassatā nō confrin
get. Israheliticū poplū. licet unū sit regnū. ha
rundinē quassatā nominat. quia firmamētū fidī.
uinculumq; caritatis inuicē obseruare neglexit.
Quē confringere noluit. quia locū p̄dicationis eis
in eis necesse p̄bere distulit. Alii. Arundinē quassa
tā confringit. qui in in ecclesia cuilibet peccatori.
solatiū siue in doctrina siue in exemplis. siue i
quocūq; indiguerunt. negat. Et linū fumigans
nō extinguet. gentile uidelicet populū. p ama
rissimo erroris fumo. nō amittet. at nunc in e
clia linū fumigans extinguit. qui in aliq paupe
i despecto aliquid boni conspiciat esse. quod sibi

pdesse potuissē. si hunc idō spnit. q̄ aut pec
catorē putat. aut paup̄ē cernit. Donec eiciat
ad uictoriā iuditiū. Ad uictoriā eiecit iuditiū q̄n
do superata morte resurrex̄. & adhuc eiciet in die
tremendi examinis. q̄ndo om̄s aduersarios suos ī eter
nā dampnationē tradet. Tunc oblat ei mut⁹ &
cēcus. demoniū habens. & curauit eū. Homo iste.
gentile pplm̄. significat. qui ē oblat p̄ p̄dicatores
ad fidem x̄. cecus. quia ^{uiam} ueritatis ignorabat. mut⁹.
qui os ad laudē conditoris. nō ap̄iebat. Demoniacus
fuit. quia p̄ ydolatriā demonib; seruiebat.
huiusmodi ignorantie deductos. adhuc cotidie ec
clia p̄us p̄cib; doctrinisq; & exemplis offerre dño.
nō cessat. Et stupebant om̄s turbe. usq; fili da
uid. Viso signo stupebant. turbe. qui eū simpli
cē hominē ex semine dauid. cē credebant natū.
& dauid filiū nominabant. quē misericordē esse.
cernebant. q̄ dauid misericors. pie parcere. de
p̄hensio p̄secutori nouerat. Pharisei aut dixerūt.
usq; ī principe demonioꝝ. Qd̄ negare nō potu
erunt. male int̄ptati sunt. quia sp̄s sc̄i opus. ī
mundo sp̄ui deputabant. Baal ipse est beel. &
bub dicitur musca. & p̄pt muscas que ibi putre
dinē & sanguinē obseruabant uictimarū. be
elzebub. nominat⁹ est. quod uir ē muscarū.

82
siue habens muscas. Omne regnū in se ipsum. usq;
quom̃ stabit regnū ei. Et est sens. Si ego uiam iux
ta sententiā. in p̃ncipe demonior̃ expello demones.
salū inde potestis meū regnū stabile. fixūq; ppende.
q̃ me simul cū parte. tantā sup illū habere certis
potestatē. Ido ipsi iudices ur̃i erunt. Si ego in bezt
bub eicio. i quo citiunt exorciste ur̃i. siue apli. qui
talē potestatē nō tenent sup diabolū. S; quia illi
dō & nō diabolo deputant op' suū. uos dampnabiles
ostendunt. quia op' sp̃s sc̃i immundo uos spū. ascri
bitis. Si aut ego in spū di eicio demonia. usq; i uos
regnū di. Si ego p spm̃ sc̃m demones eicio. aditum
regni celestis credentib' patefactū scitote. uel etiā eccle
siam. uel sacra scripturā ^{regnū di} nominauit sic alibi dicit.
regnū di intra uos est. Et iterū. Auferet auob regnū
di. reliq'. Aut quom̃ potest quisquā. usq; tunc domū
illī. diripiet. Domus significat mundū. fortis diabolū.
uasa sunt cōda puor̃ hominū. Hec uasa diripiet
xpc. uicto diabolo. quando destructa morte surrex.
i spem nob' resurgendi & ad celestē regnū puenien
di donauit. Qui nō ē meū. cont' me est. Diabol'
nō cū xpo s; cont' xpm̃. q̃ xpc humilis ē. ac benigni.
ille supb' & inuidus. nr̃am felicitatē a xpo obla
tā. auferre cupit. Et qui nō congregat me
cū. disp̃git. Xpc congregat. p̃dicans uirtutes qb'

ascendendo ad intuitū diuinę potentię. pungāt.
diabol' ū aduicia trahendo spargit. Omne peccatū
usq; sp̄c blasphemia nō remittet'. Omnia peccata
p penitentiā dix' posse dimitti. sp̄c aut' blasphemā.
dimitti posse negauit. qz sibi & ipsis con
sci' erant. sceleris sui. quia opus sp̄c s̄ci aliorū saluti
i' uidentes. demoniorū p̄ncipis esse dixerunt. Et q
cūq; dixerit ūbū cont' filiū hominis. usq; neq; i
hoc s̄cto neq; in futuro. Qui p̄pt' iusā infirmitatē
carnis. in diuinitatē meā credere rennuerit. p̄pe
nitentiā remissionē potest peccatorū accipe. qui
ū p̄ despationē sp̄m s̄cū. dicit' in baptismo pecca
ta nōn posse dimittere. seu sacmētū dominici corpo
ris & sanguinis acceptū. nullā posse remissionis uti
litatē plus cētis cybis asserre. nec hic nec i futuro
s̄cto. p̄cipiet remissionē. Et quia despanti hic &
in futuro negat ueniā. p̄culdubio aliquorū remis
sionē indicat in futuro peccatorū. sic sunt ociosa
uerba. & supflue cognationes. p̄ quib; hic bene
agere ^{studet} & p̄uē gesta. ante diē mortis emendare.
^{desiderat} studendū est. Aut facite. usq; ex fructu suo
arbor cognoscat'. Arbor bona xp̄c est fructificans
salutē. Al' bor mala diabol' est. p̄ditionē p̄ferens
consentientib; sibi. siue iudei mala arbor meri
to dicunt'. qui fructū bonę opationis arbori

83 84
male uel diabolo deputabant. unde digna rephē-
sione eos increpat dicens. Ex habundantia enī cordis.
os loquit̃. idest ex nequitia cordis ūri uerba pfe-
runtur blasphemie. Dico aut̃ uob. usq; reddent
rationē de eo in die iudicii. de si dixisse. Si superflue
loquutionis ratio est reddenda. quamtomagis crimi-
nose blasphemie ūre etnā dampnationē genera-
bunt. Ex uerbis tuis. usq; condemnaberis. idest.
de bona loquutione coronabis. de mala aut̃ damp-
naberis. Tunc respondunt ei. usq; signū uidere.
Lucas dic. quod de celo signū uidere. desidera-
rent. Deniq; tale signū uoluerunt habere diui-
nitatis ei. quale factū ē sub helya ppha. qndo ig-
nis de celo ueniens. duos consumpsit pentecō. tar-
chos. Qui respondens. usq; nisi signū ionę pphę. Ge-
nerationē malā dic. ppt̃ transgressionē mandatorū
dī. adultam quia derelicto dō uero. diuisarū gentiū
ydolis. seruiebat. Qui inquit signū de celo diuini-
tatis mee. nolo ostendere. s; de t̃ra passionis mee
exemplū ostendā. Sic enī fuit ionas. i. ret. Si enī
parascheuen. cū p̃t̃ta nocte numeraueris. i. sabba-
tū cū sua nocte. i. noctē dominicā cū subsequenti
die. tres dies inuenies. Porro cor t̃re. sepulchrū
nominauit. Ionas quia columba siue dolens int̃p̃-
tat. xpm significat. sup quē sp̃s sēs i columbe

Spēs descendit. ⁊ quia dolores n̄ros portauit.
ī corpore suo sup lignū. Nīnuē quē int̄ptat spe
ciosa. significat celiām. decore uirtutū ornata.
Quod ū xpc duas noctes. ⁊ unū integrū diē ī se
pulchro iacur^{at}. significat quod simplici morte
sui corporis. duplam mortē n̄ri corporis ⁊ anime
destruxit. Uiri nīnuite. usq; plusquā iona hic.
Nō potestate sententie. s; uite correctione nū
uite. gentē iudeorū dampnabile esse ostendunt.
quia ionas paruo tempore. uerbis p̄dicabat tan
tū. xpc ū multo tempore. uerbis docebat. ⁊ signa
diuine potencie. frequē ostendebat. Regina
austri. usq; pl̄quā salomon hic. hec enī gentē iu
deorū. dignā dampnationis esse. ostendit. quia ip̄a
uenit a finib; t̄re discere sapientiā salomon.
iudei ū discere sapientiā a xpo rennuerunt. q̄
di uirt^{utis} ⁊ di sapientiā. ī medio eorū cōmorante.
Regina austri. ⁊ uiri nīnuite uniuersitatē scōrū
significant. quia scī p̄penitentiā student em̄da
re delicta sua. aut p̄cauere p̄ sapentiā ne pec
cent. Cū aut̄ immund^{us} sp̄s exierit ab homine.
In tempore date legis a iudeis. sp̄s immundus
exierat. ⁊ modo ab uno quoq; fidelū. ī baptis
mo exire compellit. ambulat p̄ loca arida. q̄
rens requiē. nō inuenit. Loca arida. corda

84
sunt credentiu. nō habentia humore luxurie. in
quib' circumens consensu pue suggestionis sue: nō
inueniet. Tunc dicit. Reuertar in domū meā. usq; mun
datā & ornatā. Vacantē domū. idest ^{corrupte} ab opib'
inueniet. & simulatione uirtutū p ypochrisim
ornatā. Tunc uadit & assumit septē alios spē. usq;
habitant ibi. Sumens itaq; septē pncipalia vicia.
unde totius nequitię germen pullulat. ipse ū est
octauus. Et sunt nouissima hominis. usq; generati
oni hunc pessime. Iesus enī fuit isrlitico poplo p'
deputatā legē. quā in egyp̄to ante legē. iuniceuq;
hominū. meli' est uia ueritatis nō agnoscere. quā
de agnita. retrō redire. Adhuc eo loquente. usq;
foris stant querentes te. Nō simplicit' ut estimat.
si cū dolo matrē & fr's. foris stare phibebat. cupi
ens explorare. utrū pponere māt'nū affectū p'dica
tionis offitio. At ille respondens. usq; me' frat. & so
r'or, est. ^{& mat'} Nō quasi nesciens int'rogat. aut matrē uel
matertere filios despicens. qui in lege iubebat mā
trē & patrē honorare. s' ostendē uolens maiore
ēē spālē ppinquitatē quā carnalē sic alibi dixit
discipulis suis. qui amat patrē aut matrem
plusquā me: nō est me dign'. Nystice ū mat
synagoga. iudei foris stare dicunt. q' creden
te gentilitate. intrare ad fidē nequibant. S;

interrogat aliquis. quomodo populus gentium. uoluntate
patris faciens. mater christi fieri possit. Sed quia creden-
do fratres & sorores efficiuntur. perculdubio mater
fit predicando. quando alios deo doctrinis. ad
fidem generat. In illo die exiens ihesus de domo. de is-
rahelitico uidelicet populo. in quo ex uirgine car-
ne assumpsit. sedebat secus mare. id est per apostolos
diuisis nationibus predicabat in mundo. Et congregare
sunt ad eum turbe multe. Et predicatorum turbe cre-
dentium ad christum collecte sunt. Ita ut nauiculam
ascendere. usque in parabolis dicens. Nauicula sig-
nificat ecclesiam. que fluctibus persecutionum circumdata
est in mundo. qui si in litore stant. nec fluctibus
maris tanguntur. nec in nauem possunt ascendere.
non carent uerbo dei. significant eos qui nouit
ad fidem uenientes. errore sunt infidelitatis ex-
uti. si adhuc plauacrum baptismatis ecclesiam non intra-
uerunt. Sive turba que in litore stabat. signifi-
cat eos. qui hic in soliditate fidei perseuerant. &
nec errore infidelitatis tanguntur. nec adhuc ia-
nuam paradysi intrare sinunt. Ecce exiit qui se-
minat seminare semen suum. Christus exiit de si-
nu patris & uenit in mundum seminare semen
doctrinae suae ^{spargere} per se & per predicatorum suos. ut fructus
et bone operationis in cordibus infidelium cresceret.

85

Quedā ceciderunt in secus mā. & uolucres celi
 comederunt ea. **S**ec' mā. sem cadit ubi dī. quando
 cor auditoris p'uis cognitionib' auditiā p'dicationē ē
 culcat. immundi sp'c ea de memoria tollunt. **A**lia
 ceciderunt in petriā; usq; quia nō habebāt **humorē** &
 radice & aruerunt. **P**etrosa ~~trā~~ significāt duriciā
 cordis. ubi nō est altitudo tr'e. idest studiū sapien-
 tię. uel discipline. solo ore p'secutionis. siue occulte
 temptationis. arescit ūbū dī in corde; ^{suscipit eū gaudio} quia caret
 radice caritatis. **A**lia ceciderunt int' spinas. & creuerūt
 spine. & suffocauerunt ~~illud~~. **S**pine significant
 diuicias que cor pungunt dolorib; querentis ne
 inueniant. & cū aliquando inuente fuerint ne
 reseruent. & intentionē possidentis uulneratā?
 ad ētnā dampnationē trahunt. **A**lia ū ceciderunt
 in trā bonā. usq; aliud tricesimū. **B**ona trā signi-
 ficat corda p'fecta. in quib' ūbū dī. i alio gene-
 rat fidē scē trinitatis. quā significat tricenari'
 numer'. in alio loco p'fectionē bonor' ^{opu} quod sexa-
 genari'. in alio p'seuerantiā. que ad ētnā ducit
 remunerationē. qd' in centenario numero? figu-
 rat. **A**lii in tricenario. uirgines uoluerunt intel-
 ligere. **Q**ui habet aures audiendi? audiat. **Q**
 habet uoluntatē? aurib' cordis intelligat. **E**t
 accedentes discipuli? usq; illis aut nō ē datum.

comparato. in sexagenario uidiatos. in centenario

siue ut mare ait. illis aut quia foris sunt? omnia
in parabolis fiunt. Qui enim intus student in sanc-
tuarium dei. intelligent nouissima misteriorum reg-
ni dei. Et recte in parabolis audiunt. quia clausis
sensibus cordis suam ueritatem. cognoscere nolunt. Qui
autem habet. dabit ei et habundabit. qui autem non
habet. et quod habet auferetur ab eo. Qui amorem tibi
habet. dabit ei et sensum intelligendi quod amat.
Qui si amorem non habet. si uel naturali ingenio. uel
litterali exercicio. aliquid habere uidetur. hoc etiam
amittet. ut nulla uere sapientie dulcedine
gaudeat. Et licet specialiter de apostolis dictum esse
uideatur. quibus datum est caritate. fideque potius
nosse misterium regni dei. et de perfidis iudeis qui
parabolis uidentes non uidebant. et audientes non
intelligebant. quod legis interea essent amissuri.
Potest tamen et generaliter accipi. quia sepe inge-
mosus lector. se priuat sapientia negligendo.
quam simplex et studiosus elaborando degustat.
Et ideo nonnumquam studiosus tarditate intel-
ligentie premitur. ut eo maiora retributionis pre-
mia inueniat. quo magis elaborat studio in-
uentionis. Ideo in parabolis loquitur eis. usque
neque intelligent. Nunc apertis apostolis. quod ideo
turbis in parabolis loquebatur. quia superba

intentione se uidentes & audientes. estimabant.
& ob hoc celesti magisterio subdere se nolebant.
ut simplicib; & humilib; misteria celestia cognos-
centib; ipsi remanerent uacui intelligentie spat.
Nā absurde ad hoc dicimus iudeos fuisse cecatos.
ne dicta in parabolis a dño intelligerēt. ut fide
ei irritata. eū crucifigerent. a quo p̄ resurrec-
tionē ei miraculis que fiebāt in nomine ei
triti. ampli' de reatu mortis humiliati dñm.
eum uehement' diligere. quanto sibi tantū
scel' dimissū ēē gauderēt. qm̄ tanta erat supbi-
a. ut tali esse humilatione deicienda. ut
adimpleret in eis pphetia esaię ^{pphe} dicentis. auditu
audietis. & cetera. hec de turbis que habent vi-
sū & auditū corporis. extrinsec'. & semper ipsos pri-
uauerūt visu cordis & corporis auditu intrinse-
cus. **I**ncrassatū est enī cor poplī hui'. **I**ncrassa-
tū dicit cor poplī iudeorū malicie crassitudine.
& habundantia peccati. **A**urib; graui' audierūt
quia libū dñi ingre suscepunt. **E**t oculo' suo'
clauserunt. & p̄ salutē nō meruerūt. quia nō
natura s; uoluntate ceci fuerunt. **N**ri autē
oculi beati. usq; que auditis & nō audierūt.
Abraā. & sayas. & oñeas. ceteriq; pphę
uiderunt. s; a longe aspicientes. & per

speculū ī enigmate salutantes. apli ū dñm ī p̄sentia
rū habentes. nō op̄ habebant p̄ anglos aut p̄ uarias
uisionū species doceri. Quos ū mathe² pph̄as ⁊ iustos
appellat. hos lucas pph̄as ⁊ reges nominauit. quia
nimirū ipsi sunt reges magni. qui int̄ p̄ssurariū suarū
mot². nō consentiendo succumbē. s; regendo noue
runt p̄esse. Aliā parabolā p̄posuit illis dicens.

Simile ē regnū celoz homini qui seminauit bonū
semen in agro suo. Bene similis dicit^r. quia ei p̄ om
nia apt² ēē pbat^r. Bonū utiq; semen in agro corpo
ris sui seminat. qui sem bone uoluntatis ad opū
p̄fectionē ⁊ p̄ducere studet. Cū aut̄ dormirent ho
mines. uenit inimic² ei². usq; ⁊ habuit. hec quidē
sententia. cautos nos ēē admonē. ne dū t̄pēmus
inertia. diabol² uicioz feditatē. sup sem bone vo
luntatis ⁊ spargat. Cū aut̄ creuissē herba. usq;
inimic² homo hoc fecit. Hic nob² exemplū patientie
p̄bet^r. ut sic p̄āfamilias. ī dolo inimici patiens fuit.
sic in aliq̄ nos lesione nō statim ad uindictā. sed
magis ad tolerantia². recurrām². Serui aut̄. dixē
runt. ei. usq; ne eradicetis simul ⁊ triticū. hic
deniq; discretionis. ⁊ tolerandi malos. habemus
exemplū. ne si magis ulciscendo talionē malis
reddam². bonis p̄beam² scandalū imitationis.
Sinite utq; crescere. ^{usq;} triticū autē cōggate

87
i horreū meū. hic docem^{us} habere longanimitatē
patientie. ut longanimitate iustitiā meditemur.
7 in iudicio patientiā nō negligamus. Aliā parabo-
lā pposuit^{ur} dicens. Simile est regnū celoz grano
sinapis. usq; e habitent in ramis ei uolucres. Gra-
nū sinapis. p̄dicatio ē euangliū 7 noticia scriptay
que duc ad uitā. Qui autē seminat. sens^{us} nr^{us} est.
7 animus. qui suscipiens gnū p̄dicationis. 7 humo-
re fidi fouens. facit i agro pullulare pectoris sui.
Que minima est omib; disciplinis. quia ad p̄mā
doctrinā fidē nō habet ueritatis. quando dñs q̄
est auctor uite. mortuū p̄dicat 7 scandalū crucis.
hec philosophoz dogmatib; multo minor esse vi-
det. comparata. S; quia eoz documta. i modū ho-
lerū emollita. cito crescunt & corruunt. hec
minima cū iā in anima credentis. uel in toto mun-
do fuerit p̄dicata. nō in holera. s; in arborē crescit.
ita ut in ramis ei. idest dogmatū diuinitatib;
anime requiescant. Iōt & in grano sinapis dñice
incarnationis humilitas designari. quod acceptū
homo yoseph sepeliuit in horto. Creuit ū in ar-
borē. quia resurgens ascendit in celū. ramos ex-
pandit idest p̄dicatores. in quib; quiq; fideles.
ab huius uite fatigatiōe requiescerent. sparsit.
Aliā parabolā loquit^{ur} est eis. Simile est regnum

ce^{donec}loꝝ fer^{dit}mitu. usq; ^{donec}fermitatū ē totū. hec mul
er est sup^{er} dicta aptica p^{re}dicatio. siue ecclia ex di
uisis gentib^{us} cōggata. Hec tulit fermitū. idest no
ticiā scripturāru. ⁊ abscondit in farina satis trib;
ut sp^{iritu}s ⁊ anima. ⁊ corp^{us}. nō discrepent int^{er} se. s; cō
sistentes in unū quod^{cuq;} postulauerint apat^{er}
impetrent. Siue mulier^{is} ecclia. tres ppagines
filioꝝ noe. p^{er} fermitū ficti. nō ad triplicē. s; ad di
uinitatis unitatē pducit. ⁊ scdm platonē tres
passiones humane anime p^{er} fermitū accipim^{us}. q^undo
ex rationabili quod in cerebro putauit prudenti
am possidem^{us}. in irascibili cōt^{ra} uicia quod ī felle
putauit. rigore tenem^{us}. ī cōcupiscibili quod in
iecore estimauit. desideriu virtutū sumim^{us}. Sa
tū genus ē mensurē apud palestinōs. habens unū
⁊ dimidiū modiu. hec omīa in parabolis loquit^{ur}
est thc. ad turbas. ⁊ sine parabola loquit^{ur} ē nichil.
Nā infidelib^{us} turbis. usq; hūc etiā in parabolis lo
quit^{ur}. discipuli autē idest credentes. domi int^{er}ro
gant. ut secreta mysteria sciant. Apia in para
bolis os meū. ⁊ cetera. hoc testimoniū de septua
gesimo^o psalmo sumptū est. ⁊ ex psona dñi dicit^{ur}.
quia nō inueni^{unt} neq; in celo. neq; in t^{er}ra. neq; sub
t^{er}ra. qui dignus fuisset ap^{er}ire lib^{er}ū. ⁊ solu
re septē signacula ei^{us}. Tunc dimissis turb^{is} venit

88
 i domū. Et accesserunt ad eū discipuli ei' dicentes.
 Et dissere nob' parabolā rizanoy agri. Dimissis iu-
 deoy turbis. ingredit' eccliam gentiū. ubi disci-
 pulis fidelib; deuote discantib' diuina exponit
 sacramenta. Que q' sunt ad dño exposita. his de-
 bem' fidē? accomodare. que aut' tacita sunt. &
 nob' relictā. breuit' pstringamus. homines dor-
 mientes. magistri sunt ecclie. serui angli sunt.
 qui cottidie uident faciē patris. S; magistris vi-
 gilandū ē. ne inimic'. idest diabol' sup' semine
 rizanā. hoc est hereticoy dogmata. In eo quod
 dic' sūnt utraq; crescere. penitentie loc' datur.
 ne cito amputem' fratē. huic sententie cōtrū
^{videtur} est illud apli. cum huiusmodi nec cybū sume-
 re. S; int' triticū. & lolū idest ryzaniū. quam-
 diu herba est. aut nulla. aut p' difficultatē distan-
 cia. Et hic monemur a dño. ne ubi quid ambi-
 guū est cito sententiā. pferamus. s' dō iudiciū ter-
 minū? reseruem'. **S**imile est regnū celoꝝ
 thesauro abscondito i agro. usq; & erit agrum
 illū. Thesaur' abscondit'. celestē est desiderū.
 ager ū disciplina celestis studiū. in quo abs-
 condit' thesaur' a fauore humano. ut ab
 immundis spiritib' seruet'. Que pfecto
 agrū uenditis omnib' cōparat. qui
^{ta aut' inglano}
^{mare. Iuden}
^{atāre. tām s' dicē}
^{p' timore elamāi}
^{locut' ē ei dicēs. habere}
^{go sū. nolite timere. Responde}

cuncta sua trena desidia p custodia celestis deside-
rii calcat. Siue thesaur² in agro sunt duo testam^{ta}
taⁱⁿ quib⁹ multa semiens latere. cōceptu temporali-
um rerū. otū sibi comparat. ut sit diues i agri-
cione di. Quē thesaurū tunc nō inuidia celat. s;
abscondit ne pdat. Itē simile est regnū celoz.
homini negotiatori. querenti bonas margaritas. vs-
q; & emit eā. Inuenta una p̄ciosa margarita. om̄ia
que habuit uendidit. quia i comparatiōe uite
celestis. om̄ia habita ualescunt. Si uero scōs hōies
scrutari uis. unū xpm ihm. qui absq; culpa est.
omnib⁹ meliorē inuenies. Si intellectū queris. illū
solū cetis. p̄minere pbabis. qui in p̄ncipio erat ū
bū. & cetā. & mandatis om̄ib; sic caritas est excellen-
tior. in qua om̄ia restaurant^r. i cetis libris euglīo
forci esse pbat^r. Itē simile est regnū celoz. sage-
ne misse in mare. usq; malos aut foras miserunt.
Sagena significat eccliam. que om̄s cōmunit ad
ueniā peccatoz inuitat. Ad lū² idest ad finē se-
culi. trahit p doctrinā doctoꝝ. i in fine sc̄li i ce-
lestes mansiones recipiunt^r iusti. impī ū i te-
ge nebras exteriores mittunt^r. sicut illi ihc. Ideo
quia om̄is scriba doct² in regno celoz. usq; noua
t² trā. q² & uetera. admonet aplōs. ut quicqd i
re septe² euglīo p̄dicarent. legis & ppharum

89
uocib' comparent. Ac si apte dicere. Illa i scā q
ctia doct' est p'dicator. qui & noua sett pferre de
suauitate regni. 7 uetusta, de ^{diegre} t're supplicij. ut
uel pene t'reant. quos p'mia non inuitant. Expt'

liber scds.

Et factu' e' cu' d'stina'sset ihc pari
bolis ista. t'n'sit in. Iuuenies i patia
sua. docebat eos i synagoga eoz. nati
mirarent' 7 dicent. Vñ hunc sapia hee
7 uirtutes. Nonne h'e fab' fili' n'ne ma
t'e d'r maria. 7 fr' ei' iacob 7 ioseph
7 symon 7 iudas. n'ne & s'ores ei' os apud
nos s' vñ q' hunc oia ista. Et sc'daliza
bat i eo. Ihc au' dix' ei' n' e' p'pha sine
honore. s' i patia sua 7 i domo sua. Et
n' f'e' ibi uirtutes multas. p'pt' ieredu
litate illoz. In. t. audiu' herodes t'et'i
cha fama ihu. 7 att' p'u's suis. h'e ioh's
bapt' ip'se fuit rex a mortui' 7 id'o i'm
res opant' i illo. Herodes s. tenuit &
alligau' ioh'em 7 posuit i carce' p'pter
herodiade uxore' f'i'u' suu'. Dicebat q' illi
ioh's. n' licet t' h're ea. Et uolet' illu' occi
de' timuit p'ph'm. q' sic p'ph'am eu' he
bat. Die au' natus herodis saltau' filia
herodiadis. i medio. 7 placuit herodi.
Vñ cu' iuram'to pollicet' e' ei dare. q'cuq;
postulass' ab eo. At illa p'monta ama
t' sua. da'm iqt' h' i d'sco. cap' ioh'is. b'.
Et o'stat' e' rex. Ipt' iuram'tu au' 7 eos q'
parit' recubebat uisit dari. misitq; q'
decollau' ioh'm i carce'. Et allatu' e' cap'
ei' i d'sco. & datu' e' puell'e 7 tulit ma
t' sue. 7 accedentes discipuli ei' tuleru't.

Incep' hystoria Libri .iiii.

corp' ei' 7 sepelieru't illud. Et uenientes
nutriauit ihu. Et cu' audiss' i. recessit in
inamela i locu' desertu' seorsu'. Cu' audisset
t'be. secute s' eu' pedes't' de ciuitatib'. Ieri
ans. ind' t'ba multa. 7 misit e' ei' 7 eum
languidos eoz. Vespe au' facto. accesserunt
ad eu' discipuli ei' dicentes. Desertu' e' loc'
7 hora ia' p'tit. Dimitte t'bas. ut euntes
i cistella emat' s' escas. Ihc au' dix' eis. Non
h'nt nece'e ire. dare ill' uos manducare.
Respondunt. ei. n' h'nt n' h'nt. pane' 7 duos
p'ne'es. Cant. Adferre illos in huc. Et cu' d'st'
s' t'ba d'ic'nd'e sup' fenu'. accepti. 7 pamb'
7 p'ieib' aspiciet' ioc'u'. P'ndit 7 freg'. 7 des
discipulis panes. discipuli au' t'bu'. Manduca
uunt os. 7 saturati s'. Et tulit reliq'as. 7 tri
eophmos. fragi'm'tos plenos. Manducant'
au' fuit nu's. 7 multa uirg'. excepti mulib'
7 paruul'. Itati ist' discipulos suos. accede
i nauicula 7 p'cede eu' t'n'sit retu'. donec di
mitteret t'bas. Et dimissa t'ba. accessit i mon
te. sol' orare. Vespe au' facto. sol' erant ibi.
Nauicula au' i medio mari iactabat' fluct
ib'. Erant q. d'ri i uent'. Erta au' iugla no
cti ueni' adeo. abulas sup' mare. Iuden
tes eu' sup' mare abulante. t'ham s' dice
tes. s' fantasma ei' 7 p' timore elaman
it. S' t'atig. i. locut' e' ei' dices. habere
fiducia. Ego su'. nolite timere. Respondens

an petrus dixit. Dñe. si tu es. iube me uenire
ad te sup. aq̃s. At ipse ait. Veni. Et descen
des. Petrus. S. nauicula. abulabat sup. aq̃m
ueniret ad ihm. Vides u. uentū ualidū q̃
mutt. I. cū cepit. inq̃. clamabat dices. Dñe.
saluū me fac. Formio. d. extēdes. in. ap.
eū. att. Hodie. f. q̃. dubitā. Et cū ascen
dis. i. nauicula. cessauit uenire. Q. an. i. nau
cula. erit. uenit. adorauit eū dices. Ve
re fili. dñi. Et cū tñtē. cessauit. uenit in
frā. genecur. Eū cognouit. Et cū uir. lo
ci. illi. misit. i. in. uia. regione. illa. robu
lor. ei. os. male. habere. rogabat. eū. ut
t. fili. uestimēti. ei. tangēt. Et q̃cūq̃. tēg
uit. salu. fact. s. v. accessit. ad. eū. ab. hie
rosolimi. se. b. p. dices. E. discipuli
tui. tñgunt. tā. tñ. s. s. m. q̃. n. la
uat. man. sua. cū. panē. mā. dicit. h. p.
an. respōdes. ait. illi. Q. te. n. tñgunt. m.
mā. dāt. dñi. p. t. t. dñ. n. m. n. dñ. dñ.
dñ. honora. pat. m. y. mat. m. q̃. maledix
it. pat. t. mat. morte. mo. x. u. os. a. dñ.
ti. q̃cūq̃. dixit. pat. t. mat. m. n. q̃cūq̃. e.
ex. me. t. p. dñ. n. n. honori. f. cū. pat. m. su.
ū. aut. mat. m. su. n. r. t. n. f. cū. mā. dāt.
dñi. p. t. t. dñ. n. m. n. dñ. dñ. p. o. e. t. b. n. p. h. a. n.
de. uob. y. s. a. dñ. dñ. l. p. s. h. lab. u. me. hono
rat. e. a. e. l. e. a. m. e. S. me. causa. an. cō. t.
me. dñ. dñ. dñ. dñ. mā. dāt. hominū.
Et. uocati. ad. se. t. b. n. dñ. e. i. Audite. y. n. el
lignū. n. q̃. m. t. i. os. cō. q̃. n. a. t. hō. i. e. f. p. e.
an. de. ore. cō. q̃. n. a. t. hō. i. e. t. e. accessit. e.
discipuli. e. i. dñ. u. e. i. S. e. n. q̃. p. h. a. n. e. i. au
dno. h. u. b. o. s. c. a. d. a. l. i. z. a. t. i. s. At. ille. respōdes.
ait. Dñi. p. l. a. t. a. n. o. q̃. n. p. l. a. t. a. n. i. p. a. t. m. s. e.
l. e. t. h. e. n. d. i. c. a. b. i. t. S. m. n. e. illos. e. e. e. s. dñ. e.

ecce. Ecce. an. si. ecco. dñ. a. n. p. l. a. t. a. n. i. s. a. b. o. i. s. o.
n. e. i. e. a. t. e. R. e. p. o. d. e. s. a. n. p. e. t. r. u. s. dñ. e. i. l. a. s. s. e. r. e.
n. o. b. p. a. r. a. b. o. l. a. m. a. t. a. At. ille. dñ. e. Ad. h. u. e. y. u. o. s.
s. i. n. e. i. n. t. e. l. l. e. c. t. u. e. s. t. i. n. t. e. l. l. i. g. a. n. t. q̃. o. e. q̃. m. o. s.
t. e. t. i. n. u. e. n. i. m. u. a. d. i. n. e. c. e. s. s. u. e. m. i. t. t. u. r. q̃. a. n.
p. e. c. c. a. t. d. e. o. r. e. d. e. c. o. r. d. e. e. x. e. u. i. t. e. a. c. o. i. q̃.
n. a. t. h. o. m. i. n. e. s. d. e. c. o. r. d. e. n. e. x. e. u. i. t. c. o. g.
t. a. n. o. e. s. m. a. l. e. s. h. o. m. i. c. i. d. i. a. a. d. u. l. t. r. i. a. s. c. e. m.
c. o. n. e. s. f. u. r. t. a. f. a. l. s. a. t. e. s. t. i. m. o. n. i. a. b. l. a. s. p. h. e.
m. i. e. s. e. q̃. c. o. i. q̃. n. a. t. h. o. m. i. n. e. s. i. l. l. o. n. a. n.
m. a. n. u. s. m. a. n. e. h. e. e. g. g. m. i. l. l. e. c. e. s. s. i. t. i. p. a.
t. e. s. t. i. r. i. y. s. o. d. o. n. s. I. e. c. c. e. m. u. l. i. e. r. e. c. h. a. m. a. n. e.
a. s. i. m. b. i. l. l. i. s. e. g. l. a. c. l. a. m. a. u. dñ. e. i. e. i. m. i. t. t. e.
r. e. m. i. dñ. e. f. i. l. i. d. d. f. i. l. i. a. m. a. m. a. l. e. x. e. m. o.
n. o. u. e. n. i. t. Q. n. r. e. p. o. d. i. t. e. i. v. b. u. h. a. c. c. e. s. s. i. t.
t. e. s. d. i. s. c. i. p. l. i. e. i. r. o. g. a. b. a. t. e. u. dñ. e. i. e. s. t. d. i. m. i. t. t. e.
e. a. q̃. c. l. a. m. a. t. p. n. o. s. I. p. s. e. a. n. r. e. s. p. o. d. e. s. a. n. t.
N. o. n. s. i. m. i. s. s. u. s. i. l. a. d. o. q̃. p. r. d. a. t. i. t. At. illa.
u. e. n. i. t. a. d. o. r. a. u. e. u. dñ. e. i. e. s. t. d. i. m. i. t. t. e. m. e. e.
r. e. p. o. d. e. s. a. n. t. I. e. b. o. n. u. s. s. i. m. i. e. p. a. n. e. f. i. l. i. o. s. e.
m. i. t. t. e. c. a. n. i. b. At. illa. dñ. e. i. n. a. dñ. e. n. a. r. a. t. e. l.
h. e. e. s. t. d. e. m. i. e. n. s. q̃. e. a. s. t. d. e. m. i. s. a. dñ. o. s. s. u. o. q̃.
T. e. r. e. s. p. o. d. e. s. a. n. t. illi. I. m. u. l. i. e. r. e. m. e. f. i. t. h. a. t.
t. h. e. u. s. I. s. a. m. a. t. a. e. f. i. l. i. a. i. l. l. e. x. i. l. l. a. h. o. c. a.
E. t. cū. t. i. n. s. i. s. s. i. t. i. n. i. u. e. n. i. t. s. e. e. m. a. r. e. g. a. l. i. l. e. e. y.
a. s. c. e. d. e. s. i. m. o. n. t. e. s. e. d. e. l. a. t. i. l. i. n. i. a. c. c. e. s. s. i. t. u. s.
a. d. e. u. t. b. e. m. u. l. t. e. h. i. n. t. e. s. s. e. u. m. u. t. o. s. c. l. a. u.
d. o. s. e. c. c. o. s. d. e. b. i. l. e. s. i. a. l. i. o. s. m. u. l. t. o. s. y. p. r. e. c. i. n. t.
e. o. s. a. d. p. e. d. e. s. e. i. y. e. a. n. e. o. s. i. n. a. u. t. t. b. e. m. i. n. a.
r. e. n. t. i. n. d. e. n. t. e. m. u. t. o. s. l. o. q̃. m. e. s. c. l. a. u. d. o. a. b. u.
l. a. t. e. s. e. c. c. o. s. u. i. s. t. e. r. e. s. m. a. g. n. i. f. i. c. a. b. a. t. d. e. u.
i. s. t. i. t. h. e. a. n. o. u. o. c. a. t. i. d. i. s. c. i. p. l. i. s. s. u. i. dñ. e. i. M. i.
s. e. r. e. o. r. t. b. e. q̃. t. d. u. o. i. a. p. r. e. c. i. a. t. m. e.
e. u. y. n. h. i. n. t. q̃. m. a. d. u. e. r. t. d. i. m. i. t. t. e. e. o. i. e. u. n. d.
n. o. l. o. n. e. d. e. f. i. c. i. a. t. i. v. i. a. E. t. dñ. e. i. dñ. e. i. s. c. i. p. l. i.
Dñi. g. n. o. b. i. d. e. s. e. r. t. o. p. a. n. e. s. u. t. l. a. t. e. m. i. t. t. u. m.

tamā: Et ait illis. Ecce panes hēnt. Et illi
dixerunt. Septē ⁊ paucos picciolos. Et
pcep̃ tbe. dñe cibet sup̃ trā. Iacipies
vii. panes ⁊ pisces. ⁊ grās. agēs. freg̃ ⁊
dēs discipulis suis. ⁊ discipuli dederūt p̃p̃lo.
Et comederunt om̃s ⁊ saturati s̃. ⁊ q̃ sup̃ fuit
de frangim̃t tulim̃t. vii. sportas plēas.
Tūc aut̃ q̃ mādūcāuim̃t. aut̃ milia hōm̃.
ext̃ parvulos ⁊ mulieres. Et dimissa
trā. ascēē in amencū. ⁊ ueñ i fines ma
gedān. Iaccesēr̃ ad eū pharisei ⁊ saducei
tēptātes. ⁊ rogāuūt eū ut signū de celo
ostēderet eis. At ille respōdēs. ait illis.
Facto uesp̃e. dicim̃t serēnū erat. rubicū
cū ē. ñ. celū. ⁊ mane hodie tēpestas.
rutilat. ñ. iste celū. facie q̃ celi diuidi
care nosti. signa aut̃ tēpor̃ ñ potestis
scire. bñatio mala ⁊ adūta signū q̃r̃
signū ñ dabit̃ ei ñ signū iōne p̃ph̃e. Et
relictis illis abiit. Et cū uenissēt discipuli
ei t̃m̃t eū. oblāt̃ s̃ panē accipe. U
dix̃ illis. Intuēma. ⁊ allia. ñ. cauete a
ferm̃to phar̃. ⁊ sādūceor̃. At illi
cognatū int̃ se dicentes. q̃ panes ñ acce
pim̃. Serēs aut̃. dix̃ ei. Qd̃ cognatū int̃ uo
modice. fidi. q̃ panē ñ hēti. Nō intelli
gūt neq̃ recordamini. q̃ panū. ⁊ milia
hōm̃. q̃t̃ cophm̃o iussisti. neq̃ vii. panū.
⁊ q̃t̃ sportas sup̃stisti. Et ñ intelligūt q̃
ñ de pane dixi uob̃. cauete a ferm̃to pha
riseor̃ ⁊ sadūceor̃. tēc̃ itelle. uūt q̃ ñ dix̃
et cauētū a ferm̃to panū. s̃ ad oētna ph̃
⁊ sād. Veni. i. p̃ parte celaree philippi. ⁊ tē
rogauit discipulos suos dices. Qd̃ dicit hōēs ēē
filiū hōis. At illi dixerūt. Alii iohēm s̃.
alii aut̃ heliā. alii ⁊ ieremā. aut̃ unū ex

pphi. die illi. i. Vos autē q̄ me ēē dicetis.
Respondēs autē symon petrū dixit. Tu es x̄.
 fili dī vivi. **R**espondēs autē i. dixit ei. Beat
 es symon bariona. q̄ caro. i. s. n. r. t. s.
 pat. m̄s q̄ ē i. cet. **E**t ego dico t̄ q̄ tu es
 petr⁹ / sup̄ hac. p. eb. e. mēa. y poce i
 ferri pual. adūs eā. **E**t t̄ d. c. r. celoz.
Et q̄cūq; ligauis sup̄ t̄rā erit ligatū i
 cet. / q̄cūq; soluis sup̄ t̄rā. i. e. solutū. / i. c. **E**t
 p̄cep̄ discipulis suis ut nemini dicent.
 q̄ ipse ēēt x̄. **S**ecū cep̄ i ostendē discip
 suis q̄ oportet eū ire ierosolimā y mēta
 pati a semorib⁹ / scrib⁹. y p̄cipib⁹ sacerdotū
 y occidi. y t̄rā die resurgē. y assumē eū
 petr⁹ cep̄ i erepare illū dicēs. Absit a te
 dñe. n̄ erit t̄ hoc. **Q**uōd i. dix̄ pet̄. **E**a
 de p̄ me satanas. i. scandalū ei m̄. q̄ n̄ sapi
 ea q̄ dī s̄. s. ea q̄ hominū. **T**ē ihs dix̄ discip
 suis. Si q̄s uult p̄ me uenire. abneget
 semetip̄sū. y tollat crucē suā / y sequat
 me. **Q**uē uoluit animā suā saluā facē.
 p̄det eā. **Q**uā uoluit aīam suā p̄p̄t me.
 inueniet eā. **Q**uā uoluit hōi si mundū
 uniuersū lucet. aīe ū suę det̄mētū patiat.
Aut q̄ dabit hō om̄tationē p̄ciā suā.
Fili. s. hominis uenitū ē i ḡtā pat̄s sui
 cū angel̄ suis. y t̄ reddet unicuiq; scdm̄
 opa sua. **A**n̄ dico uob̄ s̄ q̄dā de h̄ stantib⁹
 q̄ n̄ ḡtabit mortē. donec uideāt filiū hōis
 uenientē i regno suo. **P**̄ dies s̄c̄r. assūp
 sit. i. petrū / y iacobū. y ioh̄m fr̄em eys.
 y dūc̄ illos i montē excelsū secretū. y t̄m̄
 figat̄ ē an̄ eos. **E**t resplendunt facies ei
 sic sol. y uestimēta aū ei facta alba sic nix.
Et ecce apparuit illi moysēs y helyas. cū
 eo loq̄ntes. **R**espondēs autē petr⁹ dix̄ ad

ihm. Dñe bonū ē nos hic ēē. Si uis fac
am h' ta tabnaclā. t unū. y moysi unū
y helye unū. Adhuc cologntē. ecce nube
lucida obūbuit eos. ecce uox de nube
dicēs. Hic ē fili' m's dilect' inq' m' tñ a
placm' ipsū audire. Audientes discipuli
cecidērūt in faciē suā. y timuerūt ualde.
Et accessit i. y retig' eo dīcē. ei. Surgite
y nolite time. Leuantes aut' oculos suos
nemine uidēt' n' solū ihm. Idēscēde
tū illis de monte. pcep' ihs dicēs. Ne
minu dīctū uisionē. donec fili' hōis
amortuus resurgat. Et interrogauit
eū discipuli dicentes. Qd g' scēbz dicunt
q' heliā oporteat p'mū uenire. At ille
respondēs. ait eis. Heliā q' uenitū ē.
y restituet omīa. Dico aut' uob'. q' helias
iā uen' n' cognouit eū. si fecit i eo qd
q' uoluit. Sic y fili' hōis passim' ē ab eis.
Tē intellexūt discipuli. q' de iohē s. dīcāt
si ei. Et cū ueniss' ab eā. accessit ad eū hō
genib' puolūt' an eū dicēs. Dñe miserere
filio mō. q' lunatic' ē. y male parit. Nam
sepe ead' inigne. y creb' i aq'. Sobtuli eum
discipuli tūc. y n' potuerūt cāre eū. Rēpō
dēs. i. ait. Ignatio iōstula y pūla quēq'
ero uob' eū. Et seq' paciar' uos. Afferte
huc illū ad me. Et mēpau' illū. i. y exiit
demoniū ab eo. y eū ē puer' ex illa hora.
Tē accessit discipuli ad ihm sēcto y dīcunt.
Q're nō n' potuim' eicē illū. Dīc' ei. Spē
iēdulnatē unām. Am' q'ppe dico uob'. si
h'ntis fidē sic g'nū synapi. dicetis mōti
huc tūc hic y tūc ibit. y nich' ipossibile
erit uob'. Hāu gen' n' eicit n' porōne n' uer
nū. Conūstantib' au' ill' i galylea. dūc' ill'

ihē. Fili' hōis tēlend' ē imān' hōim' y ocer
dēt eū. y tēra die resurget. Et ostēti ē ue
hēnti. Et cū uenissēt captharnāu' access
lērt q' didragma accipiebāt ad penū
y dīcunt ei. Magist' ur' n' solut' di
dragma. At. Enā. Et cū uenissēt i do
mū. puenit eū ihs dicēs. Quid t' ui
dēt symon. Reges t're a q'b' accipi
unt tributū t' censum. A filiis suis an
ab alienis. Ille dīc'. Ab alienis. Dīc' illi
ihē. Virgo fili' ubi s'. Et au' n' scandali
zēt' eos. uade ad mare. y mitte hamū.
y eū pūcē q' p'm' ascedit tolle. y agro
ore ei' inueniet statem. Illū sumēda
ei' p' me. y t're. Nulla hōm' ascessit disci
puli ad ihm dicentes. Quis putas ma
ior ē in regno celoꝝ. Et aduocāt' i
paruulū. statuit eū i medio eoz y dīc'.
Am' dico uob'. n' dūsi fuerit y iusticiam
sic paruuli n' intrānt in regnū. c. Ecū
q' g' humil' ihaūt sē sic paruulus
u'te. h' ē. Et cād' i. maior i regno. c.
Et q' suscepit unū paru
lū talē innoē meo/ me suscepit. Aut
scandalizauit unū de pusill' istisq' in
me creāt'. expect' ei ut suspēdat mo
la asinaria i collo ei' y amigat' i p'fū
dū mari. De mundo ab scandal'. Ne
cēē ē enī. ut ueniat scandalū. Verūm
ue hominū. p' q' scandalū uenit. Si aut'
man' tua t' p'os tū scandalizat te. absci
de eū y pice abs te. Bonū ē ē ad unā
ingēli debitū t' elaudū. q' duas man' t'
duos pedes t'ntē. mitti i ignē etnū. Si
ocls tū scandalizat te. erue eū y pice
abs te. Bonū ē ē cū uno oculo mitti

Handwritten signature: *Wm. H. H. H.*

uenundari 7 uxore ei 7 filios 7 omnia q̄ ha-
bebat 7 reddi. Peides autē seruū ille. roga-
bat eū dicēs. Patientia habe in me. 7 omnia
reddam t̄. Misert̄ autē dñs seruū illi dmi-
sit eū. 7 debitū dimisit ei. **Q̄ntus** autē fu-
ille. inueni unū de seruis suis. q̄ debebat ei
centū denarios. et tenēs suffocabat eū di-
cēs. Redde qd̄ debes. Et peides seruū ei.
rogabat eū dicēs. Patientia. h̄i me. 7o. 17. t̄.
Ille autē noluit. s; abiit 7 misit eū in carcerē
donec redderet debitū. Videntes autē serui
ei q̄ fiebat. 7 dñi s; ualde. Inueniunt. 7
narrauit dño suo omnia q̄ facta fuerant. Tē
uocauit illū dñs suus. 7 ait illi. Serue neqm̄.
omne debitū dimisi t̄. qm̄ rogasti me.
Domine q̄ oportuit 7 te miserere seruū
tui. sic 7 ego tui miser sum. **Uenit** dñs
ei. tñd̄ eū tortorib; q̄ adu'sq; redderet
unūq̄sū debitū. Sic 7 pater n̄s celestis facit
nob; s; remissit unūq̄s; s; i suo de cor-
dib; n̄is. Et factū ē eū dñm n̄rū. I ser-
mones istos. magis a galilea. Et uenit
in fines iudee 7 iherosolymam. 7 secutus ē
eū t̄be multe. 7 curauit eos ibi. Et ac-
cesserūt ad eū pharisaei. tēptantes eū &
dicētes. Siheer hōi dimitte uxore suā
q̄cuq; ex causa. **Respondēs.** ait eis.
Non legitis q̄ q̄ fecit ab inicio. masculū &
feminā fecit eos. 7 dñs. p̄pter h̄ dimitte hō
patrē 7 matrē. 7 adhaerebit uxori suae.
7 erūt duo in carne una. Itaq; iā n̄ duo.
s; una caro. **Idē** g; dñs dicit. hō n̄ se parit.
Dicit illi. Quid g; moyses mandauit dari u-
bellū repudiū. 7 dimitte. Et ait illi. Qm̄
moyses ad duriciā cordis ur̄i permisit uo-
tē dimitte unās uxores. ab inicio autē n̄ fuit

sic. Dico autem uobis. quod quicumque dimiserit uxorem suam non ob fornicationem. et aliam duxerit. mechatur. Et qui dimissam duxerit. mechatur. Dicit ei discipulus. Si ita est causa hominis cum uxore. non expecta nubem. Respondit. Non omnes capiunt uerbum istud. sed qui datus est. Sunt enim eumuchi. qui de matris utero sic nati sunt. et sunt eumuchi qui facti sunt ab hominibus. et sunt eumuchi qui se ipsos castraverunt propter regnum celorum. Quod potest capere capiat. Tunc oblatus est ei paruulus. ut manum ei imponeret. Tunc discipuli autem iterum perbanc eos. Iste uero ait eis. Sumite paruulos. et nolite eos phibere. ad me uenire. Talium enim regnum celorum. Vbi cum imposueritis manum ab utroque. Et ecce unus accedens. ait illi. Magister bone. quod bonum faciam. ut habeam unam eternam. Respondit ei. Quid me interrogas de bono. Unus est bonus deus. Si autem uis ad unum ingredi. serua mandata. Dicit illi. Quae. Iste autem dicit. Non homicidium facies. non adulterium. non facies furtum. non falsum testimonium. dices. honora patrem et matrem. et diliges proximum tuum sicut te ipsum. Dicit illi adolescens. Omnia haec etrodiui. Quid adhuc mihi deest. Ait illi. Si uis perfectus esse. uade uende quod habes. et da pauperibus. et serua thesaurum tuum in caelo. Et ueni sequere me. Cum audisset autem adolescens uerbum istud. abiit tristis. Erat enim habens possessiones multas. Iste autem dixit discipulis suis. Amen dico uobis. quod diues difficile intrabit in regnum. et non tantum dico uobis. Facilius est camelum per foramen acus transire. quam diuitem intrare in regnum. Audientes autem haec discipuli mirabantur ualde dicentes. Quis ergo potest saluus esse. Respiciens autem. dixit illis. Apud homines impossibile est. apud autem omnia possibili sunt. Tunc respondens petrus. dixit ei. Ecce

nos reliquimus omnia. et secuti sumus te. Quid ergo erit nobis. Respondit autem dixit illis. Amen dico uobis. quod uos qui secuti estis me in regeneratione cum sederit filius hominis in sede maiestatis sue. sedetis super sedes. et iudicabitis. Tunc dixit illis. Et omnes qui reliquerunt domum et fratres. aut sorores. aut patrem. aut matrem. aut uxorem. aut filios. aut agros propter nomen meum. centuplum accipiet. et uita aeterna possidebit. Quia autem erant pauperissimi. nouissimi pauperissimi. Simile enim est regnum. et hominum patrum familiarum. qui erant primo mane adducere operarios in uineam suam. Conuentione autem facta cum operariis ex denario diurno. misit eos in uineam suam. Et accessit circa hora tertia. uidens alios stantes in foro ociosos. dixit illis. Ite et uos in uineam meam. et quod iustum fuit dabo uobis. Illi autem abiierunt. Tercia autem erant circa sexta et nona hora. et facti similes. Circa undecima hora erant. et misit alios stantes. et dixit illis. Quid habetis stantes tota die ociosi. Dicit ei. Quia nemo nos adduxit. Dicit illis. Ite et uos in uineam. Cum autem sero factum esset. dixit dominus uineae procuratori suo. Voca operarios. et redde ut mercede. incipiens a nouissimis usque ad primos. Cum uenissent ergo circa undecima hora ueniant. acceperunt singulos denarios. Venientes autem et primi. arbitriati sunt quod plus esset accepit. Acceperunt autem et ipsi singulos denarios. Et accipientes innumerabant aduersus patrem familias dicentes. Non nouissimi una hora fecerunt. et pares nobis illi qui fecerunt. qui portauerunt pondus diei et aestus. At ille respondens. uni eorum dixit. Amice. non facio tibi iniuriam. Nonne ex denario due misisti mecum. Tolle quod tuum est et uade.

Exxx

Volo autē et hunc nouissimo dare. sic. et. An
n̄ licet m̄ qđ uolo facē. An̄ oēs tū neq̄
ē qđ ego uon̄ sum. Sic erit nouissimū p̄
mī. et prīmū nouissimū. Multū. n̄. s̄ uoca
ti. pauci ū electi. Et ascēdes. i. hierosolima.
assūpsit. xxi. discipulos secū. et ait illi. Ec
ce ascēdem hierosolima. et fili hominis tēdet
p̄ncipib⁹ sacerdotū et scrib⁹ et odempnabit
eū morte. Et tēdet eū gemit⁹ addetudē
dū et flagelladū et crucifigēdū. et tertia
die resurget. Tunc accēdit ad eū ma
t̄ filios et uēdi eū filiis suis. adoratis et
perēis aliqd ab eo. Cum dix̄ ei. Quid uis.
Ait illi. Die ut sedēat hū duo filii mī uir
ad dexteram patris. et uir ad sinistram. i. reg
no tuo. Respondēs autē. f. ait. Nesci qđ pe
tatis. Potestis bibere calicē qđ ego bibiturus
sū. Dicit ei. Possim. Ait illi. Calicē qđ
meū bibetis. sedē autē ad dexteram meā et si
nistrā n̄ ē meū dare uob⁹. s̄ qđ paratū
ē a pat̄ mō. Et audientes. ex. indignati s̄
de duob⁹ frīb⁹. Iste autē uocauit eos ad se
dicēs. Scitis qđ p̄ncipes gentiū dñant
eor⁹. et qđ maiores s̄ potestate exerceēt
eos. Non ita erit int̄ uos. s̄ qđcūq; uolu
erit int̄ uos maior fieri. sit uir minim⁹.
et qđcūq; uoluit int̄ uos p̄m̄ ēē. sit uir ser
u⁹. sic filii hominis n̄ uenit ministrari s̄ mini
strare. et dare animā suā redemptionē p̄
multi. Et egredientib⁹ illi ab iericho. se
cuta ē eū turba multa. Et ecce duo cecī
sedentes sec⁹ uia. au dierūt qđ i. transiret.
et clamauit dicēs. Dñe. miserere nr̄i.
filii dā. Turba autē respēbat eos ut fac
erit. At illi mag⁹ clamabant dicētes. Dñe.
miserere nr̄i. f. dñe. Et stetit. i. et uocauit eos et

ait. Quid uultis ut faciā uob⁹. Dicit illi.
Dñe. ut ap̄iant ocli nr̄i. Misit autē illos
i. tenēs oculos eoz. et festin uiderūt. et
secuti s̄ eū. Et eū appropinquāte iero
solimis. et uenissent bethfage ad mo
tē oliueti. tē. i. misit duos discipulos di
ces. Ite in castellū qđ est uos ē. et statim
uenietis asinā alligatā et pullū eū ei. Sol
uite. et adducite mī. Si qđ uob⁹ aliqd dixerūt.
dicite qđ dñs hīs op̄ sit. et festi amittite
eos. Hoc autē totū factū ē. ut adimpler̄
qđ dictū ē p̄phetā dicētē. Dicite filie
syon. ecce rex tu uenit et mansuet⁹. et sedēs
sup asinā et pullū filii subugat⁹. Eum
tē autē discipuli fecerūt sic p̄cep̄ illi. Et
adduxerunt asinā et pullū. et imposuerunt
sup eū uestimenta. et eū desup sedē fecerunt.
Turba autē t̄ba. stuerūt uestimenta sua
in uia. alii autē cedebāt ramos de arbo
rib⁹. et sternerūt in uia. Turba autē qđ p̄ce
debat et qđ secūbant. clamabant dicēs.
Osanna filio dā. benedict⁹ qđ uenit in no
mīe dñi. osanna in altissimis. Et eū int̄
ierosolima. cōmota ē uniuersa ciui
tas. dicēs. Quid ē h̄. p̄phetā autē dicebat. Hic ē
i. p̄ph̄a a nazareth galilee. Et t̄runt
i. in templū dñi. et exciebat omēs uenden
tes et emētes in templo. et n̄rlas n̄mola
rios et cathedras uendentū columbā
rum. et dñe eis. Scriptū ē. dom⁹ m̄a dom⁹
ordinis. u. uos. aut. f. i. s. latini. Et accēserūt
ad eū ceci et claudi. i. tēplo. et lināuerūt.
Videntē autē p̄ncipe sacerdotū et s̄be mi
rabilia qđ fecit. et pueros clamantes int̄
p̄ tēplo. osanna filio dā. indignati s̄ di
xerūt ei. Audis qđ isti dicūt. Iste autē dixit

os. Vnq. Numq. legisti qd ex ore
infantium. 7. l. p. laude. Et relictus ut
abiret foras ex ciuitate i bethania. ibi
q. mansit. Mane aut reuertens in ciuitate
esuruit. Et uidet fici arborē unā secū
uā. uenit ad eā. 7 nich. inuenit i ea. n.
folia tantū. Et ait illi. Numq. ex te
fructus nascat in sempiternū. 7 arefacta
ē otinuo ficulnea. Et uidentes discipuli
mirati s. dicētes. Quomō otinuo aru
it. Respondens aut ille. ait ei. Amē
uob. qd si firmitas fide. 7 n. hesitauitis
n. totū de ficulnea facietis. 7 si monta
huic dixit tolle 7 iacta te in mare.
fiet. Et quicūq. peneritis morōne
edemēs. accipietis. Et cū uenisset in
tēplū. accesserūt ad eū docēte pnci
pes sacerdotū 7 seniores pph. dicentes.
In q. potestate hec facis. Et qui est
q. dedit t. hanc potestatem. Respo
dens. i. dixit ei. Interrogabo uos 7 ego
unū sermonē. Quē si dixeritis michi.
7 ego dicā uob in q. potestate h. faciā.
Baptismū iohis unū erit. Et cēlo an
ex hominib. At illi cogitabant int.
se dicentes. Si dixim. ē cēlo. dicēs nob.
q. n. n. credidisti illi. si aut diximus
ex hominib. timem. rēbam. Unū. q.
hinc iohim sic ppham. Et respon
dentes ihu dixerūt. Nescim. Ait ut
7 ipse. Nec ego dico uob in q. potesta
te hec faciā. Quid aut uob uidet. Ho
mo q. dā habebat duos filios. 7 acce
dit ad p. mū dixit fili. uide hodie
opare in uinea mea. Ille autē
respondens ait. Nolo. Postea autē

penitentia morabitur. Accedens aut ad
altum. dixit similiter. At ille respondens
ait. Ego dñe. 7 n. iuro. Et ex duob. fecit
uoluntatem patris. Dicunt ei. Primus
dixit illi. Amē dico uob. quia publica
ni 7 meretrices pcedunt uos in reg
no dei. Venit enim ad uos iohs
in uia iusticie. 7 non credidistis
ei. publicam autē & meretrices
crediderunt ei. Vos autē uiden
tes. nec penitentiam habuistis
postea. ut crederetis ei. Aliam
parabolam audite. Homo erat
paterfamilias qui plantauit vi
neam. & sepem circumdedit ei.
& fodit in ea toreular. 7 edificauit
turrim. & locauit eam agricolis.
& peregre profectus est. Cum
autem tempus fructuum app
pinquasset. misit seruos suos ad
agricolas ut acciperēt fructum
eius. Et agricolę apprehensēs
seruos eius. alium occiderunt.
alium occiderunt. alium uero
lapidauerunt. Iterum misit ali
os seruos plures prioribus. Et
fecerunt illis similitudines. Hous
sine autem misit ad eos filium
suum dicens. Verebuntur
filium meum. Agricole autem
uidentes filium. dixerunt in
tra se. Hic est heres. Venite
occidamus eum. & habebimus he
reditatem eius. Et apprehensū
eum occiderunt extra uineam.
& occiderunt. Cū ergo uenerit

dominus uineas. quid faciet agric-
colis illis. Aunnt illi. Malos male
perdet. / uineam suam locabit
aliis agricolis. qui reddunt ei
fructum temporibus suis. Dicit
illis ihc. Numquam legistis in
scripturis. lapidem quem rep-
bauerunt edificantes hic factus
est in caput anguli. a domino
factum est istud. & est mirabile
in oculis nostris. Ideo dico uob.
quia auferetur a uobis regnum
dei. & dabitur genti facienti
fructus eius. Et qui ceciderit
super lapidem istum confringe-
tur. / super quem uero cecide-
rit conteret eum. Et cum au-
dissent principes sacerdotum
& pharisei parabolas eius. cog-
nouerunt quod de ipsis dice-
ret. Et querentes eum tenere
timuerunt turbas. quoniam
sicut prophetam eum habebat.
Et respondens ihc. dixit te-
rum in parabolis eis dicens.
Simile factum est regnum
celorum homini regi. qui fecit
nuptias filio suo. Et misit ser-
uos suos. uocare invitatos ad
nuptias. & nolebant uenire.
Iterum misit alios seruos dicens.
Dicite invitatis. Ecce prandium
meum parauit. thauri mei & al-
tilia mea occisa. & omnia parata.
uenite ad nuptias. Illi autem
neglexerunt. & abierunt alius

93
in uillam suam. alius uero ad ne-
gociationem suam. reliqui uero
tenuerunt seruos eius. & contu-
melia affectos occiderunt. Rex
autem cum audisset natus est. &
nullis exercitibus suis perdidit
homicidas illos. & ciuitatem il-
lorum succendit. Tunc ait seruus
suis. Nuptie quidem parate sunt.
sed qui invitati erant non fuerunt
digni. Ite ergo ad exitus uiarum.
& quoscumque inueneritis uocate
ad nuptias. Et egressi serui eius in
uias. congregauerunt omnes quos
inuenerunt malos & bonos. & imple-
te sunt nuptie discumbentium.
Intrauit autem rex ut uideret
discumbentes. & uidit ibi hominem
non uestitum ueste nuptiali. & ait
illi. Amice. quomodo huc intrasti.
non habens uestem nuptialem.
At ille obmutuit. Tunc dixit
rex ministris. Ligatis manibus
eius & pedibus. mittite eum
in tenebras exteriores. Ibi erit
fletus. & stridor dentium. Multi
enim sunt uocati. pauci uero
electi. Tunc abeuntes pharisei. con-
siliu inierunt ut caperent eum
in sermone. Et mittunt ei discipulos
suos cum herodiamis. dicentes. Ma-
gister. scimus quia uerax es. &
uiam dei in ueritate doces. & non
est tibi cura de aliquo. Non enim
respicis personam hominum. Dic
ergo nobis. quid tibi uidetur.

Licet census dari cesari an non.
Cognita autem ih̄e nequicia eorū.
ait. Quid me temptatis hypocrite.
Ostendite michi nummulum cen-
sus. At illi obtulerunt ei denarium.
Et ait illis ih̄e. Cuius est imago
hec et superscriptio. Dicunt ei.
cesaris. Tunc ait illis. Reddite
ergo que sunt cesaris cesari. &
que sunt dei deo. Et audientes mi-
rati sunt. Et relicto eo abierunt.
In illo die accesserunt ad eum sad-
ducci. qui dicunt non esse resur-
rectionem. & interrogauerunt eū
dicentes. Magister. moyses dixit.
Si quis mortuus fuerit non habet
filium. ut ducat frater eius uxorem
illius. & suscitet semen fratri suo.
Erant autem apud nos septem
fratres. & primus uxore ducta
defunctus est. Et non habens
filium. reliquit uxorem fratri
suo. Similiter secundus & tertius
usq; ad septimum. Nouisti
me autem omnium. & mulier
defuncta est. In resurrectione
ergo cuius erit septem uxores.
Omnes enim habuerunt eam. Re-
spondens autem ih̄e. ait illis. Er-
ratis. nescientes scripturas neq;
uirtutem dei. In resurrectione
enim neq; nubent neq; nubentur.
sed sunt sicut angeli dei in celo.
De resurrectione autem mortuorū.
non legistis quod dictum ē a dō di-
cente uob. ego sum d̄s abrahā. & d̄s

ysaac. & d̄s iacob. Non ē d̄s mortuorū.
si uiuentium. Et audientes turbe
mirabantur. In doctrina eius.
Pharisei autem audientes quod
silentium imposuisset sadduceis.
conuenerunt in unum. Et interro-
gauerunt eum unus ex eis legis doctō
temptans eum. Magister. quod
est mandatum magnum in lege.
Ait illi ih̄e. Diliges dominū deum
tuum ex toto corde tuo. & in tota
anima tua. & in tota mente tua.
Hoc est primum. & maximum
mandatum. Secundū autē simile
est huic. Diliges proximum tuum.
sicut te ipsum. In his duob; manda-
tis. uniuersa lex pendet & pro-
phete. Congregatis autem pha-
riseis. interrogauit eos ih̄e dicens.
Quid uobis uidetur de ap̄o.
Cuius filius est. Dicunt ei. dāuid.
Ait illis. Quomodo ergo dāuid
in spiritu uocat eum dominum
dicens. dixit dominus domino mō
sele a dextris meis donec ponam
municos tuos scabellum pedum
tuoꝝ. Si ergo dāuid uocat eum
dominum. quomodo filius ei est.
Et nemo poterat respondere ei
uerbum. neq; ausus fuit quisquam
ex illa die eorū amplius.

Explicit hystoria.

Incepit liber. iiii.

Et factum est cum consumassent ihu parabolas
 istas. usque sapientia hec & uirtutes. hoc differt
 inter synagogam que congregatio. & ecclesiam que
 conuocatio interpretatur. quod pecora & inanimata ^{que} con-
 gregari possunt. conuocari. nisi ratione uentura non
 possunt. ideoque recti noue grege populum. quasi rationa-
 bile. ad unitatem fidei conuocatum. ecclesiam nominare pla-
 cuit ecclesiasticis uiris. quam synagogam quasi inrationa-
 biliu congregacionem. Nonne hic est fabri fili. usque &
 scandalizabant in eo. Error iudeorum. saltem gentium.
 Neququam sine certa ^{causa} misterii. xpc in carne apparens. fa-
 bri fili appellari uoluit. Veraciter enim faber est pater
 eius. quia omnia que in celo & in terra sunt. fabricauit
 ex nichilo. & quia adhuc cotidie. uasa ure. in uasa
 fabricat miscet. Ihu autem dixit eis. Non est propheta sine
 honore. nisi in patria sua. Non solum ipse capit prophetiam
 rui. si helyas hieremias. & ceteri quique prophete. mino-
 res in propriis quam in exteris ciuitatibus habebant. quia
 prope modum naturale est ciues ciuib' inuidere. sic
 iudei non presentium opum. sed fragilitatem considerabant
 nature. Et non fecit ibi uirtutes multas propter in-
 credulitatem illorum. Solebat enim illis mira-
 cula diuinitatis sue ostendere. ne quo magis cerne-
 rent clarescere diuinitatis potentiam. eo magis
 despecta ueritate. dampnabiles fierent. **I**n illo

tempore. duduunt herodes tetrarcha. usq; uirtutes
opant in illo. Herodes bene sentiens de resurrectione
mortuorum. omnimodis pueris suis predicabat. quod sci i
maiori uirtute resurgerent. quia iohannem nulla
signa facientem. de mortuis resurrexisse putauit.
Iudei uero xpm non resurgere. si sublatum ad discipulis
crediderunt. qui iohannem ideo uirtutes facere dixit
quia a morte resurrexisse. et pmtiore animu genti
um ad fide alienigena ostendit. quia iudeorum. He
rodes enim tenuit iohannem. et cetera. Uet' ystoria nar
rat. philippum maioris herodis filium. sub quo xpc
fugit in egyptum. arethe filiam accepisse uxorem. si ex
ortis simulationis uir socerum et generum. necnon et in
ter frs. tulisse aretham. de philippo suam filiam. et dedis
se eam herodi quasi inimico philippi. ad augmentum
iniurie. Sed herodes a iohanne increpat' eo quod vi
uentis fratris uxorem acceperat. magis amans uxorem
quam preceptum dei. uolebat iohannem occidere. si timent
populum ab eo baptizatum. argumentum inuenit iura
menti. ut cogitatum scel' perficeret sic in sequentibus ma
nifestabit. Die inquit natalis herodis. saltant
filia herodiadis. usq; propter eos qui pariter
recumbebant. iussit dari. Duo tantum mortaliu.
herodes scilicet et pharao. leguntur celebrasse ^{convivio} nata
lem suum. si utiq; illud sedauit sanguine. et monet

95
nos magis diē mortis futurę timendo quā diē na-
tuitatis celebrare luxuriando. Nō pot̃ excusari hero-
des p̃p̃t homicidiū. quia adhuc iurauerat ut fut̃
occasione machinas p̃parare. Timebat enī herodias.
ut illicitę nuptię soluerent̃. p̃p̃t quod pre-
monebat filiam caput ei' postulare. ut linguā
habere in potestate. quā sciebat uelle phibere
incestū. Neq̃m enī herodes p̃huiusmodi peticiōe
cōtristat' ē. si mos est hystoricoꝝ ita res narrare. sic
tunc a p̃sentib' facte fuisse uidebant'. Simulabat
enī tristitiā in facie. cū leticiā habere in mente. Quia
sit quoq; ⁊ decollauit iohannē in carcere. usq; sep-
tulit illud mat' sue. Decollatio iohis significat in-
deos xpm qui caput ē p̃pharū. p̃didisse. Minuit ē
iohs caput. exaltat' est xpc ī cruce. q̃a xpm opor-
tebat crescere. iohannē aut̃ minui. Et accedentes
discipuli. usq; uenerunt ⁊ nuntiauerūt ihesu. Isti u'
qui sepeli-erunt ⁊ nuntiauerūt. illos significare ui-
dent'. qui lege sibi carnalit' extincta. ad grām sal-
uatoris transeunt. quia sepultura iohannis aboli-
onē significat. legis. Quod cū audisse ihc. ^{secessit} usq;
in locū desertū secessit. nō timore mortis. si parcen-
do inimicis. ne homicidiū homicidio iungerent.
Alii. Truncato capite iohis. idest p̃dito apud
iudeos oraculo p̃phetię. xpc secessit in desertum

exclis. que ante uirū nō habuit. Et cū audissent
turbe. secute sunt eū pedestres de ciuitatib; Iprio
cū labore. secute sunt tbe gentiū de p̄stis errantib;
ad fidē xp̄i cōuerse. Et exiens uidit turbā multā.
usq; & curauit languidos eorū. ut plena fides statim p̄
miū consequerēt. Egress⁹ ḡ ihs significat quod tbe
uoluntatē habuerunt eundi. nō uires pueniendi. i
idō egredit⁹ ut misereat. Vesp̄e autē facto. accesse
runt discipuli dicentes. usq; emant sibi escas. In illa ves
pe quando uer⁹ sol appinq̄te fine sc̄li occubuit.
significat quod iudei murmurabant aduers⁹ gentes
quod magis apti essent querere sibi escas in cōuenti
culis hereticorū. quā diuinorū uti pastione librorū. Je
s⁹ autē dixit eis. Nō habent necesse ire. date illis. uos
manducare. Id fractionē panis eos puocat. ut illis
se nō habere testantib⁹ exhibitio signi manifestior
fieret. simul & insinuans. ieiuna cōcorda n̄ra cotidie
p̄ eos pascenda. quorū sunt exemplis uel litteris ad
amanda celestia suscitata. Si quē autē mouet qd
iōh̄s dicit dñm temptare philippū. unde esce possent
turbe dari. & ceteri euāgeliste nar. rauerunt dis
cipulos dñō dixisse dimittere tbas. & ret. quib⁹ ille
scdm matheū respondit. nō ha bent necesse
ire. intelligit⁹ p̄ hec uerba dñoi multitudinem
in spexisse. & philippo dixisse qd iōh̄s cōmemorat.

96

deinde quod iohs aphibppo. hoc marc' ad discipulis res
ponsum commemorat. uolens intelligi hoc ex ore ceterorum
respondisse philippum. Responderunt ei. Non habemus
hic. nisi quinque panes. & duos pisces. ¶ quinque panes.
quinque sunt libri legis moysi. designati. p duos pisces.
pphetie & psalmodie. ¶ hanc triplicem distinctionem uetus
instrumenti. docem dicente scripta. quia oportet imple
ri omnia que scripta sunt in lege moysi & pphetis. & psal
mis de me. Qui ait eis. Afferte mihi illos huc. Audi mar
cion. audi manichee. uide afferi. ut illa scilicet. atque
multiplicet. in que spant oculi omnium. qui omne animal
imple benedictione. *escam tribuit omnibus.* Et cum uis
sisset *terram discumbere super seculum.* Discumbere est. flores
& uoluptates huius seculi. & uellebras carnis. mentis despec
tu calcare. siue secundum alium euangelista super terram quinquagenos
& centenos. quia per penitentiam quinquagenarium. ad per
fectionem centenarium ascendit. *Diuisi discubuit.* diuersi
sunt *ecclesiarum conuentus.* Acceptis quinque panibus. et
duobus piscibus. accepit in manus. quia omnia opere ipse
compleuit. Aspiciens in celum. quia inde nos auxilium
spare docuit. Benedixit ac fregit. quid haberent
lex & pphetie *scitatis.* ostendit. Et dedit discipulis
suis. panes. usque & saturati sunt. quia uidelicet
sacramenta uetus testamenti. sua distributione. ^{dis} primum per
dicatores sancti euangelii. patefecit. deinde illi omnium

gentiū t̄bis. sp̄at̄ alimonie refectionē p̄buerunt.
 Et tulerunt reliquias duodecī cophinos. plenos
 fragm̄torū. Duodecī cophini. duodecī apli sunt. q̄
 in se sac̄m̄ta collegerunt. quia que aridib' intelli
 gi nequeūt. ap̄fectis inquirenda sunt. Mandu
 cantū aut̄ ^{sunt} nūmer'. quinq; milia uiroz. exceptis
 mulierib; 7 paruulis. Necdū ista multitudo ad sep
 tenariū puenit nūmerū. quē quatuor milia co
 medunt. Quinq; milia significant eos. qui in seculari
 habiti positi. extiorib' que possident. bene
 nouerunt uti. Quatuor milia septē panib' pasti.
 sublimes sunt. sp̄ali int' gr̄a eruditi. mulieres aut̄
 7 paruuli. sexus fragilis. q̄m̄ hūc nūmero adhuc
 indigni sunt. & etas minor intelligit̄. Et statū uis
 sit disciplos suos. usq; donec dimittere t̄bas. Qre
 coegerit disciplos ascendere nauē. 7 ipse mox di
 misso ip̄lo "solus abierit in montē oratur". ioh̄s ma
 nifestat 7 dic. eū fugere ne regē facerent. Vbi
 docem̄. ut ī bonis que fatim'. humani fauoris re
 tributionē uitemus. Marc' dic. quod dñs coege
 rit disciplos suos ascendē nauē 7 p̄cedē se trās
 fretū. ad bethsaidā. que ē in galylea ciuitas. an
 dree 7 petri. Qd̄ q̄d lucas dic. quia "secessit ih̄c
 in locū desertū. [†] Potest intelligi ni fallor. cum
 nō dic que est bethsaida. s; qui ē. quod ipsa nō

4ⁱ q̄ ē bethsaida. et ret.

97
intellig
uoluerit ciuitatē, si desertū locū ad eī confinia pti
nentē. Et dimissa turba: ascendit in montē sol' ora
re. docens nos atreus p'gredi. 7 ad uerticē curre sub
limioris ascendē. Vesp'e aut' facto: usq; erat aut'
illis uent' contr'. Labor hic adūsantis isti' scil' labo
rē. 7 fiat' immundoz spūū significat his qui ad ce
lestis patē litus puenire conant'. Quarta aut' vigi
lia noctis: uenit ad eos ambulans sup mare. Ulti
ma uigilia ostendit quod his diuina pietas p'be
auxiliū. qui i' p'ssuris humanā fragilitatē. 7 pv
sillanimitatē virū suarū considerant. Et iuden
tes eū. usq; quia fantasma est. O marcion 7 manu
chee. si dñs nō ē natus de uirgine. si in fantasma
te uis'. quom' nunc apli timent. ne fantasma vi
deant. Et p'timore clamauerūt. Confus' clamor.
7 incerta uox. magni timoris indicū est. si iuxta
psalmistā. p'pe est dñs omnib' inuocantib' eū in
ueritate. Et dix' eis. habete fidutiā. Ego sum no
lite timere. Quod p'mū ūsabat' in causa. hoc cu
rat dicens. habete fidutiā. 7 quod sequit' ego sū
nec subiungit quis sit. fecit. ut ex nota uoce
eū intelligerent. siue ut eū ipsū esse repeterent
quē loqutū ad moysen nouerant. hec dices filius
isrl'. qui est misit me ad uos. Respondens autē
petr' dix'. usq; ueni. In omib' nāq; locis ardentissime
fidei

petr^o inuenit. & eodē ardore fidei solidant^r ^{hic q̄si} mani
feste dic. tu p̄cipet^{subito} & solidant^r aque. ac sic fiet
corp^o leue. quod p̄ se ipsū est graue. Et descendit
petr^o ut ueniret ad ihm. Qui dicunt nō ueram
carne^m xpi ambulasse sup aquas. dicant quom̄
ambulauerit petr^o. quē uerū hominē nō negabūt.
videns ū uentū ualidū timuit. usq; saluum me
fac. Relinquit^r mergi. ut fides augeat^r. & intel
ligat se nō facilitate postulationis. s; potentia
di conseruatū. Et continuo extendens manū usq;
modice fidei. Quē alibi negantē respexit. hic
ei manū porrexit ne in profundū mergeret^r.
Si beat^o petr^o quē ardentissimā fidē habere
diximus. talit^r rephendit^r. quid nob̄ dicendū
est. qui hui^o modice fidei. nec minimā habeo^r
porciunculā. Mystice ū petr^o. eccliam signifi
cat. ad celestē patriā tendentē. & huius secu
li fluct^u recto fidei uestigio. & bonorū opum
studio caleantē. Quod aut^m fidei a tenore
paululū reflectit. & in tempestate territ^us
fluctib^{us} cepit mergi. infirmiores in ecclia.
quos turbo temptationū terret. expimit.
Quos ne funditus mergantur. diuine p
tectionis dextera. extrahit. Et cum

98
ascendisse in nauiculā: cessauit uentus. In quodcūq;
enī cor dī p grām sui amoris uenerit. mox uniu
sa mundi uicioꝝ & spiritūū malignoꝝ p̄lia
comp̄ssa quiescunt. Et cū transiretassent: uenerūt
in t̄ram genesar. Terra genesar dicit̄. eo quod sit
iuxta stagnū genesaret quēadmodū dicit̄ thýberi
adis. ap̄xima ciuitate. que olim ceneræ uocabatur.
s ab herode thetrarta restaurata in honore thýbe
rū cesaris. thýberias: est appellata. Int̄p̄tat̄ ḡ
genesar ort̄ p̄ncipiū. Tunc enī nob̄ plena retribuet̄
tranquillitas. quando nob̄ p̄xp̄m paradisi restituēt
hereditas. ac p̄m̄q; stole reddet̄ iocunditas. Et cū
cognouissent eū viri loci illi. usq; & quicūq; t̄rige
runt eū: salui facti sunt. In hoc facto. firmā fides
gentiū designat̄. qui p̄sentū salute nō contenti.
p̄ circuitū uariis errorib; deceptos. inuitat̄ ad ue
rū medicū ut currant. Fimbriā minimū mandatū
intellige. quod transgredi nō lice. uel assūptionē
carnis. p̄ quā uenimus ad ūbū dī. Nā dī dixit.
honora patrē tuū & matrē tuā. & qui maledixe
rit patri uel mat̄. & rel. honor in uite necessa
riis ministrandis. & maledictio in detrahendis insi
nuatur. Hanc legē. scribe & pharisei subuertentes
docuerunt pessimos filios dicere parentib;. minus
quod ex me est t̄ p̄derit. ut illi timentes accipe

quod dō uiderunt mancipatū. magis uellent inopē
ducere uitā. quā de consecratis comedē. hypochrites.
bene de uob pphāuit ysaias dicens. Nō quod bonus
esse sermo de malitia eorū pphātus. si quia bene cō
ueniebat morib' eorū. Labiis eū honorabant ubi dice
bant. magister scimus quia uerax es. ⁊ ret. si cor eorū
longe fuit ab eo. ubi uoluerunt eū cape in sermone
testante luca qui ait. quando dicebant licet censū da
re cesari annon. Nō quod intrat ī os coinquinat ho
minē. si quod pcedit ex ore. Cybi qui ī lege phibiti
sunt. ⁊ quib' gentes utunt'. iudei cōmunes nomināt.
⁊ comedentē coinquinatē putant. si saluatore omīa
munda ēē ostendit. que cū munda pcpunt' cōsci
entia. S; si hec se ita habent. quom' potest stare qd
paul' ait. nō potestis calicē dñi bibere ⁊ calicē demo
nior'. Sciendū g. quod ipsi cybi ⁊ dī creatura. p se
quidē munda sunt. si ydolorū ⁊ demoniorū inuocatio.
facit ea immunda. Dicunt ei discipuli. Scis quia audi
to hoc ^{uob'} pharisei scandalizati sunt. Scis quia ī isto
sermone omīs supstitutio obseruationū iudaicarū des
truit'. quia ī sumēdis abhominandisq; cybis. religioē
suā sitā arbitrantur. Omīs plantatio quā nō plantauit
pat' me^{⁹ celesti} eradicabit'. Si ita ē. quid est quod paulus
ait. ego plantauī apollo rigauit. ⁊ cēta. S; soluitur
questio in eo quod d. ē. dñs aut' incrementū dedit. Dñs

plantat. nemo potest eradicare. illā plantationē
nisi ille tribuerit assensum. Unde in esaya dicit. Ego
uos plantavi vineā electā. quom̄ conuersi estis in
amaritudinē utris alienę. **S**inite illos. usq; ambo
in foueā cadunt. Phariseos p̄cipit dimittere arbitrio
suo. sic apl̄s dic. hereticū hominē p̄ p̄mā & sectām cor
ruptionē. deuita. **O**ertio ceci cecorū duces dicunt. qui
nō solū sibi ne i laqueū incidant p̄spiciunt. s; etiā
obsequentes in p̄cipitiū mortis. secū trahunt. Ad
huc & uos sine intellectu estis. **C**orripiunt apl̄s ado
mino. quod in re manifesta. mysticū querunt itel
lectū. **Q**ue aut p̄cedunt de ore. de corde exeunt.
et ret. **E**rgo anime p̄ncipale. nō iuxta platonē in
cerebro est. s; iuxta xpm in corde. unde diabolus
aditox cogitationū malarū. et incensor nō auctor.
esse potest. **N**ō enī scit occulta cordis rimari. s; ex
corporis habitu quid uersamus intrinsecus estimare. et
cū quēlibet alicui uitio intentū uidet. hunc illicet
et seducere festinat. **E**t egressus inde ^{hic} secessit in par
tes tyri et sydonis. hic deniq; calumpniatorū dere
lictis. in partes gentiū exieratū est secessus. **E**t ecce
mulier chananea. usq; miserē mei dñs fili dauid.
hec mulier eccliam designat. de prisco uane conu
sationis habitaculo. ad dñm uenientē. **F**ilia mea ma
le a demonio uexat. ecclia scilicet iam credens pro

pplis suis. ut & ipsi ab errore saluentur. diuine suppli-
cat pietati. Itē hec filia. anima quelibet in ecclesia.
est. malignorū spūū deceptionib; mancipata. p qua
mat ecclesia sollicita. dñm intpellat. ut dñ ipsa. stu-
diū nō ualeat. ille eā interi⁹ ad agnitionē uere lucis
inspirando excitet. Tropologicē ū filia ademonio vex-
ata. cuiuslibet est conscientia. sordib; uiciorū pollui-
ta. cui emendationē apio dñō & conditorē cōtinuis
debet flagitare lamentis. Qui nō respondit ei ūbō.
Noluit respondere. ne contrari⁹ sue sententię. vide-
retur qua dixit. inuicē gentiū ne abieritis. & ppter hoc
calumpniatorib; occasionē dare. Mystice autē dñs.
si ecclesię pme lacrimę nō impetrent postulata. obsti-
nato est clamore frequentandus. & scōr ei sunt ap-
petenda suffragia. ut ipsi dñō supplicent p audi-
enda ecclesia. sicq; fit. ut si mentē ab intentione nō
mutauerit. nequā fructu petitionis fraudetur. Di-
mitte eā. quia clamat post nos. Hoc fatiebant dis-
cipuli. ignorantes misteria dñi. siue p syrophe-
nissa. cōmoti misericordia. uel importunitati ei⁹ care-
re cupientes. ne quasi medicū inclementē crebrius
inclamaret. Quod autē marcū istā mulierē dicē
ad dñm in domū uenisse. & mathe⁹ quasi p ambulā-
tē clamare. ita ē intelligendū. quod p̄mū uene-
rit mulier ad ihm ubi erat in domo. si ibi respō-

106
so nō impetrato. egredientē sit secuta. donec audi
re meruit? quod sequit. Nō sum miss? n̄ ad oues
que pierunt domus isrl. Nō quod ⁊ ad gentes mis
sus nō sit. s; quō p̄mū ad isrl miss? sit. ut illis nō
recipientib? euāgeliū. iusta fieret ad gentes? t̄nsmigra
tiō ei. Nō est bonū sumere panē filior. usq; dñor su
or. **M**irā sub p̄sona mulieris chananidis ecclie fides
p̄dicat. ⁊ patientia ⁊ humilitas cōmendat. Fides q̄
credidit saluari posse? filiā suā. Patientia. qua to
ciens. contēpta p̄seuerat in p̄cib?. Humilitas. qua
se nō canib? s; catellis cōparat. Mensa quoq; est sac
scripta. de qua catuli nō crustas de pane pueror
edunt? s; micas. quia conuēsi ad fidē qui erant in
gentib; despecti nō lūte sup̄stitē in scripturis. s; sp̄a
lē sensū. quo p̄ficere possint? inquirunt. ⁊ hoc
sub mensa dñor. dū uerbis sacri eloquiū humili
subditi. cuncta sui cordis ⁊ corporis officia. ad impleda
diuina p̄cepta? supponunt. **M**ulier magna est
fides tua. ⁊ ret. In hac muliere fides laudat gen
tiū. que mox ad p̄dicationē aptor. p̄fectā sibi
suisq; obtinuit salutē. Et sanata ē filia ei? ex il
la hora. Ip̄t humilē. fidelēq; sermonē. matris?
demoniū deseruit filiā. Vbi dat̄ intelligi. quod
p̄ confessionē ⁊ fidē parentū. in baptismo adia
bolo? liberant̄ paruuli. qui nec p̄ se. aliquid

27
"sape possunt boni aut mali. Et cū transisset inde
ihc: vñit secus mare galilee. et ascendit in montē. et
sedebat ibi. id est pacta dispensatione salutis gentiū.
p̄ p̄dicatores: iudeā reuertet̄. Ascendit in montē p̄
uocans nos ad celestia. Sedebatq; ibi. monstrans in
celestib; requiē esse querendā. Et accesserunt t̄be
multe. habentes secū mutos. et ret̄. Sedente ḡ dño ī
monte. hoc est in arce celoz ḡlose regnante. t̄be
fidelū deuota ad eū mente accedunt. et ducunt
secū mutos uerbo confessionis. cecos errore infideli
tatis. surdos p̄lator p̄ceptis inobedientes. claudos ī
ī opib; p̄uis debiles peccatoz sarcina. Quos om̄s
docum̄tis euāgelicis. ad pedes ihu picunt. quia eos
curandos. humanitati ei submittunt. Ihc aut̄ cōuo
cat̄ discipulis^{suū} ait. Misereor turbe. usq; ne defi
ciant in uia. hic affectus et compassio humane
fragilitatis exp̄mit̄. et exemplū magistris p̄betur
consilia cū discipulis cōmunicanda. Turbā ū triduo
illū sustinentē. id est infide scē inuitatis. siue ante
legē. siue sub lege. sub grā secū p̄seuerantē. dñs
nō uult ieiunā dimittere passionē sacre ammo
nitionis. ne lascescens in hui' uite tinere. adopta
tā mansionē nō pueniat. At illi dixerunt. Sep
tē. et paucos pisciculos. In septē panib; noui testa
m̄ti scriptura designat̄. in qua p̄ grām scī sp̄c

101
mentū epulas: inuenim'. in pisciculis ū scōs accipi
mus illi' temporis. p quos eadē scriptura condita ē.
Et pceptū tbe: discumbere sup trā. In refectōe
qñq; panū sup fenū tba discubuit. hic ū sup trā.
quia in lege iubem' carnis desidia calcare & inimic
eos comp'mere. in nouo testamto trā & ipsas facul
tates temporales relinquere; & etiā ipsos inimicos
diligere. Et accipiens ihc septē panes & pisces &
ret. Et fractionē panū. ap'ationē significat sacmtoꝝ.
quib' p ap'loy distributionē: mundus erat nutri
end'. Qd aut grās egit. gaudiū suū ostendit de
salute generis humani. & nos ad agendas dō grās
in omib; informauit. Et comedunt omīs. & sata
ti sunt. Saturant'. qui int'ne dulcedinis pastū. in
uentrē memorię: cōmendant. Et quod sup'fuit
de fragmētis: tulerunt septē sportas plenās. Spor
ta que contexūt ex uinco & palma. significat
scōs & pfectos quosq; in ecclia. qui uiriditate fidi
& altitudine spei. celestiuū p'mior'. capaces sunt.
ad accipienda queq; altiora p'cepta. & consilia q'
generalē populi dī cōiūsiōne mētis atq; o pe
ris sublimitate transcendunt. Erant aut qui
manducauerunt quasi quatuor milia hominū.
ext' mulieres & paruulos. Bene aut quatuor
milia fuisse legunt'. ut ipso numero eos docere

aplicis et euglicis pastos esse cibariis. siue quatuor
uirtutib' reſertos. prudentia ſcilicet in qua cogni
cio fit reru appetendaru & fugiendaru. Temperantia
in qua eſt refrenatio trene cupiditatis. Fortitudine
in qua eſt animi firmitas aduſ' temporales moleſti
as. Iuſtitia. que p ceteras omſ diffunditur: dilectio
ne di & pximi. In mulierib' & paruulis. infirmos &
ad ſeducendu faciles: intelligim'. Et diſmiſſa tba.
aſcendit in nauicula & uenit in fines magedan.
hunc locu licet omarcus dalmanutha nominauerit.
tam no eſt dubitandu. ſub duob' uocabul' unu ee.
Intpretat' aut mageda poma ei ſiue nuntia. ſignu
ficans hortu de quo dicit'. hortu conclud' ſoror
mea ſponſa ~~mea~~ ubi uirtutu poma gignunt. & a
custodib' muroz ^{tota} die & nocte ^{ex laude} nom dñi adnuntiat.
Et acceſſerunt ad eu phariſei. uſq; ut ſignu de ce
lo eis oſtenderet. id eſt poſt pdictas refectiones. man
na de celo. utiq; miſſo. in exemplo moyſi. uoluerit
multo ^{tepe} refici. At ille reſpondens ait. facto ueſpe.
uſq; ſigna aut temporu ſerre no poteſtis. Ex ele
mentis eni. poſſunt pluuii. ſereniq; dies pnoſci.
ſi legis doctores ſaluatoris aduentu intelligere ex
uaticinio ppharu. Spalt' aut facto ueſpe dictuſ
ſerenu erit. rubicundu eſt eni celu. ſignificat qd
p ſanguine paſſionis xpi in pmo aduentu in

dulgentia dat peccator. Et mane hodie tempestas
rutilat enī triste celū. significat quod ī scđo ad
uentu igne pcedente uentur est. Et relictis illis abiit.
Recte abisse dicit relictis adultis. quia iuxta aplm q
societas luci ad tenebras. Et cū uenissent discipuli ei
transfretū. obliti sunt panes accipe. hec obliuio iudici
um est. quod apli minī carnīs curā habebant. dñm
panē uitę secū habentes. quo reficiebant ī corde.
Qui dicit illi. Intuemini. & caute a fermento phariseorū
Marcus hoc loco subiungit. et fermento herodis. fermentū
phariseorū est legē ubi pdicare et factis impugnare.
fermentū ū herodis est adultū homicidiū. et quod est
origo scelerū. hoc est odiū. ac persecutio in xpm et p
cursorē ei. pconēq; pmiū regni celestis. et scōs eius.
Tūc uenit ihc in partes cesaree philippi. Hec ciui
tas aphilippo tetrarcha restaurata in honorē thibe
riū cesaris. sic appellata est. nunc ū panes dicit. &
est sita in puintia phenicis. ad radices lybani. ubi
duo fontes ior & dan. oruunt. Tunc introgabat dis
ciplos suos dicens. Quē dicunt homines esse. filiū
hominis. Pulchre introgat. nō quē me. si filium
hominis esse dicunt. quia qui de filio hominis lo
quit homines sunt. qui ū de diuinitate intelligit.
dū appellant. Vos autē quē me esse dicis. Hō
quasi nesciens de se sententiā discipulor. et

ex tunc interrogat. si ut confessione fidei illos digna
mercede remuneret. Respondens petrus dixit. Tu es christus
filius dei uiui. Quui dominum appellat ad distinctionem
falsorum deorum. de quibus canum os habent et non loquuntur.
oculos habent et ret. Beat' es symon bariona. Bario
na syriace. latine dicitur filius columbe. hic simplicitas pe
trus ostendit. qui filius spiritualis gratie appellatur. Quia caro &
sanguis non reuelauit tibi. hoc est sapientia carnali
hominis inflati. columbine simplicitatis nesci. id
est quia a sapientia spiritus omnimodis auersi. Et ego dico tibi.
quia tu es petrus. et super hanc petram edificabo eccle
siam meam. Metaphorice ei dicitur super hanc petram. id est
saluatorem quem confessus es. radicabitur ecclesia. qui fi
deli confessori sui nominis. participium donauit. Et
portae inferi non preualebunt aduersus eum. Portas inferi
heredica preuitate nominat. siue uicia & peccata.
unde mors ad animam uenit. ut certe hereticorum doc
trinas. per quas illecti homines ducuntur ad tartarum. Et
tibi dabo. clauis regni celorum. id est discernendi scien
tia potentiaque qua dignos debeas in regnum recipe
& indignos a regno secludere. Et quod cuique ligaueris
super terram. et ret. Hec potestas sine dubio datur
cunctis apostolis. quibus ab eo post resurrectionem
dicitur generaliter. accipite spiritum sanctum. & ret. necnon
episcopis et presbiteris. & omni ecclesie idem offi

et manifestare et uulgare

cui committitur. quiauis quidam eorum non recte intelligen-
tes. arbitrentur se posse dampnare innocuos. & absolue-
reos. quod nequam possunt. si temptantes semet ipsos co-
cessa potestate perire. Et. & precepit ihu discipulis suis.
ut nemini dicerent. quia ipse esse xpc. Causas autem tunc
prohibite predicationis exponit cum subiungit. Exinde cepit
ihu ostendere discipulis suis. usque ad die tertia resurgere.
Est autem sensus. Tunc me predicantem cum ista fuero pa-
sus. quia nunc non potest xpm publice pre-
dicare. quem post paululum uisuri sunt flagellatum &
crucifixum. Et assumens eum petrus cepit increpare illum
dicens. Absit a te domine. non erit tibi hoc. siue ut melius ha-
betur in greco. propitius esto tibi domine. non erit istud. Secus uero
namque assumpsit eum. ne presentibus discipulis uideretur argu-
ere magistrum. & cepit increpare amantis affectu. &
quasi diceret. hoc non recipiunt aures meae. nec fieri
potest. ut sis filius dei occidendus. Qui conuersus petro
dixit. Mada post me? sathanas. Sathanas quippe im-
petrat aduersarius. siue contrarius. quia contraria in-
quit loqueris? uoluntati mee. Sathanas appellaris.
si sequere me. conuincendo uoluntatem tuam iuxta
uoluntatem meam. Scandalum est mihi. quia non sapies ea
que dei sunt? si que hominum. Meae enim uolunta-
tis est & patris in cuius ueni facere uoluntatem.
ut per salutem nunc non moriar. tu autem uoluntatem
tuam

4 hortat^{ur} eos si

mul om̃s ad sequendū suū

desiderans. nō uis granū tritici cadere in t̃rā. ut mul
tos fructus afferat. Tunc dixit illis ihc discipulis suis.
Si quis uult p̃ me uenire. Reuelato sue passionis
misterio. passionis exē on plū pmittens in futuro
salutē animarū. Abnegat semet ipsū. Tunc enī nos ab
negam^{us}. dū uitam^{us} quod p ueritatē sum^{us}. 7 ad hoc ni
timur quo p nouitatē uocam^{ur}. Et tollat crucē suā &
sequatur me. At ē euāgelista dic. cotidie
crucē esse portandā. quia duob^{us} uidelicet
modis crux tollit^{ur}. cū aut p abstinentiā corp^{is} afficit^{ur}.
aut p compassionē primum affligit^{ur} anim^{us}? ut ap^{osto}l^{us}. Cas
tigo corp^{is} meū. 7 ret. Et itē. Quis infirmat^{ur}. 7 ego nō
m̃ior^{or}? Qui enī uoluerit animā suā saluā facere?
usq; inueniet eā. ecclia uidelicet. aliud habet temp^{us}
psecutionis. aliud pacis. In tempore psecutionis. po
nenda est anima. in tempore pacis frangenda sūt
desidia t̃rena. 7 idō ^{felices} qui odunt custodiendo. ne p
dant amando. Quid enī p̃dit homini. si unūsu
mundū. 7 ret. usq; detrīntū patiat^{ur}. quia ni
hil pdest tempore pacis lucrificare caduca.
si p dant^{ur} ēt̃na. Subiungit. Aut quā dabit homo
cōmutationē p animā suā? Isit dabit egypt^{us}.
ethyopia. p humana ū anima hoc solū quod psal
mista canit. quid retribuā m̃. dñō. p om̃ib^{us}
que retribuit m̃. Calicē s̃ccleie 7 accipia. 7 ret

filii^{en} hominis uentur^{us} ē in glā patris. usq; cū anglis suis.
Post trōrē. leta subiungit. quasi dicere. Times mor-
tē. si audi glām triumphantis. Uerteris cruce. aus-
cultā angloz ministeria. quia qui minor est pa-
tre in homine. equalis est in maiestate. Am dico
uob. sunt quidā de hic stantib. usq; uenientē in
regno. Regnū di hoc loco p̄sens ecclia uocat. r̄m mul-
los ex discipulis p̄mittebat eo usq; uicturos ī corpore.
donec cōspicerent eccliam di cont^{ra} hui^{us} mundi
glām erectā. ueniente filio hominis in regno suo.
hoc est potestate extendente. Quod si regnū di
hoc loco celestē beatitudinē uelim^{us} accipe. 7 hoc
quidā de adstantib^{us} uiderunt in monte. Et post
dies sex. assumpsit ihc petrū & iohannē. 7 iaco-
bū. usq; in montē excelsū seorsū. Querit^{ur} cur oia
thē 7 marc^{us}. post dies^{sex} ihm assumpsisse secū disci-
pulos testent^{ur}. lucas ū dicat post dies fere octo.
si facilis est responsio. quia hio medii dies ponun-
t^{ur}. ibi p̄m^{us}. quo dñs hec p̄misit. & extremus q̄
sua p̄missa compleuit addit. Et ī ratione
mistica illic post sex mundi etates sc̄is ab omī
labore quiescendū. hic ū tempore octauo de-
signat esse resurgendū. Tres solūmodo ducit
secū. uel quia multi vocati. pauci electi. vel
quia hū qui nunc scē trinitatis fide sunt.

imbuti. incorrupta mente diuina uisā seruauit
tunc ei etna uisione merebunt letari. Bene etiā ad
didit seorsū. quia tunc iusti apūs separant. quoz
nunc uiciūs premunt. licet fidei intentione ^{dis}iuncti
sint. Et transfiguratus est ante eos. nō substantiam
vere carnis amittendo. s; glām futurę resurrectio
nis sue uel nūq̃. ostendendo. quia qualis tunc apli
apparuit. talis post iudiciū omib' electis appare
bit. In ipso aut iudicandi tempore. bonus y mal
i forma serui uidebit. ut ipsū iudicē esse intel
ligere ualeant pueri quē antea respuebant.
Et resplendunt fates ei. sic sol. uestimēta aut ei
facta sunt alba sicut nix. Nā quia sole nichil cla
rius nouimus uidere. ideo nō solū dñi. s; e scōz
glā in resurrectione. solis aspectui cōparat.
Vestimēta aut dñi. scī ei accipiunt. qui ante as
censū montis. despecti ēē uidebantur. quia iux
ta aplm nondū apparuit quid erunt. Et oīar
ē dñe candida esse ut nix. qualia fullo n̄ pot
facere sup trā. idest saluator n̄ uult i trā
dare fidelib' suis claritatē. que eis manet
cōseruata in celis. seu doctor fidelis animarū.
vel eximius sui corporis mundator. tantā mun
ditiā asferre neq̃q̃ potest. q̃ntā dñs q̃ ecclia
suā purgat ab omī inquinamēto carnis y sp̃s.

105
Et ecce apparuit eis moyses et helyas: cum eo loquen-
tes. Lucas hoc loco, manifestius scribit dicens. Erant
autem inquit moyses. et helyas uisi in maiestate. &
dicebant excessum eius. Moyses & helyas. oracula prophetarum
legis designant. que in domino completa. et non
doctis quibusque patent. et in futuro electis mani-
festi patebunt. In moyse quidem qui mortuus ac
sepultus est. huius qui ante diem iudicii. a morte sunt
resuscitandi. et in helya qui necdum mortuus est. huius
qui in aduentu iudicis uiui sunt inueniendi
in carne designantur. Qui utriusque simul obuiam domino.
in aera rapiuntur. et ad uitam eternam deducuntur. Dic eipe-
trus. Domine. bonum est nos hic esse. et cetera. Et quidem
ut alii euangelista testatur. beatus petrus nesciebat quid
dixit. dum sibi in terra posito. celestia promissa dari spe-
rauit. ^{duo} in celesti conuersatione tabernacula figenda
putauit. cuius quasi ministri ^{fuerunt} si nouerat quid ^{aut} cum
dixit. Domine bonum est nos hic esse. quia reuera summum
hominis bonum est intrare in gaudium domini sui. et huic
contemplando in eternum assistere. Adhuc eo loquente
ecce nubes lucida obumbravit eos. ut inde discat
qui materiale tabernaculum quesierunt in resurrec-
tione. non tegmine domorum. si spiritus sancti gloria. sanctos esse
pregendos. Et ecce uox de nube dicens. hic est
filius meus. et reus. Notandum. quod sicut

mysteriū trinitatis dño in yordane baptizato.
declarat. ita in monte clarificato. quia quē in
baptismo confitemur. in resurrectione laudabim.
Hā hic sp̄s sēs in nube lucida. illic in columba.
quā q̄ nunc simplici corde fidē quā p̄cepit ser
uat. tunc apte luce contemplabit quod credide
rat. Et audientes discipuli. ceciderunt. & rel. Time
bant enī. quia se errasse cognouerant. uel uisa
nube. uel audita uoce. Et accessit ihe. usq; noli
te timere. Tetigit enī elem̄. ut mens metu sub
lato dicentis uerbo auditū admitteret. Leuantes
aut̄ ^{oculos} ~~capita~~ o suos. neminē uiderunt. nisi solū
ih̄m. Ablata nube. moysē & helyā. solus cernit ihe.
ne incertū uideret testimoniū dare pater. si
ue in xp̄o legis nubila. & p̄phie misteria impleta
appiunt. Et descendentiū illis de monte. & rel.
Hō uult hoc p̄dicari. ne post tantā glām crux
scandalū fiat. Quid ḡ scribe dicunt. quod he
lyā oportet p̄mū uenire. hec traditio. phari
seorū est iuxta malachyā. quod helyās ueniat
ante aduentū xp̄i. & restituat om̄ia. in anti
quū statū. de si dicāt. Si iam uenisti in glāor.
cur p̄cursor tuus nō apparere. at ille respon
dens. ait illis. helyās quidem uentur^{us} est. &
restituēt om̄ia. helyās omnia

restituens ante diē dñi magnū. uentur^o pmita
 t. ut corda patrū in filios conuertat. id est ut x^o
 credant. & resistent anti x^o. & ^{hoc} quod morti debet
 restituat. Dico uob. quod helyas iā uenit. hoc diē
 de iohē. qui i spū helyas erit. Et nō cognoue
 runt eū. i ret. hoc ē spreuerunt. i decollauerūt.
 Sic & fili^o hominis passur^o est ab eis. quia hero
 des & herodias ^{illud mter} & ad iudiciū p̄lati remittentes
 ut crucifigentib^o consentirent. licet ipsi cū nō
 iustificarent. Et cū uenissē ad turbas. accessit
 ad eū homo. usq; & male patit^o. hunc rumo
 re uulgi. matheus lunaticū. quē marc^o surdū
 mutūq; scribit. nō quod luna demonib^o ser
 uat. s; quod cursū ^q demon obseruans. corripit
 homines. ut p creaturā si possit. infāmet cre
 atore. Juxta tropologiā. lunatic^o qui i cepto
 nō psistit. significat eos. qui tunc ignē libi
 dinis. nunc in aquā cupiditatis ferunt. Accu
 sant apli nō posse illū curare. nō quia hoc ad
 illos referatur imbecillitatē. s; ad curandoy
 infidelitatē. O generatio incredula. i ret. di
 cit enī hoc nō tedio supat. s; ut pius medic^o
 nec homini s; uicio irat. Et increpauit il
 lū ihe. Ex p̄cedentib^o peccatis hunc lunaticū
 demon inuasisse cognoscit. dū ipse. nō demon.

a dño corripit. Et exiit ab eo! demoniū. Nam
scdm marcū exiit clamans multū. ⁊ discerpens
eū. siue ut odiū incuteret uirtutis. siue ut sue
uindictæ expulsionis iniuriā. Am quippe dico
uob. si habueritis fidē sic gñū sinapis. ⁊ ret. Nō
enī ut aliqui putant gñō sinapis fides cōparat̃
parua? si magna. sic nec carnalis est translatio
montis si ei. qui a dño translat⁹ fuerat. ex lunati
co. hoc aut̃ gen⁹ nō cicit̃. n̄ p orationē ⁊ ieiunium.
In hoc nō solū apłōs. si ⁊ om̄s aduitā instituens. ut
nouerim⁹ queq; maiora temptam̄ta. hoc remedio
ēē supanda. Et cū uenisset capharnaū? accesserūt
qui didragma accipent. ⁊ ret. Post augustū cesa
rē. iudea tributaria facta est. ⁊ om̄s census capite
ferebant̃. Unde ioseph cū maria cognata sua pro
fessus ē. in bethleē. nutrit⁹ nazareth. quod est op
pidū galylee urbis capharnaū. ubi censores qui ex
igebant tributa. nō audent ipsū p signorū magni
tudine. si disciplinā conuenire. siue maliciose sicut
alibi int̄rogant. licet censum dare? ⁊ ret. Et cum
int̄rouissent domū? puenit eū ihc dicens. Preuenit
enī dñs ne scandalizarent̃ discipulī ad postulatiōē
tributi. cū eū uiderent nosse que gesta sunt? se
absente. Quid t̄ uidet̃ symon. usq; liberi sunt
filii. Qui enī ex utraq; substantia regis fili⁹ natus

107
erat. soluere tributa nō debebat. s; p assumptā hu
manitatē. ut crucē p nob sustinuit. sic ⁊ tributa
dedit. Hade ad mare. ⁊ mitte hamū. usq; da eis p
me ⁊ te. **M**istice piscis qui p̄mus est captus in p̄fun
do maris. erat idest p̄m̄ adam ut p̄ scdm̄ primū libe
raret̄. **S**tater idest confessio. duo habet didragma.
⁊ merito. quia p peccatore ⁊ iusto reddebat̄ diui
sum est p̄ciū. **C**uis putas maior est ī regno celoy.
Tributo p petro atq; dño reddito. arbitrati sunt
eū apli omib; esse ius. p̄latū ⁊ ido introgant. quis
maior sit. in regno celoy. idest in ecclia. **E**t
aduocans ihc par uulū. ⁊ ret. **N**el simplicit̄ ⁊
tate paruulum. ut similitudinē innocentie
demonstrare. uel se ipso qui ministrare ⁊ nō minis
trari uenerat. ut eis humili tatis exemplū
tribuere ostendit. **M**isi cōsi sue ritus. ⁊ ret. ut
ad instar etatis paruule simplicitatē sine arrogan
tia conseruarent. **C**uicūq; ḡ humiliauerit se sic
paruulus iste. ⁊ ret. quia sic paruulus lesi nō memi
nit. mulierē cernens nō delectat̄. nō aliud loquit̄
aliud cogitat. ⁊ se in exemplū mei humiliauerit.
hic uirbit in regnū celoy. **C**ui aut scandalizauerit
usq; ⁊ dimerget̄ in p̄fundū maris. **M**ulto utilē ē
noxū pena temporali. quāuis atrocissima uitam
finire. corporeā. quā ledendo fratrem mortē aīe.

mereri perpetua. Ne mundo ab scandalis. usq; ue ho
mini. p que scandalu uenit. Cu necesse sit in isto
mundo scandala fieri. ue qui suo uicio scandalat
patet. & hac generali sententia iudas pcutit. qui
pditioni animu parauerat. Si aut man tua. uel
pes tuus. scandalizat te. & ret. In manu necessa
rios ppt opus amicos. impede ppt ministeriu
discursu inemendabiles. in lesione admonet exclu
dendos. Et si oculus tuus scandalizat te?
& ret. Scandalu grecu u. du. bum e. quod
nos offendiculū. uel ruinā. uel in pactionē
pedis. dicim. Et si is cui p uisione op
habemus int nos errores deflectere querit
pcut nob est ei omitten da societas. di
co uob. quia angli eoy. & ret. Angli par
uuloy. idest humilium. assidua cōtēplatiōe
di pfriunt. facie quoq; humano more. ponit
p uisione. & agnitione certissima. Venit eni
fili hominis. saluare quod perierat. idest re
staurare quod cōtū & abiectū erat. & uo
saluatū ab eo? nolite p dere. Quid uob uidet.
si fuerint alicui centū oues. usq; & uadit
querere eā. que pierat. Cade parabola que
antea uobis docens. ut p bonū pastore ouiculā
humilis ob nimā infirmitatē reportatam.

idest genus humanū suo sanguine redēptū & nu-
 mero angloꝝ sociatū: dissolueret. Si autē pecca-
 uerit in te frāt tuus. 7 ret. usq; lucratus eris fra-
 trē tuū. Si peccauerit in nos frāt nꝛ. dimitten-
 di habemꝰ potestātē. s; corripiendus est frāt se-
 orsū. ne pꝛmaneat in peccato. Et siquidē audi-
 erit. lucratus animā eiꝰ & pꝛ altius remediū. no-
 bis qꝫ salus acquiritꝰ. Quo gꝰ ordine scandala de-
 clinare possimꝰ insinuat. si nos ipsos. ne quem
 ledamꝰ attendimus. si peccantē zelo iustitię cor-
 ripimꝰ. si ex corde penitenti misericordię pietatiq;
 viscera pandimꝰ. Si autē te nō audierit. usq; sit
 tꝰ sic ethnicꝰ & publicanꝰ. Multis postremo dicen-
 dū est. ut detestationis eū habeant. 7 qui non
 possunt pudore saluari: saluetꝰ obprobriis. Qñdo
 autē dicitꝰ. sit tꝰ sic ethnicus & publicanꝰ. osten-
 ditꝰ maioris ēꝰ detestationis. qui sub nomine fi-
 delis. agit opa infidelium. quā hūi qui pꝛfecte gen-
 tiles sunt. Quicūq; alligaueritis. usq; erunt solu-
 ta in celo. Potestātē tribuit aplis. ut sciant qui
 a talib; condemnantꝰ humanā sententiā diui-
 na roborari. Quia si duo ex uob; consenserint.
 usq; ibi sum in medio eorꝰ. Possumus hoc & spi-
 ritualitꝰ intelligere. quod ubi spꝛ & anima 7
 corpꝰ consenserint. de omni re quā petierint

quadragesima. nona
- ginta

impetrent a patre. nulliq; dubiū. quin bonarū rerum
postulatio sit. ubi corpus ea uult habere que sp̄s. Et
accedens petr' ad cū. dixit. Dñe. quotiens peccauerit
ī me frāt mī. 7 ret. usq; nō usq; septies. s; usq; septu-
agies septies. Et peccanti frī dimitteret interrogatus
id est. "ecce. x. uicib;". ut totiens peccanti frī dimitte-
ret in die si penitentiā ex corde egisset. quotiens ille
peccare nō posse. Idō & assimilatiū est. regnū celoz
homini regi. qui uoluit rationē ponere cū seruis
suis. & cetera. iuxta morē syroz. 7 maxime palesti-
noz. parabolā posuit. ut quod simplex p̄ceptum
teneri ab auditorib; nō potest. p̄ similitudinē tene-
tineat. Qui rationē cū seruis suis posuit. quis me-
lius quā redemptor nŕ intelligit. de quo psalmis-
ta. dñs inquit iudiciū tuū regi da & iusticiā tuā
filio regis. Et cū cepisset rationē ponere. usq; 7
om̄ia que habebat & reddi. Seruus hic qui de
cē milia debuit talenta. iudaic' populus est. q̄
decalogo legis constrict'. transgressionū debitis
fuerat obnoxius. Quē dñs suus iussit uendari
cū om̄ib; que habuit. quia pp̄ delictoz magni-
tudinē. in exterarū tradidit potestātē natio-
nū. ut quod noluerunt uoto cogerent tōm̄to.
Acidens autē seruus ille. usq; & debitū dimisit.
Cū g̃ se legalis populus coangustatiū sensē

189
rat ad p̄cc̄s conuſus quod p̄us ſponte noluit. poſtea
vi coactus ſe facturū p̄miſit. & cui penitenti p̄ſay
ā dicit. deleui iniquitates tuas ut nubē. &
q̄ſinebulā peccata tua. S; quid poſtea ſeruiſ in
ḡtus h̄ic fecerit? au diani. Egreſſus aut̄ ſerui�
ille inuenit unū. uſq; donec reddere debuit. li
berat⁹ & de captiuitate iudaic⁹ populus. nō ſolum
redemptori ſuo minime gr̄as egit. ſ; etiā pecca
tis priſtinis noua ſup additiōis. in cōtemptū dñi
ſui cōſeruū ſuū hoc eſt gentile⁹ populum. quaſi
ſibi obnoxium fatigare? nō diſtulit. Videntes
aut̄ conſerui ei⁹ que fiebant ⁊ ret. Qui ſunt cō
ſerui iſti. niſi apli. & p̄dicatores euanglī. qui co
tidie p̄ſalute credentiū cōt̄ dolū p̄ſecutorū.
dñm implorant. ut in actib; ap̄loꝝ legit̄. & nunc
dñe respice in minas eoꝝ. ⁊ ret. Serue nequā.
ōme debitu dimiſi t. ⁊ ret. Libati ab anguſtia.
iudei. nullū poſtea paſſionē uel miſericordiam. erga
p̄ximos paupeſ habebant. ſ; debitores ^{ſuos} atrocit̄
reprebent. Et ur̄t dñs ⁱⁿ iudeis ⁱⁿ diu ⁱⁿ tortorib⁹. & ret.
ideſt blaſphemū populū inman⁹ romanoꝝ. ſiue
ſpib⁹ malignis. qui animā incorrigibilē. nequiti
amq; eoꝝ. cōt̄ cruciatib⁹ ſine fine punirent.
Sic & p̄t̄ m̄s celeſtis? fatiet uob. ⁊ ret. Ex quib⁹
videlicet dictis. conſtat quia ſi hoc quod in nos

delinquit nō ex corde dimittim^{us}. ⁊ illud rursum
anob^{is} exigit^{ur}. quod^{inob} iā ppenitentiā dimissū fuisse
gaudebamus. Et factū est cū consumass^e ihc
sermone^s istos migravit agalylea. ⁊ uenit in fines
iudee transiordanen. hic ḡ ea incipit narrare
que in iudea dñs fecit. docuit. siue pass^{us} est.
⁊ pmo quidē transiordanen ad orientem.
deinde etiā ~~enā~~ cū iordanen quando uenit ad
iericho. bethphage. ⁊ iherosolimā. Nā omis iudeoz
punitia quāuis gēralit^{er} ad distinctionē aliarū
gentiū iudea dicta sit. speciali^{ter} tam meridiana
et plaga appellat^{ur} iudea. ad distinctionē sama
rie. galilee. decapolis ⁊ ceterarū in eadē punitia
regionū. Et secute sunt eū t^{em}p^{or}e multe. ⁊
curauit eos ibi. Galileos in iudee finib^{us} curat
ut peccata gentium in eā ueniat que iudee pa
rabat^{ur} admittere. Silice homini dimittere
uxorē. s^{ci}l^{icet} quacūq^{ue} ex causa. Inrogant ut q^{ui}s
coniua ⁊ quod cumq^{ue} responderit captionem
patiat^{ur} teneant sillogismo. si diceret dimitten
dā ēē ⁊ aliā ducendā. sibi m^{ax}imē p^{ro}dicato^{rum} pudicitie
contraria docere uideret^{ur}. si aut nō dimitti res
ponderet. quasi sacrilegū reus aduersus doctrinā
moysi. ⁊ p moysen^{em} dī teneret^{ur}. S; scripturā scām
in testimoniū ducens dñs. ut decipulā t^{em}seat^{ur}!

e naturale lege. p̄māq; dī sententiā. secunde oppo
nens. que nō uoluntate dī. s; peccantiū necessitate
concessa est. Quia qui fecit ab initio masculū & femi
nā fecit eos. ⁊ ret. Singulari numero ptulit. ut
uniū coniugii necerent consortia. Et erunt duo
in carno una. Premiu nuptiarū ex duab; unā fie
ri carnē. castitas uincta spū. unus efficit sp̄c.
Quod g; dī coniunx̄? homo nō separare. Quod dī
unā efficiendo carnē. viri & femine cōiunxit? n̄
potest homo separare. nisi forte solus dī. homo
separat. q̄ndo p̄t deficiūm sedē uxoris? p̄mam
dimittit. Qm̄ moyses ad duriciā cordis. ur̄i p̄mi
sit dare uob; dimittere uxores ur̄as. ⁊ ret. Non
dī. s; moyses p̄misit. uidens deficiūm sedarū
quia maluit indulgere discordiā sedarū quam
odia. ⁊ homicidia pseuerare iuxta ^{dicente} aptm̄. consiliū
esse hominis nō impiū dī. Quia quicūq; dimiserit
uxorē suā. vsq; equi dimissā duxerit? mechatus.
Una g; solū carnalis est causa. idest fornicatio. ⁊
una sp̄alis. idest timor dī. ut uxor dimittat̄. sicut
multi rēgionis causa fecisse legunt̄. nulla aut̄ cau
sa est dī lege p̄scripta. ut uiuente ea que relic
ta ē? alia ducat̄. Dicunt ei discipuli. Si ita est cau
sa hominis cū uxore? nō expedit nubere. idest
si tam que est uxoz iugū. nō expedit liberum

uoluntarie se subicere seruituti. cū gulosa. maledica
uaga erit sustinenda. Qui dixit eis. Nō omēs capiunt
u^{istud}bum; s; quib; datū est. id est datū est is qui uirgi
nitatē ut accipent? laborauerunt. nō quib; neces
sitate casus & fortuna imposuit. Omī enī petenti
dabit. & querens inueniet. & pulsanti apert. Sunt
enī eunuchi. qui de matris utero? sic nati sunt. & ret.
Duo g sunt eunuchoz genera carnalia. tēu spāle
cui pmiū pmittit. eo quod ppt. xpm cū possent
esse viri? fiunt eunuchi. & cetis quib; castimonie ne
cessitas est nō uoluntas. nichil omīno debet. Qui
potest cape capiat. hortantis uox est. & milites s
os ad pmiū pudicie ecitantis. ac si dicat. Qui po
test pugnare pugnet super? ac triumphet. Tunc
oblati sunt ei paruuli. ut manū imponeret & orare.
Putabant enī quia dñs corpore mundos tantū lau
daret. & nō uoluntatē. nescientes quia dñs illos
nō beatificauit eunuchos. quos pueritē necessitas
facit casta s. s. continentie uirtus. Discipuli autē
increpabant eos. & ret. Nō quo nollent eis salua
toris & manu & uoce benedici. s. quo necdū haben
tes plenissimā fidē. putabant eū in similitudinē
hominū. offerentiū importunitate lassari. Ite
v aut eis. Sinite paruulos uenire ad me. & ret.
Significantē dix. talū. nō istoz. ut ostenderet

111
nō etatē regnare: s; mores. Et cū imposuisse eis
manus: abūt inde Imponit q̄ dñs paruulis manus.
quando humilib; auxiliū sui grām tribuens. scdm
uoluntatē suā "dirigit" eos. ut in omib; ut suis in
omnib; possint obsequi p̄ceptis. Et ecce un' accedēs
aut illi. Magister bone. & ret. audierat credo iste
quesitor tantū eos qui paruuloy uelint esse simi
les. dignos esse introitu regni celestis. atq; ideo cu
piebat nō pparabolas s; apte. quib; opū meritis:
vitā ētnā consequi posset? exponi Quid me int
rogas de bono? Unus est bonus dñs. Nō bonitatis
testimonii rennuit. s; magistri absq; dō? exclusit
Si aut vis ad uitā ingdi: serua mandata. & ret.
Adolēcentē istū. temptatōē esse. ex eo pbare pos
sum. quod fraudulentē que sunt illa mandata q̄si
nō & ipse legerit? interrogat. ut dñs possit deo iube
re contrā. Omnia hec custodiui. auuentute mea
ret. Mentit' adolescens. si enī quod in mandatis
ppositū ope complessē. diliges pximū tuū sicut
te ipsū. neq; qm tristis abissē. quando que sua
uendi. & paupib; audissē erogari debere. Si vis
pfect' ēē. vade. usq; ueni sequere me. Facili' enī
saccul' contempnit quā uoluntas. Multi diuicias
relinquentes. dñm nō secunt'. quē sequi est?
imitari. In p̄ceptis legalib; actiua uita cōm̄dabat'.

errone: in cui' e' paratione nullus ē bonus.

de cui pfectione glantē. ad euglice contemplati
onis decore. saluator tñsmisit dicens. Vade uen
de que habes. ꝛcēa. Am dico uob. quia difficile
diues intrabit in regnū celoy. Nō aut impossibile
est s; difficile. quia maximi laboris est in pecuniis
confidentes. aulā regni celestis intrare. Vnde sa
lomon ait. Qui amat diuitias fructus nō capiet ex
eis. Facili' est camelū p forā acus transire. & ret
Et intelligens psalmista ait. Diuicie si affluent.
nolite cor apponere. Et de se ipso ait. qm unie' &
paup sum ego. Altiori aut sensu. facili' est xpm
pati p dilectorib' scli. quā dilectores scli ad xpm
posse? conūti. Cameli enī nomine se uoluit in
telligi. quia sponte humiliat' est infirmitatis
nre, ^{inera} sustulit. Auditis his discipuli. ꝛ ret. Quo ptingit
ista responsio. quia nisi intellexerunt om̄s qui di
uitias ama—nt. etiā si adipisci nequeant in diui
tū numerū deputari. Apud homines impossibile
est hoc & ret. idest possibile est deo. ut puerbum
a cupiditate temporalium ~~ferū~~. ad amorē cōitanti
ad ētnoy. Alit. ꝛ apniciosā supbia ad humilitatē
salubrimā cōitanti. Possumus in diuite isto &
iudaicū intelligere populū. falso in obseruatōe
legis glantē. ꝛ euglicā pfectionē spnentē cū merito
camel' idest gentilis populus pferē tōtitudine

peccatorum & uiciorum deformis. qui fatali ardua via
mandatorum dei elegit ingredi. quia citius cepit euangi
ca precepta uenerari. & deum sui uestigia subsequi.
sic esaya legitur. quod cameli madian & epha
portas iherusalem cum donis & muneribus ingrediantur. Tunc
petrus respondens. usque quid quod erit nobis? ac si diceret.
fecimus quod iussisti. quid dabis nobis pro munere? Am di
co uobis. quod uos qui sequuti estis me. usque uidi
cantes duodecim tribus israel. Quia enim duodenario
sepe numero. solet in scripturis uniuersitas de
signari. per duodecim sedes. apostolorum iudicantium omnium
numerositatis. & per duodecim tribus israel uniuersitas eorum
quod iudicandi sunt. ostenditur. Et omnis qui reliquerit.
usque & uitam eternam possidebit. Et est sensus. Qui car
nalia per saluatorem dimiserit. spiritualia recipiet. que
comparatione & merito sui ita erunt. quasi par
uo numero centenarij. comparati. multi
autem erunt primi nouissimi. & nouissimi primi.
hoc in iuda & latrone. nec non & cotidie
implet. quia alii quod spiritu incipiunt. car
ne consueuant. alii sero incipiunt. sed
bono fine? & consequuntur. Simile est
regnum celorum homini patrifamilias. qui exiit pri
mo mane conducere operarios in uineam suam. Pat
rifamilias conditor. noster est. qui in uineam suam

¶
N
a

id est ecclesia. quot scōs ab abel iusto. usq; ad ultimū
scm qui ī fine mundi uentur' est. prulit. quasi
tot palmites misit. Conuentiōe aut facta ex denē
rio diurno. cū opariis. misit eos in uineā suā. de
nari' ymaginē habē regis. & un'quisq; qui ad ecclia
ppinquat in xpo. hic debet ymaginē recipere dñatus
quā in paradiso luore serpentis. pdiderat. Huius
uineę opariū. pmo patres. deinde legis doctores.
& pphē. ad extremū apli. sacroz in ea mox cōlebāt
p ut temp' dictauerat uenustatē. Et egressi cir
ca horā terciā. uidit. usq; quanemo nos cōduxit.
Dīc illi. Ite & uos in uineā meā. Ab incio enī usq;
ad finē mundi istius. ad erudiendā fidelū plebē
dñs destinare pdicatores nō desistit. Cui mane.
ab adā usq; ad noē p̄tendebat. hora ū tētia anōe. Vq;
ad abrahā. Sexta ū ab abrahā. usq; ad moysen. No
na a moysē. usq; ad uentū dñi fuit. In quib'
antiquis ille popls. dū recta fide dñm colere
studuit. quasi in uineę cultā laborauit. Unde
v̄ est. ab aduentu dñi. vq; ad finē mundi.
in q̄ gentiles qui antea ociosi stabant. p opatore
scilicet aptos. ad uineā dñi vocant'. q̄ dice
bant. quia nemo nos cōduxit. id est uias uite?
nemo nob apuit. Possumus etiā easdē horarū
diuersitates. ad unū quēq; hominē p̄ etatē

113
monita distinguere. quia ad uitā bonā alius in pu
eritia ali' in adolescentia. ali' in iuuentute. ali' in
senectute. ali' in decrepita etate? pducit. Cū aut
sero factū ēēt. usq; incipiens anouissim is? usq; ad
pmos. Tempore enī p̄tito futuri temporis. p̄ si
multitudine. exponit rationē. in quo xpc tot
creature pcurator & rector. omnib' mercedē
restituēt. ut recipiat unusquisq; p̄pā corporis &
anime? p̄ ut gessit. Et incipiens anouissimus
usq; ad p̄mos. uel quia plerūq; ante remunerati
onē sero venientes. quia pri' ad regnū exeūt
de corpore. uel quia equalē uitę eīne retribu
tionem forciuntur. Cū uenissent q̄ qui circa
undecimā horā venerāt. usq; qui portauimus
pond' diei & estus? Quasi q̄ post murmuratiōē
denariū acceperunt. qui p̄ longa inferni tēpo
ra. ad gaudiū regni puenierunt. quē nos q̄ si
sine murmuratiōē. post mediatoris aduentū?
sumim'. quia mox ut de corpore eximus? sine
ulla mora p̄cipimus. At ille respondens? vni
eorū ait. usq; tolle quod tuū est? & vade. Iste
amic' qui increpat. p̄thopla stū reos q̄ in illo
tēpore credidant? potest significare. cui dicit.
nōne ex denario conuenisti meū? idest rece
pisti mercedē quā t̄ pmiserā. hoc ē yonaginē

et similitudinē meā. Quid queris ampli? et non
tam ipse plus accipe. quā aliū nichil accipe. con
sideras? quasi altius consortio minuat p̄mū
meritū. Volo autē & huic nouissimo dare. sic
usq; quia ego bonus sum? Vere enī iudei. ocy
lū priuū. idest neq̄m habentes. intentionē?
questi sunt cont̄ benignitatē dī & stulte. cū
collatio regni. nō humani est meriti. aut dig
nitatis. s; diuinē p̄statio bonitatis. Sic erunt
nouissimi p̄mū. et p̄mū nouissimi. idest iudei
de capite uertent in caudā. & gentes de cauda
mutabunt? in caput. Multi autē sunt uocati.
pauci ū electi. Quia multi ad fidē ueniunt.
et ad celeste regnū p̄ pauci ducunt. Et as
cendit ihc iherosolymā. & assumpsit duodeci
usq; et condemnabunt eū morti. Crebro h̄
ipsū discipulis dixerat. s; quia multis in medio
distantib; poterat labi de memoria quod
audierant? iterat nunc iherosolimā ascensu
r? ut ad temptationē eos p̄parare. ne cū ue
niret p̄sequutio crucis & ignominia. Minus
p̄muniti? scandalizarent. Tunc accessit
ad eū mat̄ filios zebeder usq; ut un' ad dex
terā & un' ad sinistrā tuā in regio tuo. Unde
opinionē regni sumpsit. cū ille ignominiam.

114
nunciare. passionis. n̄ ex uerbo quod dñs dixerat. 7 die
tū resurget. Lutabat enī cū post resurrectionē ih̄s
eo regnaturū. & postulat errore muliebri. 7 pietatis
affectu. nesciens quid peteret. quāmodū petr⁹ qñdo
tria tabnacula putabat astringenda. Respondens autē
ih̄s. dixit eis. Nescitis quid petatis. Quā postulat. & dñs
discipulis loquitur. intelligens p̄ces ei⁹ ex filiorū uolunta
te descendere. Bonū desidiū. si inconsiderata pcticio.
que idō nō confundit. quia de amore dñi nascebat.
Qua de re. nō uoluntate eorū neq; ppositū. s; solam
ignorantiā culpauit dicens. nescitis quid petatis.
Potestis bibere calicē. quē ego bibitur⁹ sum. usq;
calicē quidem meū bibetis. se. Nomine enī calicis
sue baptismi. passionē designat martyriū. quia et
ipsū & illos decebat consumari. quā iacob⁹ ab herode.
iōh̄s adomiciano suscepit. a quo in feruentis olei ^{fuit} do
lū missus. necnō & in insulā pathmos religat⁹. In
de uidebim⁹ animū martyrio. nō defuisse. licē
nō fuderit sanguinē psequitōe. Sedere autē ad
dextā meā. usq; s; quib⁹ paratū est. a patre meo.
hoc ē n̄ ^{est} meū dare supbis. hoc enī adhuc crant. s;
si uultis illud accipe. nolite esse quod estis. aliis pa
ratū est & uos alii estote. & uob⁹ paratū est. Quid
alii estote. Prus humiliamini. qui iā uultis ex
altari. Et audientes decē. indignati sunt de

duob' fr'ib'. Intelligit uel ex responsione dñi. uel ex
indignatione apl'ay. quod filii matrē ignorantes in
furā suā inmodica cupiditate accensi. in miserint
ad gñdia postulanda. Iste aut uocauit eos ad se. &
ait. Scitis. usq; erit ur' seruus. Itis magister. & hu
milis. nec duos cupiditatis in modice. nec decē in
dignationis & liuoris increpat. s; doce exemplo cū
maiorē esse qui minor fuerit. & ut si ducta par
uipendēt. erubescerent ad opa. Et egredientib'
illis ab iericho. usq; dñe miserere ^{nrī} ~~mei~~ fili dauid.
hoc & marr'. s; de uno ceco factū cōmemorat. Que
ita soluit. questio. ut illa soluta est de duob'. que
legione demonū in regione gerasenoy patiebant.
herico que inīptat luna. defectū nrē mortalitatis
ac mutabilitatis significat. de qua xpō ad celestē
iherlm redeunto. multa tba credentiū. subsequ
ta est. Duos ū cecos. pleriq; phariseos & saduceos.
aliū utrūq; poplm. uetis & noui testamti inīptat.
qui necdū pōtāt dicere. in lumine tuo uidebim'
lum. Secus viā dicit. qui uidebant habere noti
ciā. s; uia que xp̄c est. ignorabant. Al t̄ quidem
scptā legē. al t̄ naturālē sequens. s; utrūq; sine
xpō cecus erat. qui ad celos dñō ascendente. qā
p se uidere nō pōtāt. audientes p̄conia salua
toris. & confessi sunt filiū dauid. & suę salutis

illuminationis spē habere studuerunt. & quis esse
uer⁹ religionis cult⁹ inuestigando pquirebant. Turba
eos increpabat. usq; dñe miserere nři fili dauid. Mul
ti pmo. ut in achib⁹ aplōz legim⁹. deinde etiā gentiles
acriou ac fortiori psequutione frequent⁹ instabant.
ne illuminandis sanandisq; xp̄m. mund⁹ inuocare.
nec tam eos qui ad uitā erant p̄destinati. etiā uesan⁹
impugnantū furor. ualebat disposita salute p̄uare.
Moralit⁹ t̄ba increpantē. tumultū cogitationū. co
rarūq; carnaliū. nři sp̄ali studio. atq; orationi re
sistentē. inīptari ualem⁹. quē firma animi con
stantia. oportet supare. Et iste idē tit ihc
vocauit eos. usq; ut apiant⁹ oculi nři.
Stare enī di est. incommutabili co
gita
tione. mutabilia cuncta disponere. quia & si
p̄t nos temporalia ptulit. inde tam lucē nobis
tribuit. unde habere mutabilitatis t̄nsitū nescit.
Misero⁹ aut⁹ eoz. usq; & sequi sunt eo. Tact⁹ miscet
quod natura siue debilitas tolerat donat. Postea
sequunt⁹ ihm. nō tam pedib⁹ quā uirtutib⁹. Quē uide
lice sequit⁹. qui bonū quod intelligit opat⁹. Et

Cuor appropinquassent iherosolimis. & uenissent
bethphage admontē oliueti. Bethphage enī erat
vicul⁹ sacerdotū in monte oliueti. & inīptat⁹ dom⁹
buccę siue dom⁹ maxillarū. Bethania quā huic

lucas adunigt. iullula sine ciuitas in eiusdē montis
latē est constituta. & dicit^r domus obedientie. q̄s
iherosolimā uentur^r sua p̄sentia sublimauit. quia
multis ante passionē suā donis docendo. piē con
fessionis & obedientie sp̄alis impleuit. Quē pul
bere ciuitates in monte oliueti posite referunt.
hoc est in ipso dño. qui nos sp̄aliū carismatū re
fouet unctiōe. & scientie pietatisq; luce. Tunc
ih̄c misit duos discipulos. & ret. id est doctores. q̄
indocta ac barbara totius orbis litora. quasi cont
positi castelli menia euanglizando p̄trent
destina ^{uer} re curauit. Hos quidā duos ap̄los
petrū m. & iohannē & philippū int̄pretatū ē
qui p̄mū iudaicos fines t̄ngredientes.

gentiles ad xp̄m deduxerunt. Philipp^{us} samari
am. quasi asinā. petr^{us} autē gentes accipiens corne
liū q̄si pullū asine p̄sentauit. Et statim inuenietis
asinā alligatā. & ret. Il sine synagogā que iugum
legis traxerat. pull^{us} asine lasciuum ac liberū ip̄los
nationū. demonstrat. utrūq; t̄ngredientes mundū
p̄dicatores pfidie uinculis & fomiculis peccatorū
inueniunt alligatū. ut ap̄ls. omnes enī peccau
runt. & ret. Sol^{us} g^o oathe^{us}. qui adducta ^{hebræico sermone} commemorat
euanglū scripsit. asinā dño adductā commemorat.
reliqui tres pullū. ut ostenderet synagoga etiam

116
117
si penitere salutē nō ēē dubitandū. Porro duo
discipli. geminū p̄dicatoꝝ ordinē. in circūciōe
& p̄putiū. siue gemine dilectiōis sacmētū ostendit.
Et si quis uob aliquid dixerit. & ret. Precipit doc-
toreb; ne obistente adūitate. p̄dicare desistant.
eo quod etiā talū luce peccatores sint. aliqui or-
dinant ad uitā. Hoc aut totū factū est. ut adun-
pleret. usq; & pullū filiū subiugat. hoc testimoni-
ū in ^{exa}zaria scriptū est. S; sciendū est. quod scdm
litterā in paruo itineris spatio. sup utrūq; animal dñi
sedere. nō quīuerit. aut enī asine sedet. & pull-
absq; sessore fuit. aut si pullo quod magis cōpe-
tit abusū est ad sedendū. asina adducta libera
remansit. Ergo cū ystoria. uel impossibilitatē
habeat. uel turptudinē. altiora petamus. Filia
syon. ciuitas est iherlm. que est mat̄ omnū nr̄m.
que ex p̄putio & circumcisiōe. p̄dicatores adduc-
ta ihc sup sedebat. quia ī eoz p̄cordiis habitabat.
dicens eis. discite a me quia mitis sum & humilis
corde. Et imposuerunt sup eos uestim̄ta sua. &
ret. Vestis. aplica doctrina. uel uirtutū. discretio
scriptarū. uel eccl̄asticay dogmatū uarietas. in-
telligi potest. quib; nisi anima instructa fuerit.
& ornata. sessorem habere dñm. nō meretur.
Plurime aut turbe. strauerunt uestim̄ta sua

in via. Portante dñs asino multi uestimēta sua in uia
sternunt. quia scī mīres pprie se carnis amictu
ex uites simpliciorib⁹ dī famulis. uia suo sanguine
pant. ut uidelicet inoffenso mīs gressu. ad sup
ne menia ciuitatis quo ihc duō incedant. **V**ocalit
ihc asinā sedens iherosolymā tendit. qñdo cuilibet
animā fidelis regens. uidelicet ut uimēti suū. ad
pacis intime uisionē ducit. **U**estimēta uero in uia ster
nunt. qui corpora sua edomant. ut ei iter ad mē
tē parent. uel exempla bona sequentib⁹ prebent.
Alii autē cedebant ramos de arborib⁹. **et** **R**amos
uel frondes de arborib⁹ cedunt. qui in doctrina ue
ritatis. uerba atq; sententias patrū. uel eorū eloquio
excerpunt. & has in uia dī ad auditoris animum
uenientis. humili p̄dicatione sūmittunt. **U**rbē
autē que p̄cedebant. usq; osanna in excelsis. **P**re
cessit fide popl⁹ iudeorū. eandēq; subsequit⁹
gentiliū multitudo. una om̄s uoce osanna he
braice. **l**atine salua sonat clamabant. quia
quod salus mundi sit xp̄c agnoscebant. **A**dde
bant in excelsis. quia aduent⁹ ei⁹. nō tantum
hominū salus. s; totius mundi sit. trena uin
gens celestib⁹ ut omne genu ei flectat⁹ celestiu
trestriu⁹ & infernoy. **E**t intrauit ihc in
templū dī. **I**ngressus ciuitatē p̄mo templum

144
 adiit. Hos quoque informans. ut in omni loco diuine
 religionis studium orationis. omnibus tamen negotiis
 proponamus. Decima ^{mensis} die precepit moyses agnum su-
 mere. & usque ad quartam decimam die seruare. per
 figurans istum domini aduentum. per habitum in betha-
 nia conuiuuii. decima die mensis incipit ante
 pascha. quinque diebus. in qua sustinebat. donec duo
 decimo ^{xiii.} die mensis. mosaicum agnum accipiens. cum dis-
 cipulis suis. in locum orationis egressus. ubi audens con-
 prehensus. et ligatus. sue iam uictimationis sacramenta
 inchoaret. Et cieiebat omnes uendentes. usque. vos
 autem fecistis illam speluncam latronum. ExcoGITauerunt
 hanc perdam sacerdotes de populo. ut hostie diu-
 so. de longinquo uenientibus. uenderent. ut ipsi
 rursum empti suscipiant. & ne hanc stropham eorum
 inopia uenientium dissiparet. posuerunt numu-
 larios. qui mutuam sub hac cautione pecuniam
 darent. Si quia in lege usuras accipere erat prohibi-
 tum. et perdesse non poterat pecunia fenerata. que
 nichil commodi haberet. excoGITauerunt & a-
 liam thegnam. ut per numularios collibistas facerent.
 Collibida apud eos dicitur. que nos tragemata ut
 uilia munuscula appellamus. ubi gratia. fruxi cicero
 uel uuarum passa & poma diuisi generis per fene-
 ratione pecunie accipiant. ut quod in nummo non

Cui ubi proprietatem latina lingua non exprimit.

licebat: in his reb' exigerent. que nūmus coemunt
Isto modo latrones templū dī. in latronū spelun
cam cōiterant. qui lucra de religione: seclabāt.
Mistice hic templū in g'dit' pat's. idest eccliam. ut
episcopos. & omēm turbā de ea auaricie studen
tes: expellat. Obserua p'p't auaritiā sacerdotum
altaria dī. nūmularioꝝ mensas appellari qui uen
dunt sp̄c scī grām. & omīa faciunt ut subiectos
deuorent p'p'tos. de quib; dicit'. qui deuorant
plebē meā: sicut escā panis. Moralit' quoq; in
mte n'ra. que debet templū dī esse. si quando
in lesione p'ximi p'usas cogitationes p'fert. quasi
in spelunca latrones resident. qui simplicit' gra
dientes int'munt. Accesserunt ad eū cecī & clau
di & rēb'. Sanauit cecos. ut & ipsis calūmpniato
rib' suis istoz. illuminatio corporalis. fieret sp̄alis lu
cerna cordis. Curauit claudos. ut in fide claudicantes
ad xpm currendo. meliores acciperent pedes: viden
tes aut' p'ncipes sacerdotū. usq; audis quid isti di
cunt: Quanta demētia sacerdotū. maximū ut m
uidet' int' omīa signa que dñs exhibuit. aspice
bant ut homo & in nullo tempore cōtemptibilis.
scribis & phariseis. cont' se seuentib'. & uidentib'
sua lucra destrui. ad unū flagelli uerbera. potu
erit tantā acere multitudinē. & alia facere

que infinit' nō fecisset exercit'. Ignē enī quiddā
atq; sydereū radiabat ex oculis ei'. ⁊ diuinitatis ma
gestas lucebat in facie. Cūq; manū nō auderent
inucere. tam opa calumpniant'. ⁊ testi
moniuū ppli & puerorū. qui clama bant osanna
fili dauid. ⁊ utunt in calumpniā. quia uidelicet
hoc nō dicat nisi soli filio dei. Hic ap' t dix' eis.
Utiq; Nūquā legistis. quia ex ore infan tiū & lac
tentū. ⁊ ret. Quā moderate tēpat responsio
nē suā. Nō dixit. quod scribe audi re cupie
bant. bene fatiunt pueri quod m' testimoni
um phibent. nec rursū errant pueri debetis
etati ignoscere. s; pfert exemplū de octauo psa
lmo. ut tacente dño testimoniuū scriptarum
puerorū dicta firmaret. Et relictis illis. abūt
foras in bethaniā. ⁊ ret. In illo egressu. uocationē
gentiū pfigurabat. ibiq; mansit. quia in iurb ora
nere nō potuit. Et hoc qd; intelligendū est. qd;
quod tante fuerit paupertatis. & ita nulli sit
adulat'. ut in iurbe maxima. nullū hospite. nul
lamq; inuenerit mansionē. s; in agro paruulo
apud lazarū. sororesq; ei'. habitaret. Eorum
quippe vicus bethania est. Olane aut reuer
ten s. in ciuitatē. Esurūt. usq; & arefacta est.
ficulnea. Discussis noctis tenebris. matutināq;

luce radiante. & uicina meridie. qua dñs passione
 sua illustratus erat orbē. cū incunatē reuerēt
 esurūt. uel ueritatē humane carnis ostendens. uel
 salutē credentū & credulitatē israhelis estuabat.
 Vidit arborē cū foliis tantū. hoc est synagogam
 cū supsticionib⁹ phariseorū. & iūboy ornāto. sine ullo
 fructu ueritatis stantē uidelicet & imobile. arefacta
 est ficulne a. quia esuriente dño cibos quos ille co
 niebat. non habebat. Sic aut aruerunt. folia. ut
 truncus ipse remaneret. de qua innouissimo tēpo
 re si credere uoluerint. uirgulta fidei pullulent
 impleturq; scriptura dicens. arbori est spes. Et uiden
 tes discipuli. mirati sunt. dicentes. Quomodo continuo
 aruit. Inproximo passurus. debuit discipulorū animos
 anticipatione miraculū signare. Potuit q; saluator
 eadē uirtute. etiā inimicos siccare suos. nisi ppati
 entia expectaret salutē. Respondens aut ihc. ait ei
 usq; & iactate in mare. Mystice ppter supbiā suā dia
 bol⁹ expmit. qui pdicantib; uerbum doctorū scis. & ab
 eorū cordib; repellit qui ad uitā sunt pordinati. &
 in turbulentis amarisq; infidelū mentib⁹ uesaniā sup
 tyrannidis exercere pmittit tantoq; acri⁹. in eos de
 scit. qnto ampli⁹ se dolet alesione piorū fuisse de
 pulsū. Et omnia querūq; petieritis in oratione cre
 dentes. accipietis. Hic querit cur paul⁹ q̄ tēio dñm

et fracti rami eius radice ruere

119
ut a se angel' sathane discedet rogauit. hoc nō potuerit
impet're. S; hui' motio questionis. antiqua patrū expla-
natione referata est. qui ueracit' intellexerunt illos
solum in nomine saluatoris petere. qui ea que ad sa-
lutē ppetuā ptinent. petunt. Sepe sic ea que ad sa-
lutē uerā ^{respiciant} ~~petunt~~ petim'. si ipsi male uiuendo au-
ditū nob' iusti iudicis. autim'. si p peccantib' salubri-
t' ut resipiscant exoramus. atq; ex ^{no} merito digni su-
m' auditu. ipsos tam pūsitat. ne impetrem' obsistit.
S; hic spandū est. quod quāuis eorū saluationē im-
pet're nequeam'. nequaquā tam fructu p'cis n're
p'uem'. quia amoris quē p illis impendimus. merce-
de donabim'. Fit etiā aliquando. quod p'ce petita.
si hic statū nō optineam'. in futuro cū dilatione
aucta possideam'. Et cū uenisse in templū. v'q;
quis t' dedit hanc potestātē. De potestate calū-
pniant' quā di dubitant. subintelligi uolunt. di-
aboli. quod fatiat. addentes q'q; quis t' dedit hāc
potestātē. manifestissime di filiū negant. quē pu-
tant signa alienis uirib' exhibere. Respondens
aut' ihc. usq; baptismū iohis. unde erat. de celo.
an ex hominib'. Potat dñs apta responsione tēp-
tatorū calūpniā confutare. si p'p'ea int'rogat ut
suo ^{ut silentio} ~~arbitrio~~ uel sententia. condempnent'. At illi co-
gitabant. usq; om's enī eū habet. ut iohannē. sic

ppham. Si enī de celo ēē baptisimū iohis respondisset
 consequens erat responsio. quare q̄ nō estis baptizati
 ab eo? Si enī dicere uoluissent humana deceptione
 compositū? formidabant p̄puli sēditionē q̄ ab
 eo gregatī recepat baptisimū. & cū habebat pphā.
 Et respondentes ihu. usq; nec ego dico uob in
 qua potestate hec fatio. Nō nescire se dic. si est qd
 consequens erat. quia ueritas m̄turi nō potest. si
 eis nolle ostendere. qui m̄datio tegebant quod
 scirent. impletq; illud pphicū. parauit lucernam
 xpo meo. idest iohannē. & inimicos ei' induā con
 fusionē. homo quidā habebat duos filios. usq; co
 dñe. & nō iuit. homo iste dī pat̄ est. qui om̄s
 homines quos creauit pat̄no diligit affectu. hui'
 fili' maior. gentis est popl's ex tempore noe? pro
 creat? qui scdm̄ lucā parabola in eadē. lūd. rigi
 dus. & luxurios' describit'. Unde p̄cipiente patre
 p̄ naturalis legis noticiā. uade opare in uinea mea.
 hoc est quod tibi nō uis fieri? alteri ne feceris. su
 p̄be respondit nolo. Postea ū in aduentu saluato
 ris. opat' est in uinea dī. quia acta penitentia. ser
 monis contumaciā? labore correxit. Secund' aut
 popl's iudeorū est. qui respondit moysi. om̄ia q̄
 cūq; dixeris? faciem? & nō iuit in uinea. quia in
 īfecto pat̄familias filio. se putauit heredē. Ne

Qd aut uob videtur?

nit enī iohs in uia iustitię. usq; nec penitentiam
habuistis. ut postea crederetis ei. viā g̃ iustitię
iohs p̃dicans uenit. quia xpm̃ qui cōsummatiō le
gis est & ppharū. adesse digito demonstrauit. Por
ro regnū dī. potest euangliū dī intelligi. in quo
gentes. iudeos p̃cedunt. quia citius crediderunt. Ali
am parabolā audite. Homo erat patr̃familias. q̃
plantaui vineā. & ret. Ds patr̃ plantaui uineā.
quia in trā repmissionis electis gentib' poplū suū
collocauit. Sepem circumdedit. uel murū urbis.
uel angloz auxilia. Et fodit in ea torcular. aut al
tare. aut illa torcularia quoz & tres psalmi p̃no
tant. idest octauus. & octogesim'. & octogesim' tris.
Et edificauit turri. idest templū. de quo oyecheas
& tu turris nebulosa. & locauit eā agricolis. quos ali
bi oparios uineę conductos appellat. & abuisse dicūt
nō loci mutatione. sūt ut uinitorib' libum reliquisse
opandi ostendat arbitriū. Cō aut temp' fructuū
appinquasse. usq; aliū ū lapidauerunt. Serui qui
p̃mi sunt missi. moysen & aaron intelligi possunt.
quos flagello lingue cesos. uacuos dimiserunt. Uex
at' est moyses p̃pt̃ eos. & ret. & ipsū dauid. seruum
summi patr̃familias. ^{siue} in capite uulneratū contu
melis affectū. quod euangliū marci sonat abiecer
unt dicentes. Que nob' pars in dauid. hereditas
aut que

in filio ysu. Regnū simul cū ignobili stirpe & re-
ligionē. in impietate mutauerunt. Iterū misit
alios seruos. & ret. Seruos istos. choy intellige ppha-
rū. siquē hoy nō sunt pseguti. & occidunt eos. qui
pnuumabant de aduentu saluatoris. Quod ū dicit.
aliū occidunt. aliū ū lapidauerunt. legam' eptām
pauli ad hebreos. & ex ea plenissime discim'. qui seruo-
rū dī qnta ppeffi sunt. Nouissime aut misit ad eō
filiiū suū. & ret. Qd aut uerebunt' filiiū meū. nō de
ignorantia uenit. si semp ambigere dicit' dī. ut li-
bera uoluntas homini reseruet'. & post tot scelera ad-
huc eis locū misericordie reseruauit. Agricole aut. vi-
dentes filiiū. usq; & eiecerunt ex t' ciuitatē. & occi-
derunt. Manifestissime pbat dñs. nō p ignorantia
si p inuidiā. pncipes iudeoy crucifixisse filiiū dei.
intellegerūt enī hunc esse de quo scriptū est. pos-
tula a me & dabo t' gentes. & ret. quando aiebant' ex
ce tot' mund' post eū abūt. cui sibi hereditatē ven-
dicabant. quia fidē que p eū est eo occiso extingue-
re. & suā magis. que ex lege est iustitiā pferre. ac gen-
tib' imbuendis. conabant' ^{inferre.} mulcere. Qd ū ex t' vi-
neā est occis'. significat uel quod ex t' portā sit
pass'. ut qd pri' ab increduloy cordib' reppulsus.
ac deinde sit cruci addict'. Qd aut uenerit dñs
uiney. & ret. Interrogat nō quod ignoret. quid

responsuri sunt. s. ut ppria responsione dampnent.
Dicit illis. Nunquam legistis in scripturis. Lapidem quem re-
probauerunt edificantes. et reprobatus. Quomodo inquit imple-
bitur hec propheta. nunc prope a vobis reprobatus. et occisus. et cre-
diturus est gentibus predicandus. ut quasi lapis angularis
ex utroque populo unam sibi fidelium civitatem edificet.
Ideo dico vobis. quod auferetur a vobis regnum dei. et reprobatus. Reg-
num dei. sacras dicit scripturas ablatas a iudeis. et nobis
traditas. ut fructus earum satiamur. Et qui cecidit super la-
pidem istum. confringetur. et reprobatus. Qui per mala opera christum
offendit. confringetur quidem. sed tamen per patientiam dei.
reservatur ad salutem. qui vero christum pernitentem negaverit.
irruens super illum lapis conteret eum. ut ne testa quidem
remaneat. in qua hauriantur aque pusillum. Alio sensu.
hic peccantes quatit. in iudicio autem superveniet eum
pena perditionis. Et respondens ihesus. dixit. iterum in
parabolis. usque qui fecit nuptias filio suo. Regnum ce-
lorum ecclesia iustorum appellat. quam simile regi esse dicit.
illi utique de quo dicitur. deus iudicium tuum regi da. et ce-
ta. Qui fecit nuptias filio suo. quo eius incarnationis
mysterium. sancta ecclesia sociavit. Et misit servos
suos dicere invitatis. usque et omnia parata sunt. ve-
nite ad nuptias. Misit prophetas de divina incarnatione
predicantes. quos postea sub occisorum nomine taurorum
commemorat. eo quod secundum legem ultionem de inimicis

exercebant. Misit it̃m ap̃los sub nomine alior̃ nota
tos. ob gr̃am iñne pinguedinis. seu desidia sublimis
contemplationis. hanc epulationē p̃ph̃e futurā. ap̃li
iam factā nuntiabant. Illi aut̃ neglexerunt. usq; ali
adnegotiationē suā. Inuillā ir̃ est. labori t̃eno. im
moderate incumbē. Innegotiationē ū ir̃ est. actio
nū sc̃larū lucris inhiare. p̃ que qui sc̃dm mysteriū
incarnationis dñice uiuere dissimulat. Reliq; ū te
nuerunt seruos suos. usq; & ciuitatē ^{illoz} ~~eor̃~~ succendit.
Missis itaq; exercitib; siue angloz. siue ducib; ro
manoz. p̃didit sup̃hos mart̃rū p̃sequaces. & ciui
tatē ^{illoz} ~~eor̃~~ succendit. quia illoz nō solū anime. s; &
caro q̃q; in qua ^{quā} habitauerant. gehenne. flāma
cruciabit̃. Qd̃ sequit̃. de reprobatione iudeoz. & uo
catione gentiū. aptissime sonat. Et egressi serui
ei in uas. usq; & implete sunt nuptie discubenti
um. Hic. intelligunt̃ dogmata gentiū & errores
gentiliū. S; ex om̃ib; his ad nuptias uenerunt.
idest. x̃po credidunt. & de ipsa qualitate cōiun
tiū apte ostendit̃. quod p̃ has regis nuptias. pre
sens eccl̃ia designat̃. in qua cū bonis & mali cōue
niunt. Intrauit aut̃ rex. ut uideret. usq; at
ille obmutuit. Ingress; regis. aduentū dñi. in
die iudicii ostendit̃. q̃ndo fidē & merita singu
loz. discernere ueniet. Porro un; q̃ ueste non

nuptiali inuent' asserit. om̃s qui in malitia sunt soci
an designat. Vestis aut̃ nuptialis p̃cepta sunt dñi. &
opa que ex lege & euanglio complent. nouiq; homines
efficiunt indumentū. Amicū uocat. quia ad nuptias in
uitat' est. aut̃ arguit impudentis. quia ueste sordi
da. munditias polluerit. nuptiales. At ille obmutu
it. quia om̃e tunc cessat excusationis argum̃tum.
Quōdo ille increpat qui testis conscientie animum
intuit' accusat. Tunc rex dixit ministris. usq; & stri
doi dentū. Ligant' tunc pedes & man'. p̃ districti
onē sententię. qui in a prauis opib' ligari noluerūt.
Intiores q̃q; ^{tenebras} dicim' cecitatē cordis. extiores uero
cū noctē dampnationis. in quā tunc inuit' picit'
qui nunc sponte cecidit. in cecitatē cordis. Illic
dentes stridere & oculi flere phibent'. quatin' sin
gula membra quęq; supplitio subiaceant. que hic
singlis quibq; uiciis subiecta seruiebant. Tunc
abēuntes pharisei. usq; cū herodianus dicentes.
Cesar august'. antipatri filiū hērodē. alienigenā
pselitū. regē iudeis constituerat. ut tributis pre
esset. & romano pareret impio. Ostunt g' pha
risei discipulos suos quasi min' uotos atq; suspic
tos. cū herodis militib'. seu illudentes qd' tri
buta romanis soluebant & nō diuino ^{cultu} tantū de
diti erant. aut abscondite facile decipent eū.

etiam uel ut dephensi? minus erubescerent apud eum; illa
consilio malo dephenso. tanta minus nascitur confusio.
quanta fuerit persona detior. Magister. scimus quia ve
rax es. usque licet censu dare cesari annon? Magistrum
& uerace uocant. ut quasi homo honorat? & laudatus
mysterium sui cordis simplicitate aperiret. & fraudulenter pro
cant. ut magis dominum quam cesarem timens. dicat tri
buta solum non debere. ut statim herodiani audientem
teneant quasi principem seditionis contra romanos. Cog
nita autem ista nequitia eorum & re. Non secundum sermones
eorum pacifice blande respondit. sed secundum conscientiam
eorum. crudele aspera dixit. quod deus plerumque ad animam loquitur
non ad corpus. & uoluntatibus respondit non uerbis. Ostendi
te in nimis multa censum. & re. Sapientia semper sapienter
agit. ut suis potissimum temptatores sermonibus? con
fiterentur. & ad hoc interrogat. ut ad sermonem responderent
respondeat. Dicunt ei. Cesaris. usque & que sunt deo
do. hic cesarem tyberium significari prouinciam eius. qui
in loco successerat uictoriae. sub quo dominus passus est?
intelligere debemus. Reddite inquit cesari que eius sunt.
nummum. tributum. pecuniam. & que sunt deo deo
cunas. & primitias. aliter. Quod admodum cesar a uobis ex
igit impressionem ymaginis sue. sic & deus. ut que
admodum illi redditur nummum. sic deo anima lumine
uultus eius? illustrata atque signata. In illa die accesserunt
Iudei cum saducei.

usq; nouissima aut omniū & mulier defuncta est.
Quia animas simul cū corpouib; intire credebant?
recte. huiusmodi fingunt fabulā que deliranti argu
at eos. qui resurrectionē cassarunt corpoy. Potest
aut fieri. ut hoc aliquādo uere in gente eoz accide
rit. In resurrectionē g cui erit de septē. ^{et} ret. Tur
pitudinē opponunt fabule. ut resurrectionis dene
gent ueritatē. Uerū. mystice hū septē fr̄s. sine filiis
defuncti. reprobis quib; congruunt. qui p totā huius
scli uitā. que septē dieb; uoluit. a bonis opib; steri
les existunt. quib; uirū miserā mortē p̄reptis.
adulteriū & ipsa mundana conuirsatio quā illi absq;
fructu uitalis opis exegerant. quasi uxor. infecunda
insibit. Respondens aut ihc. ait illis. Erratis. vs q;
si sunt sic angli in celo. Quia latina consuetudo gre
co ydiomati nō responderet. simplici dictū est. uid
ligam. quod nube de uiris. & nubi de uxorb; septu
sit. Sunt enī sic angli in celis. absq; ^{ullo} mortis metu. &
labe corruptionis. a. t. q; sine ullo t̄reni status. ppe
tua di uisione fr̄uunt. De resurrectionē aut nō
legistis mortuoy & ret. De qnq; libris moysi p̄fert
testimoniū ad pbandā eternitatē animarū. p̄pt sado
ceos q illos tantū recipiunt. quia stultū erat p̄fer
re testimonia p̄phay. quoy illi auctoritatē non se
quebant. Nō est d̄s mortuoy. si uiuoy. & ret. Postq;

pbauerat dñm nō posse fieri animay n̄ fieret p̄seuera-
rent. consequentē corp̄z. introducit resurrectionē. cū
quib⁹ simul bona malaue gesserunt. Pharisei autē audi-
entes quod sileniū imposuisset. usq; quod est manda-
tū magnū in lege. Inunū cōuenerunt dicentes. Apud
se loquat⁹ p̄ omib⁹. ut si uicerit. om̄s uideamur
uictores. si autē uict⁹ fuerit uel sol⁹ uideat⁹ confusus. Et
quod mandatū magnū sit int̄rogat. ut quicqđ ille
respondit occasione habeant calumpniandi. aliud
asserens magnū ēē. de plurib⁹. Aut illi ihc. Diliges do-
minū dñm tuū. & reb⁹. Primū ḡ & maximū omnium
mandatū est cognitio atq; confessio diuinę unita-
tis. cū executione bone opationis. Bona autē opati-
o. in dilectione dī & pximi p̄ficiat⁹. Congregatis autē
phariseis. int̄rogauit ihc. usq; quom̄ ḡ fili⁹ est. Nō
rephendunt⁹ quod filiū dauid dicunt. si quod filiū
dī ēē nō credunt. Dñs siquidem dauid est. dī an-
te tempora manendo. & fili⁹ dauid in tempore. hō
nascendo. Et nemo potat respondere ei libū. neq;
aut⁹ quisquā fuit. & reb⁹. Verbū quod patere insidi-
is nō inuenientes. consutati ult⁹ nō int̄rogant. si
aptissime cōphensū. romane tradunt potesta-
ti. ex quo intelligim⁹ uenena inuidie posse quidem
supari. si difficile cōquiescere. a dñi ḡ qui dolis
inuicē supari nō potuit simplici corde. y pia

estis uobismetipsi q̄ filii estis eorū q̄ p̄phā
occidunt. Et uos implere m̄sina p̄a
trū ur̄orū. Serpente genimmarū p̄p̄e.
q̄m fugiet a iudicio gehenne. Ido
dico uob̄. Ecce ego mitto ad uos p̄phas
et sapientes et scribas. Et ex illis occident et
crucifigent. et flagellabunt in sinagogis
m̄is. et p̄sequuntur de ciuitate in ciuita
tē. ut ueniat sup̄ uos om̄is sanguis
iust. q̄ effusus ē sup̄ terrā a sanguine
abel iusti usq̄ ad sanguinem zacharie
filii barachie. q̄ occidisti int̄ tēplū
zaltare. Am̄ dico uob̄. ueniet hōmā
sup̄ generatōnē istā. Hierim ierim q̄
occidit p̄phas. et lapidas eos q̄ ad te
missi s̄. q̄ n̄ uoluit d̄gare filios
tuos q̄m ad modū gallina d̄garet
pullū suū sub alas et noluit. Ecce re
linquit uob̄ domū ur̄a deserta. Dico. n̄
uob̄. n̄ me uidebitis am̄. donec dicat
Benedictus q̄ uenit in nomine d̄ni. Et
erit. i. tēplū abiat. Et accēderit dūa
plū ei ut ostenderet ei edificatiōes tē
plū. p̄p̄e aut̄ rēspōdet. dicit illi. Quidens
hōmā. Am̄ dico uob̄. n̄ relinquet h̄
lapi sup̄ lapidē. q̄ n̄ destruat. Sedem
aut̄ eo sup̄ montē oliueti accēderit ad
eū discipuli secro dicētes. Dic nob̄. In h̄
erit. et q̄d signū aduēt̄ tui. et cōsumatiōis
seculi. Et rēspōdet. i. ait illi. Videte ne
q̄s uos seducat. Multi. n̄. ueniet in nōmē
mō dicētes. ego sū. et multo seducet.
Audit. n̄. est p̄lia et opinionēs p̄loz̄ in
dēt. ne t̄bemini. Oportet. n̄. h̄ fieri. h̄
n̄dū ē finis. Cōsurgēt. n̄. q̄s ingentē. et
regnū in regnū. et t̄ p̄thlōmē et famē.

et t̄re mor̄ p̄ loca. Et ex aut̄ om̄a m̄na s̄
dolor. Et t̄let uos tribulationē. et
dēt uos. et t̄let odio om̄ib̄ gentib̄ p̄pter
nōm̄ meū. Et t̄tē sc̄dalarabunt̄ multi.
et uicē t̄let. et odio h̄et inuicē. Et mul
ti p̄seudo p̄phē surgēt. et seducēt multo.
Et q̄m abundas iniquit̄. refrigescet
karita multoz̄. Et aut̄ p̄sēuauit usq̄
in finē. h̄ salū erit. Et p̄dicabit̄ h̄ eugēn
regnū in uniuersō orbe. et testimoniuū oib̄
gentib̄. et t̄tē ueniet cōsumatio. Cū ḡ
uiderit̄ abhominatiōnē desolationis
q̄ dicta ē a dāniēle p̄phā stantē in lo
co s̄cō. q̄ leḡ intelligat. Et q̄ in iudea
s̄ fugiat ad mōtes. et q̄ in t̄cto n̄ des
cendat tollē aliqd̄ de domo sua. et n̄ ag
n̄ reuertat̄ tollē tunica suā. Et aut̄ p̄p̄
namib̄ et nutrentib̄ in illis dieb̄. Orate aut̄
ut n̄ fiat fuga in̄a hieme et sabbato.
Et erit enim tē tribulatio magna. q̄m
n̄ fuit ab initio mundi. usq̄ in nec
fiet. In breuati fuisset dies illi. nō
fueret salua om̄is caro. s̄. p̄pter electos
breuiabunt̄ dies illi. Et si q̄s uob̄ dixit.
ecce h̄. aut̄ ecce illic. nolite credere.
Surgēt. n̄. p̄seudo. et p̄seudo p̄phē.
et dabit̄ signa multa et p̄digna. ita ut
in errorē inducant̄ si fieri pot̄ et electi.
Ecce p̄dici uob̄. Si ḡ dixit uob̄. ecce
in deserto ē nolite credere. ecce in penet
bulis nolite credere. Sic. n̄. fulḡ erit
aboriente. et pariet usq̄ in occidentem.
ita erit et aduent̄ filii homini. Veni
fuit corp̄. illuc d̄gābunt̄ aq̄le. Sta
tū aut̄ p̄ tribulatiōē dierū illorū sol obscu
rabit̄. et luna n̄ dabit̄ lūm̄ suū. et stelle

cadet de celo. 7 uirtutes celoz. amo
uebunt. 7 te parebit signu filii. homi
in celo. Et te planget omis te tre
7 uidebit filii hominis uenire in nu
bis celi. cu uirtute multa 7 maiesta
te. Et mittet anglos suos cu tuba. e
uoce magna. 7 dabit electo ei a. m.
uenti. a sumi celoz usq. ad termino eoz.
Ab ardore au fieri dicitte parabola. Luta
ram ei ten fuit 7 folia nata. sem q
ppe ei est. Ita 7 uos cu uidetis homia.
senore q ppe e in ianuis. Am dico uob.
q n ptebit gnatio h. donec omia h fiant.
Celi 7 tra transibit ubi u ma n ptebunt.
De die au illa 7 hora nemo scit. neq.
angli celoz. n pat sol. Sic au in dieb
noe. ita erit 7 aduent filii hominis.
Sic. n. erit in dieb an diluuii comede
rit. bibente. nubente 7 nuptu tudente
usq. i eu die q mru marcha noe. 7 n
cognouit donec uen diluuii 7 tulit
omis. ita erit 7 aduent filii hois. Te
duo erit in ag. un assumet. 7 un relin
qet. due moles. una assumet. 7 una
relinquet. duo i lecto. un. a. 7 un. ret.
Vigilate q q nescit q hora dñs ur
uentur. sit. Illud au scire. qm si sci
ret patfamilias. q hora fur uentur.
et. uigilaret. dix. utiq. n finet p
fodi domu suam. Idō 7 uos estote
parati. q nescit q hora dñs ur uentur
sit. Qs putas e fidel seru. 7 prudet. q oti
tut dñs su sup familia sua ut det illi ei
du i tempore. Beati ille seru. q cu uenit
dñs ei. inuenit sic faciente. Am dico uob.
sup omia. b. s. oti eu. Si au dixit mal seru

ille i corde suo. mora fac dñs mē uenire.
7 cepit pcutere seruo suo. manducet au
7 bibat cu ebosis. ueniet dñs seru illi in
die q n spat. 7 hora q ignorat. 7 diuidet
eu. parteq. ei ponet cu ypocrits. Ille erit
flet. 7 stridor dentiu. Te simile erit. r.
e. uirginib. q accipientē lapades suas
carerit obuia sponso 7 spose. Uniq.
au ex eis erant fatue. 7 prudentes.
S. v. fatue accepti lampadib. n suple
re oleu seu. prudentes u accepit oleu
i uasi sui cu lapadib. Mori au facere
spōs. dormitauit os 7 dormuerit. Me
dia au. n. e. f. e. f. u. exire obuia ei. Te
surrexerunt omis uirgines ille. 7 torna
uunt lapades suas. Fatue au. sapientib
dixit. Date nob de oleo urō. q lapades
nrē extinguunt. R. espondunt prude
tes. He forte n sufficiat nob. ne poci
ad uidentes 7 emite uob. Du au urē
one. uen spōs. q parate erant mru
unt cu eo ad nuptia. 7 elausa e ianua.
Novissime u uenit 7 reliq uirgines.
dicetes. Dñe dñe. api nob. At ille respo
dit. ait. Am dico uob. nescio uo. Vigi
late itaq. q nescit die neq. horam.
Sic. y. homo q pef pntescet uocau ser
uos suos. 7 tēd ut bona sua. Et uni dō
q. talēta. alii au duo. alii unū. unum
q. sedm ppa uirtute. 7 pfect e statū.
Abit au q. talēta accepit. 7 opat e
in eizalia. v. Similit q duo accepit. lu
ctus e alia duo. Q au unū accepit. ab
ies fot mra. abscedit pecunia dñi sui.
Post multu u tps. uen dñs seruo
illoz. 7 posuit rōne cu ei. Et accedēs

q. d. talenta accepit. obtulit alia. v. dico
Dñe. d. talenta tradidisti m. ecce alia. d.
singuler sum. At illi dñs ei. Euge serue
bone. 7. f. q. s. p. f. s. f. m. te optimum.
Int' ingaudium dñm au. Accessit au' 7. q. n.
talenta accepit. 7. ait. Dñe. duo talenta
tradidisti m. ecce alia. n. lucet sum. At illi
dñs ei. Euge. s. b. 7. f. q. s. p. f. s. f. m. te.
opt. Int' i. g. d. tu. Accedens au' 7. q. unu
tal. accepit. ait. Dñe. scio q. hō dñs
ei. metu ū n' seminasti. 7. d'ggas ū non
sparsisti. 7. timet' abn' 7. abscondi talentū
tūū i' tra. Ecce habes qd' tūū ē. Respo
det au' dñs ei. d'x' ei. Serue male 7. pi
g. sciebas q. metu ū n' semino. 7. d'ggo
ū n' sparsi. Oportuit q. te cōmittē pe
cunia' meā nūmularis. 7. uenies ego
recepisse unq. qd' meū ē cū u'sa. Tollit
itaq. ab eo talentū. 7. date ei q. h'it. x. tal.
Omī. n. h'nti dabit' 7. abundabit. Et au' q.
n' h'it. 7. qd' uidet' h'it e' auferet' ab eo.
Et mutū serui' aente iteneb's extio
res. Illuc erit. f. 7. illor. d. l. ū au' uenit
fili' hominū in maiestate sua. 7. omēs
angli cū eo. tē s'f' idē maiestatis
sue. 7. d'ggabunt' au' cū o's gñs. 7. sepa
rabit' eos. ab inuicē. sic pastor' s'ggat
oues ab hedi. 7. statuet oues qdē adde
tē hedi. au' asinisti. Tē dicit rex h'
q. a dext' ei' erit. Venite vñdicti pa
t' mī. possidere paratū uob' regnū
a'stitutionē mundi. Esurui. n. 7. de
diti m' māducare. Sicut. 7. dedistis
m' bibē. Hōpes erā 7. collegisti me. hu
d' 7. opunti me. infirm' 7. iustitasti me.
In carce' erā. 7. uenisti ad me. Tunc

respondet ei in dicente. Dñe. qñ te ui
dim esuriente 7. paui. feci tē 7. dedi m'
t' potū. In au' te uidim hospite' q. col
legim' te. aut nudū 7. opui m' te. Aut
qñ te uidim infirmū aut i' carce' p'ue
nim' ad te. Et respondet rex. dicit illis.
Am' dico uob'. qmdu fecisti unū de his
fr'ib' mīs minimū m' fecisti. Tunc dice
7. h' q. a sinist' erit. Discedite a me male
dicti i' ignē eternū. q. pparat' ē diabolo
7. angli ei. Esurui. n. 7. n' dedisti m' mā
ducare. Sicut. 7. n' dedisti m' potū. Hō
pes erā 7. n' collegisti me. nud' 7. n' opunti
me. infirm' 7. i' carce' 7. n' iustitasti me.
Tē respondet ei 7. ipi dicentes. Dñe. qñ
te uidim esuriētē. aut sitiētē. aut hos
pitē. aut nudū. aut infirmū. t' i' carce'
7. n' ministrum t'. Tunc respondet illis
dicens. Am' dico uob'. qmdu n' fecisti unū
de minorib' his nec m' fecisti. Vñt m'
i' supliciu' eternū. iusti au' in uitā eternā.
Et factū ē cū dñm assē. i. symonē hos
omēs. d'x' discipul' suis. Scit' q. p'
biduum pascha fiet. 7. fili' hominis
tēlet' ut crucifigat'. Tē d'ggat' s' pñci
pēs sacerdotū 7. seniores p'pti i' atū pñci
pēs sacerdotū q. dicebat' cayphas. Josilū
fecunt ut ihm dolo tenēt 7. occiderit.
Dicebat au'. Non i' g. i. die festo. Ne
forte tumult' e' ex' fieret i' pplō. Iam
au' ēēt. i. in bethania i' domo symonis
lepsi. accessit ad eū mulier. h'nt alatu'
trū unguenti p'ciosi. yessud sup caput
ip'si recumbentis. Videntes au' discipul'
i' adu'nt s' dicentes. Et qd' p'dmo h'. No
tuit. n. utud uenundari multo. 7. dari

paupib. Scietis aut. i. aut. ut. Quid molesti
est hinc mulier. Quid bonum opata est in
me. Nam seip. pauper. hinc uobiscum. me aut.
non semper habet. O uobis enim h.
h. i. corp. meum. ad sepelientem me fecit. Am.
dico uobis. ueniet. p. dicitur fuit h. eug. in
toto mundo. dicit. q. d. h. fecit in memori-
a ei. Te abire un. de. an. q. d. iudas scari-
oth. ad p. n. p. sacerdotum. / aut. illi. Quid
uultis mihi dare. ut ego uobis eu. t. d. / At
illi. offerunt ei. xxx. argenti. Et exiit
q. d. oportunitate. ut eu. t. d. Prima
aut. die azimorum. accesserunt discipuli ad ihm
dicentes. Vultis parem et comedere pascha.
At. i. dicit. Ite in ciuitate ad quendam. / dicit
ei. Magna die. Temp. meum p. p. e. / ap. te fa-
cio pascha. cum discipulis meis. Et fecerunt discipuli.
sic. offerunt illi. / et parauerunt pascha. Respe-
xit aut. factus. dicit. uelut eu. xii. discipulis suis.
Et edentibus illi dicit. Am. d. a. q. un. u. m.
me. t. d. i. e. / et dicit. ualde. cepunt singuli
dicere. Numquid ego sum d. n. e. / At ipse respon-
dit. ait. Quid tunc mecum manu in parapside.
h. me. t. d. e. Et filii. q. d. hominis. uad. sic. se.
ptu. e. de illo. / ve. aut. homini. illi. p. q. filii. h.
t. d. e. Bonum erat ei. si natus non fuisset homo ille.
Respondet aut. iudas. q. d. t. d. eu. dicit. / Hic ego
rabbi. ait. illi. Tu dixisti. Tenentibus aut. eis.
accepit. i. panem. / et b. d. x. ac fregit. dedit. discip.
p. ut. ss. / ait. Accipite et comedite. h. e. cor. p.
meum. Et accipiet calicem. / q. d. s. e. g. / dedit. ut
diceret. Bibite ex hoc. o. s. h. e. u. sanguis meus
noui testamenti. q. p. multi effundetur. in remi-
sionem peccatorum. Dico aut. uobis. non bibite a me. s.
h. gemmine uini. usq. i. die. ut. eu. illud
bibite uobiscum nouum in regno patris mei. Et ymo

dieto. / erunt in morte olueri. Te die. ut. i.
Oms uos scandalum patiemini in me. / Ista noc-
te. / septu. e. n. / tertia pastore. / d. p. g. e. r.
ouer. g. g. s. / lost. q. aut. resurrexerunt. p. d. e. l. a. m.
uos i. galylea. / R. exp. d. e. s. aut. pet. / ait. illi.
Et si oms scandalizati fuerint. ego nunquam
scandalizabor. / At illi. i. Am. dico. t. q. i. hac
nocte. an. q. gall. cantat. t. me. negab. / ait
illi. p. / t. r. a. si oportuit me mori tecum. / n.
te. negabo. Simul. / 7 os discipuli dixerunt. Te
ueni. i. eu. ut. i. uilla. q. d. i. getsemani. Et
dix. discipulis suis. Sedete h. / donec uada
illuc. / 7 ore. / Et assumpto pet. / 7 duob. filiis
zebedi. cepit. t. t. a. r. i. / 7 mest. e. e. / Te. ait. illis.
Tristi est anima mea. usq. ad mortem. / Susti-
nere h. / 7 ungulate mecum. Et p. / q. d. s. u. s.
pusillu. / p. e. i. d. i. facie. sua. o. m. i. s. / d. i. c. e. s. / Q. u.
pat. / si possibile est. t. n. s. e. a. t. a. m. e. c. a. l. i. x. i. n. t. e.
H. e. r. u. t. a. m. n. s. i. c. e. e. g. o. u. o. l. o. / s. i. s. i. c. e. t. u. / Et uenit
ad discipulos. / 7 inuenit eos dormientes. Et
dixit. pet. / s. i. c. a. / n. o. n. p. o. t. u. i. s. t. i. u. n. a. h. o. r. a. u. n. g. u. l. a. r. e. m. e. c. u. m. / V. i. g. i. l. a. t. e. / 7 o. r. a. t. e. / u. t. n. o. n. i. n. t. e. m. p. t. a. t. i. o. n. e. / s. p. e. q. d. e. p. m. p. t. e. s. t. / c. a. r. o. a. u. i. n. f. i. r. m. a. / s. t. u. s. e. d. o. a. b. i. t. / 7 o. r. a. u. i. d. i. c. e. s. / P. a. t. e. r. m. i. h. i. n. p. o. t. h. c. a. l. i. x. e. t. n. b. i. f. a. r. t. u. a. / Et uenit. it. u. / 7 inuenit eos dormientes. / t. r. a. t. a. o. c. t. i. e. o. z. / g. u. a. t. i. / Et relictis illi. / it. u. a. b. i. t. / 7 o. r. a. u. i. t. e. i. o. e. u. n. d. e. s. e. r. m. o. n. e. d. i. c. e. s. / T. u. n. e. u. e. n. i. t. a. d. d. i. s. c. i. p. u. l. o. s. s. u. o. s. / 7 d. i. c. e. s. / u. t. / D. o. r. m. i. t. e. i. a. m. / 7 r. e. q. u. i. e. s. c. i. t. e. / E. c. c. e. a. p. p. r. o. p. i. n. q. u. i. b. i. t. h. o. r. a. / 7 f. i. l. i. h. o. m. i. n. i. s. t. o. l. e. t. i. n. m. a. n. u. p. e. c. c. a. t. o. z. / S. u. r. g. i. t. e. e. a. m. / E. c. c. e. a. p. p. r. o. p. i. n. q. u. i. b. i. t. q. m. e. t. o. l. e. t. A. d. h. u. c. i. p. o. l. o. q. u. i. t. e. e. c. c. e. u. i. d. a. s. u. n. d. e. a. n. u. e. n. i. / 7 e. u. e. o. t. h. a. m. u. l. t. a. e. u. g. l. a. d. i. u. s. / 7 f. u. s. t. i. b. m. i. s. s. i. a. p. n. i. c. i. p. u. s. s. a. c. c. d. o. t. u. / 7 s. e. n. i. o. r. i. b. p. p. l. i. / A. u. t. t. d. i. d. e. u. / d. e. s.

ut signum dices. Quicquid osculari fuerit ipse
et tenere eum. Et ostendi accessit ad ihm
dux. Aue rabbi. Et osculari eum. Dixit
illi. I. Amice. ad quod uenisti. Tunc accessit
et manum iniecit in ihm. et tenuit
eum. Et ecce unus ex his qui erant cum ihu ex
tendit manum euenit gladium suum. et pec
toris seruum principis sacerdotum apertum au
riente eum. Tunc ait illi. I. Eum gladium tuum
illocum suum. Hinc. n. qui accepit gladium.
gladio percussit. An putas quod non possim roga
re patrem meum. et exhibebit michi in plerumque
legiones angelorum. Quoniam qui implebunt scrip
turae quod sic oportet fieri. In illa hora dixit
i. Hinc. Tamen ad latruncem existi cum gla
dio. et. Subprehende me. Eodem die ap
prouit sedebat doceret in templo. In tenuisti me.
Hoc autem totum factum est. ut adimpleretur se
pente prophetarum. Tunc discipuli omnes relicto eo fu
gerunt. At illi tenentes ihm. duxerunt ad eum
pharisaei principes sacerdotum. et scribae et seniores
ducenti. Petrus autem sequebatur eum a longe usque
in atrium principis sacerdotum. Et ingressus in
sedebat eum ministrum ut uideret finem. Princeps
autem sacerdotum. quod de iure querebat falsum testimo
nium contra ihm. ut eum morti tradere. In inue
nunt eum multi falsi testes accesserunt. Non
fuit autem uenit duo falsi testes et dixerunt.
Hic dixit. Possis destruire templum dei. et per tria
regniificare illud. Et surgens princeps. ait il
li. Hic respondes ad ea quod isti aduersus te
testificantur. Iste autem tacebat. Et princeps sacer
dotum ait illi. A duro te persequi uolumus. ut dicas
nobis si tu es. et filius dei. Dixit illi. I. Tu dixisti.
Verum dico uobis. amicum uidetis filium dei se
dentem a dextera iurantis. et uenientem in nubibus

celi. Tunc princeps sacerdotum seorsum uestimenta sua
a dices. Blasphemauit. Quod adhuc ego
non testor. Ecce nunc audisti blasphemiam.
Quod uobis uidetur. At illi respondentes
dixerunt. Recte est mortui. Tunc exspulerunt ista
eum. et colaphis eum ceciderunt. alii autem pal
mam in faciem eius dederunt dicentes. Psal
mus prophetae. Quod est quod te percutit. Petrus uero sedebat
foris in atrio. Et accessit ad eum una ancilla
dicens. Et tu cum ihu galileo eras. At
ille negauit coram omnibus dicens. Nescio quid
eis. Exeunte autem illo ianuam. uidit eum alia
ancilla. et ait his qui erant ibi. Et si erat cum
ihesu nazareno. Et iterum negauit eum iuramentum
quod non noui hominem. Et per pulcritudinem accessit
et qui stabat et dixerunt petro. Vere. et tu ex
ist es. nam et loquela tua manifestum te facit.
Tunc cepit detestari et iurare. quod non nouisset
hominem. Et continuo galli cantauit. Et re
cordatus petrus ubi ihesu quod dixerat. prius.
galli cantet et me negabo. et egredietur foras
fletu amare. Tunc autem factum. minuit omnes
principes sacerdotum. et seniores populi aduersus
ihum. ut eum morti tradere. Et uictum ad
duxerunt eum. et tradiderunt pontio pilato
iudici. Tunc uidit iudas quem tradidit. quod
clapnat est. penitentia ductus reuertit
aux. argenteos principibus. et senioribus
dicens. Peccaui. et deus sanguinem meum. At
illi dixerunt. Quod ad nos. Tu iudicis. Et
proiecit argenteos in templo recessit. et ab
iens laqueo se suspendit. Princeps autem ac
cepit argentum dicens. Nunc licet mutare
eos in corbanam. quod pecuniis sanguinem est.
Consilio autem intro. emittit ex illis agrum si
guli et sepulchra pugnorum. Ipse si uocaret

ag' ille acheldemach. h' e' ag' sanguinis
usq' in hodiui die. t' e' impletu' e' qd' dic-
tu' e' p' ieremia ppham dicere. Et acce-
puit. xxx. argenteos p'ciu' apperari.
q' apperariu' a filius ist'. 7 dedunt eos
i' agri' figuli. sic ostendit in d'ns. h'ic au-
tem an' p'ide. Et interrogau' eu' p'ies
dicei. Tu es rex iudey. Dic' ei. I. Tu
dici. Et eu' accusaret' a p'ncipib'. 7 se-
morib'. nich' respod'. T' e' die illi pilat'.
Non audi' qnta adu'su' te dicit' testimo-
nia. Et n' resp' ei ad ullu' u'su'. ita ut
murmur' p'ies. uehement'. P' die au' solle-
pne' osueat' p'ies dimitte' p'plo unu'
uinctu' qm uoluisse. Habebat au' te
unu' uinctu' insigni' q' dicebat' barrab-
ba. longigati' q' ill'. die pilat'. Qm uul-
ti dimittam uob'. Barraban. an ihm q'
di'. x'. s'ciebat. et. q' p'much' r'oluisse
eu'. Sedente au' illo p'tonali. misit
adu'su' uox' ei dicei. Nich' t' 7 ito illi.
Multa. n. passa sum hodie p'usu' p'p'ter
eu'. Principe au'. s' p'ualert' p'p'tu' ut
p'ert' barrabham. ihm u' p'dent. R' e'
p'ocet' au' p'ies ait ill'. Qm uult' de u'.
dimitte'. At illi d'ic'unt. Barrabham. die
ut. p. Id' q' facia' de ihu q' di'. x'. Diei
om's. Crucifigat'. Ait ut p'ies. Q' d. n.
mali fec'. At illi mag' clamabat' dicei
ut. Crucifigat'. Videt' au' pilat' q' nich'
p'ficiet. s' mag' tumult' fiet. accepta aq'
lau' man' cora' p'plo dicei. h'mocens
ego su' a sanguine in hui'. uos iudicis. 01
E' respodet' unius p'p'tis d'ic'. Sangu' ei n'
no'. 7 s' filio n'ri. T' e' dimisit ill' barra-
ba. ihm au' flagellatu' t'nd' ei u' crucifigat'.

127 128
T' e' multes p'idi' scrip'te' ihm in p'torio.
agg'auit ad eu' uniu'sa co'dite. Et exuen-
tes eu'. clamide coecinea circūdedit' ei.
7 plectete' corona' d' spini. posuit' s' cap'
ei. 7 harudine' i' dexta ei. 7 genu' flexo an-
eu' illudebat' dicei. Ave. rex iudey.
expuete' i' eu'. accepit' harudine' 7 pec-
tibat' cap' ei. Et p'q' illigat' ei. exiit eu'
clamide. 7 iduit' eu' uestim'ti' ei. 7 duxit'
eu' ut crucifigat'. Exente' au' muenit'
hoem cyreneu' no'e symone. h'ic angari-
auit' ut tolleret' cruce' ei. Et uenit' illocu'
q' di' golgatha. q' e' caluarie loc'. Et dedit'
ei unu' bibe. eu' felle mixtu'. Ieu' g'rat'.
noluit bibe. Qui crucifigat' eu' duxit'
fere' uestim'ta ei sorte' mueret'. Et sede-
tes suabat' eu'. Et imposuit' s' cap' eu'
causa' ip'si' septa. h' e'. i. rex iudey. t' e'
crucifigat' s' eu' eo. u'. latet. un' a dexte'
7 un' a sinist'. Preterit' au' blaphema-
bat' eu'. mouetes' capita sua. 7 dicei. Vbi
q' destruit' t'p'tu' di'. 7 m'eluo illud. reedi-
ficat'. Salua te metip'su'. Si fili' di' es. desce
de seruce. Similit' 7 p'ncipes. s' illude'te' eu'
se'b' 7 semorib' dicebat'. Alio saluo' fec'. se ip'su'
n' pot' saluu' face'. Si rex iust' e'. descedat
ne de cruce. 7 edim' ei. t'nd' i' do. libet
eu' ne si uult. Dix' u'su' di' su'. d'ip'tu' au'
7 latet q' crucifigat' erat' eu' eo impp'at'
ei. A sexta au' hora tenebre' facte' s' sup'
uniu'sa tra'. usq' ad hora. ix. Et circa hora'
ix. clamau' i' uoce magna dicei. h'ely
h'ely. lemasabac tam. h' e'. d's m's.
P' d's m's. ut q. d. me. Q' d' au' illic sta-
te' 7 audietes' dicebat'. H'elya uocat' iste.
Et continuo' c'et' un' ex ei accepta' sp'ogiam

ipleu aceto. 7 unposuit arundin. 7 dabat ei
bibere. Cui autem dicebat. Sine. Unde autem anue-
nat helia libat. Cuius autem ita clamans uoce
magna. emisit spiritum. Et ecce uellus templi scis-
sus est in duas partes assimo usque deorsum. 7 tra-
mota est. 7 petrus scissus est. 7 monumenta aperta sunt.
7 multa corpora sanctorum quae dormierant surrexerunt.
Et exierunt secundum monumenta. per resurrectionem eius
ueniunt ieiunantem secundum. 7 apparuerunt multis.
Cuius autem 7 quod cum eo erant introducere ipsum in uis-
tre mortu. 7 hi qui fiebant. simul ualde dicebant.
Veni filii dei etiam ista. Cuius autem ibi multes multes
alonge. qui secute erant ipsum galilea ministrum
te ei. In quo quod erat maria magd. 7 maria iaco-
bi. 7 ioseph matris. 7 matris filiorum. 7 cum seruo autem
factum esset. ueni quodam homo ab arimathia diues
nomen ioseph. qui tempore discipulus erat ihesu. hic accep-
sit ad pilatum. 7 petrus corpus. Tunc. per. inter reddi cor-
pus. Et accepto corpore ioseph inuoluit illud in sindone
munda. 7 posuit illud in monumento suo nouo quod
excidit in petra. Et aduolutum saxum magnum ad ostium
monumenti abiit. Erant autem ibi maria magd. ad-
altam. in. sedere de sepulchrum. Alia autem die quod per
parat. uenerunt principes. 7 pharisaei. ad pilatum
dicentes. Domine. recordati sumus quod seductor ille
dixit adhuc uiuere. per. et die resurgam. Iube ergo
et odum sepulchrum usque in die. tunc. ne forte
ueniant discipuli eius. 7 furent cum. 7 dicant plebi.
surrexerunt a mortuis. Tunc. nouissimum error. pe-
ior. fore. dicit illi pilatus. Hec et odum. ne et
dite sic semel. Illi autem abierunt. munierunt sepul-
chrum. signante lapide cum et odum. Vespere autem
autem sabbati quod lucas in. sabbati. ueni malcan
magd. 7 alia. in. unde sepulchrum. Et ecce tres. risti
mor. factus est magd. Angelus autem domini dei
cons. de celo. 7 accessit. reuoluit. 7. s. s. cum. Erant

aspectus eius sicut fulgur. 7 u. eius sicut nix. Pre timore autem
eius exterriti sunt et ceciderunt. 7 ceciderunt. u. m. Responderunt
autem angelus. dixit multis. Nolite timere. uos.
Scio. et. quod ipsum quod crucifixus est. qui. s. h. sum-
re. u. sicut dixit. Venite 7 uidete locum ubi posuit
erat dominus. Et cito euntes discipuli eius quod dicit.
7 ecce praecedet uos in galilea. Ibi cum uidetis. ecce
dixit uobis. Et exiit cito secundum monumentum cum ti-
more 7 gaudio magno. Erant nunciare
discipulis eius. Et ecce. i. dicit illi dicit. Auerte.
Illi autem accesserunt 7 tenuerunt pedes eius. 7 ado-
rauerunt eum. Tunc ait illi. Nolite timere. Ite nu-
ciate fratribus meis. ut eant in galilea. Iste me in-
dedit. Cum abissent. ecce quodam discipulus ue-
niens ieiunantem. 7 nuntiavit principibus. s. omnia
quae facta fuerant. Et aggregati cum senioribus. si
homo accepto pecunia copiosam dedit militibus
7 discipulis. Dicite quod discipuli eius nocte uenimus
7 furati sunt eum. nobis dormientibus. Et si haec audimus
fuit apostasus. nos suadebimus ei. 7 secum
uos faciemus. At illi accepta pecunia. fe-
cerunt sicut erant docti. Et diuulgata
tunc est uerbum istud apud iudeos usque in
hodiernum diem. Unde cum autem discipu-
li abierunt in galileam. in montem ubi
constituerat illis ihesus. Et uidentem eum
adornauerunt. quidam autem dubitau-
erunt. Et accedens ihesus. locutus est eis
Data est michi omnis potestas in caelo
et in terra. Cum res ergo doceret omnes gen-
tes. baptizantes eos in nomine patris
et filii et spiritus sancti. docente eos ser-
uare omnia quaecumque mandauimus uobis.
Et ecce ego uobiscum usque in omnes dies
usque ad consummationem saeculi. Amen.

Explicit hys to. 11.

CONFUSIO. *Incipit liber quartus.*

ut dignū erat. ac repudiatis temptatorū
 b'. ad suos ihc. sermonē conuertit. ut illoꝝ
 confusio. istis fieret disciplina. Instructuos nāq. est
 sermo. si us. quo ut alt. confundit. sic nō alt. erudia
 t. Tē loquit. est ad turbas. usq. dicunt enī. & nō faci
 unt. y reb. p cathedrā. doctrinā legis ostendit. & p
 sacerdotiū nominisq. dignitatē exortat. ppls. ut
 subitiant. eis. nō opa s. doctrinā considantes. Hoz
 in ecclia nunc exemplo sunt. qui subiectos docent.
 quod ^{ip}plere dissimulant. uel peccantib. pond. pe
 nitentie agguantes. ut aut necesse est penitentia
 retiniant. aut suscipiens dū ferre nō ualet. scanda
 lizat. ampli. peccet. quasi nō meli. sit ppter misericā
 dare rationē. quā ppter crudelitātē. de talib. recte
 subiungit. quod sarcinas ipsas nō digito suo uno
 tangerent. hoc est ne in minimis quidem pscerēt.
 que cont. morē patrū. sine fine & grā ihu xpī. & n
 seruare. y nō seruanda tradere. psumebant. Dila
 tant enī phylacteria sua. usq. & uocari ab homini
 b. rabbi. Pytatiola illa decalogi. phylacteria uoca
 bant. que in fronte quasi ob custodia & munim
 tū sui. portabant. nō intelligentes. qd. hec in
 corde assidua meditatione portanda si nt. nō
 in corpore dñi mandata. Erat enī fimbria

parua breuis. i. quatuor palli summatib' ppter dis-
rentia uestiu eor' posita. sic in carne circumcisio. ex
pcepto legis. qua mulier in pallio dñi. que sangui-
ne fluebat. tetigit. si nō est compuncta supsticiosis
sentib' phariseor'. Vos aut nolite uocari rabbi. usq;
quia magister ur' un' est xpc. hic multi de uocatio-
ne patrū & magistror' mouent questiones. si facile
soliunt. quia quom' unus p naturā dī. & un' fili' nō
pudicat cetis. neq; p adoptionē dñi uocent' & filiū.
ita & un' pat' & magister. nō pudicat aliis. ut ab-
usuē patres appellent' & magistri. Qui maior est
ur'm. erit minister uest'. ac si dicat. Quicq; uult
fratrē puenire regnando. prius illū necesse est p-
ueniat obsequendo. Unde apl's ait. honore inuice
puenientes. Vincat eū offitius. ut possit uincere
sanctitate. Qui aut se exaltauerit. humiliabit'.
& reb'. Omis qui se incaute de meritis extollit. sal-
tim in futuro. si perseuerauerit humiliabit' ad dñō.
i. punde se de beneficiis humiliauerit. exaltabit'
ab eo. De uob' scribe. usq; nec introeuntes sinis
introire. ac si dicat. Ne uob' qui scitis aduentū
meū. corporeū apphis p'dicatu. & nec ipsi credi-
tis. nec alios doctrinē simulatione sinis aduer-
tere. Moralit' ū hac sententia arguit^{omne} magistrū.
qui malis opib; ante discipulos suos. introitum

129
regni celestis. claudit. Ue uob scribe & pharisei. y
pochrite. usq; gehenne duplo quā uos. Diuisa eos lu
era. tā de discipulis quā de aduenis miscebant. populo
quā ymagine sanctitatis captantes ostendit. Et erat
semel fili' gehenne. uidens magistrorū uirtutē. & intel
ligens. & destruere eos opib; quod uobis docebant. y
ad uomitū reuertēs. gentilitatis sue. & quasi p
uaricatorū maioris culpe penę dignus ^{en} existerat.
Ue uob duces cecī. usq; & qui iurat in celo. iurat in
throno dī & in illo qui sedet in eo. Auaritie & im
pietatis arguit strophe inuentores. y pceptores. qd
in templo aut in altari iurantē. nemo purū revē
tenebat. eū aut qui in auro quo ipsi delectabant.
aut in dono quo pascabant iurabat. quasi purū
reum. id statim in quo iurauerat. exsoluere co
gebant. y ideo hec sanctiora dicebant. ut pemptio
res homines ad dona offerenda efficerent. quam
ad pces in templo fundendas. Spaliē aut in tēplū
& altare ipsū xpm significat. aurū & donū. laudē
y sacrificia pccum significant. que in eo p cū offe
rim. Nō enī ipse p hec. s; ista p illū scīficant. Ue
uob scribe & pharisei. ypochrite. qui decimatis
mentā. usq; & illa nō omittere. Arguit eos auari
cie. quod ppter alimoniam sacerdotū ^{eleutarum} quorū pars
erat dñs. studiosē etiā vilui holerum decimas

exigant. & iudiciū in disceptatiōe negotior. miser
cordiamq; in paupes. pupillos & uiduas. & fidē in
dñm. que magna sunt. p̄mittant. Duces cecī. ex
colantes culicē. & ret. Sic tunc. sic & nunc cont̄
cont̄ p̄ceptū dī. que digna sunt. sic est iudici
um. & ea que sup̄ posuit. deuoramus atq; neg
ligimus. ⁊ opūionē religionis in paruis que
lucruū ^{quia} habent diligentiam demonstramus.
Possunt autē p allegoriā ad iudeos referri. qui dī
miserunt barriaban. quod nō soluerūt sabbatū
quod magna diligentia obseruabant. occidunt
autē dñm. sp̄aliter sabbatū insinuantē. p
iudiciū & misericordiam. & fidē. que illi maxime cō
tempnebant. Nā & culicis nomine nō absurde
sedm̄os & homicida ^{figuratur} ~~popl~~ ipse iudaic⁹ designa
quia hoc animal. & strependo inquietat. &
sanguine delectat. & cameli nomine ppter
humiliantē se ad subeunda honora magnitu
dinē. congruent̄ intelligit̄ dñs. Qui mundatus
quod deforis est. calicis. ⁊ ret. Simulationis
arguunt̄ & mendatiū. quod foris in habitu osten
derent sanctitatē. intrinsec⁹ autē essent uicior
sordib; pleni. Munda pri⁹ que int⁹ sunt. ca
licis. hoc est. ^{ret.} p̄us conscientia a concupiscentia
& ^{mendat} eor ap̄us desideriis. a fraude & dolo. ⁊ sic op̄a

130
foris ostendēs ueracit̃ sanctitatē. hoc cont̃ illos
ualet. qui corporalia peccata. fornicationē. fur-
tum. & cetera talia quasi grauissima detestant̃.
sp̃alia ũ quę nō minus dampnat̃ apl̃s. hoc est.
amaritudinē. irā. indignationē. clamorē &
supbiā. & cetera ut leuia contempnunt. Ue uob̃
scribę & pharisei. ypochrite. qui similes estis se-
pulchris dealbatis. usq; int̃ aut̃ pleni estis ypoc̃si
& iniquitate. Sic sepulchra foris. calce. mar-
more & auro. ornata sunt. int̃ aut̃ plena
ossib; mortuorū. sic & p̃sī magistri. quia ali-
a docent & alia faciunt. mundiciā uestium
& liborū humilitatē. demonstrāt. int̃ autē
pleni sunt om̃i spurcicia & iniquitate. Qui
hædificatis sepulchra p̃pharū. usq; qui filiū estis
eorū qui p̃phas occiderunt. Simulabant q̃dē
se ob fauorē vulgi captandū. patrū suorū
horrere p̃fidiā. memorias p̃pharū qui ab eis
occisi sunt. magnifice exornando. si ipso ope
testificant̃. quantū pat̃ne nequitię cōsenti-
ant. dñm qui ab eisde p̃phis est p̃nuntiat̃.
iniurijs occidentes. Et uos implete m̃surā
patrū ur̃orū. hoc est illis defuit. uos imple-
te. Illi interfecerunt seruos. uos dñm cru-
cifigite. Nō hoc iubendo dixit. s; quod esset

"facturi." ostendendo. Serpentes p̄genes uiparū
idest. sic de uipis uipe nascunt̄. sic uos de homici-
dis homicide nati estis. Quom̄ fugietis de iudicio
gehenne? Numq̄d sepulchra scōz hēdificantes.
an poti' amalitia corda ur̄a mundantes? Idō
ecce ego mitto ad uos p̄phas. & sapientes. vsq̄
de ciuitate in ciuitatē. idest ipse fili' dī misit
ap̄los. qui p̄phas ante mittebat. simulq̄ ob-
serua iuxta ap̄lm scribentē ad choroynthos. va-
ria dona ēē discipuloz xpī. alios p̄phas qui fut̄a
p̄dicant. alios sapientes qui nouerint quando
debeant p̄ferre sermonē. alios scribas in lege
doctissimos. ex quib' lapidat' est stephanus.
Petr' & Paul' occisi sunt. & p̄secutionē multi
auidea expulsi ad gentiū p̄plm t̄nsmigauerūt.
Ut ueniat sup uos omnis sanguis iustus. a sanḡi-
ne abel iusti. & ret. Quom̄ auideis exquirē san-
guis. quē ipsi nō fuderunt. nisi q̄. moys est scrip-
turariū. duas sepe generationes hominū. bonoz
scilicet & maloz computare. a sanguine abel ius-
ti. & ret. Cur abel qui p̄m. ^{fuit} zachariā qui ne-
qua qm̄ ultim' est ponere uoluit. n̄ forte q̄. p̄
abel pastore qui in campo & zachariā sac̄dotē
qui in atrio templi necat' est utriq̄ gradus
m̄ries esse debere. ex laicis & ex altaris officio.

131
mancipatis. sub eorū uoluit intinmare uocabulo; de
isto ū zacharia multorū fuit contentio? quis fuerit.
ſi nos illū putam⁹. qui ſub iōas rege uidē. int̄ tem-
pli & altare? ſunt occiſi? S; querit̄ hic cur bara-
chie dicat̄ fili⁹. cū in yſtoria regū. iōade fili⁹ aſſe-
ratur. Barachya ſcilicet in lingua nr̄a. benedict⁹
dm̄ dicit̄. & ſacerdotis iōade iuſticia hebreo no-
mine demonſtrat̄. & in euanglio quo nazarei
utunt̄ p̄ filio barachie. filium iōade. ieronim⁹
ſcriptū ſe inuenire teſtat̄. Quotiens uolui cong-
gere filios tuos & ret. animantis ponit ſimilitu-
dinē. quē tam magnū habet in filios affectum.
ut eorū infirmitate & ipſa effecta infirmet̄. & qd̄
in cet̄is animantib⁹ difficult̄ inuenies. aliſ ſuis fi-
lios p̄tegens cont̄ miluum pugnat. ſic etiam
mat̄ nr̄a. ſapientia dī. quē p̄ carnis ſuſceptiōe
infirmata eſt? p̄tegit infirmitatē nr̄am. & re-
ſiſtit diabolo. ne nos rapiat. Et quod illa cōt̄
miluum conat̄ affectu. hec aduerſ⁹ diabolo?
p̄ficiat poteſtate. Ecce relinquet̄ uob⁹ dom⁹
vr̄a deſerta. Predixit enī quod herode oc-
ciſo. romani venire debuerunt. & quaſi
nudū uacūū diripientes tulerunt eorū lo-
cū? & gentē & regnum. Dico enī uob⁹. nō

me uidebitis ampli. & ret. hoc pfecto mystice de
illo ei aduentu intelligere cogimur quo in cla
ruate uentur' est. Alit. habent iudei sibi temp'
penitentie. confiteant' benedictu qui uenit
in nomine dñi & xpi ora conspiciant. Et oñ
p' ihc de templo. usq; qui nō destruat. Iuxta
ystoriā manifest' est sens'. Mystice ū puidens
dñs infirmitati nrē. omīa illa subūti fecit. q'
tū' umbra & typo cessante. ueroz ipsa iam ve
ritas. p orbem declarata. palmā tenere. Se
dente aut eo sup montē oliueti. usq; & cōsu
mationē scil. mystice designans. quod quies
manens in scis. supboy delectat' amentiam
q' fructiferā scē ecclie celsitudinē semp in
habitare. delectat'. Ihc aut' respondens dix
it. Videte ne quis uos seducat. & ret. Mul
ti quod hic saluator p'dixit. qui falso sibi no
men xpi uendicabant. extiterunt. ex qb;
fuit symon mag' in samaria. qui etiam
magnā uidebat habere virtutem.
hec q'q; int' cetera in suis voluminib' scripta
dimittens. Ego sū specios'. ego sum paraclet'.
ego omīpc. ego omīa dī. Audite uerū enī estis
p'lia & opiniones p'lioz. & ret. Admo
nent' ne statim habundante p'rbatione p'

132 133
liorū desolationē pūntie. ultimūq; urbis ac tem-
pli excidū instāre putarent. si quod poti⁹ i qua-
dragesimū differenda sit annū. Consurger enim
gens cont^{ra} gentē. & rel. hec iuxta litterā excidū urbis
p̄cessisse manifestū est. Potest ū regnū iusticie sup
regnū & pestilentia. eoy q̄rū sermo serpit ut
cancer. ^{famē} auclendi ūbi dī. & cōmotio uniuē t̄re.
& auera fide separatio in hereticis magis. i quibz
intelligi. qui cont^{ra} se inuicē dimicantes. ecclie
victoriā fatiunt. Tradent uos in tribulationem.
& rel. Notandū aut. quod hec loquitio dñi. partim
ad captiuitatē iudaicam que a romanis facta est
partim ad diē iudicii p̄tinet. & p̄ aptos om̄ium
credentiū p̄sona designat. Quod iuxta finem
mundi. hi qui apticam fidē sequunt^{ur} his tribula-
tionibz p̄bandi sunt. Et tunc scandalizabuntur
multi & rel. Quod in p̄ncipio factū legim^{us} p̄dica-
tionis euanglicę. & nunc p̄partes agitur. maxime
aut erit. adueniente in fine antixpo scli. signoz
quādo numerate ~~et~~ tormentoz multa scandaliza-
bunt. Et multi pseudo p̄phie surgent. & rel. ^{et potentis signoz}
q̄ mobidione urbis & obsidentes alieni axpo
durabant. meli^{us} de hereticis accipiendū putam^{us}.
qui cont^{ra} eccliam uenientes. xpos se esse! menti-
unt. quoy p̄mus symon mag^{us} fuit. extrem^{us} aut

ille maior q̄tis est: antix̄. Et p̄dicabit hoc e-
uangliū regni. usq; & tunc ueniet consumatio.
¶ sp̄ciue significat nō ante aduenisse mundi
finē. quā euangliū in toto orbe p̄dicet̄. Opor-
tunitatē q̄ tunc illi temporis esse cū p̄dicatū
fuerit euangliū om̄ib; gentib; ad aduentū scilicet
et salutē credentib; in testimoniuū ū et
dampnationē illud: nō credentib;. Cū q̄ vi-
deritis abhominatiōē desolationis. & reb; hec
de aduentu antix̄pi intelligi possunt. sicut
manifestissime apls paul' p̄dicabat. Potest &
simplicit̄ aut de antix̄ accipi. aut de antiqua
ȳmaginē cesaris. quā pylatus posuit in tēplo.
aut de a drianī equestri statua. que in ipso scō
loco. usq; in p̄sentē diē stetit. Ab hominatio q̄q;
scdm ueritatē scripturaȳ. nūm cupat̄. Tunc q̄
in iudea sunt fugient ad montes. usq; nō re-
uertēt tollere tunicā suā. hec iuxta ȳstoriā
facta esse: constat. Iuxta ū sp̄ales sens' cū vi-
derim' abhominatiōē desolationis stare. ubi
nō debet. hoc est heresym & flagitia regnare.
int̄ eos qui celestib; mysteriis uidebant̄ esse cō-
secratū & opantes iniquitatē pacē fidelū p̄-
bare: tunc qui in iudea hoc est in cōfessione
vere fidei p̄sistim': uirtutū culm̄ ascendere

133
debeni. Tunc qui sup tectū ē^{hoc ē} carnalia animo ex
cedens. spaliū vult. ne descendat ad infirmos ac
p̄sine conuersionis. neq; ea que reliquerat mun
di. uel carnis sue desidia repetat. Domus nāq;
mā^{ut}. mund' hic uel ipsa in qua dagimus nrā intelli
genda est caro. Et qui in agrov est hoc est in ecclia
non respiciat rem solārē. & labentis uite retnacu
la quib; renuntiavit. De p̄gnantib; & ret. hoc q̄p;
iuxta ystoriā dici potest. quod in p̄sequutione antix
seu romanę captiuitatis. p̄gnantes & nutriendes
uteri filioz sarcina p̄grauati. expeditam fugā
habere nō quierunt. Spaliū aut anima que
desideriū carnalib; in illa ultima p̄sequutione oc
cupata inuenitur. etnū ve. opp̄ssa subire cogē.
Orate ut nō fiat fuga urā hieme ut sabbato. Si
ad captiuitatē hoc uis intelligere. in hieme duri
cia frigus phibē ad solitudinē p̄gere. & in monti
b' desertisq; latitare. In sabbato aut transgressio
legis est si uoluerint fugere. aut mors imminens
si remanserint. Si aut de consumatione intelli
gūt hoc p̄cipit. ut nō frigescat fides in xp̄m &
caritas. neq; otiosi in ope di uirtutū sabbato tor
peant. Et n̄ breuiati fuissent dies illi. & ret. hec
enī tribulatio q̄nto cētis pondē grauior tanto
est temporis breuitate futura moderatior. Trib;

nāq; annis & dimidio ecclesiam impugnata: esse
credit. q̄ntū de p̄phā danielis & apocalipsi sc̄i
ioh̄is? cōici potest. Si dixerint uob̄ ecce in de-
serto est. & ret. Si quis p̄miserit uob̄ quod in
deserto gentiliū & ph̄losophorū dogmate xp̄o
morat̄. aut in hereticorū penetrabilib⁹ qui dei
pollicent̄ archana se nosse: nolite fidē accomo-
dare. ne locū decipiendi inueniant. Sic enī
fulgur ab oriente exit. & ret. Quod ḡ dixit
ab oriente in occidentē pueniturū aduentū
suū. cont̄ illos ualeat. qui p̄ trāz particulas nomi-
nant̄ & dicunt apud se esse xp̄m. Quod autē ait
sic fulgur? cont̄ eos ualeat qui occulte cōgregāt
tanq̄m in penet̄abilib⁹. & paucos tanq̄m in deserto.
Ad manifestationē q̄q; claritatēq; p̄tinet ecclesie ful-
guris nom̄. significans. nōctē uel nubila hui⁹ sc̄i.
Tunc enī fulguris candor apparet. Ubicūq; fue-
rit corp⁹. illuc cōgregabunt̄ & aquile. idest in cē-
lū. quo hinc secū leuauit corp⁹ in homine suscepto.
quia sc̄dm aplm rapiemur in nubib⁹ obuiā xp̄o.
in aera. & sic semp cū dño erim⁹. Conuenit etiā
studius scōz. quod aquila ceteras aues transgre-
diens uolatu. in ipsū solis radiū oculos gaudet in-
figere. necnō & ^{illud} solet ^{q̄d} afferre lapidē uenenis
resistentē suis nudis solē afferre. q̄ de monte

134
sine manib' diaboli regnū stant. Statim aut post
tribulationē dierū illorū usq; & stelle cadent de
celo. Syda in die iudicii uidebunt' obscurari non
demeritioe sue lucis accedente. s; supueniente
uere lucis clariore. Quod u' die & stelle celi erunt
decidentes. hoc est suo lumine carentes. Et celoz
virtutes mouebunt'. hoc est angelice tremant po
testates. Mystice u' ecclia est sol. & luna & stelle.
cui dictū est ^{speciosa} ut luna electa ut sol. que tunc nō
apparebit impiis psequutorib'. ult' modū se uenta
b; Tunc stelle cadent de celo. & uirtutes celoz
mouebunt'. qm̄ multi qui grā fulgere uidebant'
psequentib' impiis. & cadent quidē fideles. & fir
missimi t'habunt'. Et tunc apparebit signū filiū ho
minis in celo. Signū hic aut crucis intelligamus
ut uideant iudei in quē compunxerunt. aut
vexillū uictorie triumphantis. Et tunc plangēt
se sup se. om̄s trib' t're. ille scilicet que in terris
genitē. honorē suū nō intellexerunt. s; cōparate
sunt iumentis insipientib' & similes factę sunt illi.
Et mittet anglōs suos cū tuba. & ret. de hac tuba
apls loquit'. que sublimia diuine laudis. reso
nāt sacramta. Et congregabunt electos suos a quorū
uentis & ret. id est a quorū mundi clymatib; et
nō solū hoc. s; a summo t're. usq; ad sumū celi.

id est ab extremis t're finib' p directu usq; ad
ultimos fines ei' ubi longe aspectantib' circuli
t're. uidet' insidere. Ab arborib' aut' fici diserte
parabolā. usq; scito quia ppe ē inianus. ac si
dicat. Estatis aduentu & fauoni. ac veris introi
tu ita cū omnia hec omnia que scripta sunt vide
ritis? nolite putare iā adesse consumationē.
mundi? s; quasi pemia & p'cursores quoddam
venire. ut ostendat quod pp e sit & ianuis. Is
tice aut' cū viditis synagogā fructu iusticie quē
ueniens ad se dñs nō inuenit pferentē? die ex
tremi disēmunis. iestate vere pacis ac lucis esse
in pximo? nō ambiges. Celi & t'ra t'nsibunt. &
ret. Celi & enī & t'ra. p cōmutationē inuati
onis. t'nsibunt. s; ubi dñi siue effectū cō
pletionis. nullom p'tibunt. Unde & ppha ex p
sona dñi ait. ubi meū quod eg'dietur de ore
meo? nō reuert' ad me uacuu. de die aut' illa
hora? nemo scit & ret. Ergo post resurrectiōē
int'rogantib' de die iudicii aptis? manifesti dñs
respondit. nō est ur̃m nosse tempora & ret.
Unde patet. quod scit & nescire dicit'. quia
nescientes facit. id est nō eis p'dat quod iustit
scirent. ut incerti de aduentu sic cotidie vi
vant. quasi alia die iudicandi sint. Sic enim

i dieb' noę. ⁊ ret. Subitū aduent' sui diē. plurimū
affirmat exemplis. cū eundē dieb' noę & loth.
equipat'. quando mortalib' repentin' supueru
nūt'. Sic enī fuerunt in dieb; illis. usq; nubente.
& nuptū tradentes. Nō hic iuxta uesaniū mar
tionis. & manichēi dogma. coniugia uel alimēta.
dampnant'. s; poti' licitoꝝ arguit' usus immo
derat'. cū sup' bella. fames & ^{etia} cōmemorāt'
futura? nunc ea p'paciū inditia sunt. Estimandū
est iuxta aplm. quod p' pugnas & dissensiones.
breuis subsequutura sit pax. ut fides credentū
complet'. utrū transactis malis sperent iudicē
esse uenturū. Usq; in eū diē quo introiuit ar
cha noę. Mystice aut' archā. p'fecte ingreditur.
cū dñs eccliam in die iudiciū. p'sentia suę vi
sionis ētnus habitator. illustrat'. & q' sanctis
hic certantib' luxuriantes insultant'. illic oro
natis ētna dampnatione plectent'. Tunc duo
erunt in agro. ⁊ ret. significans eos qui opant'
in ecclie ministerio. tanq' in agro dī. Assumēt'
aut' ille. qui nō adu'tians libū dī. s; sic ex dō corā dō
loquit' in xpō fuerit. Qui s' xpm. nūciauerit
nō caste s; occasione? relinquet' ab eo. Que mo
lentes in mola & ret. Molentes appellat eos q' i pleb'ib'
constitutę regunt' a doctōib' ob temp'ralium

negotioꝝ orbe atq; circuitu. & feminaru noie
signati. quia consiliis eis regi expedit puoꝝ. **U**
na assumet. Assumet ea pars. que conubia pꝑt
amore tantu generis exercuerit. ternaꝝ sub
stantia ob acquirenda celestia dispensauerit. re
linquet aut que conuigiis ob illecebras carnis
seruierit. Terrena u si que ecclie uel paupib;
obtulerit. ido fecerit ut quasi redempto dno
his ampli habundet. Duo in lecto. & ret. illi vi
delice. qui otium & quiete monasteriat vite
elidunt. quoz duo de duob' gnrib' affectionum
esse phibetur. Qui eni pꝑt dñm continentie stu
duerit. ut sine sollicitudine uiuens cogitet
que di sunt. assumet ado. quq; alia ratione
relinquet ut cuiuslibet peccatrici anime lapsu
sub iudee spene. iheremias describens ait. vi
derunt eam hostes. & deriserunt sabbata eius.
hec tria genera hominu. tres iuri sunt. quos eze
hiel pꝑha libatos vidit. noe. daniel. & iob. Na
noe in undis archa rexit. atq; ido figura rectoz
tenuit. Daniel vita continentiu significauit.
qꝫ & in aula regia abstinentie dedit' fuit. Iob
in coniugio posit'. & cura domi pꝑrie exercens
placuit. p que digno bonoz coniugiu odo si
gurat. **V**igilate g. usq; quia nescitis qua
hora fili hominis uentur' est. Nesciente eni

patresfamilias fur uenit domū pfodit. dū a
sui custodia spū torpente. impruſa mors car
nis habitaculū irrumpens rapit dñm nesciente
dom. ad supplitiū. Quis putas est fidelis seruu
s & ret. **D**ificultatē non impossibilitatē pfi
ciendę uirtutis ostendit dñs. xpc ihc. sup
familiā. idest eccliam. quā suo sanguine
de manu inimici redēmit. sup quā constituit
aplos & sequaces eoy. de quib; un' eoy aie
bat. Sic nos existimāe homo ut ministros x.
& dispensatores misteriorū dī. Fidelis enim
debē esse seruus. in deuote tribuendo. &
prudens. in discernendo. diligent' capacitatē
singlorū famulorū. Ut dāe illis cybū in tēpore.
& cetā. ut spe p'miorū ministrent cōseruis in
temp're suo? cybaria doctrinarū. Lucas dicit.
tritici m'surā. ostendens quod p qualitate
audientū. formari debē sermo doctorū. ut
ad sua singlis congruat. & tam a cōmunis c
dificationis arte? nuqm recedat. **B**eat' ille
seruus. usq; sup omia bona sua cōstituet
cū. i. ret. idest omia celestis regni gaudia.
nō utiq; ut horū soli teneat dominū. si ut eoy
habundanti cētis scīs gēna possessione fruamr
ut apls. qui inquit bene p'sunt p'sbiteri. du
plici honore digni habeant. & r. b. Si aut dixerit

Si sui pecunia & nō abscondendo

mal' seruus ille. usq; manducet aut cū ebri
us. Sic muno fidei dispensator tot' bonoy
rectoy. qm̄ uel uiuant. uel remunerentur
ordo docet. sic & in hoc nequissimo seruo
cunctor' p̄sulū maloy. dampnandū parit op'
& dampnatio. narrat' gēna. qui neglecto dñi
timore. nō m̄ ipsi luxurie vacant. s; & subdi
tos inuicē stimulant. qm̄uis typice possit in
telligi p̄uēte conseruos corda infirmoy. nec
adhuc infide. spe. & karitate solidatoy. of
tensio p̄uē opationis aut locutionis exemplo.
viciare. Veniet dñs serui illi' in die qua non
spat. & ret. hoc ipsū doce. ut sciant. q̄ndo
nō putat' dñs. tunc cū esse uenturū. Et diu
det eū. idest a consortio scōy separabit. &
partē ei' pone. cū ypochritis. cū his uidelicet
qui erant in agro & qui molebant. & nichilo
min' derelicti sunt. Quod aut' dicit' illic esse
fletū & stridorē dentū. duplicē penā genne
exp̄mit. idest ignis & frigoris. Unde in iob.
scriptū est. Ad calorē nimū. transibunt ab
aquis niuiū. Tunc inq̄t simile erit regnum
celoy decē uirgub'. usq; & q̄nq; prudentes.
Regnū celoy eccliam nominauit. Geminat'
quinari' denari' p̄fict. Et q̄a ex utroq; sexu
numeri

134
fidelium multitudo colligitur? scilicet ecclesia decem uirginibus
similis dicitur. in quibusdam malis cum bonis. & reprobis cum
electis: admixti sunt. recte similis uirginibus;
prudentibus & fatuis esse prohibetur. Quod uero dixit
sponso & sponse obuiam uenire. uirgines: sic intel
ligendum est. ut ex ipsis uirginibus constet ea que
dicitur sponsa tanquam si omnibus christianis in ecclesiam
concurrentibus filii ad matrem concurrere dicantur.
cum ipsis filiis congregatis: constet ea que dicitur ma
ter. **U**nde denique uirgines significare quique
uitam continentiam: acarnis illecebris. Contmendum
est enim animi appetitum auoluptate oculorum. aurium
olfatiendi. gustandi. tangendi. **S**ed quique fatue ac
ceptis lampadibus & rebus. hic oleo leticia mentis ex
mit. **Q**ui autem non propterea gaudet quod deo intrinsecus
placeat? non habet oleum secum. Prudentes autem
acceperunt oleum secum: in uasis suis cum lampadibus; id est
leticiam bonorum operum in corde atque conscientia posuerunt.
ut apostoli dicunt. Libet se ipsum homo: et tunc in semetipso
gloriam habebit & non alteri. **M**oram autem fatiente spon
so: dormitauerunt omnes & dormierunt. Dormire
& enim est mori ante somnum uel dormire ante mor
tem a salute languescere. quod propter pondus egrediuntis pro
uenit ad somnum mortis. **M**edia autem nocte: clamor
factus est: & rebus. Subito enim quasi in tempesta nocte

diei iudicii subripit. eo quod minime ualeat prouideri
quando ueniat. & securis omnibus angelorum clamor & tuba
precedentium. fortitudinum. & resonabit aduentum. Tunc
surrexerunt omnes uirgines ille. & ornauerunt lampades
suas. & ret. Electi simul ac reprob. a somno mortis excitati.
sua secum opera numerant. per quibus digna premia recipiant.
faciunt autem sapientibus dixerunt. & ret. Testimonium
operum suorum tunc frustra foris querunt. quorum nunc
retributionem ob amorem nactus laudis perdunt. Ne
forte non sufficiat nobis & nobis. & ret. hoc non de aua-
ritia. si de timore. respondent se sibi. & ipsi
testimonium unius cuius uix sufficit. quantum sibi
& proximo. Ite porro ad uendentes. & ret. Non consilium
dedisse putande sunt. si crimine eorum ex obliquo com-
morasse. Ac si dicant. Videamus nunc quid uos adiuu-
at. qui uobis laudes uendite consueuerunt. & uos ducere in
errorem. ut non coram deo si coram hominibus gloriam querere
tis. dum autem irent emere. uenit sponsus. idest incli-
nantibus se illis in ea que foris sunt. uenit ille qui
iudicat. Et que parate erant. idest quibus bonum co-
ram deo testimonium conscientia prohibebat. Intruerunt
cum eo ad nuptias. idest. ubi munda anima. puro
& perfecto dei uerbo. fecunda copula. Et clausa est
ianua. idest aditum ad regnum celorum. Non enim post iu-
dicium patet precium aut meritorum locus. Mouissime

138
ueniunt & reliquę. uirgines dicentes. usq; nescio uos.
Ecce apire clamant. & repulsionis suę dolore com-
pulle. appellationē dominantis ingeminant. Pre-
ces offerunt & nesciunt. quia tunc uelut incog-
nitos dī deserit. quos m̄ suos p̄ uite meritū non
agnoscat. Vigilate itaq; quia nescitis diē neq;
horā. Generalis ad discipulos exhortatio subinfert.
q̄a semp debem̄ extremū diē metuere. quē nūq;
possumus p̄uidere. Sic enī homo p̄gre pficiscens
uocauit seruos. & ret. Carnis enī loc⁹ p̄pri⁹? tra ē
que quasi ad p̄grina ducit. dū p̄eundō re-
demptorē nr̄m? in celo collocat. Qui tam pficiscēs
fidelib; suis? sp̄alia dona concessit. Et uni dedit q̄n-
q; talenta. & ret. Cumq; talentis donū q̄nq; sensui
scientia exp̄mit. duob; ū intellect⁹ & opatio desig-
nat. Uni aut talenti nomine. intellect⁹ tantū.
designat. Vnicuiq; scdm̄ p̄pria uirtutē? & ret.
Nō p̄larguate q̄ aut paritate altī pl⁹ altī minus
tribuens. s; p̄ accipientiū virib; diuidens. Deniq; &
ille qui de q̄nq; talentis decē fecerat. & q̄ de duob;
quatuor? simile recepit gaudiū. quia retribuit
ille nō confidat lucrī magnitudinē. s; studiū vo-
luntatē. Bene aut alia q̄nq; & alia duo ī lucrū
uenisse referunt. quia dū utriq; sexui p̄dicatio
impendit? quasi accepta talenta geminant v̄r.

Qui aut unū accepit usodit in trā & abscondit. & ret.
Talentū q̄ in trā ^{abscondit} acceptū ingenūi t̄renis actib' impli-
care. lucrū sp̄ale nō querere. cor a t̄renis cogitatioib'
nūq̄ leuare. Post multū ū temporis. & ret. Grande
v̄ temp' est. int̄ ascensionē saluatoris & sedm̄ eius
aduentū. Confidē q̄ quisq; quid accepit. ⁊ quod lu-
crū de acceptis reponet. quia his qui nunc pie tri-
buit. districte in iudicio ^{merita} exquiret. Et accedens qui
q̄nq; talenta accepit. usq; int̄ gaudiū dñi tui. ⁊
euge q̄q; ūbū gaudiū suū dñs insinuat. qui bene
laborantē seruū ad gaudiū inuitat p̄mū. Euge q̄q;
int̄iectio est! letantis. Et bene gaudens dñs seruū
bonū ac fidelē. in gaudiū suū int̄re iubet. quia
ipse est sol' ad quē pph̄a ait. Letificabis me in gau-
dio cū iultu tuo. & ret. Et ad multa bona inuitat.
quia ad comparationē futurorū que p̄manent!
p̄sentia cuncta que t̄nseunt. quasi pauca ēē videt.
Accedens aut & qui unū talentū accepit. usq; &
ce habes quod tuū est. Hec quod scriptū est. ad
excusandas excusationes in peccatis. etiā huic seruo
contigit. ut ad pigritiā ⁊ negligentia sup̄bie cū
addere. ⁊ quē simpliciter orare debuerat. ecōtra
calumpniat & dicit se prudenti fecisse cōsilio.
ne dñi lucra pecunie quereretur. etiā de sorte pe-
richitare. id est frustra rationē de aliis reddere

cogit. sufficit unicuique ut pro se rationem reddat. Sed
ne male et piger. usque quod meum est? cum usura.

Mal' appellat. quia calumpnia domino facit. piger
quia talentum duplicare noluit. ut in altero superbie
in alto negligentie dampnetur. Siquis durum et
crudelē me esse noueris. et aliena sectari. ibique
metere ubi non seminaueris. Alii. Metere est ubi
non seminat. etiam eos impietatis reos ostendere.
in quibus uerbum legis et euangelii non ministratum est.

Quare non est istiusmodi cogitatio incussit timorem.
ut scires me metere et mea diligenter quesitu-
rum. et dares pecuniam meam numulariis. seu tra-
pezitis. id est predicationem euangelii ceteris audi-
toribus. Quod fecerunt et apostoli ordinantes per
singulas prouincias. presbiteros et episcopos. uel omnibus
credentibus. ut quicquid sermone dicerent opere
expleret. Tollite itaque ab eo talentum et ret.

Et cotidie in secula exalta cernunt. quia plerique
dum exteriora per que accipiunt per adiuncta gratiam
ad intellectum quicquid mysticū perducunt. Omni
enim habenti dabitur. et habundabit. et ret.

Quia qui fidem et bonam uoluntatem habue-
rit in domino. etiam si quid minus in opere ut homo
non habuerit. dabitur ab bono iudice. Qui autem
non habuerit fidem. etiam ceteras quas naturaliter

(virtutes)

possidere uidebat p[ro]dit; hec multismodis de h[um]i-
tate. & de ingenio & scientia possunt int[er]pretari.
Cū aut uenerit fili[us] hominis in maiestate sua.
& ret. Idē q[ui]q[ue] fili[us] hominis qui & fili[us] d[omi]ni est. uē-
niē in maiestate sua ut iudicet. qui nunc ac si
dicat in p[ri]mo est uenit in humilitate sua.
ut iudicaret. Tunc sedebit d[omi]n[us] sup[er] sedē maiesta-
tis sue. idest regnat sup[er] scām eccl[esi]am suā &
gl[ori]am. de qua scriptū est. sedes tua d[omi]n[us] in se-
culū scilicet. Et congregabunt[ur] ante eū om[n]es gentes.
& ret. Duo sunt ^{magis} ordines elector[um]. qui tamē i[n] q[ui]tuor
diuident[ur]. I[ste] factor[um] ordines duo sunt. un[us] qui cō
d[omi]no iudicabit & nō iudicabit[ur]. de quib[us] ipse ait.
sedebitis & uos sup[er] sedes duodecim. Al[ter] de quib[us]
dicit[ur]. Esuriui. & dedistis m[ihi] manducare. h[uius] g[eneris]
iudicabunt[ur] & regnabunt. I[ste] reprob[orum] ordines d[omi]no
sunt. un[us] eor[um] qui ex[tra] eccl[esi]am inueniendi sunt.
h[uius] nō iudicabunt[ur] & p[er]ibunt. de quib[us] psalmista
ait. Nō resurgent impij in iudicio. Al[ter] q[ui]q[ue]
reprob[orum] est eor[um]. qui iudicabunt[ur] & dāpnabunt[ur].
de quib[us] dicit[ur]. Esuriui. & nō dedistis m[ihi] manduca-
re. & c[etera]. Et statuet oues quidē adextris suis.
& ret. Dext[er]a h[oc] atq[ue] sinist[er]a iuxta illud intelli-
ge. quod alibi legis. cor sapientis in dext[er]a ei[us]. &
cor stulti in sinistra illi[us]. Tūc dice rex his q[ui] a dext[er]a

148
tristitia erunt. usq; & uenistis ad me. hec scdm ystoria
resonant de pceptione regni & munificentia be
nuolentie qua indigentib' corporalit' consulit. Iux
ta altiorē u' ^{intellectum} sensu pfectionē ostendunt caritatis.
qua esuriens & sitiens iustitiā pane ubi & potu sa
pientie diuine. reficit. & qua errans a uia ueritatis
p penitentiā in hospitium matris ecclesie pducit. & q
infirm' in fide assumit. & qua in carcere angusti
arū atq; tribulationū & tristitie positus cōsolatio
nis ope. subuenit. Dñe. qñdo te uidebim' esurien
tē. & ret. Siue p glām xpi mirantes dicunt. siue
quod paruū eis tunc uidebit' omne bonū quod
fecerunt p magnitudine tēris iudiciū. & habun
tia retributionis. Quādiu fecistis vni de his frīb;
meis. minimis. m. f. Et ret. hoc de paupib' spū.
dixisse uidet'. ad quos manū tendens dixerit.
fratres mei. & mat' mea hui sunt. qui faciunt vo
luntatē patris mei qui in celis est. Et ibunt hii
in supplitiū ētnū. & ret. frustra origenis p multa
annoy curricula. impiis & peccatorib'. necnō &
diabolo de inferno spondet libationē. cū dñs
supplitiū ētnū esse p'dicauit. t. factū est
cū consummasset ihc sermones hos omnes. dixit
discipulis suis. Scitis qā p' biuū pascha fiet.
Post omis itaq; sermones quos ab initio euangliū

sui usq; ad temp^{us} passionis sue. in auditu discipuloy aut
t^{er}bariū. faciendo aut p^{re}dicando expleuerat. Ex illo q^{uo}
quo uenit in bethaniā. atq; illud de ungento factū
est usq; ad diē quo ista omnia gesta sunt. atq; dicta
intelligim^{us} etiā euangelistis nō commemorantib^{us} cōsuptū
fuisse quadriduū. ut occurrere dies quē ante bi
duū pasche. mathe^{us} & marc^{us}. diffinuerunt. Ystice
aut p^{er} duos dies clarissimi luminis. uetis ac noui
testam^{enti}. uerū p^{er} mundo pascha celebrat. Pascha
ū quod hebraice dicit^{ur} phase. nō a passione si at^{em}
scitu nominat^{ur}. ~~est~~ eo quod eximinator uidens
sanguinē in fouib^{us} isrlitarū p^{er}nsierit. Siue idō
sollemnitat^{is} hui^{us} diē mystice p^{er}legē t^{rans}itum
esse uocatū. quod agnus dī in eo de hoc mundo.
siue ipse t^{rans}itur. siue salubri nos t^{rans}itu quasi
de egyptiā esse seruitute. reducit^{ur}. Et fili^{us} in
quit hominis t^{er}ret^{ur} ut crucifigat^{ur}. Erubescant
q^{ui} putant saluat^{ur} or^{is} mortis timuisse passionē.
Prescunt & t^{em}p^{us} nō declinauit insidias. nec t^{er}ret^{ur}.
nec fugit. intantū. ut cētis ire nolentib^{us} p^{er}gat in
trepid^{us}. q^undo thomas dixit. eam^{us} & nos & moria
mur cū illo. Tunc congregati sunt p^{ri}ncipes sac
dotū. & ret. Congregant^{ur} ineuntes consiliū. q^um
dñm occidant. nō timētes seditionē ut simplex
sermo demonstrat. si cauētes. ne auxilio ppli

de suis manib' tolleret. Cū aut' esset ihc in bethania.
& ret. Recapitulando mathe' & marc' ad illū diē re-
deunt. qui erat ante sex dies pasche. & narrant quod
iannes de cena & ungento refert. unde uentur'
erat ihc iherosolimā. & sic redeunt unde fuerant
digressi ad sermonē dñi. quē habuit ante biduū
pasche. ut factū inde coniungat ad consiliū sacerdotū.
quod habuerunt tractantes de nere dñi. Moratur
in bethania dñs. idest in domo obedientie. que qñdā
fuit symonis iam ante lepsi. si curati a dño nomine
p'stino pmanente. ut uirt' curantis appareat. Cui
dā symonē lepsum uolunt intelligere partē p'ti
que credidat dño. & ab eo curata sit. Symon qñ obe-
diens dicit. Accessit ad eū mulier. & ret. Mulier
ista mariamagdalene fuit. que alias adhuc pecca-
trix. pedes dñi rigasse dicit. nunc ū iustificata
caput illi oleo scō pfudit. phibet Alaba strū ē
genus candidissimi marmoris variis colorib' inter-
tincti. in quo ungenta optime inŕupta seruari
phibent. & nascit' circa thebas. egyptias. & damas-
cū. syrie. cetis candidi pbatissimū ū in india.
Porro ungentū illud marie iuxta alios euglīstas. ex
nardo pncipali arbore. in ungentis esse phibet. &
pisticū. idest fidele. eo qd' solent aliq' medicor'
similib' herbis ungenta adulterare. l'ysus enī grece

latine fides dicitur. unde pisticum deriuatur. Et a mar-
co spicati assertum. id est non solum a radice nardi. si-
etiam quo preciosum esse. spicati quippe et foliorum eius adiectio-
ne odoris. et uirtutis illi erat accumulata gratia. Mys-
ticum hec deuotio marie. fide sancte designat ecclesie
que caput saluatoris ungento sancto perfudit. cum poten-
tia diuine uirtutis eius. digna reuerentia confiteretur.
laudat. et predicat. Cum uero assumptis humanitatis eius
mysteria eque digna suscipit reuerentia. in pedes
utique domini. ungentum nardi pisticum. id est fideles ac-
uere perfudit. Videntes autem discipuli. usque et dari
pauperibus; Matheus hec et marcus. synodo chore loquitur.
plurale uidelicet numerum. per singulorum ponens. a
toto etiam parte ponentes. Iohannis distincti loquens.
iuda hec loquutum fuisse testatur. cuius ex hac occasione
furandi consuetudinem uoluit intimare. etiam uero sic
loqui sunt ob curam pauperum proferebant. Sciens autem
ihesus. et relictus. Iesum semper corporali fide presentia cum apostolis
esse mansurum dicebat. quos diuinitatis sue poten-
tia. nunquam omitebat. sic alibi testatur. ecce ego
uobiscum sum. et relictus. Mittens hec ungentum hoc. et relictus.
Quod uos putatis perditionem esse ungenti. officium est
sepulture. Amen dico uobis. ubicumque predicatum fuerit
euangelium hoc. et relictus. Non tam in toto mundo quam
ista mulier. quam ecclesia predicat. quod sepelierit

142
saluatore. quod unxerit caput ei. Et attende futurorum
noticiam. quod passurus post biduum & moriturus sciat e-
uanglium suum in toto orbe celebrandum. Tunc abiit unus
de duodecim. & ret. hec sententia ad illam iungenda est
ubi super consilium sacerdotum de infectione christi re-
tulit. In eo quod dixit abiit unus de duodecim. & ret.
ostendit eum non inuitum. non ulla necessitate construc-
tum. sed sponte propria scelerate mentis inisse consilium.
Et exinde querebat oportunitatem. & ret. Multi
hodie scelus uide nefarium exhorrent. nec tamen cauent.
Cum promuneribus falsum contra quolibet dicunt testimo-
nium. profecto quia ueritate promuneribus negant.
dominum pecunia uendunt. Ipse enim dixit ego sum
ueritas. Cum societate fraternitatis aliquam pestem discor-
dia commaculant. dominum perdunt. quia deus caritas est.
Prima autem die azimorum. & ret. Primum die azim-
orum. quod decimum primi mensis die. quo agnium occi-
dere solebant appellat. qui pascha proprie de-
buit nominari. in quo a iudeis tentus ac ligatus.
ipsius immolationis idest passionis sue sacramentum
exordium. licet sequenti die sit crucifixus. Consulto au-
tem siue aque baliui quos alii euglistae inserunt. seu
domini domus sunt premissa uocabula. ut omnibus uerum
pascha celebrare uolentibus. hoc est sacramentis christi im-
bui. eumque siue mentis hospitio suscipe querentibus.

se mentem ad quendam. 3r.

danda facultas: designet. Et fecerit discipuli: et ret
In euangelio luce scriptum est. inuenerunt cenaculum
magnum. Cenaculum magnum. lex spiritualis est. que de
angustis littere egrediens. in sublimi loco saluatore re
cepit. aque baul. pro est gratia. que qui fuerit in
domu sequitur ecclesie. hic per spiritum illustrantem superficie
littere transcendendo. in alto intus solario. christo refec
tionem preparat. quia cuncta uel pasche sacramenta. uel
decreta eius esse sacramenta cognoscit. Vespere autem facto.
et ret. Vespera autem tunc facta fuit. quando lux mundi
id est sol uerus ad occasum mortis preparauit. et tunc cum
discipulis dominus discubuit. quia eis quietem preparauit
etiam. Amen dico uobis. quia unus uerum. me traditurus est.
Prodicit de proditore. et tamen non designat specialiter
ne manifeste arguitur impudentiae fieret. mittit
eum in numero. ut agat conscius penitentiam. Numquid
ego sum dominus. Tristes de peccato interrogant. cuius
conscientiam non habebant. timentes fragilitatem suam.
et plerique credunt magistro quam sibi. Qui intingunt
meum manum. in parapside. et ret. Iudas ceteris con
tristatis. et manum retrahentibus et interdicentibus cybos
ori suo. temeritate et impudentia. qua traditus erat
etiam manum cum magistro mittit in parapside. ut
audaciam bonam conscientiam mala intiretur. Et stant
parapsis ut quidam dicunt uas quadrangulum esca

143
ruū. ob hoc ita dictū. quod parib' absidib'. hoc est ex
laterib'. p quo orat' catinū. uas fictile. aptū ad in
mutandū liquorē posuit. Et potuit fieri. ut in
ipsa mensa uas fictile quadrangulū contineret.
liquam. in quo discipuli cū māgistro manū mitte
posse. ut impleretur pphā. homo pacis me.
et ret. fili' quidem hominis vadit. et ret. Pena
p dicit. ut quē pudor nō uicerat. corriga. nt de
nuntiata supplia. Moralit' ū. ue hodie homini.
illi. qui insidiis unīte positis. ad mīsam dūcam.
maligni' accedit. et sac' sactis misterii' xpi oblatio
nib; participare nō metuit. tradens filiū hoīs
nō tam iudeis peccatorib'. s; ^{tan} peccatorib' mēbris vi
delicē suis. Bonū erat ei. si nat' nō fuisset homo
ille. Nō idō putand' est. ante fuisse quā nasceret'
quia nulli possit esse beng. n. ei qui fuerit. s;
simplicit' dictū ē. multo meli' esse nō subsistere.
quā male subsistere. Respondens aut' iudas. et b.
Interrogat ne se tacendo p dēre uideret'. et nō do
minū sic ceti. s; magistrū uocat. quasi excusatiōē
habeat si dño denegato saltim magistrū p dicit.
Tu dicis de si dicat. quia nō ego dixi. Cenantib' aut' ei
accepit ihe panē. et usq; hoc ē corp' meū. Finis
pasche uetis sollempniū que in cōmemoratiōē
antiq; de egypto libationis ppli dī agebant'. insit

ad nouū. quod in sue redemptionis memoriā ecclīā
frequentare uolebat. ut uidelicet p carne agn.
ac sanguine. sui corporis sanguinisq; sacmētū sub
~~frueretur.~~ Benedixit panē. & fregit. Quia hominē
assumptū mortalitatis ita morti subdere dignat⁹
est. ut ei diuinę immortalitatis ueracit⁹ inesse
potentiā demonstrare. idōq; ueloci⁹ eū amorte re
suscitandū eē doceret. Et accipiens calicē. & ret.
Grās agit. ut ostendat quid unusquisq; in flagel
lo culpe pprie facere debeat. si ipse equanimit⁹
flagella culpe portat alienę. & quid in cōrep
tione subdit⁹ faciat. si in flagella posit⁹ grās agit
pat⁹ eq⁹ lis. hic est^{enī} sanguis meus. & ret. Quia q⁹ pa
nis cor confirmat & uinū sanguinē opat⁹ in car
ne. hic ad corp⁹ xpī mysticę illud refert⁹. ad san
guinē. Verū q⁹ & nos in xpō. & in nob⁹ xpī m
nere oportet. uinū dñici calicis aqua miscetur.
attestante enī iohanne aque ppli sunt. Dico aut⁹
uob⁹. nō bibam amodo de hoc genimine uitis
& ret. Id est nō ult⁹ carnalib⁹ synagoge quę vi
tis siue uinea dñi appellat⁹ cerimonius delecta
bor. in quib⁹ etiā ista paschalis agni sacra. locū
tenuere p⁹cipuū. Aderit enī temp⁹ mee re
surrectionis. aderit dies ille. cū ipse in regno
dī positus glā uite immortalis sublimat⁹ de

144
salute eiusdē popli. fonte gr̃e sp̃alis regenerati.
nouo uobcū gaudio pfundar. Aliē. Uet' uinum
corp' quod de ppagine adam suscepit. & nouū
uinū immortalitatē renouatorū corporū intelligē
debem'. Cū ū dic' uobcum nouū bibā. etiā ipsi rē
surrectionē corporū ad induendā immortalitatem
pmittit. Et ymno dicto. exierunt in montem
olueti. Pulchre discipulos in montē suū sacmētis cor
poris ac sāguinis imbutos. ymno etiā p̃e intres
sione patris cōmendatos, ducit oliuariū. ut typi
ce designet nos p actionē sacmētōy suoy p q̃ o
pem sue intressiōis. ad altiora uirtutū dona. &
karismata sc̃i sp̃s debere cōscende. quib' in q̃b'
in corde p̃ungimur. Tunc dicit illi. Om̃s uos scanda
lū patiemini & ret. Predictit quod passuri sunt.
ut cū passi fuerint nō desperēt salutē. S. agentes
penitentiā libent'. & sigiant' addidit in ista noc
te scandalizabimini. quia scandalū patiunt'.
in nocte & in tenebris sustinent. Nos ū dicamus
nox p̃cessit. dies aut appinquabit. Scriptū est
enī. Ecce p̃astorē. & disp̃gent oues gregis.
hoc aliis uerbis in zaharia p̃pha scriptū est. P
cutit' aut p̃astor bonus. ut ponat animā suā p
ouib' suis. & de multis gregib' errorū. fit unus
grex. & unus p̃astor. Respondens aut petr' ait. illi.

Et si om̃s scandalizati fuerint in te? & ret. Nō est te
meritas. nec indanū fides apli pet̃. & ardens affectus
erga dñm saluatōrē. in tantū enī affectu & car
tate xpi efferebat. ut & imbecillitatē carnis suę. &
fidē uboy dī nō contueret. quasi ū dicta ei essetinda
nō essent. At illi ihc. dñm dico t̃ petre? quia i hac
nocte. & ret. **Marcus** ū dicit. Priquā gall' bis uocē de
derit? ter me es negatur? Et apparet. quia illa
trina negatio. ante p̃mū cepta. ante secundū ū gal
li cantū sit pacta. nec int̃est quantis morarū in
uallis enuntiata sit? trina uoce. quā cū cor etiā
totā ante p̃mū galli cantū tanta formidine possi
deret. ut possē dñm. nō solū semel. s; it̃m & t̃cio
int̃rogatus? negare. tota trina negatio ei tēpori
deputanda est. quando eū trine negationi suffi
ciens timor inuasit. At illi petr'. Etia si oportue
rit me moui tecū. & ret. Valida est ut mors dilec
tio. Fardorē ñtis nō timuit dampnū mortis. s;
vana fuit p̃sumptio humana sine p̃tectione diui
na. iuxta illud psalmiſti n̄ dñs custodierit ci
uitatē? frust'. & ret. Tunc uenit ihc cū illis in
uillā que dicit' gethsemani. huic sententię nō
est contriū. quod ih̃m lucas in montē oliuariū.
ih̃s. in botzū ing̃ssum fuisse phibent. Nōstrat
enī usq; hodie loc' gethsemani in quo domus

145
 orant ad radices montis oliueti. ubi intelligunt illum
 fuisse hortum de quo iohannes narrauit. nuncq; ecclia de
 sup hediificata constat. Cū in monte orat dñs. quasi ta
 cite nos admonet. p celestib' tantū bonus supplicare.
 debere. At cū in ualle orat. & hoc in ualle pinguiū
 siue pinguedinis. quod gethsemani sonat. ipsi eq
 insinuat nob humilitatē semp in oratiōib' & mīne
 pinguedinē ^{dilectionis} ~~dilectionis~~ esse seruandā. Aliē. appin
 quans dñs orati. orant in ualle pinguedinis. apte
 insinuans. quia p uallē humilitatis. & pinguedinē
 karitatis. p nob mortē subit. Et dixit dñs discipulis
 suis. Sedete hic. & eret Indomo qua pascha mandu
 cabant. iussit paulisp expectare discipulos. redeuntē.
 ostendens. quod ei solus oratio. omniū nr̄m est. re
 demptio. Et assumpto petro. & duob' filiis zebede
 i. cepit contristari & mest' esse. Contristari cepit.
 ut ueritatē assumpti ^{p phara} hominis demonstrare. & ut
 uere ^{ide} contristatus sit. si ne passio in anima illius
 dominaret. p passionē cepit contristari. aliud
 est enī contristari. & aliud cepit incipe contris
 tari. Contristabāt nō timore patiendi. s ppter
 infelicissimū iudā. & scandalū omniū aptōy. &
 reiectionē ppli iudeoy. & eusionē misere ihe
 rusalē. Nō ppter mortē tristis est dñs. quia cum
 conditio corporalis affect. nō formido mortis?

Christus ē aīa mea usq; ad mortē.

offendit. Nā qui corp' suscepit. omnia debuit subi
re que corporis sunt. idest esuriē. sitim. & cetera.
p hos enī diuinitas mutari. ^{affertur} nescit. Tunc ait illis.
Sustinete hic. & uigilate meū. Nō a somno phi
bē. cui temp' nō erat imminente dīcmine.
s; a somno infidelitatis suę & torpore mentis. scie
bat enī inquamte diabolo fidē ^{illorū} consopienda.
idōq; parē secū uigilantiā habē impat. quib'
eadē passio imminebat. Et pgress' pusillū. usq;
inseat amē calix iste. Ruit infatig. ut humi
litate mris. habitu carnis ostendat. dicq; blan
diens. Non pat. & postulat ut si possibile sit.
inseat ab eo calix. nō timore patiendi. s; mise
ricordia p'oris ppli. ne ab ^{illis} bibat calicē ppi
natū. Unde signant. nō dixit inseat amē. ca
lix. s; calix iste. hoc est ppli iudeorū. q' excusa
tionē ignorantie habere nō potest si me occide
rit habens legē & pphās. qui me cotidie uati
cinantur. Verū tm nō sic ego uolo. s; sic tu.
Nō inq't fiat hoc. quod humano affectu loquor.
s; id p'p't quod ad trās tua uoluntate descendi.
Et uenit ad discipulos suos. & ret. Petrū singl
latum infra cētos increpat. quia p' cētis nūqm
se scandalizaturū fuerat gl'atus. quod nunc
tristitie magnitudine somnū nō potuisse?

exigere. Vigilate. & orate. ut nō intretis in temptati
onē. hoc est ne temptatio uos uos ultima super.
orate & int' suos casus teneat. Spē quidē p̄mpt' ē.
caro aut' infirma. Duas in se ostendit uoluntates.
humanā uidelicet que est carnis. & diuinā que
est dītatī. Formidare quoq; in passione. huma
ne est fragilitatis. suscipe aut' dispensationē
passionis. diuinę est uoluntatis & uirtutis. Aliū
adeos hic sermo conu's' est. q̄ se sponderant
nūq̄m negaturos. illoz enī spē p̄mpt' si caro in
firma. q̄a nondū^{indū}erant uirtutē ex alto. Iterū
sedō abiit. usq; fiat uoluntas tua. Sedō orat.
ut si nūuēn alit' saluari nō posset. n̄ aruerit
cucurbita. fiat uoluntas patris. que nō est cō
traria filij uoluntati. dicente ipso p̄p̄ham. ut
facere uoluntatē tuā. uolui. Et uenit iūm. &
rel'. Sol' orat dñs pomib' sic & sol' patit' p̄ uni
uersis. Languescabant aut' & opp̄mebantur.
oculi aptoz negatione uicina. Et relictis illis.
iūm abiit. & rel'. Sic temptatio cupiditatis tri
na est. ita temptatio timoris trina est. Cupiditati q̄
est in curiositate opponit' timor mortis. sic enī in
illa cognoscendarū rerū est auditas. ita in ista met'
amittende talis notitię. Cupiditati ū honoz uel lau
dis. timor ignominie opponit' & cōtumeliarū. cupidi

tan aut uoluptatis opponit timor doloris. Nō absur-
de intelligit ppter trinā temptationē passionis ter-
dīm orasse ut transiret calix. s. ita ut poti' imple-
ret uoluntas patris. Tunc uenit ad discipulos suos.
usq; ecce appinquabit qui me tradet. Intelligit
p' illud quod illis dictū est. dormite & requiescite.
si uisisset dīm aliquātū. ut hoc fieret quod p'miserat. &
tunc intulisset ecce appinquabit hora. idō post illa
ūba scdm oracū positū est sufficit. idest quod re-
quiescitis iam sufficit. Quod aut ad eos rediens. &
dormientes reppiens p'mū oburgat. scdō silet.
tēto requiescere iube. ratio ista est. quod p'mū
p' resurrectionē displos eos & diffidentes. i. tepidos
rephendit. scdō misso spū paraclyto grauatos ad
contuendā eugliū libtate. oculos uisitauit. nunc
aliquēdiu legis amore detenti. quodā fidi sono.
occupati sunt. tēto ū idest claritatis sue reditu
securitati eos & quieti restituet. adhuc ipso loqnte
ecce iudas. usq; missi ap'ncipib' sacerdotū. & seniorib'
ppli. Concordat factū uide simul cū mutatiōe
miser. qui relictis armis ^{vitalib'} spaliū p'git cont' magistrū
cū fustib'. ad auctōrē uitę accessit cū mediatione
mortis. Qui aut tradidit eū dedit eis signū dicens. i. r.
lutabat miser. signa quę saluatōrē uidat fatientē
nō diuina maiestate. s. magis artib' facta. & qui

1117
cū forte audierat in monte transfiguratū. timebat
ne simili transformatione laberetur de manib' manis
trōy. Dat q̄ signū. ut sciant ipsū ēē. quē osculo
demonstrare. Aue rabbi. Et osculat' ē eū. Suscepit
aut' osculū traditoris sui. nō quod simulare eos
doceat. s. ne pditionē fugere uideretur. simul ē
illud dantiū complens. cū his qui odant pacē.
etā pacific'. Amice. ad quid uenisti. Verbu' ami
ci. kara ayz q̄ pacis. est intelligendū. uel cer
te iuxta illud quod sup. 2. u. legim'. amice. qm
huc intraſti. Et ecce un' ex his qui erant
cū ihu. extendens manū. & ret. hoc utiq; petu'
eodē mentis ardore. quo cetera fecit. Sciebat enī
qm̄ fines puniendo sacrilegos mercedē iusticie
& sacerdotū phennis. acceperat. Iuxta allegoriam
ū. seruus est popl' iudeoy. pncipib' sacerdotum
in debito mancipat' obsequio. qui in dñi passioē
dextrā auriculā. idest spālē legis intelligentiā
pdidit. Sinistra aut. hoc est uilitate litterę con
tent'. quę uidelicet auris petri gladio. decidit.
nō qd̄ illo sensū intelligendi audientib' tollat.
s. diuino ablatū iudicio negligentib' pandat.
Verū eadē dextera. auris. scđo lucā in his q̄
ex eodē poplō credē ualuerunt. diuine digna
cione pietatis. p̄stino ē restaurata. offitio. Alit.

auris p̄ dñō amputata. & adñō curata. significat
auditiū ablata uetustate renouatū. ut sit in no
uitate sp̄s. & nō in uetustate littere. Quod cu
p̄statū fuerit a xpo ^{p̄statū} regnare & cū xpo. quod
sonat nom̄ serui oaleus. qui rex sine regnatū
m̄p̄tat. Tunc ait illi. ih̄c. Conūte gladiū tuū.
in locū suū. idest cesse uindicta. remissio larg
tur. Om̄s qui acceperit gladiū. & ret. idest ip
so peccato moriunt̄ in anima. qui sem̄ ipsos
in p̄senti uice tali ^{om̄s} uicis desiderant.
An putas quia non ^{possū} rogare patrē me
ū. & ret. ac si dicat. Illo indigeo duodeci aptōz.
auxilio. etiā si om̄s. defendērent. qui possū habē
duodeci legiones anglici exercit. Alii aut̄ hic
numer. om̄e genus humanū. significat. cū ro
mano impio achis. sceleratā gentē iudeoz. cer
taturū. hū sunt angli dī. qui dī exercuerunt
iudiciū. q̄ndo post suā resurrectionē anno q̄
dragesimo secto missi adñō cū tyto & uespasia
no. ducibz. romanoz. homicidas illos p̄diderūt
in sceleratā urbē. In illa hora. & dixit ih̄c turbis.
& ret. Stultū est. inquit. cū gladius ultro se
offerentē. querere. & in nocte q̄si ad latitan
tē p̄ p̄ditore inuestigare. q̄ cotidie in tēplo
doceat. S; ictō in tenebris congregamini. adū.

sū me? quia potestas ur̃a in tenebris est. hoc aut̃
 totū factū est: ut adimpleret̃ quod. & ret.
 Scripturē q̃ pphay sunt. fodunt manus me-
 as. & ret. Et illud esayē. tanq̃m ovis ad oc-
 cisionē duct' ē. Tunc relicto eo discipuli: om̃s
 fugerunt. Mystice sic petr' qui culpam nega-
 tionis penitentię lacrimis abluunt. & cōfessioe
 dñici amoris fundit' extirpauit. recuperati-
 onē eorū ostendit qui in martyrio labuntur?
 ita ceti discipuli. qui articulū cōphensionis fu-
 giendo p̃uenerunt. cautelā fugendi docent
 eos qui se min' ydoneos ad toleranda supplicia
 sentiunt. quib' tuc' est multa p̃sichia latebra-
 rū p̃tere. quā se discrimini certaminū ex-
 ponere. Petr' aut̃ sequebat' alonge. & ret. Mi-
 rand' est. & tam uenerand'. qđ dñm nō reliq̃t.
 etiā cū timē. quod enī timē nature est. qđ
 sequit' deuotionis. quod negat obreptionis.
 quod penitet fidi. Mystice qđ ad passionē
 eundē dñm alonge sequit'. petr'. significat
 eccliam sequiturā quidē. hoc est uniuersam
 dñi passionē. si longe differenter ecclia p se
 patit. & ille p p̃sichia. Et ingress'. & ret. Cū
 petr' ing̃di possē. ioh̃s manifestat. uel amo-
 re ^{magis} discipuli. uel humana curiositate. scire

cupiens quid iudicaret de dño pontifex. utrū
eū neci addicere. an flagellis cesū? dimittere.
Princeps autē sacerdotū. usq; cū multi falsi tes-
tes accessissent. **V**ene autē conuenit nom̄ pon-
tificis actionis sue? strenuitati. inīptatē enī
chayphas? inuestigator. uel sagax. siue uocem
ore. **S**agax enī fuit. ad explendā doli sui
nequitia. si impudens ad pferendū mdatū
& impleta est scriptura. scrutati sunt unūq;
tatē. defecerunt scrutantes scrutiny. sagitte
paruulorū facte sunt plage eorū. Nouissime
autē? uenerunt & duo falsi testes. & ret. Quom̄
falsi testes sunt si ea dicunt que dñm dixisse
legim? **S**i falsus testis est qui nō eodē sensu dic-
ta intelligit? quo dicunt. Dñs enī dixerat. de
templo corporis sui. si & in ipsis uerbis calump-
niant. y paucis additis. uel mutatis. quasi ca-
lumpniā iustā faciunt. Saluator. dixerat.
soluite templū hoc manu factū. quod. isti
cōmutant & aiunt. & ego dissoluā. templū
hoc manu factū. Hos inquit soluite? non
ego. quia illicitū est ut ipsi nob̄ inferamus
mortē. Dēinde illi utunt. & p' stridū aliud
nō manu factū? hēdificabo. ut pprie de
templo iudaico dixisse uideret. Dñs autē

ut ostendere animal uiuū & spirans templū dī.
 & ego in triduo ~~inquit~~ suscitabo illud. Aliud ē
 enī hēdificare. & aliud suscitare. Et surgens p̄n-
 cept sacerdotū. & ret. Ira p̄cept & impatiens nō
 inueniens calumpnię locū. excutit de solio pō-
 nificē. ut insanā mētis motu corporis demonstra-
 rē. Ihe aut tacebat. Sciebat enī quasi dī. q̄c
 quid respondisset retorquendū ad calumpniā.
 ut uidelicet ostenderet tantū ualere quod ei di-
 cit ihe. tu dixisti. q̄ntū si diceret ego sum. Et
 p̄nceps sacerdotū. ait illi. Adiuro te p̄ dīm
 uiuū. & ret. In adiurando arguit condemp-
 nare. tacentē. qui confidenti credere noluit.
 Dic illi ihe. Tu dixisti. Simili responsione sen-
 tentia. adiū p̄latū & chaypham. & usus est. ut
 p̄p̄a sententia condempnarent. Notandū qđ
 ubi orathe habet tu dixisti. orae & posuit &
 dixit ego sū. Verumptē dico uob. usq; veni-
 entē. in nubib' celi. idest in p̄petua felicitate
 regnaturū p̄baueris eū. & uenturū cū maies-
 tate. ut iudicet iniquitate. quē modo inīfir-
 mitate iudicatis inīuste. Tunc p̄nceps sacerdo-
 tū scidit uestimēta sua. usq; quid uob uidet.
 Cōsuetudinis iudaice est cū aliquid blasphemie.
 & quasi cont' dīm audierint. scinde uestimēta

sua. quod paulū & barnaban? fecisse legimus. qñ
do dōz cultu honorabant. Mystice aut inpassioē
dñi scidit ipse pontifex uestimenta sua. ut osten-
dat iudeos p̄sclerib' ipsoz pontificū sacerdotale
glām p̄didisse. & uacuā sedē habē? pontificis.
Quia & tunica dñi nec ab ipsis qui eum crucifixe-
re militib' scindi potuñt? significat quod so-
liditas scē & uniuersalis ecclie. que uestis sui re-
demptoris solet appellari. nūquā ualeat ullo
pacto p̄turbationis dirumpi. Alii aut palmas
in facie ei dederunt. Qui tunc colaphus siue ala-
pis iudeis cesus est. nunc etiā falsoz xpianoz
blasphemus cedit? & colaphis ^{quod} ei honores suos
p̄ferunt. Spuunt in faciem ei' illi. qui ei' pre-
sentie grām? respuunt. Palmas in facie dant?
qui p̄fidia cecati. nō uenisse affirmant tāquā
p̄sentia ei' extimantes. & repellentes. Erro-
hereticoz de xpo trib; genrib' t̄minat. aut
cū de diuinitate aut de humanitate. aut
de utq; fallunt. Petr' ū sedebat in atrio. Nō
appropinquabat ihu. ne ministris aliq̄ suspi-
tio nasceret. Et accessit ad eū una ancilla?
dicens. Et tu cū ihu? galyleo eras. Prima itaq;
mulier? p̄dit petrū. ut etiā istis ex
peccasse in nece dñi uideretur.

et p passionē eius redimeretur. Unde resurrectionis
 pma accepit mysteriū. ut ueterē puaricationis
 aboleret errorē. Exeunte aut illo ianuā. et rē. Ex
 ut post pma negationē ante atriū. et mox gall'
 cantauit. quod marcus cōmemorat. quo reuēso itē
 in atrio sit. quod sequit. uidit eū alia ancilla.
 et rē. Ad uob; hic compellat' est. ancilla scilicet
 quā cōmemorat mathe'. et marcus. ab alio quē
 cōmemorat lucas. Post pma g' negationē redi
 ens in atriū stabat. iuxta iohannem ad focū. et
 animaduertit eū ancilla cū resurgere ut exiret. et
 dixit his qui ad ignē adierant foris in atrio. Et hic
 cū ihu nazareno erat. Ille aut qui foris exierat.
 hoc audito. rediens. iura. et illis cont' nuntiat
 quod nouissae hominē. Et post pusillū accesserūt
 qui adstabant et rē. Mathe' et marc'. plurali nu
 mero enuntiant eos qui cū petro agebant. lu
 cas u' et iohs singulari. Intelligendū est. g' qd'
 aut pluralē numerū. p' singulari usitata loqu
 tione posuerunt. aut quod un' maxime tāq.
 sciens et qui eū uiderat affirmabat. cēti aut se
 cuti ei' fidē. petrū simul arguebant. Nā et
 loquela tua manifestū te. facit. et rē. Hō quod
 alia lingua galylei atq; alia iherosolymite qui
 utriq; fuerunt hebrei loquerent'. si qd' una

quæ punitia & regio suas habendo pprietates uer
naculū loquendi sonū. uitari nō possit. Et cōtinuo
gall' cantauit. Quia enī petr' ante p̄mū galli cantū
negauit. significat illos qui xp̄m ante resurrecti
onē dñi esse. nō putauerunt. ei' morte turbati.
Quod ū bis ante scdm galli cantū negauit. illos
significasse credendus est. qui nunc in illo uel
scdm hominē ut scdm dñm errant in utq; substantia. 7
ido uitate negant. Prim' enī galli cantus caput est
resurrectio. hoc est ipse dñs. scd' aut uē ipse. si in
corpore uiuise eccl'ie. Morali' aut gall' aliquē
doctor' significat. si p statū tempoy uis intellige
meritū causariū. Et recordat' est petr' ubi dñi. et r.
In alio euangelista legim'. respex' dñs petrū. Mibi ut
uidet' illa respectio diuinit' facta. ut ei uenire
in m̄te quoties iā negasse. & quod ei' p̄dixisse
"dñs. atq; ita dño mischit' respiciente penitere.
eū. & salubrit' fleret. sic cottidie dicim' in aliq
piculo uel labore positi. dñe respice in me &
miserere mei. Et egressus foras. fleuit amare. et
r. Egrechit' foras. ut ab impioy concilio secretius
pauide negationis sordes libi. s. fletib' abluere.
Sic cottidie conuenit penitentib' apuoy con
sortio segregari. Et uinctū adduxerunt eū. et
r. Iohs declarat. quia mox cōphensū nocte. li

157
gauerunt. & sic adduxerunt eū ad annā p̄mum
& sic ad caypham. deinde ad pylatū. necnō ad he-
rodē. ut utq; dño illuderet. habebant enī hunc
morem. ut quē adiudicassent morti. ligatū dy-
ci traderent. Tunc uidens iudas ^{q̄ ex tradidit. It.} ~~quia nichil~~
Quid ad nos inquit p̄tinē acceptū p̄cium.
Tu illud pbaueras. tu fac inde quod uolueris.
Nichil quidē nefando p̄ditōi p̄fuit. egisse pe-
nitentiā. p̄ quā scel' corrigere nō potuit. Si
q̄ndo frater peccat in fratrē ut em̄dare va-
leat quod peccauit. potest ei dimitti. si autē
p̄manent opa. frustra assumit ^{uocē} ~~uocē~~ p̄niten-
tia. hoc est q̄d in psalmo de eodē infelicissimo
iuda dicit. & oratio ei ^{fiat} in peccatū. ut nō solum
em̄dare nō quauerit. p̄ditionis nefas. s; ad p̄us
scelus. etiā p̄p̄riū homicidiū crīm addiderit.
Consilio autē inuito emerunt ex illis agrum
figuli in f. & ret. Ager autē inīptante dño. mun-
dus ^{uocatur} ~~dicitur~~ figulus uero nr' xpc est. qui nos ^{p̄mittit} ~~de~~
limo t̄rē creauit. uterūq; corp' t̄renū recreauit.
cui' sanguinis p̄ciū in p̄grinorū datū est se-
pulturā. quia nos p̄grini a lege eram' & p̄phē-
tis p̄ua eorū studia suscipim' in salutē & re-
quē. in p̄cio sanguinis et̄nā possidemus.
Tunc impletū est quod dictum est p̄ p̄phāorū

ihheremiā. & ret. hoc testimoniū in iheremiā nō
inuenit. in zacharia nō inuenit quedā similitu
do. & qm̄qm̄ sensus nō multū discrepā. tamē
oido & liba diuisa sunt. apud iheremyā quod
emeruit agrū a filiis fr̄is sui. & dederit ei
argentū. nō quidē sub hoc nomine p̄cū.
quo positū est apud zachariā triginta argente
is. uerumptm̄ agri emptio nō est ap̄ zachariā.
& indubitant accipe debent. quēcūq; p̄ eos sp̄s
sēs dixit singlā esse omniū. & om̄ia singlōz. &
q̄ & que dicta sunt p̄ iheremiā tam dicta sunt
zachariā quā iheremiē quā zachariē q̄ dicta s̄
zachariā tam sint iheremiē quā zachariē. quid
op̄ erat ut em̄daret matheus. cū aliud p̄ alio si
bi nom̄ occurrēt. a se scriptū legissē. ac non
poti⁹ sequens auctoritatē sp̄s sēi. a quo m̄tem suā
regi. plus nobis ille utiq; sentiebat. Ihc aut̄
stetit ante p̄sidē. & ret. hunc locū de accusatiōib⁹
eoz manifest⁹ lucas explanat. & arguunt iudei
impietatis. quod accusantes saluatōrē. nec falso
quidē aliquid ueri simile quod ei obicere pos
sint inueniunt. & idō sic orat⁹ dīc. nō erant
conuenientia testimonia eoz. hic ei ihc. Tu di
cis. Sic ipse sermonē suū tempat. ut & verū
dicat. & sermo ei calumpnię nō pateat. Tunc

152
dic illi pylat. Hō audis. q̄nta adūsū te dicunt.
eret. Et dñic⁹ quidē est. qui condempnat iho.
si causā refert in poplū iudeorū. Uide in q̄ntis
te accusant. Ihe aut nū respondere uoluit.
ne crīm diluens dimitteretur ap̄sīde. & crucis
militas differret. P̄ diē aut sollempnē. usq; unū
vinctū quēcūq; uoluissent. Hanc utiq; habebat
consuetudinē. quia p̄ talia alieni genti placere
gaudebat. Habebat aut tunc unū vinctum
insignē. & ret. Barraba filium magistri eorū de lucas
pp̄ seditionē factā tunc in ciuitate. & homicidiū
missū refert. in carcere. a quo quis vincit. eius
filiū apellat. Sedente aut illo p̄ tribunali. & ret.
In muliere aut. species gentiliū plebis ē. que
iā fidelis cū quo conūsabat̄ incredulū pplm ad
xp̄i fidē aduocat. que quia ipsa multū passa p̄
xp̄o sit in eandē glām futuram. illa cū quo
conūsabat̄. insinuat. hac enī uice. nō ante se
intellex̄ diabol⁹ p̄ xp̄i mortē nudandū. & spolia
humani generis. siue in mundo. siue apud tarta
ros amissurū. & ideo satagebat p̄ mulierē p̄ quā
spolia mortis inuaserat xp̄m eripe de manibus
iudeorū ne p̄ illū ipse mortē amitteret ipse.
mortis impui. Porro tribunal sedet est iudicō.
solū regū. cathedra doctoz. At illi dixerunt.

Barraban. heræ usq; hodie iudeis sua petio. q̃ p
saluatore infectore. p̃datore uite. elegerunt
ademptore. racteñ eam quā uendidere siue aīe
siue corporis libertatē recipe nō meruerunt. Dicit
om̃s. Crucifigat. Quanta p̃fidoꝝ crudelitas. que
innocentē occidere pessimo ut sibi uidebat̃ mor
tis geñre desidat. s̃ adnō electa erat. Ipsa enī suā
crucē habiturus erat signū. ipsū diabolo sup̃ato
tanquā trophēū in frontib; fidelū positur⁹. Hi
dens ex aut̃ pylat⁹ usq; uos iuditis. Pylat⁹ acce
pit aquā. iuxta illud p̃phicū. lauabo int̃ inno
centes man⁹ meas. ut in lauachro manuū ei⁹ opa
gentilū purgarent̃. ab impietate iudeoꝝ qui
clamauerunt crucifige eū. nos alienos faceret.
Innocens ego sū. Nō dampnat oblatū. s; arguit
offerentes. iustū esse p̃nuntians qui crucifigen
dus est. Vos inquit iuditis. Ego sū minister
legū. uox ūra sanguinē fundit. Tunc dimisit
illis barraban. Nō mirū si pacē iudei habere ne
queunt. quib; est auctor seditionis dimissus.
diabol⁹. qui iā olim patria lucis ob culpā sup
bię depuls⁹ & in tenebrarū fuerat carcerem
miss⁹. Quia ū barrabas fili⁹ patris. uel fili⁹ ma
gistri eoz inēptat⁹. potest antixpi typū gere
re. quē illi quib⁹ dicit. uos ex patre diabolo

estis. u di filio sunt platuri. Ihm aut flagellati.
eret. Primit' ipse pylatus flagellauit. post multib'
tradidit illudendu. ut satiati penus & obpbru's. ei'
monte iudei stare^{ut} desisterent. Mystice aut pylat'
qui os malleatoris iniprat. significat diabolium. qui
scdm ppham malleus est uniu'se tre. p que dñs
uafylaⁱⁿ uata sua, ministerii usu formanda pcutit. cu electo
suos uariis temptationib' pbare pmutat. que &
nouissime dñs conteret. quia extremo iudicio in
etna dampnatione confringet. Tunc milites psidis.
usq; aue rex iudeoz. Milites quodcumq; fecerunt
lice alia mente fecerunt. tam nob qui credim' sac
menta tribuebant. Inclamide coccinea qua mar
cus purpurā nominat. eo quod quedā purpura
sit^{rubra} cocco simillima. opa gentiu cruenta significat.
siue ei carne qua passionib' obiecit insinuat. In
corona spinea male^{dictu} soluit antiquu. siue suscep
cionē peccatoz nrōz. p qua mortalis fieri digna
t' est ostendit. In calamo uenenata^{occidit} animalia. siue
calamū tenebat in manu. ut sacrilegiū scriberet
iudeoz. Potest aut inuicq; dñi habitu inimicoz q
dem sententia ppbrosa. si ipsi dñi electione glo
riosissima. omnis electoz ei' multitudo que in
martýres uenerandos. ceterā fidelium plebē distin
guunt designari. alba æni ueste scdm lucā induitur
aptissime

cū munda confessione ^{ix^{to}} ~~fecit~~ circumdat. Purpura si
ue cocco uestit. cū triumpho uictoriosoz mriū glori
ficat. Et expuentes in eū. & ret. Hec faciunt usq;
hodie pagani & heretici. milites utiq; diaboli.
quasi harundine caput xpi ferunt. qui diuini
tati illi contradicentes. errorē suū confirmare.
auctoritate scē scripture conant. qm p harundi
nē solē scriptura confici. Spuunt. in facie ei.
qui ei p sentia grē. ubi execrandis. ex intina cece
ntis insania conceptis respuunt. & ihm xpm
Venisse in carne denegant. Et postqm illuserūt
& ret. Quando flagellat ihc. & conspuat. & irri
detur. nō habet ppria uestimenta. si ea que ppt
nra peccata sūferat. cū aut crucifigit & illusi
onus atq; irrisiōis pompa ptiūt. tunc pstinat
uestes recipit. & ppriū assumit ornatū. statiq;
elementa tban. & creatori testimoniu dant crea
ture. Exeuntes aut inuenerunt hominē cyre
nā. & ret. Primit' scdm ihoannē ipse crucē por
tabat. post unposita est syoni qui obediens in
tptat. uenienti de ciuitate lybie cyrenē. que
heres intptat. quia nimirū xpc p nob pass' pre
bens exemplū fidelib'. ut seqnt' uestigia ei. &
syon de pago egrediens crucē portat p ihm.
cū poplignationū. pagani ritib' derelictis.

154
uestigia dñice passionis. obediētiā amplectit̃. Et
uenerunt in locū qui dicit̃ golgotha. & ret. Golgo
thanāq; syru nōm est. & inīptat caluarie. Est aut̃
loc' ipse in helya. tunc exi' urbē ad septērio
nalem plagā montis syon. Et caluarie nō ob cal
uiciū p̃mi hominis quē ibi quidā errantes sepul
tū frust' suspiciant̃. s; ob decollationē reorū atq;
dampnatorū dicit̃. Adā ū nō in iherusalē sepul
tū. s; iuxta arbe & ebron ī ihesu uolumine le
gim'. Et p̃ptea ibi crucifix' est. dñs. ut ubi pri'
erat dampnatorū area. erigerent̃ uexilla martirū.
Morale q̃q; crucis figurā describit apls ubi ait.
in caritate radicati & fundati. ut possitis com
phende cū omib' scīs & ret. Et dedit ei vinū
bibere. et reliqua. Amara uitis vinū fecit
amarū. quod p̃minat dño ihu. ut impleat̃ qd
scriptū est. dedit in cybū meū fel. & in situm
meū potauerunt me aceto. Quod aut̃ dicit̃ cū
gustasse noluit bibere. hoc indicat quod gusta
uerit t̃ quidē p̃ nob mortis amaritudinē. s;
icia die resurrexerit. Marc' ū. qui cū gustū
bibere noluit. apuit dicendo nō accepit. Quod
marc' ait oyrratū vinū. hoc osathe' felle mixtū
dixit. fel posuit p̃ amaritudine. & oyrratum
vinū amarissimū est. qm̃q̃m fieri possit ut

& felle. & iuxta vinū amarissimū redd' tnt. Postq̃m
aut crucifixerunt eū. diuiserunt uestimenta ei sor
te mittentes. Iohs aut distinctū explicat quēadmo
dū hoc gestū sit. Quadripartita aut uestis dñi. q̃
tripartitam ei figurauit eccliam. toto scilicet qua
tuor trarū partib; orbe diffusā. & omib; eisdem
partib; concordit distributā. Tunica ū illa sorti
ta. omnū partū significat unitatē. que carita
tis vinculo continentur. que supeminentiorē hē
viā. & sup omia p̃cepta est. merito uestis. qua sig
nificat desup contexta phibet. Quid aut in sor
te que nō p̃sone cuiquā uel meritis. s̃ occulto di
uiditio cōcedit. n̄ grā dī cōmendata est. que in
unitate ad om̃s puenit. Et sedentes? obseruabāt
eū. & rē. Diligentia militū & sacerdotū? nob p̃fe
cit. ut maior & aptior uirtus resurgētis appare
at. Et imposuerunt sup caput ei. & rē. Pulchre
titul' qui xp̃m regē testetur. nō infra s̃ sup cru
cē ponit. qui licet in cruce p nob hominis infir
mitate dolebat. sup crucē tam regis maiestate
fulgebat. Qui apte etiā quia rex simul & sacer
dos est? cū eximīā patri ^{sue} carnis hostiā in altari
crucis offerret. regis quoq; q̃ p̃dit erat titulo
dignitatē p̃tendit. ut cunctis legere. hoc est
audire & credere uolentib; innotescat. q̃a suū

155
p̄ cruce nō p̄didit si confirmavit impiū p̄tius &
cōroborauit. Quamū ū ad litterā hec tres lingue ibi
p̄ cētis eminebant. hebreā felices p̄t̄ iudeos in lege
gl̄iantes. gr̄ca p̄t̄ gentiū sa- pientes. latina p̄t̄
romanos. iam tunc p̄t̄ pene omib⁹ gentib⁹
impantes. Velint nolint q̄ iudei. om̄e mundi reg-
num. om̄is mundana sapientia. om̄ia diuine le-
gis sac̄m̄ta testant̄. quod ih̄c rex iudeorū est? hoc
est impator credentiū & confitentū d̄s. Tunc crū-
cifixi sunt cū eo duo latrones. & c̄t̄. Latrones q̄
cū d̄no sunt hinc inde crucifixi. significant eos q̄
sub fide & confessione xp̄i. uel agonē mart̄yrū.
uel quelib⁹ continentie arctius instituta subeunt.
s; quicūq; hec p̄t̄na solummodo celestiq; gl̄a gerūt?
hū p̄fecto d̄ctri latronis merito ac fide designāt.
At qui ^{siue} humane laudis siue intuitu. se q̄lib⁹
min⁹ digna intentione mundo abrenuntiant?
nō immerito blasphematoris ac sinistri latronis.
mentē imitant̄ & actus. Similit̄ aut̄ & p̄ncipes
sacerdotū. usq; se ipsū nō potest saluū facere.
Itaq; eos hec confidentes. p̄pria condempnat sen-
tentia. q̄ enī alios saluos fecit. utiq; se ipsū si
uell̄? saluare poterat. Sirex israhel est? vq;
confidit in d̄o. fraudulenta p̄missio. Surrex̄
& nō creditus. ergo etiā si de cruce descendiſſet

similit̃ nō credidissetis. Idipsū aut̃ & latrones imp-
pabāt. & ret̃ hoc q̃q; scdm̃ lucā un' fecit. al̃ ū
digna uos iniectione redarguit. & dñm fidei
supplicatiōe p̃ca. t̃. Potuit hoc usitato locutio-
nis modo p̃ plurale numerū significari.
Usq; hodie hec geri uidem' in ecclia cū mundanis
tacti afflictionib; ueri simul ac falsi fuerint xpi-
ani. illi quidem qui ficta mente dñice passiōis
sac̃nta gestant. ad p̃sentis uitę gaudia cupiunt
libari a dño. at qui simplici uentatiōe cū ap̃lo glo-
riant' in cruce dñi nr̃i. ita potius ipsi ap̃sentib;
crumpnis optant erui. ut sp̃m suū. in man' sui
cōmident auctoris. Potest & in duob' latronib' utq;
ppl̃s designari. qui utq; blasphemauit. q̃ndo in
morte dñi ^{p̃p̃ter} utq; consenserunt. si al̃ magnitudi-
ne signorū p̃rit' egit penitentiā. & usq; hodie
uideos increpat blasphemantes. A sexta autē ho-
ra usq; ad horā nonā. tenebre factę sunt. & ret̃.
Qd ū orare' recapitulando horā scilicet exp̃mit
qua maxime uidei clamauerunt ut dñs cru-
cifigeret'. Quod g̃ maxime ^{videri} fecisse nolebāt.
hoc eos hora t̃ia fecisse orare' ostendit. uerissi-
me indicans magis fuisse dñi necatrice linguā
uideorū. quā multū man' q̃ cū hora sexta cru-
cifixerunt. Rationis g̃. immo diuine pietatis

156
ordo. posebat. ut eodē tempore articulo quo olim
ade puaricanti^{ob} el uiserat ianuā paradysi. nunc
latōni dñs penitenti^{ianua} paradysi reseraret. Et q na
hora pimus adā peccando mortē huic mundo in
uexit. eadē hora sedis homo mortē moriendo
destruxit^{ret.}. Quorū suscepit naturā. eorū deplorat
miseriā. Ipsa enī natura quā ille suscepit. ppter
peccatū derelicta fuerat. apatre nō fili. qui cō
patre unū est. ostenditq; qntū flere debeant
q peccant. qndo sic fleuit q nūq. peccauit. Et
ostendit quā patientes & ipantes int flagel
la debent esse qui peccatores sunt. qndo ille ad
immortalitē nō nisi p^{mortem} humilitatē tñset. Qui
dā autē illic stantes. & ret. quos puto multos ro
manos fuisse. nō intelligentes hebrei sermonis
ppetatē. Sin aut iudeos q hoc dixerint intelli
gere uolueris. & hoc more solito fatiunt. ut
dñm imbellicitate infament. qd alienū auxiliū
depceat. Et continuo currens un' ex eis. & ret. Post
quā omnia pfeceunt. dabant qui essent iudei q
q ipsi erant acerū degenerantes avino ppharū
tanq. de pleno uase de iniquitate mundi hui' im
plen. cor habentes uelut spongiā cauernosā qdā
m atq; tortuosos latibulis fraudulentū. Ysopū
cui circūponit spongia qm humilis est qba &

Et circa hora nona. usq. ut qd dereliquit me.

et patarēbatū.

pect' purgat. ipsi xpi humilitate congruent acci-
pum. qua circūdedunt. & se circūuenisse putave-
runt. unde est illud in psalmo. Aspice me. No-
po & munda boz. Farundine u cui imposita est
spongia. scriptura significat. que implebat h
facto. Ihesus aut itē clamans uoce magna. et
ret. Postq̄m accepto aceto dixit consumatū est. hāc
magna uoce ptulit. In hac quid dixerit lucas.
apte designat. pat' inman' tuas comendo spm
meū. Et aut dicit' emisit spm. ostendit diuine
potestatis esse mittere spm. ut ipse q̄q; dixe-
rat. nemo pot' tollere animā meā. Et ecce uelū
templi. scissū est in duas partes. & ret. Iosephus
q̄q; refert uirtutes angelicas. p̄sides quā tēpli
tunc parit cōclamasse. t̄nseant' ab his sedib; q̄s
tyce uelū templi scindit. ut archa testamti. & omnia
legis sacm̄ta que tegebant' appareant. ad pplm
nationū t̄nseant. Et t̄ra mota est. & ret. Non
dubū est quid significet iuxta literā. magni-
tudio signor. ut crucifixū scilicet dñm suum.
& celū. & t̄ra omnia demonstrarent. S; in uidet
t̄re mot'. & reliq; signa. typū ferre gentiū. qd'
p̄stinis errorū vicis. & cordis emollita duricia. q̄
p̄us similes erant tumulis mortuor. postea ag-
nove ri ut creatore. Aut. Terra mota est. dñor

157
sui pendente ferre: nō sustinens. Petre scisse sūt
ut indicarent duriciā iudeorū. qui p̄sentē filiū
dī intelligere noluerunt. Et monumēta apta sūt
in signū future resurrectionis. Et multa corpora
scōrū quī ē ret. Scōrū corpora surrexerunt. ut dñs
ostendēt resurgētē. Et tam cū monumēta apta
sunt. nō ante surrexerunt quā dñs^r surgeret. ut
esse ipse p̄mogenit^{us} in multis ex mortuis. Scām autē
ciuitatē in qua uisi sunt resurgētes. aut iheroso-
lymā. aut celestē intelligam^{us}. aut hanc tēnā. q̄
ante scā fuerat appellata p̄pt̄ templū & scā scōrū.
ad distinctionē aliarū urbū. in quib^{us} ydola co-
lebant. Centurio autē & qui cū eo erant custodien-
tes ihm^{um}. & ret. Nō sol^{us} centurio gl̄ificauit dñm. s; &
milites. Quanta g^o cecitas iudeorū. q̄ tot p̄ dñm vir-
tutib^{us} factis. tantis in morte ei^{us} apparentib^{us} signis
credere respuerunt. & insensibiliores gentilib^{us}
dñm gl̄ificare. uel timere. contempserunt. Unde
merito p̄ centurionē fides ecclie designat. que
uelo misteriorū celestium. p̄ mortē dñi reserato. cō-
tinuo ihm^{um}. & uere iustū hominē. & uere dei
filiū. sinagoga tacente. confirmat. Nā & ipsa sū-
ma centenaria. que inflexu digitorū a sinistra
manu transit in dexterā. ecclie sacramētis & fidei.
aptissime congruit. cū p̄ lege cūctum creditū

p̄ terra. regnū est celeste p̄missū diuinū. Erant
aut̄ ibi mulieres multe a longe & ret. Minstra
bant ^{aut̄} dño de substantia sua. ut metere t earū
carnalia cui ipse metebant sp̄alia. nō quod indi
gere cibis dñs creaturariū. s; ut typū ostenderet
magistrorū. quod uetu atq; uestitu. ex discipulis de
berent esse contenti. Cū aut̄ sero factū esse. uenit
quidā ^{homo} diues ab arimathya. & ret. Diues refert̄
nō de iactantia scriptoris. qui uirū nobile atq;
ditissimū ^{refert̄} ihu fuisse disciplm. s; ut ostendat
causā q̄re apylato corp' ihu potuerit impetrare.
Ioseph decurio. quod sit de ordine curie & officiu
curie administrare. qd etiā curialis apcurando ci
uilia munera. sole appellari. Arimathya aut̄ ipsa
est ramatha ciuitas helchane & samuelis in reg
one thamnatica. iuxta diospolior. Et accepto cor
pore ioseph inuoluit ^{illud} in sindone munda. Ex sim
plici sepultura dñi ambitio diuitū condempnat̄.
q̄ nec in tumulis quidē possunt carere diuitiis.
Possum' q̄q; iuxta intelligentiā sp̄alē hoc sentire.
qd corp' dñi. nō auro. nō gemmis aut serico. s;
linteamine puro obuoluendū ^{fuit} qm̄ qm̄ & hoc
significet. qd ille in sindone munda inuoluatur ihō.
qui pura eū mente suscepit. Et posuit illud in
monumento suo nouo. & ret. In nouo ponit̄ monu

into. ne p' resurrectionē cetis corporib' remanen-
tib; surrexisse aliud fingeret. Potest & nouum
sepulchrū marie uirginis uterū demonstrare sax-
umq; ostio iappositū & ^{saxū} magnū illud ostende. quod
nō absq; auxilio plurimoz potuisse sepulchrū rese-
rari.

De monumēto dñi.
ferunt quidā quī nre etatis tempore de iheroso-
lymis britanniā uenire. qd dom' fuerit rotunda
de subiacente rupe excisa tante altitudinis. ut
intro consistens homo. uix manu extenta. culmen
possit attingere. que habet introitū ab oriente. cui
lapis ille magn' aduolut' atq; impositus est. In cuius
monumēti parte aquilonari. sepulchrū ipsū. hoc est
loc' dñici corporis. de eisdē petra fact' est. septē habens
pedes longitudinis. triū u' palmarū mēsurā. cetero
pauimēto alti' emīnens. q' uidelicet loc' nō desup s;
alētere meridiano. p totū patul' est. unde corp'
inerebat'. Color aut' eidē monumēti ac loculi. ru-
bicundo & albo dicit' p'mixt' esse. Erant aut' ibi
maria magdalene. & res. Omib' ad sua remeantib'.
sole mulieres que arēt' amabant. subsequētes fūnus
qm poneret' inspicere curabant. ut ei tempore
congruo. munus possent deuotionis offerre. S; &
hacten' scē mulieres die parasceues. idest pparati-
onis idem faciunt. cū anime humiles. q' maioris

sibi conscie fragilitatis. eo maiori saluatoris amore
feruentes. passionis ei uestigiis. in hoc sclo quo requie
e pparanda futura. diligent obsecunt. nisi forte uale
ant imitari. pia curiositate quo ordine sit ipsa
eadem passio completa ppendunt. Altera aut die.
~~aret.~~ Quia q̄ sexta ~~h~~^{die} homo factus. y tota est ~~tota~~^{munda}
creatura pfecta. septimo aut conditor. ab omi ope
suo requieuit. unde et hanc sabbatu. hoc est reque
uoluit appellari. recte saluator eadem sexta die
crucifixus. humano restorationis impleuit ar
chanu. sabbato aut in sepulchro requiescens. re
surrectionis que octaua die erat euentura expec
tabat. eunte ubi nre simul nre deuotionis. ac be
ate retributionis pluce exempli. quos in hac q̄de
sexta scilicet etate. p dno pati. e mundo uelut necesse
est. crucifigi. In septima uero etate. hoc est cu leti q̄s
debitu soluit. corpora quidem in tumulis. animas
aut secreta in pace rvdno manere. e p bona opa
oportet quiescere. donec octaua tandem ueniente
etate. etia corpora ipsa resurrectione glificata. cu
animali simul incorruptione etne beatitudinis
accipiant. Tunc couenerit pncipes sacerdotu. vsq
uerit nouissim error. peior priore. Nistace inno
mine seductoris e furto. discipulor ueru libere
ignorantes uaticinant. Seducte eni erat xpc

no ut illi arbitrentur aueritate in errore mittens. si a
falsitate diuitate. ab infidelitate ad fide. auicius ad
virtutes monitis thens. et amorte sibi obsequentes.
ad uitam adducens. quia sic diabolus est mediator ad
mortem homines seducendo. ita et xpc mediator est
ad uitam mundi. reconciliando. Discipuli quoque saluato
ris fures erant spalius. qui contemptoribus et ingrat.
scripturam noui et uetus testamenti. prius ablatam iudi
cium. in usum ecclesie conferbant. saluatore qui eis
promissus et missus fuerat. illis nocte dormitantibus. cre
dendum tradebant. erat illis peior infidelitas resur
rectionis. quam credulitas crucis peior contemptus pe
nitentie. quam error. ignorantie. Illi autem abeuntes.
usque signantes lapidem cum custodibus et ret. Non susce
rat eis crucifixus esse dominum. non custodirent sepulchrum.
lapidem signarent. et quantum in ipsis est. manu obpo
nerent resurgenti. ut diligentia eorum nostre fidei pro
ficere. quanto amplius reseruatur. tantomagus resurrec
tionis ipsius uirtus ostenditur.

Ad infidelitatem torpore absterunt. gentibus

Paulusque de infidelibus et ministratoribus persecutio
nis christi quod actum sit. uideamus. Primum herodes sub
quo passi sunt infantes hunc finem habuit. lento
igne extinctus urebatur. in trinserat autem uasto incendio
cremabatur. Omne corpus putridum gestabat. atque cor
ruptum. Inerat. febris maxima. prurigo intole

rabilis. colidolor inmisus. pedum tumor extensus. ve-
renda putrida. merat illi & inflatio putrida. Postquam
oleo est ^{luto} ~~luto~~ soluti sunt oculi ei. & despar omis pri-
marios & nobiles. ad se iube colligi. & in loco uno reco-
di. & ait sorori sue. Non uiueas de mea morte ga-
uissuros. si ut habea lugentes. cum spiritum exhalauero?
omnis interfice. Igitur sex filius suos a se necatis. cultellum
percussit. ut pomum more solito purgare. & eleuauit
ipse dextram suam & obiit. Post hunc filius ei herod-
des. sub quo passus est dominus. eo quod non dedisset gloriam
deum. subito ab angelo dei percussus & incredibili
uentris insufflatione distentus. continuus quinquaginta diebus.
quingentesimo quarto etatis sue anno. regni uero sep-
timo obiit. Pylatus uero ita malorum clachibus cruciatus est. ut
propria manu se transferret. Quanta uero accesser-
unt iudeis per quadraginta annos usque aduincta
crucis enumerare plangit est. quod apylato cesaris
ymago in nocte in templo posita est. quod pasche
sollemnitate. perturbatione facta. triginta milia
ex eis cesa sunt. quod irruente fame mulier filium
suum unicum comederit. & multa alia signa demon-
strabant super eos. Nam fulgebat stella gladio simi-
lis. per totum annum super iherusalem. Quadam die vitula
sacrificus admota. enixa agni. Quadam nocte ia-
nuaria scuarum. ferris ferreis munita. que uix vi-
ginti uiris claudebat. sponte aperta est. Quadam

Quada die visi sunt currus & equos per aere ferri.

160
die penthecostes. sacerdotes audiebant mot^{us} in tēp
lo & uoces dicentū. t^{ra}nsmigrem^{us} ab his sedib^{us}. Qua
dā festiuitatis die. quidā ananiē fili^{us}. mte cōmot^{us}
clamabat. uox ab oriente. uox ab occidente. uox
a quatuor uentis. Qui uerberat^{ur}. magis ac magis clama
bat. In obsidione aut^{em} romanorū occisi undecies cente
na milia referunt^{ur} ad distrahendū ū traditū centū
milia dicunt^{ur}. Rectū q^{ui} fuerit. ut qui patrē & filiū
despexerant. a filio & patre. idest tyto & uespasia
no delerent^{ur}. & q^{ui} insollemnitate pasche dñm cru
ciferunt. in eadē sollempnitate ab hostib^{us} conch
si p^{oss}ent.

Vespe aut^{em} sabbati que lucescit in
p^{ri}ma sabbati. usq^{ue} uidere sepulchrū. Vespe quidē
sabbati uenire cepunt. si lucescente mane in p^{ri}ma sab
bati ad sepulchrū puenerunt. idest uespe aromata
parauerunt. si parata mane. ad sepulchrū detulerūt.
Qd^{am} oathe^{us} quidē breuitatis causa obscuri^{us} posuit. si
eugliste^{us} q^{ui} ordine sit factū euidenti^{us} ostendunt. Se
pulto nāq^{ue} sexta feria dñō. reuise a monumento op
ueres parauerunt aromata & unguenta quādiu
licuit opari & sabbato quidem siluerunt ^{sedo} p^{ro}p^{ter}
mandatū. sic lucas apte designat. Cū aut^{em} t^{ra}nsisset
sabbatū. uespa que adueniente temp^{ore} opandi re
disse. mox p^{ro}mp^{te} ad deuotionē emerunt. que
mū parauerant aromata. sic opare^{us} cōmemorat.
ut uenientes ungerent iho^{um}. Et ualde oane una

sabbatorum. uenerunt admonitū. S; querit qm̄ di
cat euāgista uesp̄e aut̄ ^{sabb̄i} que lucet i p̄ma sabbati.
cū consuet̄ ordo tēporū habeat uesp̄a magis tenebres
cere, quā ^{in nocte} lucescere. in diē. si mystice loquens euā
gista. qm̄tū dignitatis hec sacratissima nox. de
glā resurrectionis deuote mortis accepit? insinua
re studuit. Siquidē ab exordio mundi usq; huc?
ita temporū curs⁹ distinguebat. ut dies noctē p̄ce
deret. iuxta ordinē prime conditionis. Hac aut̄
nocte p̄misteriū resurrectionis dñi. temporū ordo?
mutatus est. Nā quia nocte resurrexit amictus.
die ū sequente eidē resurrectionis effectū discipulis
ostendit. rectissime nox illa sequentis diei luci?
coniuincta est. ac sic temporū stat⁹ ^{et} ordo mutat⁹ ē.
ut dies noctē sequat. Et quidē aptissime qndā
diē nox sequebat. quia homo a luce paradysi pec
cando laps⁹. in huius sc̄li tenebras erumpnasq; de
cidit. Aptissime nunc dies sequit noctē. qndō p
fidē resurrectionis a peccati tenebris & umbra
mortis. ad lucē uite. xp̄o largiente reducim̄.
Due unū nominis. eidēq; amoris. ac deuotionis
mulieres. que dñicū uenerunt inuisere sepul
chrū. duas fidelīū plebes. iudaicā scilicet & gen
tilē designāt. que uno atq; simili studio. passio
nē. resurrectionēq; sui redemptoris. q̄cūq; euis
ecclia. p̄ orbē diffusa est. celebrare desiderant.

Et ecce t're mot' fact' est magnus. Terre mot' signifi-
cat corda carnaliu. p fide' resurrexerunt i passionis
ei concutienda ad penitentia. ac salubrimo pauore
pmota. ad uitā sublimandā ppetuā. Angl's enī dñi
usq; e sedebat sup e' aduentu angl's. ut obsequiū
seruitutis qd dño debuit. ^{solueret.} exhibuit. Reuoluit lapi-
dē. ut egress' dñi iam facti. hominib' pster iudiciū.
Stans apparuit ^{angl's} q aduentū dñi in mundo pre-
dicabat. ut etiā stando signaret. quia his quē pōi-
cabat. ad debellandū mundi pncipē ueniret. Iste
sedens. ut etiā sedendo figuraret eū supato mor-
tis auctore. sedē regni iā conscendisse ppetui. Se-
debat sup lapidē reuolutū. quo hostium monumē-
ti. claudebat. ut claustra inferoy. sua illū uirtute
deiecisse ac supasse doceret. q'ten' om's quos ibi suos
inuenisse. ad paradysi lucē requietēq; subleuaret.
Erat aut aspect' ei sic fulgur. uestimēta ei ^{sic nix} candida.
Ipso q'q; significante habitu ac uultu. q'a ei gl'a re-
surrectionis nunciabat. qui e tribul' ad dampnandū
reprobos. ebenigi esse bland' ad consolandū electos. Res-
pondens aut angl's. dix' mulierib'. Nolite timere uos.
Ac si apte dicat. Pauent illi q nō amant aduentum
supnoy ciuium. e carnalib' pressi desideris. ad eoy
se societate desperant posse ptingere. nō uos
que uros conciuēs uidetis. Scio enī qd ihm q
nāzarenū qui crucifix' est. Scio inq't quod
(Ani. Et ret.

summi saluatoris caritatis sum officio celebrare uenis-
tis. si hic presentem tenere non habetis. qui iam sua uirtu-
te surrexit. licet nunquam maiestate sentiat absentem.
Et si meis uerbis ueritatem resurrectionis non credi-
tis. uel uacuo probato sepulchro. Subiunxit. Et
cito euntes. usque ibi eum uidebitis. ecce predixi uobis.
Quam felices femine. que euangelico docte oraculo. tri-
umphum resurrectionis mundo annuntiare meruerunt
ac mortis unguem quam eua serpentino seducta afflatu
induxit. predicare dirunt. quanto feliciores anime que
in die iudicii. percussis pauore et digna ultione rep-
bis. ipse celestis gloria ad uitam de morte triumphare
et gaudia beate resurrectionis intire meruerunt.
Precedite uos in galyleam. id est in uolucabrum genti-
um. ubi antea error erat et lubricum uestigium. stabili
pedem non ponebat. Interpretatur autem galylea uolubi-
lis siue rota uel transmigratione facta. Quasi in mor-
tificatione agnoscit carnis. in transmigratione. ui-
detur. Et exierunt cito de monumento. cum timore
magno. et reuerentia. Merito quem mouet. quoniam marcus
scribat. et nemini quicquam dixerunt. cum lucas
mattheo concordans dicat. et egressi a monumento
nunciauerunt hec omnia. et reuerentia. nisi intelli-
gamus ipsorum angelorum nemini ausum fuisse aliquid di-
cere. id est respondere ad ea que audierant ab

illis. aut certe custodib' quos iacentes uiderunt. Et ecce occurrit illis ihc: dicens. Auete. Prime mulieres resurgenti dñi salutationē audire merebant. ut maledictū eue mulieris. mulierib' sanaret. Quod uero occurrit ihc cū salutatione omnib' iter uirtutū inchoantib' p̄bendo auxiliū. ut ad salutē p̄petuam puenire queant. Ille aut accesserunt & ret. Iste accedunt & tenent pedes ihu. que adorauerunt eum. Ceterū illa que quereba t uiuentē cū mortuus. & nescieba t adhuc filiū dī resurrexisse a mortuis. merito audit ne tangas me. nondū enī ascendi ad patē meū. Tunc ait illis. Nolite timere. Et inueteri & in nouo instrumto. hoc semp̄ obseruandū ē qđ qñdo augustior aliq̄ apparuerit uisio. p̄mum timor pellatur. ut sic mente placita possint que dicuntur audiri. Ite nunciate frīb; meis. ut eāt in galyleā. ibi me uidebunt. hec pmissio dñici aspect' que amultis completa est. pphice dictū accipiendū est. Galylea naq; int̄p̄tatur. ut t̄nsmigratio uel reuelatio. Transmigrauerat enī grā xpi de poplō israhel. ad gentes. ut p̄dicantib; aplis euāgeliū in cordib; hominū p̄parare. Ibi me uidebunt. id est. ibi mea membra inueniunt. & uiuū corpus agnoscunt. in eis qui eos suscipiunt. scđm illud qđ galylea int̄p̄tat reuelatio. nō iam in forma serui intelligendū est. s; in illā. q̄ equalis est patri.

illa erit reuelatio. tanquā uera galilea. cū similes
ei erim⁹. ubi eū uidebim⁹ sicuti est. Que cū abisset
ecce quidā de custodib⁹. usq; & securos uos fatiem⁹.
Om̃s q; qui stipe templi. & his que conferunt ad
us⁹ eccl̃ie abutunt⁹. in alijs reb; quib⁹ suā expleat
uoluptatē. similes sunt scribarū ⁊ sacerdotum
redim̃tū m̃datū. & sanguinē saluatoris.

Uideti discipuli abierunt in galileā. & eret Quid ē q̃
qd̃ ih̃c p̃cedit discipulos in galileā ut uideat ab eis.
sequunt⁹ illi ⁊ uidentes eū adorant. n̄ quia sunt exat
xp̃e amozant⁹ p̃micie dormientū. secunt⁹ aut̃ hū q̃
sunt xp̃i. & ipsi in suo ordine ad uitā. de morte
t̃nsugrant. ibiq; eū uidentes adorant. quia in
specie sue diuinitatis contemplantes eū sine fine
conlaudant. Cui uisioni congruit illud. qd̃ galy
lea etiā reuelatio int̃ptat. Tunc enī reuelata facie
sic apl̃s testat⁹ gl̃am dñi speculantes. in eandem ⁊
maginē transformam⁹. quicūq; m̃ reuelam⁹ ad eū
uiā nr̃am. ei⁹q; uestigia sequim⁹ fide nō ficta.
Quidā aut̃ dubitauerunt. Cognoscunt q̃ dñm. qu
em missis in t̃ram uultib⁹ adorant; s; inerat m̃tib;
eor⁹. nō contempnenda dubietas. q̃a se nō corp⁹.
in quo pass⁹ est resuscitatū. s; sp̃m quē finita pas
sione tradidit. solū uidere putabant. Et accedens
ih̃c ⁊ loquit⁹ est eis dicens. Data est m̃ om̃is potestas
in celo ⁊ in t̃ra. Hec assumpta loq̃t⁹ humanitate.

163
quā suscipiendo minorat' est paulo min' ab anglis.
in qua resurgendo a mortuis. glā & honore est coro
nat'. & constitut' sup opa manū patris omīaq;
subiecta sub pedib; ei'. Int' que omīa etiā mors etiā
ipsa. ei' pedib; substrata est. que ei ad temp' uisa est
pualere. Cunctes g' docete omīs gentes & rel. Prius
g' docete gentes. idest scientia ueritatis instruite
ac sic baptizare pcepit. quia n' sine fide impossibile placē
do. in quis renat' fuerit ex aqua & spū scō. non
potest introire in regnū dī. ad extremū ū subiun
git. Docentes eos seruare omīa quecūq; mandau
uob. Quia sic corp' sine spū mortuū est. ita & fides
sine opib; mortua est. Et ecce ego uobcū sū. omīb;
dieb; usq; ad consumationē seculi. Marc' ait. Et
dn̄s quidē ihc postquā loquutus est eis assumptus ē
in celū & sedē adextris dī. Qui enī dī. & homo est.
assumpt' est in celū. humanitate quā de trā sus
cepit. manet cū scīs in trā diuinitate. quā trā
implē parit & celum. Notandū intēa. quia p̄sens
ubiq; diuina maiestas alit' electis suis. alit' adest
repbis. Adest enī repbis potentia nature incopre
hensibil'. q' omīa cognosco nouissimā & antiqua.
intelligit cogitationes alonge. & omīs uas singlorū
p̄uide. Adest electis grā p̄ie p̄tectionis q' illos spe
cialit' p' presentia dona. uel flagella erudit.
quasi p̄at' filios. atq; ad possessionē future

hereditatis? erudiendo
p^rovehit. **Explicit lib^r
iii. venerabilis bede
p^rtri sup mathaeo^m.**

Quae differentia sit

Inter legē & euāg^liu.

ut legē & euāg^liu hoc int^r est. qd
i lege littera est. in euāg^lio grā. Illa
habuit umbrā. ista ymaginem. Illa
data est p^r t^rnsgressionē. ista p^r t^rns
ificationē. Illa ignorantia demōstrat
peccatū. ista agnitū adiuuēt ut
vitet. Illa flagitiis delictos increpat.
ista peccantes bonitate p^rpria libe
rat. Illa rationē reddendam decre
uit. ista etiā p^r munus etiā arare
iussit. Illuc predicat circūcisio so
la carnis. hic lauachrū in ablutione
cordis & corporis. Illuc chamade reg
nū & p^rmissiones rerū tempora
liū continentur. hic vita et^rna
regnūq; celoy p^rmittit. Illuc sabbā
ti ocium & requies celebrat. hic
ipsa sabbati requies in x^po habet.
qui dicit. Venite ad me omⁿes qui la
boratis & onerati estis & ego refici
am uos. Illuc ex carne agni pascha
celebratur. hic pascha n^rm. imo
lat^r est x^pus. qui est uerus sⁱm^ama
cular. Illuc neomenia. id est.
noue legis lune p^rincipia colebat.
hic noua creatura in x^po accipit.
ut paul^u ait. si q^u noua in x^po cre
atura uet^ra transierunt. & ecce
facta sunt noua. Quid plura?
In lege quippe res gentē. p

figuratiōis in significatiōe futū
adnuntiabit. i grā u^o euāg^lice uerū
tatis sunt quae illic adnuntiata fu
erunt. manifestata sunt. In lege
enī obrecta sacra futū euāg^lice
grām p^rdicabant. Nihil enī ampli^u
lex p^rstat. n^o quod solū peccatū
monstrauit. s; nō abtulit. & suo
trāe redactos homines. seruos
efficit. inde spm seruitutis habu
isse p^rore poplū aplⁱ edocuit. E
uāg^liu uero ueniens. crudelitā
tē legis ammouit. quae p^r spm ser
uitutis puniunt. p^r spm adoptiōis
laxauit. & ex seruis filios reddidit.
Amorē implende legis omⁿib^{us} con
donauit. & si denceps puniēda
comiserit. p^r eundē adoptiōis spm
indulget. Formā bene agendi pre
buit. & ut possint agi quae docuit.
aductore spm infudit. Nā p^rcepta
legalia. q^uae illi uni p^rlo data fue
rūt. comparatiōe meliorū nō bo
na dicuntur. quia quae p^rcipuunt n^o
p^rstunt. Grā u^o euāg^liu q^uo ex t^ris
impat. minus ut p^rficiatur uiuat.
Ezechielis enī testimonio. dicit.
Dedi eis. ~~legem~~ ^{legem} nō bona. uaq;
quia in eis quēdā uulua infirmo
rib; sensib; agenda p^rmissa sunt.
sic illud ubi d^ris israhelitarū cu
piditate spoliis egyptiay saciari
p^rmisit. Nā & p^reo q^u carnalis
popl^u modū egredietur uindictē.
lex p^rmittit carnalib^{us} uicē am re
pendere mali. quod euāg^lia fir
mari uerū uerū. & inde g^o mat^r. nō
bona quod euāg^lio comparata lex
legis p^rcepta inferiora noscunt.
Ante aduentū & em^o redemptionis
n^ri gentilis popl^u. idō nō obtem
perauit legi. quia nō dū intelli
gebat. sensu spūali. Lex enim

et ueniens res gentē annu^o v^ris.

gratia atq; dura sedm litteram iubebat.
rudo contempnibat. Uenit aut gra
euglii i tempore legis austeritate
amplioritq; sibi gentile poplm.

vo paradysi sunt. un' t'enus. ubi
pmay hominu vita ^{corporale} g'ratat. alter
celstis. quib' anime beatae statim ut
accipere exeunt inferunt. atq; dig
na felicitate letantes expectant re
ceptione in resurrectione corporum
suoꝝ. De hoc paradiso dñs dicit ad
laronē. hodie mecu eris in parad
iso. Originalit' aut' primi hominis
culpa nos de paradiso expulit. &
in hanc exili peregrinationē deie
cit. Hic aut' quia puaricationis
sue reatu attingimur. unde & me
rito sententiae debet. pena p'atne
puaricationis orso humus. Hic ita est
primi homo cōdit' ut paugntum
gratu. sine media mor
te. de bea uide
ne corpora
lis paradysi. cōmu
taretur ad beate vitam. Si quia
hoc bo no contentus esse noluit. p
tin' sue conditionis merito caruit.
maerēq; geminā. anime & carnis
inuenit. ignorantia viri & uetusta
te obtinuit. atq; in omne p'genē peccata sui
puaricationē transiit. non tantū
in eos qui p'prio delinquent arbitrio.
s; etia in illos qui necdum implicari
valent actuali peccato. Iude est qd
paruulis lauachri grā conceditur
q; & si nō est in illis peccatum p'pi
opu. in est tñ originalit' nexa pa
terne puaricationis. Unde & p'phā david
de semet ipso & humani generis de
plorans. conqueritur dicens.
Iniquitatem concepit sum & in
peccatis peperit me mat' & & frater
m' natus est in iniquitate. Benedicam dō.

Rate uobis fide

S. d. et amon nob ut caritatem
Hic t' p' p'ue sunt p

16417

Giles miler

Thrombacyti gabraa

